EKONOMİK FORUM
2021 / 329. SAYI

DİJİTALLEŞME
YEŞİL TEKNOLOJİLER

AKG®

COOLING EXPERTS

AROUND THE GLOBE

- Yerli Üretim
- OEM ve Standart Soğutucular
- Hızlı Prototip ve Seri İmalat
- Ekonomik Fiyatlandırma

**2011'den beri,
İzmir - Kemalpaşa'dan
Dünyaya Soğutucu Çözümleri
Sunuyoruz.**

AKG TÜRKİYE | www.akg-turkey.com | Kemalpaşa OSB Mahallesi 40.Sokak No:6 35730 Ulucak - Kemalpaşa - İzmir / Türkiye
Tel: 0 232 - 877 2199 | Faks: 0 232 - 877 0042 | info@akg-turkey.com

ARIN

X-Ray Bagaj Kontrol Cihazları

ASELSAN ARIN X-Ray Bagaj Kontrol Cihazları havaalanları, limanlar, sınır kapıları, gümrükler, devlet binaları, vb. birçok kritik tesisin güvenliğinin sağlanmasında büyük öneme sahiptir. ARIN-X100D X-Ray Bagaj Kontrol Cihazları etkin atom numarasına göre organik - inorganik madde ayrımı ve renklendirme yapabilmektedir. Sistemde otomatik patlayıcı tespiti, yüksek yoğunluklu bölgeyi görüntüleme, yüksek yoğunluk alarmı yaratma, otomatik geometrik ve radyometrik düzeltme fonksiyonu ile genişletilebilir kurgusal tehdit kütüphanesi kabiliyetleri bulunmaktadır.

www.aselsan.com

aselsan

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Murat AYDIN
murat.aydin@dunyaeko.com
Telefon: (0212) 285 10 12/14
Dahili: 1139

MUHABİR
Tuğçe İnce
tugce.ince@dunyaeko.com

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Musa ATA
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Dilek AROSKAY

FOTOĞRAF
Melih Cenk ÇEPEL, Mustafa KARACA
Gülhan KIRDI

EDİTÖRYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. N0:37
Kat:4 Maslak İş Merkezi Sarıyer/İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14

GÖRSEL DESTEK
• TOBB Basın Yayın Müdürlüğü

REKLAM VE SATIŞ UZMANI
Ceylan ÖZDEMİR
Tel: 0 (212) 285 10 12/14
Dahili: 1149

BASKI
BPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
POİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: 2021/329. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 Başyazı

8 Geçtiğimiz Ay Türkiye

12 Geçtiğimiz Ay Dünya

16 Ayın Sözü

TOBB Ulusal

34 "Yeni yıl, tüm dünyaya sağlık, huzur, refah ve sevgi getirsin"

TOBB Uluslararası

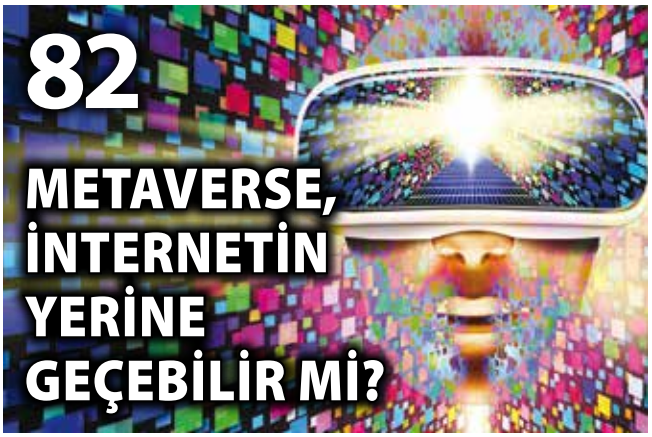
54 Hisarcıklıoğlu, Hollanda Büyükelçisi Kwaasteniet ile bir araya geldi

TSKB Ekonomik Araştırmalar, 'TSKB Bakış' yayın serisine yeni bir rapor daha ekledi. COVID-19 salgını sonrası dönemde dijital teknolojilerin ekonomik faaliyetlerde yaratacağı dönüşümü ve yeşil ekonomiye geçişte oynayacağı rolü mercek altına alan 'Dönüşümün Anahtarı: Dijitalleşme ve Yeşil Teknolojiler' başlıklı çalışma, dijital erişim eşitsizliğinin boyutunu ve çözüm önerilerini ortaya koyuyor. Rapora göre daha iyi bir dünya meydana getirmenin ön koşulu dijitalleşme ve yeşil teknolojilere tüm toplumların eşit oranda erişimi ile söz konusu olacak.

Son yılların süregelen süper güç savaşlarından birini Çin ve ABD arasında meydana gelen sürtüşmeler oluşturuyor. Çin ve ABD'nin konteyner krizinden enerjinin kontrolüne, yapay zekadan dijital teknolojinin hangi coğrafyaya ne şekil dağılacağına kadar süregelen uyuşmaz tavrının yansımalarına farklı bölgelerde meydana gelen çatışmalarda da görmek mümkün. Peki yeni normalin dile getirilmeyen lakin farklı bölgelerde izlerine rastlanan 'Soğuk Savaşı' en çok hangi kıtayı etkiliyor?

82 METAVERSE, İNTERNETİN YERİNE GEÇEBİLİR Mİ?

Dijital ekonomiler hızla etki alanlarını genişletirken, Facebook'un şirket adını "Meta" olarak değiştirmesiyle odaklarımız "Metaverse" teknolojileri üzerine kaydı. Kısaca metaverse; gerçek ve sanal dünyanın birleştiği bir 'dijital dünya' olarak tanımlanıyor. Peki bu yeni ekosistemi karşılamaya hazır mıyız? Beş yıl içinde yaklaşık 1 trilyon dolarlık oyunlar, reklamlar ve sanata eserlerinden oluşan bir ticaret hacminin hedeflendiği bu yeni dijital dünya internetin yerini almaya hazırlanıyor. Bu dünyanın dikkat çeken tarafı ise içinde bulundukça para kazanıyor olmanız. Sizce bu bir sorun mu? Hemen cevap verelim, devasa bir sorun.

92 KÜRESEL BANKACILAR, ÖZ KAYNAK GETİRİSİNİ 2025 YILINDA ARTIRACAK

Yönetim danışmanlığı firması McKinsey & Company, 'McKinsey Küresel Bankacılık Değerlendirmesi 2021' raporunu 11'inci kez yayınladı. Rapora göre COVID-19 ile birlikte hız kazanan dijital dönüşüme en hızlı uyum sağlayan sektörlerin başında bankacılık geliyor. Bu konuda diğer sektörlerle arasında finansal teknolojiyi kullanma bakımından fark koyan sektörün 2025 yılında öz kaynak gelirini yüzde 7 ila 12 aralığında artıracağı öngörülüyor.

Karikanomi
55 ITER Projesi nedir?

TOBB ETÜ MED
118 ""OEM sayesinde şirketleri tanıyor, iş hayatının kapısını aralıyoruz"

Sağlık
124 Hayatı kabusa çeviren kronik ağrı: Migren

126 **Teknoloji**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, 2022'de yeni kıtlıkların fiyatlara yansıyacağını, ortaya çıkacak enflasyonun da işsizliği beraberinde getireceğinden söz ediyor. **70**

GÖRÜŞ

Sachs; Ukrayna ve Tayvan krizlerinin barışçıl bir şekilde çözülmesi için büyük güçlerin stratejik perspektifleri değerlendirmesi gerektiğine dikkat çekiyor. **72**

YÖNETİM

Rüştü Bozkurt, toplumdaki hızlı değişim ve dönüşümlere zamanında, anlamlı tepkiler verebilmemiz için proje odaklı iş yapmanın etkin bir çözüm olduğunu anlatıyor. **74**

RAKAMLARIN DİLİ

Özcan Kadıoğlu, asgari ücretin nasıl belirlendiğini, belirlenmesindeki temel amaçları ve ne düzeyde olması gerektiğini ele alıyor. **76**

97 Sektör Meclisleri

- Eğitim Meclisi, 20. Milli Eğitim Şurasını değerlendirdi
- Tekstil Meclisi, sektörü, 2021 yılının üretim, ihracat ve ithalat verileriyle kapsamlı değerlendirdi
- Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, vekillik mesleğinin önemi için yaptıkları çalışmaları istişare etti
- Doğal Gaz Meclisi, doğal gaz tedariği ve talebine yönelik gelişmeleri değerlendirdi
- Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, stokçuluğa yönelik karar ve uygulamaları değerlendirdi
- Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisinde, çalışma grupları ve sektör gündemi ele alındı
- Uluslararası Sağlık Turizmi Çalıştayı gerçekleştirildi
- Züccaciye Meclisi, kıyaslamalı ürün değerlendirmelerine yönelik çalışmaları istişare etti
- LPG Meclisi, ekonomik gelişmeleri ve Paris İklim Anlaşmasının sektöre yansımalarını üyeleriyle görüştü
- Ambalaj Meclisi, finansa erişim zorluklarının tedarik zincirine yansımasının sektöre etkisini görüştü

ENFLASYONU KONTROL ALTINA ALMAK ÜZERE FAİZİ VE KURLARI YUKARI İTEN RİSKLER ORTADAN KALDIRILMALI

Büyük bir yüke dönüşen enflasyon sorununu çözebilmek için öncelikle döviz kurlarında ve sonrasında ekonomi politikalarında istikrarın sağlanması ve piyasalarda güvenin temin edilmesi gerekiyor. Bunun çözümü ise faizi ve kurları yukarı iten risklerin ortadan kaldırılmasından geçiyor.

Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin fiyat endeksindeki artışın içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde yüzde 100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde yüzde 10'dan fazla olması halinde mali tablolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutması gerekiyor.

Enflasyon düzeltmesi uygulaması için her iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekiyor. Mevcut veriler ışığında ve enflasyon muhasebesi hükümleri dikkate alınarak 31 Aralık 2021 tarihli mali tablolar bu çerçevede düzeltilmek durumunda. Yeni bir yasal düzenlemeye gidilmedikçe enflasyon düzeltmesinin yapılması gerekiyor. Bu doğrultuda Gelir İdaresi Başkanlığınca Enflasyon Düzeltmesine İlişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Taslağı hazırlanarak görüşe sunuldu.

Son 12 ay dikkate alınmalı

Enflasyon düzeltmesi kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılacak. Yeni işe başlayan mükelleflerin enflasyon düzeltmesine tabi olup olmadıkları da genel esaslara göre belirlenecek. Geçici vergi dönemlerinde belirtilen oranların tespitinde son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki 36 ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son 12 ay dikkate alınacak.

Kazançlarını işletme hesabı esasına göre tespit eden mükellefler ile serbest meslek

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Asya Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) Başkan Yardımcısı
baskanlik@tobb.org.tr
/@Rhisarcikliogl u

kazanç defteri tutan serbest meslek erbabı mükellefler enflasyon düzeltmesi yapamayacak. Ancak bunlar sadece amortismana tabi iktisadi kıymetlerini tebliğe göre düzeltilmiş tutarları üzerinden amortismana tabi tutabilecek. Kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilen mükellefler buna izin verilen ancak Türk para birimiyle kayıt yapmaya başlanılan yıldan itibaren üç yıl geçmemiş olanlar enflasyon düzeltmesi yapamayacak.

2004 yılında gündeme gelen bu konuda şartlar hiç oluşmamıştı

Söz konusu uygulama ilk önce 2004 yılında gündeme gelmiş o günden bu güne şartlar oluşmadığı için enflasyon muhasebesine ilişkin hükümler bir daha uygulanmamıştı. Enflasyon muhasebesi uygulaması, işletmenin sahip olduğu parasal ve parasal olmayan kalemlerin bilanço yapısı içindeki dağılımına ve tutarlarına bağlı olarak, işletmeleri daha az veya daha fazla vergi ödemek durumunda bırakabilecek.

Parasal kıymetlere ilişkin tüm düzeltme işlemleri tamamlandığında Enflasyon Düzeltme Hesabının bakiyesi dönem kar/zarar hesabına devredilerek kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kar ya da zararı artacak ya da azalacak. Mesela öz sermaye yoğun çalışan ve sahip olduğu bu sermayesini parasal kalemlere yatıran bir işletmenin enflasyon düzeltmesi sonrası dönem karının azalması ya da dönem zararının artması tahmin edilmektedir. Çünkü işletmenin sermayesi enflasyon karşısında erimiştir. Böylelikle daha az vergi ödemesi beklenmektedir.

Bunun aksine yabancı kaynak yoğun çalışan bir işletme ise bu yabancı kaynaklarını parasal olmayan kalemlere yatırmışsa enflasyon düzeltmesi sonrası dönem karı artabilecek ya da dönem zararı azalabilecektir. Çünkü bu işletme parasal nitelikteki yabancı kaynaklarını satın alma gücünü fiyat hareketleri ile aynı yönde değişerek koruyan parasal olmayan varlıklara yatırmış durumdadır. Bu durumda da yüksek vergi ödeme durumuyla karşı karşıya kalabilecektir.

Mükellef ve mali müşavirler nezdinde de belirsizlik var

Öte yandan, 17 yıldır uygulanmayan enflasyon düzeltmesine ilişkin hükümlerin yeniden gündeme gelmesi gerek mali müşavirler gerekse mükellefler nezdinde çeşitli belirsizlik doğurmuştur. Özellikle de bazı mükelleflerin amortismana tabi iktisadi kıymetlerin değer artışı üzerinden ödedikleri yüzde 2 oranındaki vergileri geri alıp alamayacakları belli değildir. Enflasyon muhasebesine geçilmesi halinde beyanda bulunan bu kapsamdaki mükellefler için haksız bir durum ortaya çıkabilecektir. Yapılacak yasal bir düzenlemeyle bu mağduriyetin giderilmesi gerekmektedir.

Elbette en önemlisi bu tür kapsamlı ve uygulaması kolay olmayan yöntemlerle karşı karşıya gelmek zorunda kalmamaktır. Yani fiyat istikrarının ve buna paralel şekilde enflasyonun düşük tek haneli seviyelerde kalmasının sağlanmasıdır. Enflasyonu tek haneli olan ve parası rezerv para konumunda olan ülkelerde enflasyon sorunu parasal sıkılaştırma ve faiz artırımıyla çözülebilir. Buna karşılık riskleri yüksek, dolarizasyon sorunu yaşayan ekonomilerde bu yolla kalıcı çözüme ulaşmak mümkün değildir.

Son dönemde kontrolden çıkan ve hem özel sektörümüz hem de milletimiz için büyük bir yüke dönüşen enflasyon sorununu çözebilmek için öncelikle döviz kurlarında ve sonrasında ekonomi politikalarından istikrarın sağlanması ve piyasalarda güvenin temin edilmesi gerekiyor. Bunun çözümü ise faizi ve kurları yukarı iten risklerin ortadan kaldırılmasından geçiyor.

E-ticarette işlem hacmi, 400 milyar lirayı geçecek

Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği Başkanı Emre Ekmekçi, e-ticarette 2021'in ilk yarısında sipariş adetlerinin yüzde 94.4 artışla 1 milyar 654 milyon adede yükseldiğini belirterek, "E-ticaret sektörünün büyümesini yıl sonuna kadar devam ettirmesini, tüketici taleplerine yönelik yapılacak yatırımlarla yıl sonunda işlem hacminin 400 milyar TL'yi geçeceğini öngörüyoruz" dedi. Elektronik Ticaret Bilgi Platformu'nun son raporuna göre, bu yılın ilk yarısı itibarıyla Türkiye'de e-ticaret hacminin 2020'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 75.6 artış kaydederek 161 milyar TL oldu. Bu yılın ilk 6 ayında sipariş adetleri yüzde 94.4 artış ile 1 milyar 654 milyon adede yükselirken, e-ticaretin genel ticaretteki oranı ise yüzde 17.6 olarak gerçekleşti.

EPDK'dan gelir payı kararı

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), petrol piyasası faaliyetlerine ilişkin 2022 yılında uygulanacak gelir payı bedellerini 5.26 liradan 7.16 liraya çıkardı. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun kurul kararları, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı. Buna göre, 2022'de benzin türleri, motorin, gaz yağı, havacılık yakıtları, yakıt nafta ve damıtık denizcilik yakıtları için uygulanacak gelir payı metreküp başına 7.16 lira, atık denizcilik yakıtı ve fuel oil için ise ton başına 7.16 lira olarak belirlendi. Sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG) piyasasında 2022 yılı gelir bedeli de ton başına 16 lira olarak belirlendi. 2021 yılı için gelir bedelleri; benzin türleri, motorin, gaz yağı, havacılık yakıtları, yakıt nafta ve damıtık denizcilik yakıtları için metreküp başına 5.26 lira, atık denizcilik yakıtı ve fuel oil için ise ton başına 5.26 lira uygulanıyordu.

Rüzgar enerjisi sektöründe yerli üretim oranı yüzde 65'e ulaştı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, rüzgar enerjisi sektörünün yüzde 65 yerli üretim oranıyla enerji teknolojilerinin yerlileşmesinde ilk sıralarda yer aldığını belirterek, "Rotor kanadı, türbin kulesi, bağlantı elemanları ve jeneratör parçaları gibi pek çok ekipman artık ülkemizde üretiliyor" dedi. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği (TÜREB) tarafından düzenlenen Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresi'nin 10'uncusu gerçekleştirildi. Kongrede konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, rüzgar başta olmak üzere Türkiye'deki yenilebilir enerji çalışmalarına ilişkin bilgi verdi.

Rüzgar enerjisinde ilk adımın 23 yıl önce İzmir'de 1.5 megavat güçle atıldığını anımsatan Dönmez, bugün itibarıyla

Türkiye'de rüzgar enerjisi sektöründe yerli ve yabancı toplam 231 firmanın faaliyet gösterdiğine dikkat çekti. İşletme halindeki 355 santralde yıllık toplam 30 teravatsaat üretimin yapıldığını kaydeden Dönmez, Türkiye'de elektriğin yaklaşık yüzde 10'unun rüzgardan karşılandığını vurguladı. Bu yıl günlük elektrik üretimde yüzde 20'leri aşan rüzgar payıyla rekor kırıldığını söyleyen Dönmez, rüzgar enerjisinde Ocak 2019'da 7 bin 591 megavat olan kurulu gücün 2 yılda yaklaşık 3 bin megavat artarak 10 bin 500 megavatın üzerine çıktığını bildirdi.

Fitch, Türkiye'nin not görünümünü düşürdü

Türkiye'nin kredi notunun 'BB-' olarak teyit edildiği belirtilen açıklamada, kredi not görünümünün ise durağandan negatife çevrildiği kaydedildi. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Türkiye için bu yılki büyüme beklentisini yüzde 9.2'den yüzde 10.5'e çıkardı. Türkiye'nin salgının etkili olmaya başladığı 2020'de gayrisafi yurtiçi hasılasının (GSYH) yüzde 1.8 arttığı anımsatılan açıklamada, ülke ekonomisinin 2021'de ise yüzde 10.5 büyümesinin tahmin edildiği aktarıldı. Fitch, Eylül ayında yayımlanan Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda Türkiye ekonomisinin bu yıl yüzde 9.2 büyüyeceğini öngörmüştü. Açıklamada, ülke ekonomisine ilişkin 2022 yılı büyüme tahmininin ise yüzde 3.5'ten yüzde 3.6'ya yükseltildiği kaydedildi. Türkiye'nin ekonomik büyümesinin, emsallerine göre güçlü olduğuna işaret edilen açıklamada, ancak ülkede kişi başına düşen milli gelirin dolar bazında 2013'ten bu yana düşüş eğiliminde olduğu ifade edildi.

TİCARİ HAYATIN ZORLUKLARI VARSA,

HER İŞİN DİJİKOLAY'I VAR!

**Siz de dijital dönüşüme İş Bankası tecrübesiyle adım atın;
e-Belge, ön muhasebe, pazaryeri çözümleri ve
Sanal POS uygulamalarıyla işinizi kolaylaştırın.**

DİJİKOLAY

Ayrıntılı bilgi: **isbank.com.tr**

Makinecilerden 11 ayda 21 milyar dolarlık ihracat

İhracatını bu yılın ilk 11 ayında 2020'nin aynı dönemine göre yüzde 25, 2019'a göre ise yüzde 17 oranında artıran Türkiye makine sektörü, 11 ayda 21 milyar dolarlık dış satım gerçekleştirdi. Bu dönemde 2.6 milyar doların üzerinde makine ihracatı yapılan Almanya'nın, serbest bölgeler hariç toplam makine ihracatı içindeki payı yüzde 14 olarak gerçekleşti. Türkiye'nin makine ihracatının 11 ayda 1 milyar dolar eşiğini geçtiği ülkeler arasında ABD ve Birleşik Krallık da yer aldı. Sektörün ihracatını değerlendiren MAİB Başkanı Kutlu Karavelioğlu, Aralık ayı sonunda, İtalya ve Fransa'ya gerçekleştirilen makine ihracatının da 1 milyar dolar eşiğini geçeceğini ve sene sonunda 23 milyar dolar ihracat hedefinin yakalanacağını belirtti. Karavelioğlu, "Avrupa'ya makine ihracatımızda, yılı yüzde 28'e yakın bir artışla tamamlayacağız. Böylelikle, ihracatımızın yüzde 60'ını yapar hale geldiğimiz Avrupa'da Uzak Doğulu rakiplerimizden pazar payı kapmayı sürdürmüş olacağız" ifadelerini kullandı.

AB'nin 100 euroya aldığına biz 629 lira veriyoruz

Türkiye'nin satın alma gücü 62 birim ile AB ortalamasının yüzde 38 altında kaldı. Satın alma gücü en yüksek ülke Lüksemburg, en düşük ülke ise Arnavutluk oldu. Verilere göre AB'de 100 euro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepeti Türkiye'de 38 euro'ya yani bugün itibarıyla 629 liraya satın alınabiliyor. Türkiye'nin, Satınalma Gücü Paritesi'ne (SGP) göre 'Kişi Başına Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH)' endeks değeri, geçen yıl için 62 olarak tespit edildi. Türkiye İstatistik Kurumu, 2020 yılına ilişkin 'Satınalma Gücü Paritesi' verilerini açıkladı. Avrupa Birliği İstatistik Ofisi tarafından ilan edilen SGP'ye göre kişi başına GSYH endeks değeri, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi için ortalama 100 birim iken Türkiye için 62 birim oldu ve AB ortalamasının yüzde 38 altında kaldı.

Otodaki kur krizi, pandemi ve 'çip'i gölgede bırakacak

Döviz kuruna endeksli otomobil fiyatları, 1 ayda yüzde 50'den fazla arttı. Bazı modellerde fiyat artışı yüzde 100'ü buldu. Türkiye'de 300 bin TL'nin altında tek bir otomobil modeli kaldı. Talepteki azalmaya bağlı olarak bu yıl 2020 rakamlarını yakalama umudunu yitiren sektör, 2022'de ise daha büyük bir kayıptan endişe ediyor. Yarattığı istihdam ve vergi geliriyle Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerinden olan otomotivde, kur artışı kaynaklı kriz büyüyor. Döviz kuruna endeksli otomobil fiyatlarına her hafta yeni bir zam gelmeye başladı. Otomobil fiyatlarında son bir aydaki artış, geçen hafta yapılan zamlarla birlikte yüzde 50'yi geçti. Vergi dilimi değişen bazı modellerde ise aynı dönemdeki fiyat artışı yüzde 100'ü aştı. Fiyat artışlarının talepte önemli oranda azalmaya neden olacağı, bir süredir devam eden çip krizinin de etkisiyle pazarda daralmanın hızlanacağı öngörülüyor. Ancak asıl büyük kaybın gelecek yıl yaşanmasından endişe duyuluyor. Sektör yetkilileri, en acil ihtiyaçlarının öngörülebilirlik ve matrah düzenlemesi olduğunu belirtirken, gerekli önlemler alınmadığı takdirde otomotivdeki kaybın, satış sonrası ve sigorta gibi paydaş sektörlerde de istihdam ve ekonomik kayba neden olacağı uyarısını yapıyor.

Metalik cevherlerde son 5 yılın en yüksek ihracatı

Emtia fiyatlarındaki artış ve pandemi döneminde eriyen stoklarla birlikte ülkeler metalik cevher ihracatında yüksek hacimli alımlara imza attı. Yılın ilk 11 ayında yapılan 1.95 milyar dolarlık ihracat son 5 yılın en yüksek ihracat rakamı oldu. Maden sektörünün ihracatı yılın 11 ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 42.4 artış gösterdi. Sektörün 11 aylık ihracatı 5.39 milyar dolar olurken en çok artış ise yüzde 65.9 ile metalik cevher ihracatında yaşandı. Emtia fiyatlarındaki artış ve pandemi döneminde eriyen stoklar sonrası ülkelerin 2021 yılında daha yüksek hacimli alıma imza atmaları ihracata ivme kazandırdı. Metalik cevherler ihracatında ilk üç sırada çinko, demir ve bakır yer alıyor. Çinko cevherinde 11 ayda toplam 431milyon dolarlık ihracat yapılırken, demir cevherinde 403 milyon, bakır cevherinde ise 392 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. En çok ihracat yapılan ülkeler ise sırasıyla Çin, Belçika ve Bulgaristan oldu.

Bu
Sevgi
Karşılıklı
Beypazarı Doğal Maden Suyu;
sağlıklı ve ferahlatıcı lezzetleriyle,
tam 65 yıldır ülkemizin sevgiyle
tercih edilen lider maden suyu markası
olmaya devam ediyor.
Teşekkürlerimizle!
www.beypazarimadensuyu.com.tr
444 3 223
Beypazarı
Karakoca

Küresel ekonominin ilk kez 100 trilyon doları aşması bekleniyor

Merkezi Londra'da bulunan Ekonomi ve İş Araştırmaları Merkezi'nin (CEBR) raporuna göre, dünya ekonomisi GSYH'si ilk kez 2022'de 100 trilyon doları aşacak. Rapora göre, Türkiye ekonomisi ise 2022'den 2026'e kadar ortalama yüzde 3.4 oranında büyüme kaydedecek. Ekonomi ve İş Araştırmaları Merkezi (CEBR), yıllık Dünya Ekonomi Ligi Tablosu raporunun 2022 yılı versiyonu yayımlandı.

Rapora göre, dünya ekonomisi 2022'de ilk kez, önceki tahminlerden iki yıl önce, cari fiyatlarla 100 trilyon doları aşmaya hazırlanıyor. CEBR, geçen yıl dünyanın GSYH'sinin ilk kez 2024'te 100 trilyon doları aşacağı tahmininde bulunmuştu. Çin, 2030'da ABD'yi geçerek dünya ekonomisinin en büyüğü olacak. CEBR, bir yıl önceki tahmininde Çin'in ABD'yi 2028'de geçeceğini öngörmüştü. CEBR'in öngörülerine göre, Hindistan, dünyanın en büyük 6'ncı ekonomisi Fransa'nın sıralamasını gelecek yıl tekrar elinden alacak ve 2031'de de, daha önce tahmin edilenden bir yıl sonra, 3'üncü büyük ekonomi olacak. Avrupa'nın en büyük ekonomisi olan Almanya, 2033'te Japon ekonomisini geçecek.

AB, aşı kimlikleri süresini 9 ayla sınırlayacak

AB, COVID-19'a karşı aşılarının tamamlayanların, iyileşenlerin veya negatif sonuçlu PCR testi olanlar için Temmuz ayında aşı kimliği uygulaması başlatmıştı. Ancak COVID-19 aşılarının etkisinin zamanla azaldığının belirlenmesi üzerine Kasım ayında AB Komisyonu aşı kimliklerinin sadece 9 ay geçerli olmasını önermişti. Aşı kimliklerinin geçerlilik süresinin sınırlaması, AB vatandaşlarının test olmadan veya karantinaya girmeden Birlik içinde serbestçe seyahat edebilmesi için hatırlatma aşısı olması anlamına geliyor. Reuters'e konuşan bir bürokrat ve bir diplomat, AB hükümetlerinin aşı kimliklerinin geçerlilik süresinin 9 ay ile sınırlandırılması konusunda uzlaşma sağlayabileceğini dile getirdi.

Çin, yabancı yatırım yasağını esnetti

Çin, yabancı sermayenin yatırım yapmasını yasakladığı sektör ve iş kollarının sayısını azalttı. Çin ekonomik planlama organı Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu (NDRC), yabancı yatırım yasağı listesi 33 kalemden 31'e, pilot serbest ticaret bölgelerinde uygulanan yabancı yatırım yasağı listesini ise 30 kalemden 27'ye düşürdü.

Yeni listelerde, binek otomobil üreten firmalarda yabancı yatırım payına getirilen tavan oranları ile aynı araçları üretmek üzere iki ayrı ortaklık kurmayı engelleyen kural ile, Radyo ve televizyon ekipmanı üretiminde yabancıların uydu televizyonu ve radyo yayın cihazları üretmesi yasağı kaldırıldı. Hizmetler sektöründeki yabancı şirketlerin serbest ticaret bölgelerine girişine yönelik kısıtlamalar gevşetildi.

Piyasa araştırması sektöründeki yabancı sermaye yasağı kaldırılırken yabancı yatırım için kamuoyu yoklaması yapılması serbest bırakıldı. Fakat sektördeki ortaklıklardaki yabancı payının yüzde 33'ten fazla olmaması ve yasal temsilcilerin Çin vatandaşı olması zorunluluğuyla yabancı yatırıma yönelik kısıtlama kısmen sürecek. İki yeni liste 1 Ocak 2022'de yürürlüğe girecek.

UniCredit: "Bankacılık birleşmeleri Avrupa'da büyümeyi hedeflemeli"

UniCredit Başkanı Pier Carlo Padoan, bankacılık sektöründe birleşmelerin hedefinin yurt içi pazarda değil Avrupa seviyesine büyümeyi amaçlaması gerektiğini söyledi. Pandemi sonrasında bankacılık sektöründe birleşme ve satın alma potansiyellerine ilişkin La Stampa'dan gelen soruyu yanıtlayan Başkan Padoan, pandemi sonrası durumunu bankacılık sektöründe konsolidasyon için bir teşvik olmasını beklediğini ifade etti. Padoan, "Bankaların daha yurt içine odaklı hale gelmelerine imkan vermemeliyiz, bankaların daha Avrupalı olmalarını desteklemeliyiz. Gerçekleşmesi en olası olan olmasa da, bankaların daha İtalya'ya konsantre oldukları ve daha az sınır ötesi birleşme-satın almanın yaşanacağı bir senaryo var. Böyle bir durum Avrupa Bankacılık Birliği'ne aykırı olur" diye konuştu.

VİSİON
ENDÜSTRİYEL ÜRÜNLER SAN. ve TİC. A.Ş.

OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Geniş tedarik zincirimiz ile avantajlı satın alımlarınızı gerçekleştirelim.

Satın alma faaliyetlerinizi, proje yönetim süreçlerinizi tecrübeli kadromuz ile sizin yerinize biz yönetelim.

tbatmaz@visionas.com.tr /akutur@visionas.com.tr – 05313754841 -0533 7772030

İngiltere'de anketten çıkan sonuç: Brexit kötü gidiyor

İngiltere'de bir anket, her 10 seçmenden 6'sının Brexit'in 'kötü gittiği' ya da 'beklediğinden daha kötü gittiği' görüşüne sahip olduğunu ortaya çakırdı. Opinium araştırma şirketi, İngiltere'nin resmi olarak Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasının birinci yıl dönümünde The Observer gazetesi için 21-23 Aralık'ta 1904 seçmenin katıldığı anket yaptı. 2016'da AB'den ayrılma yanlısı oy verenlerin yüzde 42'si, Brexit'in şu ana kadar nasıl sonuçlandığı konusunda "olumsuz" yanıt verdi. Brexit destekçilerinin yüzde 26'sı sürecin beklediklerinden daha kötü gittiğini söylerken, yüzde 16'sı da zaten kötü gitmesini beklediklerini ve haklı çıktıkları görüşünü paylaştı. Ankete katılanların yüzde 61'i Brexit'in kötü gittiği ya da beklediğinden daha kötü gittiğini belirtirken, tüm seçmenin sadece yüzde 14'ü Brexit'in beklenenden daha iyi gittiği değerlendirmesinde bulundu.

Avrupa'da gaz fiyatlarında sert düşüş yaşandı

Avrupa'da gaz fiyatları yüzde 10'un üzerinde düşüş kaydetti. Rusya'nın Yamal-Avrupa Boru Hattı'ndan 4 gündür Almanya'ya doğru sevkiyat yapmadığı ortamda, Avrupa'nın gaz ihtiyacının ABD'den LNG ithalatı ile karşılandığı, kış sezonunda Avrupa'da enerji krizi yaşanmaması için ABD'den LNG alımının arttığı haberleri ile Hollanda TTF'de doğal gaz fiyatları yüzde 10'un üzerinde düştü.

15 LNG kargosunun rotalarını Avrupa'ya çevirdiği haberlerinin geldiği bugün Hollanda TTF'de Ocak vadeli doğal gaz fiyatı bugün yüzde 13.15 düşüşle 110.3 euro/MWh seviyesine geriledi. Şubat vadede fiyat yüzde 11.85 düşüşle 109.4 euro/MWh seviyesine indi. İngiltere'de Ocak vadeli gaz fiyatı yüzde 18.85 düşüşle 2.63 pound/MWh seviyelerine kadar düştü.

Çin'de sanayi şirketlerinin kârlılığına emtia darbesi

Çin'de sanayi şirketlerinin kârlılığı emtia piyasasında yaşanan gelişmelerin etkisiyle yavaş bir büyüme gösterdi. Çin'de sanayi şirketlerinin kârlarında büyüme kasım ayında ekim ayına göre çok daha yavaş bir büyüme gösterdi. Sanayi kârlılığı emtia piyasasındaki gelişmelerden olumsuz etkilendi. Kasım ayında sanayi şirketlerinin kârları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 9 artarak 805.96 milyar yuan oldu. Ekim ayında kârlar yüzde 24.6 büyüme göstermişti. Ocak-kasım döneminde de sanayi şirketlerinin kârlarında büyüme yılın ilk 10 ayındaki yüzde 42.2'den yüzde 38'e yavaşladı ve 7.98 trilyon yuan oldu. Çin Ulusal İstatistik Bürosu kıdemli analisti Zhu Hong yaptığı değerlendirmede, devletin toptan fiyatlardaki artışı yavaşlatma çabasının sonucunda madencilik ve ham madde sektörlerinin sanayi şirketleri kârlılığına katkılarının zayıfladığını belirtti.

Brüksel'de arabasından vazgeçene 900 euro destek

Belçika'nın başkenti Brüksel'de yaşayanlar, özel otomobillerini ellerinden çıkarırsa 900 euro'ya varan prim alma imkanına kavuşacak. Brüksel Başkent Bölgesi, sürdürülebilir ulaşımı desteklemek ve şehrin hava kalitesini yükseltmek üzere yeni bir girişim hazırladı. Buna göre, Brüksel'de ikamet eden ve 2021 Nisan ayı sonrasında özel otomobillerinin plakasını iptal ettirenler mali destek alacak. Bu kişilere, yıllık gelirlerine göre 500 ile 900 euro arasında hareketlilik primi verilecek. Söz konusu prim, şehirdeki toplu ulaşım üyeliği, tren bileti ve taksi gibi alternatif ulaşım imkanlarında kullanılabilecek. İsteyenler söz konusu kaynağı araç paylaşım sistemleri, elektrikli scooter kiralama ve bisiklet alımında kullanabilecek.

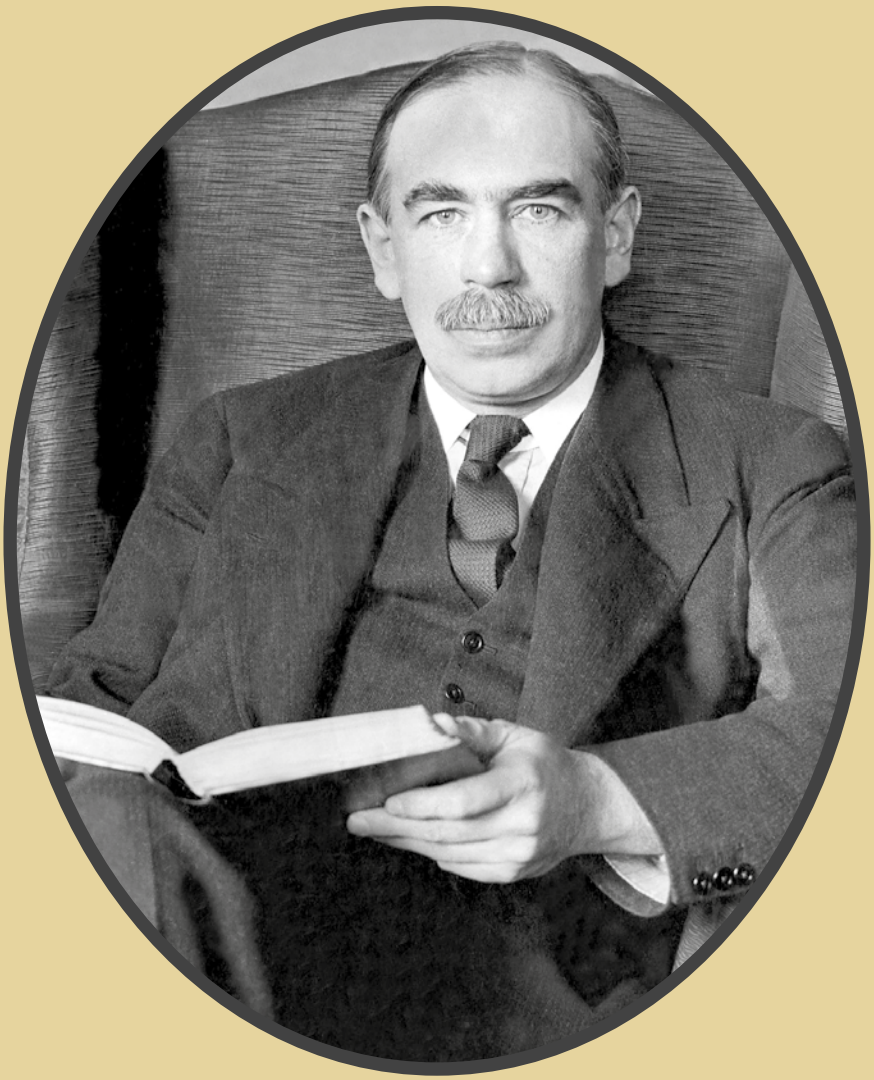

ŞİMŞEK İNŞAAT NAK. ELEK. OTO. PLS. TİC. SAN. A.Ş.

Elazığ Yolu 22. Km. Diyarbakır OSB 113 Ada 27 Nolu Parsel
14. Cad. No:6 Yenişehir / Diyarbakır
Tel: 0412 502 01 10-11-12 Faks: 0412 502 01 13
Web: www.simsekaluminyum.com
E mail: info@simsekaluminyum.com

Şimşek Aluminium
Scoal®

"Zorluk, yeni fikirler geliştirmekten çok, eski fikirlerden kaçmakta yatar."

JOHN MAYNARD KEYNES
(5 HAZİRAN 1883 - 21 NİSAN 1946)

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

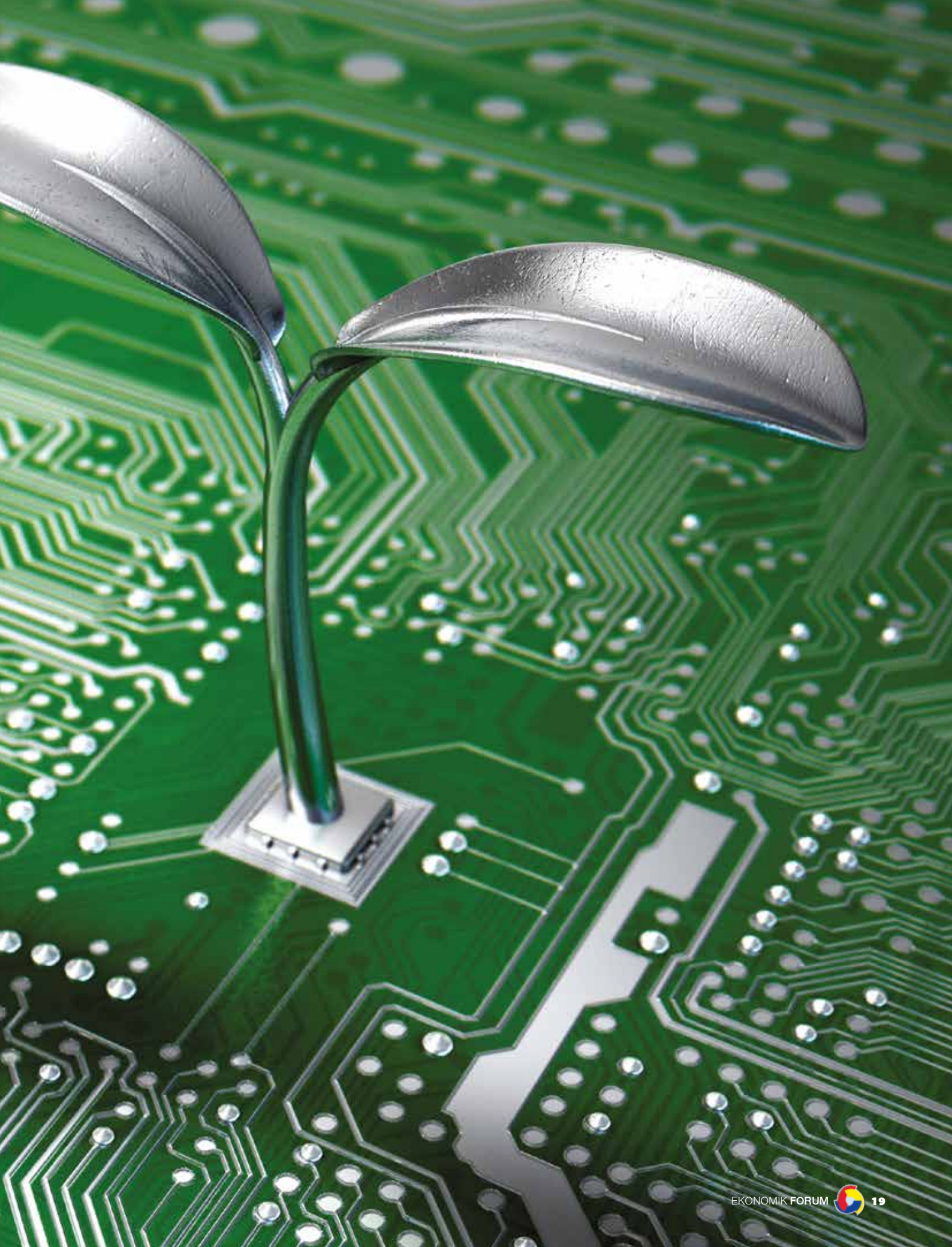

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Dijitalleşme ve yeşil teknolojiler erişimin eşitliği kadar sonuç verecek

TSKB Ekonomik Araştırmalar, 'TSKB Bakış' yayın serisine yeni bir rapor daha ekledi. COVID-19 salgını sonrası dönemde dijital teknolojilerin ekonomik faaliyetlerde yaratacağı dönüşümü ve yeşil ekonomiye geçişte oynayacağı rolü mercek altına alan 'Dönüşümün Anahtarı: Dijitalleşme ve Yeşil Teknolojiler' başlıklı çalışma, dijital erişim eşitsizliğinin boyutunu ve çözüm önerilerini ortaya koyuyor. Rapora göre daha iyi bir dünya meydana getirmenin ön koşulu dijitalleşme ve yeşil teknolojilere tüm toplumların eşit oranda erişimi ile söz konusu olacak.

TSKB Ekonomik Araştırmalar, dijitalleşme ve yeşil ekonominin COVID-19 salgını sonrası dönemde ekonomik faaliyetleri nasıl ve ne şekilde dönüştüreceğine ilişkin raporunda geleceğe ışık tutuyor. Yeni döneme yönelik öngörülerin mercek altına alındığı çalışma, bu öngörüleri günümüze ve geleceğe dair çarpıcı analizlerle destekliyor. Cem Avcıoğlu tarafından kaleme alınan 'Dönüşümün Anahtarı: Dijitalleşme ve Yeşil Teknolojiler' raporundan öne çıkan bazı bilgiler şöyle:

YENİ TEKNOLOJİLER, GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERE AVANTAJ SUNABİLİR

Dijital ekonomi, hayatın hemen hemen her alanında biriken dijital verilerin toplanması, analiz edilmesi ve kullanılması ile evrimini sürdürüyor. Bu yetkinlikleri diğer çeşitli disiplinlerle birleştiren yeni dijital teknolojiler (sınır teknolojiler), gelişmekte olan ülkeler için bir fırsat penceresi sunuyor. 2025 itibarıyla toplam 3.2 trilyon dolarlık bir pazar büyüklüğüne ulaşması beklenen ve nesnelerin interneti, yapay zekâ ve robot bilimi gibi alanları kapsayan bu teknolojilerin mevcut iş kollarına uygulanması, yeni ürün ve hizmetlerin keşfi yoluyla yakın gelecekte gelişmekte olan ülkeler lehine rekabet avantajı yaratma potansiyeline sahip. Öte yandan; günümüzde sayıca çoğalıp, sofistike hale gelen siber saldırılar verinin bütünlük ve gizliliğini tehdit ederken, bireylerin, işletmelerin ve devletlerin dijital çağa adaptasyonuna ve operasyonlarına sekte vurabilecek bir nitelik taşıyor.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ, GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİN HAYATİ ÖNEMDE

Yeni dönemin farklı bir kalkınma politikasını zorunlu kıldığı belirtilen raporda, fabrikalarda kullanılan endüstriyel robotların sayısının 2021 yılında yeni bir zirve seviyesine ulaştığı belirtiliyor. Endüstriyel robotların kullanımı henüz otomotiv ve elektronik gibi birkaç sektörle sınırlı durumda. Tekstil ve giyim gibi çoğu sektörde insan emeği halen teknik ve ekonomik olarak otomasyon seçeneğinin önünde konumlanıyor.

Önümüzdeki 10 yılda ise ileri robotlar görece ucuzlaşırken bu robotların kabiliyet ve verimliliklerinin de önemli ölçüde artması bekleniyor. Bu da düşük emek maliyetini gözeterek üretim süreçlerinin çeşitli kısımlarını gelişmekte olan ülkelere taşıyan çokuluslu şirketlerin, otomasyonun yaygınlaşması ile birlikte gelişmiş ülkelere geri dönmesine yol açabilir. Bunun yanında yapay zekâ ve otomasyon gibi dijital teknolojiler, gelişmekte olan ülkeler için fırsatlar da barındırıyor. Bedensel işlerin yerini alan bu teknolojilerin, insanların görece avantaja sahip olduğu yeni istihdam

alanları doğurması bekleniyor. Yeni üretim koşullarını gözeten, özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki yetenekleri artırıcı bir eğitim sisteminin inşası, gelişmekte olan ülkelerin orta gelir tuzağı ile olan mücadelesinde hayati rol oynayacak.

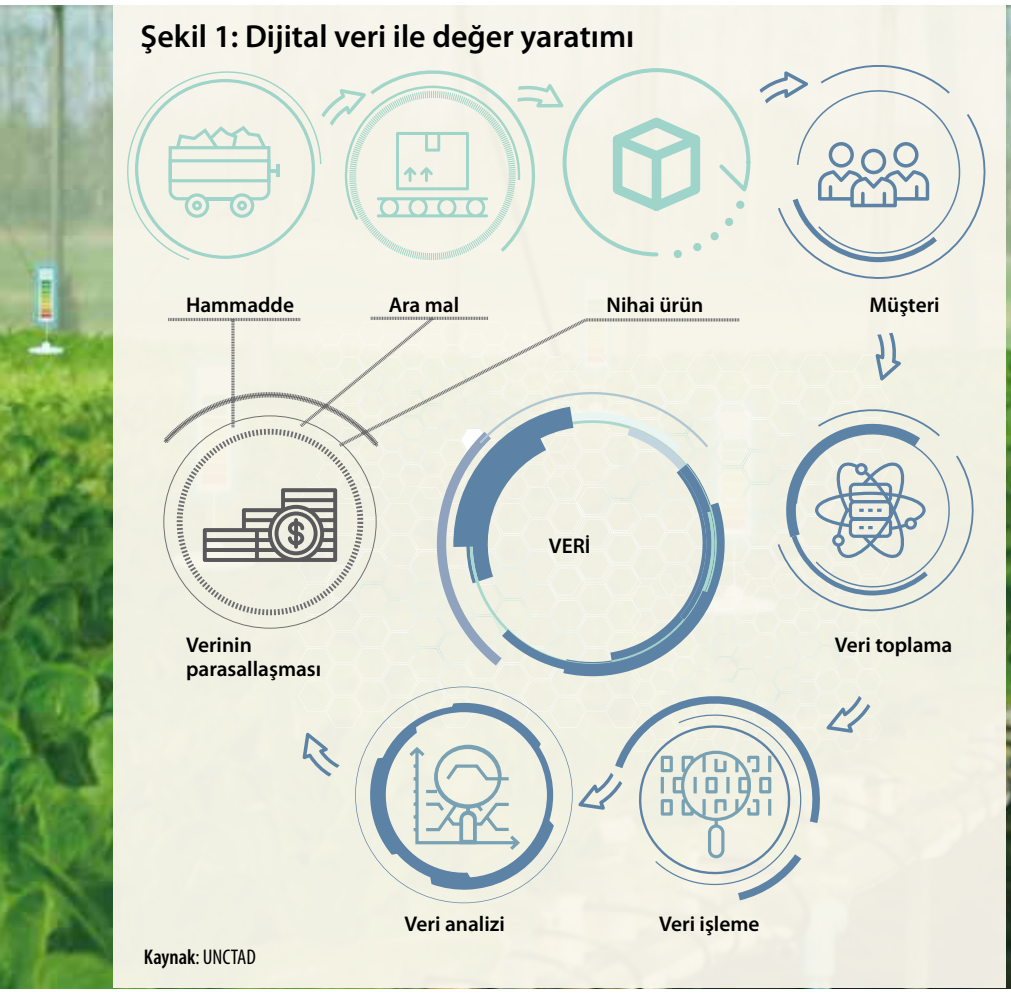
DİJİTAL UÇURUM ÖNEMLİ BİR MÜCADELE ALANI OLMAYA ADAY

Dijital çağın getirdiği avantajlardan yararlanabilenler ve bunlara erişimi olmayanlar arasındaki eşitsizliği ifade eden "dijital uçurum" kavramı, çalışmada dijitalleşme konusunun en önemli gündem maddesi kabul ediliyor. Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında en büyük bölgesel dijital uçuruma sahip ülke olduğu vurgulanan raporda, eşitsizliğin cinsiyetler arasında da gözlemlendiği belirtiliyor. Buna göre, Türkiye'de internet kullanmayan veya bilgisayara sahip olmayan birey oranlarında en iyi ve en kötü bölgeler arasında 3 katı aşan farklar mevcut. Dijital beceriler açısından önemli bir gösterge olan bilgisayar kullanımı oranında ise çalışma yaşındaki erkek ve kadınlar arasındaki yaklaşık 16 yüzde puanlık farka işaret ediliyor. Bu veriler ışığında dijitalleşmenin ekonomik, sosyal ve çevresel faydalarının tam olarak elde edilebilmesinin becerilerin toplumun tamamına yayılabilmesine bağlı olduğu vurgulanıyor.

DİJİTAL DÖNÜŞÜME ENERJİDE DÖNÜŞÜM DE EŞLİK ETMELİ

Çalışmanın diğer odak noktası, insan aktivitelerinin olumsuz çevresel etkilerini azaltan ya da tersine çeviren teknolojiler olarak ifade edilebilecek yeşil teknolojilerin iklim mücadelesinde oynayabileceği rol. Raporda tüm dünyada ekonomik aktivitenin merkezi konumunda bulunan kentlerin enerji tüketimi ve sera gazı emisyonlarında önemli bir paya sahip olduğu hatırlatılırken, 5G ve nesnelerin interneti gibi teknolojilere dayanan akıllı şehir çözümlerinin, ulaşım, su temini, atık ve ısıtma gibi birçok alanda iklim eylemine sunabileceği katkı ele alınıyor.

Çalışmada yakın gelecekte veri merkezlerine, dijital hizmetlere ve bulut bilişim hizmetlerine olan talebin yükseleceğinin öngörüldüğü belirtilirken, dijital dönüşüme enerjide dönüşümün eşlik etmesi gerektiğinin altı çiziliyor. Zira nesnelerin interneti ve bulut bilişim gibi çok büyük miktarda veriye gereksinim duyan teknolojiler değer zincirinin tüm katmanlarına verimlilik katsalar da diğer yandan kendi enerji ihtiyaçları bulunuyor. Bu durum söz konusu teknolojilerin tesisinin mutlaka yenilenebilir enerji üretimi ve enerji verimliliği çalışmaları ile birlikte yürümesi gerektiği anlamına geliyor. Ayrıca dijital teknolojiler alanında ilerleme, Birleşmiş Milletler'in 2030 ajandasında yer alan bazı sürdürülebilir kalkınma amacına (SKA) da doğrudan hizmet ediyor.

DİJİTAL PLATFORMLAR ÇAĞI

Son yılların en öne çıkan özelliklerinden biri internet üzerindeki dijital veri hacmindeki çarpıcı artış. Söz konusu artışa büyük veri analizi, yapay zekâ ve bulut bilişim çözümleri eşlik ediyor. İnternete erişebilen insan ve cihaz sayılarında halen devam eden artış, dijital veri ve teknolojilerin rolünün önümüzdeki dönemde artacağını gösteriyor. Zira dijital ekonomi, hayatın hemen hemen her alanında biriken dijital verilerin toplanması, analiz edilmesi ve kullanılması ile evrimini sürdürüyor. Dijital platformlarda gerçekleşen kişisel, sosyal ve ticari aktivitelerin yarattığı dijital ayak izleri, dijital veri havuzunun giderek büyümesini sağlıyor.

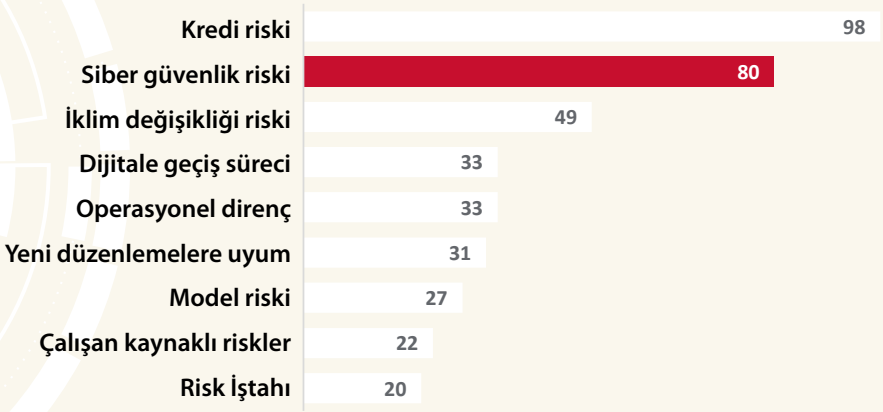
Bugün itibarıyla dünyanın en büyük şirketleri arasında yer alan Facebook, Amazon, Alibaba gibi dijital platformlar yalnızca ticari hayatın farklı taraflarını bir araya getirmekle kalmıyor, aynı zamanda tarafların eylem ve işlemlerini toplayıp, analiz ediyor. Verilerin toplanması, depolanması, bunlardan iç görü ve modellerin üretilmesi, iş süreçlerinin tamamını besleyen bir olguyu; 'veri değer zincirini' oluşturuyor. Bu koşullarda veriye erişim ve veriyi bilgiye dönüştürme becerisi, şirketlerin ve ekonomilerin rekabetçiliği açısından hayati bir öneme sahip.

VERİ TEKELİ ABD VE ÇİN'DE

Küresel dijital platformlar, gelişmekte olan ülkelerdeki firmalar için fırsatlar sunsa da tekil firmalarla platformlar arasındaki güç eşitsizliği de göz ardı edilmemesi gereken bir unsur olarak öne çıkıyor. Bugün piyasa değerine göre dünyanın en büyük 70 dijital platformu içerisinde ABD yüzde 73, Çin ise yüzde 18 paya sahip bulunuyor. Doğal olarak verinin kontrolünün büyük oranda bu ülkelerdeki az sayıdaki aktörün elinde olduğu söylenebilir. Bu denklem içerisinde yerel dijital platformlar, bölgesel piyasa bilgilerini kullanarak yerli kullanıcılar için çözüm üretme şansına sahip olsa da büyük küresel şirketler karşısında sürdürülmesi güç bir savaş veriyorlar. Dev şirketlerin tüm dünyada yürüttüğü satın alım işlemleri de bu eğilimi doğruluyor.

Ülkeler arasındaki büyük ayrışmaya karşın, dijital platform alanında gelişmekte olan ülkelerde yapılacak çalışmalar, görece yüksek teknik ve analitik beceri gerektiren istihdam olanakları yaratması açısından değer taşıyor. Öte yandan mevzuat ve altyapıda olumlu koşullar sağlayan gelişmekte olan ülkeler, yeni pazarlara girme ve yerel kodları öğrenme motivasyonu taşıyan dijital şirketler için potansiyel adresler oluyor. Dijital alandaki doğrudan yabancı yatırımlar, yeni teknoloji ve know-how'ın farklı coğrafyalara girişini sağlarken, sektörün istihdam yaratma potansiyelini artırıyor.

Grafik 1: Bankacılık ana risk unsurları (%, katılımcı oranı)

Kaynak: EY, IIF, TSKB Ekonomik Araştırmalar

SİBER GÜVENLİKTE ENDİŞE HAKİM

Günümüzde dijital ürün ve hizmetlere artan ilgi ve nesnelerin interneti gibi teknolojilerin hem tüketici ürünlerinde hem sanayideki etkin rolü karşısında siber saldırılar sayıca çoğalıp, daha sofistike hale geliyor. Verinin bütünlük ve gizliliğini tehdit eden bu saldırılar, bireylerin, işletmelerin ve devletlerin dijital çağa adaptasyonuna ve operasyonlarına sekte vurabilecek bir nitelik taşıyor.

Ernst & Young (EY) ve Uluslararası Finans Enstitüsü'nün (IIF) 2021 yılı Haziran ayında yayınladığı bir anketin sonuçları, tüm dünyada sıkı biçimde denetlenen ve düzenlenen bankacılık sektörünün siber güvenliği yakın vadede en ciddi risk unsurlarından biri olarak gördüğünü ortaya koyuyor. 33 ülkeden, 88 finansal kuruluşun risk yöneticileriyle yapılan ankete göre, siber güvenlik riski katılımcıların yüzde 80'i tarafından önümüzdeki bir yılın dikkat gerektiren konusu olarak sayılıyor ve ankette kredi riskinden sonra ikinci sırada yer alıyor.

OECD verileri, bireylerin de siber güvenlik riski ile karşı karşıya olduğuna işaret ediyor. Buna göre, 2019 yılında AB ülkelerinde internet kullanan bireylerin yüzde 29.9'u oltalama saldırılarıyla (kullanıcıların şifre veya kredi kartı bilgilerini edinmek amacıyla sahte sitelere yönlendirilmesi) karşılaştığını belirtiyor. Bu oran Türkiye'de yüzde 13.8 ile görece düşük bir seviyede kalıyor.

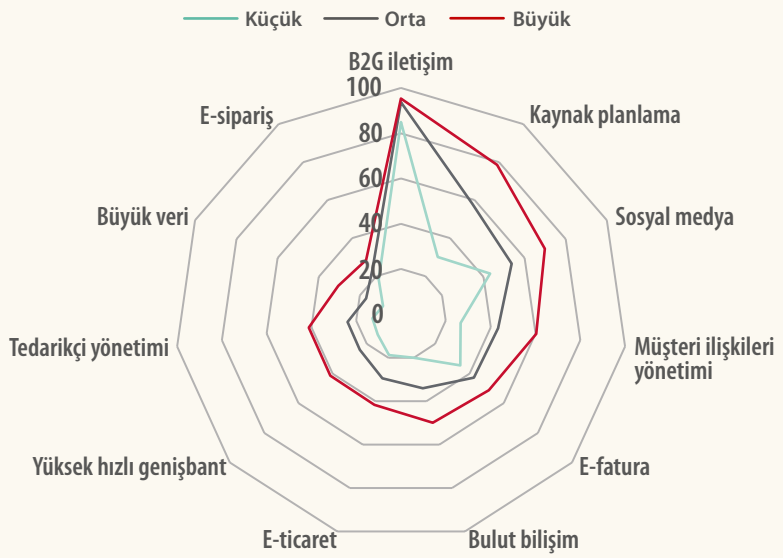
KOBİ'LER İÇİN YENİ DÖNEM

Gelişmekte olan ülkelerde faaliyet gösteren şirketler, gerekli dijital hazırlığı yapmış olmaları halinde, küresel dijital platformlardan faydalanabilirler. Özellikle KOBİ'ler yurt içi ve dışında daha önce erişemedikleri pazarlara erişebilirken, işlem maliyetlerinde de düşüş kaydedebiliyor. 2019 itibarıyla Türkiye'de toplam istihdamın yüzde 72.4'ünü, üretim değerinin yüzde 44.1'ini ve ihracatın yüzde 36.6'sını üstlenen KOBİ'ler için dijital platformlar, ölçek kazanımı ve verimlilik artışı vadediyor. Öte yandan, KOBİ'leri konu alan çalışmalar, dünya genelinde bu gruptaki şirketlerin dijital teknolojilerin yayılımında geriden gelmeyi sürdürdüğünü gösteriyor (Grafik 2).

KOBİ'ler kamuyla iletişimde (B2G) yaklaşık yüzde 90 oranındaki adaptasyon ile büyük şirketler ile benzer bir performans gösterirken diğer alanlarda geride kalıyor. KOBİ'lerde görülen olumsuz ayrışmanın temel noktalarından biri bağlanabilirlik. Zira bu, şirketlerin iş modellerini dijital ortama adapte etmesi ve COVID-19 salgını gibi sosyal mesafeyi gerekli kılan durumlarda operasyonlarını sürdürmesini mümkün kılan unsur. 2019 verilerine göre OECD ülkelerinde KOBİ'lerin yüksek hızlı genişbant erişim oranı ortalama yüzde 22 olurken, bu oran Türkiye'de ise bu oran yüzde 19.6 seviyesinde.

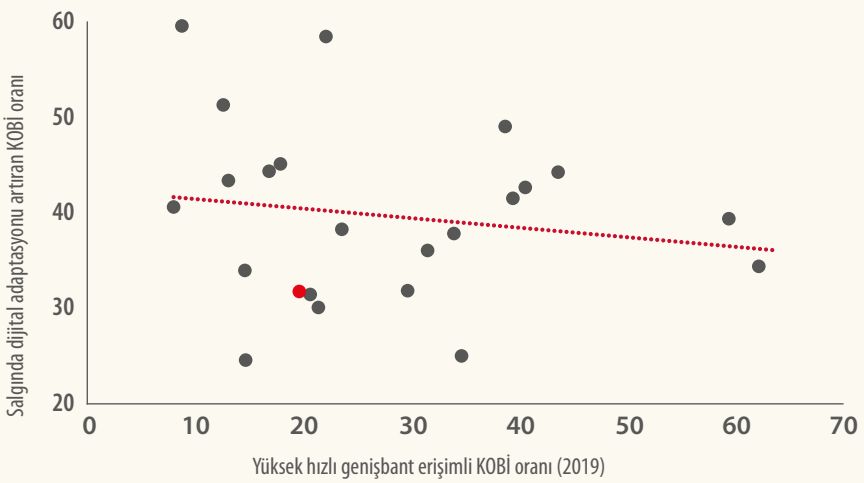
COVID-19 salgını getirdiği tüm zorluklarla birlikte şirketler açısından normal şartlarda çok daha uzun vadede planlanmış aşamaların kısa vadede başarılmasını zorunlu kılan bir katalizör görevi gördü. Salgın, OECD ülkelerinde sektörlerin geneline yayılmış olarak KOBİ'lerde dijital teknolojilerin kullanımında bir artış getirdi. OECD'nin Temmuz 2021 tarihli verilerine göre söz konusu ülkelerde KOBİ'lerin ortalama yüzde 39.7'si COVID-19 salgını başladıktan sonra dijital teknolojilerden daha fazla faydalanmaya başladı. Türkiye'de ise bu oran yüzde 31.2 oldu (Grafik 3). Grafikte yer alan trend çizgisinin işaret ettiği üzere halihazırda yüksek hızlı internete erişimin ve dolayısıyla dijitalleşmenin daha yaygın olduğu ülkelerde KOBİ'ler salgın ortamında adaptasyon adına daha az adım atma ihtiyacı hissetti. Yine de ülkeler arasındaki kayda değer farklar göz önünde bulundurulduğunda, bu ilişkinin yeterince güçlü olmadığı ve erişimde geride kalmış ülkelerin adaptasyonlarını hızlandırmaları gerektiği söylenebilir.

Grafik 2: OECD ülkelerinde şirket büyüklüklerine göre dijital adaptasyon (%, 2015-2018)

Kaynak: OECD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Grafik 3: KOBİ'lerde internete erişim ve dijital adaptasyon

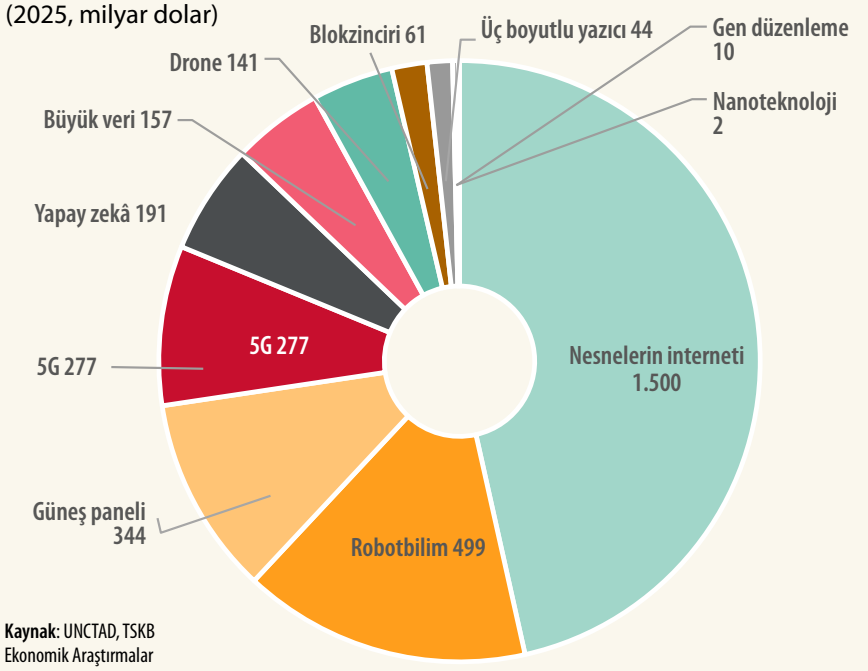
Kaynak: OECD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

YÜKSELEN DİJİTAL TEKNOLOJİLER

Verinin toplanması, işlenmesi ve aktarılmasında kaydedilen gelişim, 'sınır teknolojiler' olarak adlandırılan bir takım yeni dijital teknolojilerin doğuşuna ön ayak oldu. Çeşitli sektörlerde varlıklarını yoğunlaştırdığı gözlemlenen bu teknolojiler; imalat, hizmet ve enerji üretim sektörlerinde dönüşümü hızlandırmaya başladı. 2018'de 350 milyar dolar pazar büyüklüğüne sahip olduğu tahmin edilen 11 sınır teknolojinin 2025'te toplam 3.2 trilyon dolarlık bir pazar oluşturması bekleniyor. Grafik 4'te yer alan teknolo-

Grafik 4: Sınır teknolojiler tahmini pazar büyüklükleri

(2025, milyar dolar)

Kaynak: UNCTAD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

jiler arasında olan nesnelerin interneti ve robotbilimin sırasıyla 1.5 ve 0,5 trilyon dolarlık tahmini pazar büyüklükleriyle 2025'te toplam içerisinde yüzde 60'tan fazla pay alması bekleniyor. İşgücü beceri seviyesi, altyapı ve finansman anlamında kendini belli stratejik sınır teknolojilere hazırlamış olan gelişmekte olan ülkeler için bu alanlardaki üssel büyüme bir fırsat penceresi sunuyor. Bu teknolojilerin mevcut iş kollarına uygulanması, yeni ürün ve hizmetlerin keşfi yoluyla yakın gelecekte gelişmekte olan ülkeler lehine rekabet avantajı yaratabilir.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından hazırlanan bir çalışma, ülkelerin sınır teknolojileri kullanma, özümseme ve adapte etme kapasitelerini ölçmeyi hedefliyor. Sınır Teknolojilere Hazırlık Endeksi (Readiness for Frontier Technologies Index), beş ana unsur üzerinden hesaplanıyor:

1- Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) yayılımı,
2- Beceriler,
3- Ar-Ge faaliyetleri,
4- Endüstri aktivitesi
5- Finansmana erişim.

158 ülkenin değerlendirmeye alındığı çalışmada Türkiye seçili benzer ülkelerin bir miktar gerisinde, 55'inci sırada yer alıyor (Tablo 1). Türkiye tarafından veriye bakıldığında, 'Ar-Ge faaliyetleri' benzer ülkelere kıyasla güçlü performans gösterilen bir alan olarak ortaya çıkıyor. Türkiye'de 2020 yılı itibariyle Ar-Ge harcamalarının GSYH içerisindeki payı yüzde 1.09 ile gelişmiş ülkelerin altında kalsa da özel sektör Ar-Ge harcamaları içerisinde BİT sektörünün yüksek seyreden payı dijitalleşme konusunda olumlu bir sinyal niteliği taşıyor. BİT, Türkiye'de özel sektör Ar-Ge harcamalarının yaklaşık yüzde 44'ünü üstlenirken, bu oran OECD ülkeleri genelinde yüzde 36 seviyesinde. Ancak 'BİT yayılımı' ve yüksek teknoloji imalat sanayi ihracatı ile dijital hizmet ihracatını baz alan 'sektör aktivitesi' alanları ülke genel sıralamasının kayda değer oranda altında kalıyor.

Tablo 1: Seçilmiş ülkeler sınır teknolojilere hazırlık endeksi sıralaması*

Ülke Adı	Genel Sıralama	BİT Yayılımı	Beceriler	Ar-Ge Faaliyetleri	Sektör Aktivitesi	Finansmana Erişim
ABD	1	14	17	2	20	2
Çin	25	99	96	1	7	6
Çekya	26	30	23	32	18	72
Rusya	27	39	28	11	66	45
Polonya	28	32	30	30	32	70
Macaristan	37	27	43	48	16	99
Brezilya	41	73	53	17	42	60
Hindistan	43	93	108	4	28	76
Romanya	45	44	70	34	38	115
Güney Afrika	54	69	84	39	71	13
Türkiye	55	75	63	27	78	49
Meksika	57	68	83	29	33	96

Kaynak: UNCTAD Technology & Innovation Report 2021, TSKB Ekonomik Araştırmalar
*Görece hazır ülkeler üst sıralarda yer almaktadır

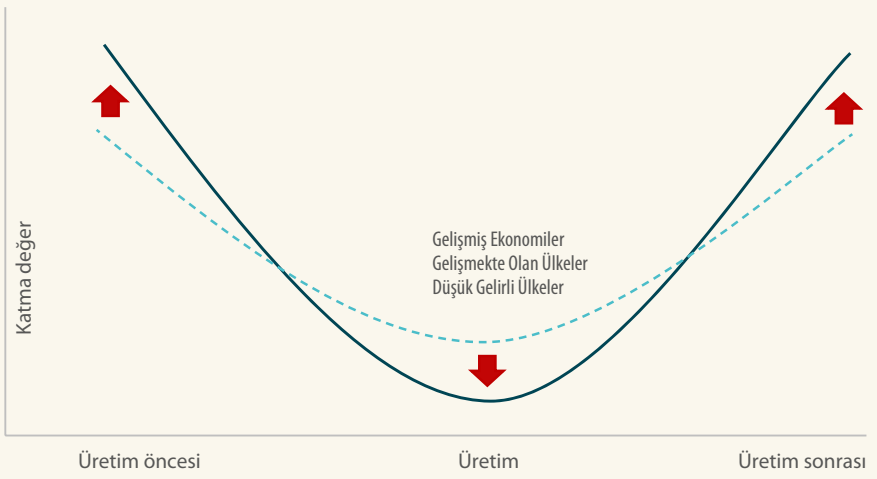
FARKLI BİR KALKINMA POLİTİKASINA İHTİYAÇ VAR

Mevcut üretim bağlantılarında giderek artan dijitalleşme, değer yaratımı sürecini de dönüştürüyor. Dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla, imalat ve hizmet süreçleri birbiriyle iç içe giriyor. Robotbilim ve süreç otomasyonu imalatta üretim sürecini hızlandırırken, bu safhanın katma değerini azaltıyor. Ayrıca veriye dayalı hizmetler üretim öncesini, yazılım destekleri ile satış sonrası hizmetler ise üretim sonrası süreçleri artan biçimde besliyor. Söz konusu durum Grafik 5'te yer alan 'Gülümseyen eğri' ile gösterilebilir.

Verinin toplanması, depolanması ve analiz edilmesiyle, dijitalleşme yeni bir katma değer potansiyeli sunuyor. Anlamlı ve bütünlük taşıyan verinin kullanımı yalnızca imalat sanayinin değil, aynı zamanda tarım ve hizmetler sektörlerinin de tüm süreçlerine olumlu etki ediyor. Yani dijitalleşme sektörlerin kendi içerisinde yapısal dönüşüme gitmesine imkân veriyor.

Dijitalleşmenin unsurlarından biri olan otomasyon, 'Orta Gelir Tuzağı' tehdidi yaşayan gelişmekte olan ülkeler için oyun alanını oldukça değiştiriyor. İleri düzey makinelerin artan kullanımı, işgücünün tarım ve hizmetlerden daha fazla verimlilik artışı getiren imalat sanayine çekilmesini kapsayan yapısal dönüşüm hikayesinin yeniden yorumlanmasını gerekli kılıyor. Endüstriyel robotların kullanımı henüz otomotiv ve elektronik gibi birkaç sektörle sınırlı durumda. Tekstil ve giyim gibi çoğu sektörde insan emeği halen teknik ve ekonomik olarak otomasyon seçeneğinin önünde konumlanıyor. Ancak önümüzdeki on yılda ileri robotlar görece ucuzlaşırken bu robotların kabiliyet ve verimlilikleri de önemli ölçüde artması bekleniyor.

Grafik 5: Dijitalleşme etkisi ve "Gülümseyen eğri"

Kaynak: UNCTAD

EMEK MALİYETİ DÜŞTÜĞÜ İÇİN ÜRETİM GELİŞMİŞ ÜLKELERE YENİDEN DÖNEBİLİR

Son 30 yılda çokuluslu şirketler üretim süreçlerinin çeşitli kısımlarını gelişmekte olan ülkelere taşıdılar. Bu eğilimde söz konusu coğrafyalarda görece düşük olan emek maliyeti önemli paya sahipti. Ancak otomasyonun gelecekteki gelişimi ve yaygınlaşması, emek maliyetinin toplam maliyetler içerisindeki payının düşmesine

ve dolayısıyla üretimin gelişmiş ekonomilere geri getirilmesine yol açabilir. Söz konusu koşulların oluşması halinde, gelişmekte olan ülkeler emek-yoğun alanlarda gelişmiş ekonomilerle rekabet içerisine girmek zorunda kalabilir. Üretimin gelişmiş ülkelere geri dönüşü, robot teknolojisinin gelişimi ve mevcut üretim üslerinin bulunduğu ülkelerde hangi politikaların benimseneceğine bağlı olup, sanayi dalları arasında farklılık gösterecek. Ayrıca çok uluslu şirketler de mevcut tesislerindeki yetenek havuzundan faydalanmaya devam etmeyi seçebilir.

FARKLI COĞRAFYALARDA, FARKLI ÜRETİM MODELLERİ DOĞABİLİR

Önümüzdeki yıllar için küresel değer zincirlerinde görülebilecek dönüşüm senaryoları yalnızca üretimin merkeze geri çekilmesi ile sınırlı değil. Teknoloji, yerel politikalar ve sürdürülebilirlik trendleri farklı sektör ve coğrafyalarda birbirinden farklı üretim modellerinin deneyimlenmesini sağlayabiliyor. Örneğin 3 boyutlu baskı ve aditif üretim teknolojileri, üretim süreçlerinin görece basit olduğu sektörlerde uluslararası şirketlerin, üretimlerini farklı bölgelerdeki mikro fabrikalarda yapabilmesini sağlayabilir. Dijital teknolojiler, değer zincirlerinin kısaldığı ve merkezileştiği bu senaryoda üretim ağının merkezi kontrolünü mümkün kılarken, üretimin pazara yakın olmasını sağlayarak maliyet avantajı doğurabilir.

Elbette, olası senaryoların hepsi küresel değer zincirlerinde bozucu nitelik taşımıyor. Özellikle robot teknolojisinin ekonomik ve teknik olarak uygulanabilir olmadığı sektörlerde üretimdeki coğrafi yoğunlaşma riskine karşı dayanıklılık kazanmak üzere arz zincirinin daha da parçalı bir hale getirilmesi olasılığı mevcut. Ölçek ekonomisi kazanımlarının bir bölümünden vazgeçilen bu senaryoda daha geniş bir coğrafyaya dağılan üretimin koordinasyon ve kontrolünde dijital teknolojiler rol oynayacak.

Önümüzdeki dönemde yukarıda bahsedilen senaryoların tamamında teknoloji kullanımı ana değişken olarak yer buluyor. Bu nedenle gelişmekte olan ülkeler hem olası istihdam piyasaları tahribatlarını hem de ihracata konu olan ürün demetinde rekabet avantajını koruyabilmek için beşeri sermayeyi önceliklendiren büyüme stratejilerini değerlendirmek zorunda. Yapay zekâ ve otomasyon gibi dijital teknolojiler, bedensel işlerin yerini almakla birlikte, insanların görece avantaja sahip olduğu yeni istihdam alanlarının da doğuşuna yol açacak. Yeni üretim koşullarını gözeten, özellikle bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki yetenekleri artırıcı bir eğitim sisteminin inşası, gelişmekte olan ülkelerin orta gelir tuzağı ile olan mücadelesinde hayati rol oynayacak.

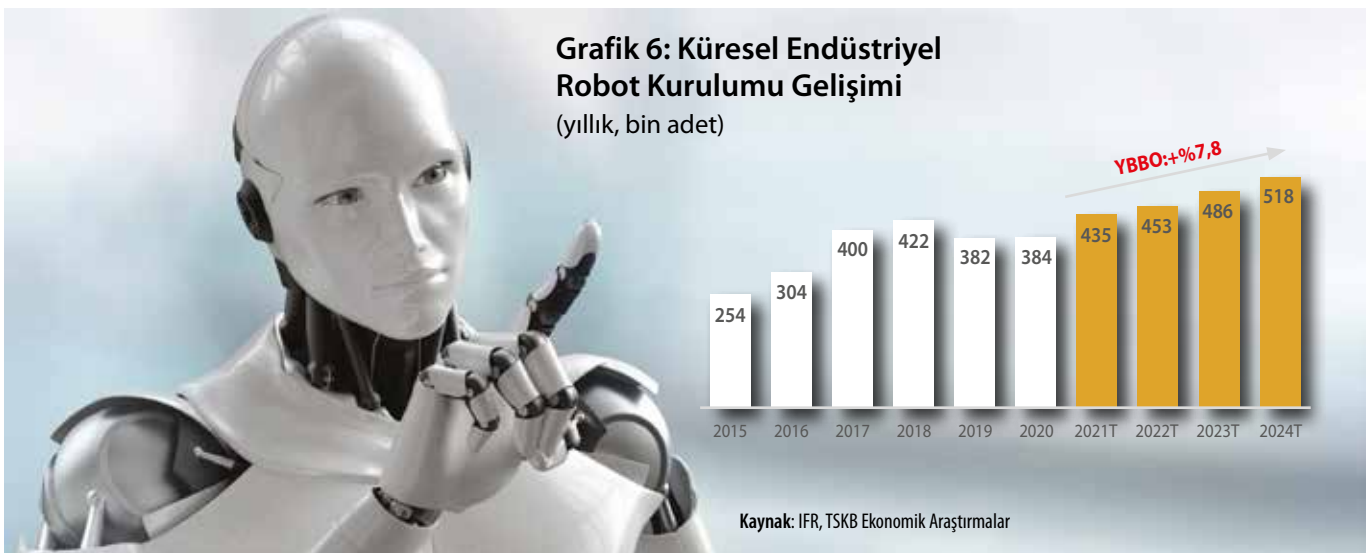
ROBOTLARIN REKOR YILI

Dijitalleşmeyi incelerken bakılması gereken alanlardan birini de robotlaşma konusunda atılan adımlar meydana getiriyor. Uluslararası Robotbilim Federasyon (IFR) verilerine göre dünya çapında fabrikalardaki endüstriyel robotların sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10 artarak 3 milyonu aştı. 2019'da Çin ve ABD arasındaki ticaret savaşının etkileriyle düşüş kaydeden yeni kurulum verisi de salgının yarattığı belirsizliklere karşın yönünü tekrar yukarı çevirdi (Grafik 6).

2020 yılında yüzde 71'ini Asya kıtasının oluşturduğu endüstriyel robot pazarında Çin 168 bin adet ve Japonya 39 bin adet ile ilk iki sırayı paylaşırken, onları 31 bin adet ile ABD izledi. Pazarın 2021-2024 döneminde yüzde 8'e yakın bir birleşik büyüme oranı yakalaması bekleniyor. 2021 yılı sonunda beklenen 435 bin adet kurulum, sektör için yeni bir zirve seviyesini ifade ediyor.

KAPSAYICILIK UNSURU OLARAK FİNTEK GELİŞMELERİNE BAKMAK

Ekonomik faaliyetlerin tamamına yakınında dönüştürücü etki yapan dijitalleşme, bazı açılardan var olan eşitsizlikleri derinleştirme ihtimali taşırken, çeşitli boyutlarıyla sürdürülebilir kalkınmaya hizmet edebilir. Finansal hizmet sağlayıcılar tarafından müşterilerce kullanımın ve erişiminin iyileştirilmesi amacıyla dijital teknolojilerin ürünlere entegre edilmesi olarak adlandırılabilen Fintek de bunlardan biri. Dolayısıyla dijitalleşme adımlarını gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler ekseninde incelerken Fintek alanında meydana gelmesi muhtemel gelişmelere de yakından bakmak gerekiyor.

Bugün toplumların en yoksul kesimleri kaynaklarını muhafaza etmek, borç alabilmek veya kaynak transferi yapabilmek için en öngörülemez veya riskli yöntemleri tercih etmek zorunda kalıyor. Zira, bu kesimler fiziki ulaşım güçlükleri, yüksek maliyetler veya kültürel tercihlerden dolayı finansal hizmetlere erişemiyor. Veriler; dünya genelinde 1.7 milyar yetişkinin banka hesabı olmadığını ortaya koyuyor. Fintek ise finansal hizmetin müşteriye ulaştırılmasını kolay ve daha ucuz hale getirebiliyor.

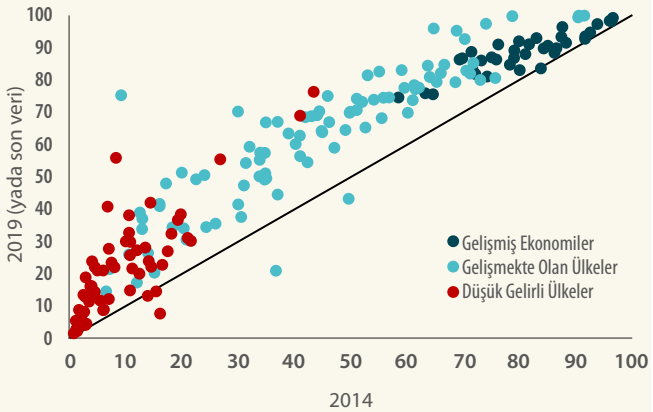
Fintek, şube ağının genişlemesine bağlı olan ve dolayısıyla kırsal bölgelerdeki az sayıda müşteriye hizmet vermenin ek maliyetlerine katlanmak zorunda olan geleneksel bankacılığa oranla önemli avantajlar getiriyor. Sözünü ettiğimiz, bankasız 1.7 milyar bireyin tahmini olarak 1.1 milyarında cep telefonu olduğu düşünüldüğünde Fintek'in sağladığı mobil bankacılık hizmetleri ve ödeme sistemleri önümüzdeki dönemde finansal kapsayıcılık cephesinde önemli kazanımları beraberinde getirebilir. Para transferi, dış ticaret ve finansmanı, kredi kullanımı gibi uygulama alanları bulunan blokzincir teknolojisi ve onun ürünü olan kripto paraların gündemdeki yerlerini koruduğunu göreceğiz. Avrupa'da ortak dijital para çalışmaları sürerken, Türkiye'de 11. Kalkınma Planı'nda blokzincir tabanlı dijital merkez bankası parası çıkarılması kararı, Fintek'in bu unsurunun yurtiçinde de karşılık bulduğunu gösteriyor.

DİJİTAL UÇURUM VE BECERİ UYUMSUZLUĞU ANA MÜCADELE ALANLARI OLACAK

Dijital çağın getirdiği avantajlardan yararlanabilenler ve bunlara erişimi olmayanlar arasındaki eşitsizliği ifade eden 'dijital uçurum', dijitalleşme konusunun ana gündem maddelerinin başında geliyor. Günümüzde bireyler, işletmeler ve farklı sosyo-kültürel seviyelerdeki coğrafi bölgeler arasında bilgi teknolojilerinin kullanımında ve internete erişimde önemi farklılıklar bulunuyor. Son yıllarda dünya geneline yayılan altyapı yatırımları uçurumu bir miktar azaltsa da temel hizmetlerin giderek çevrimiçi ortama kaydığı bu zaman zarfında uçurumun kapanma hızının yeterliliği tartışılabilir.

Grafik 7: Dünyada internete erişim

(internete erişebilen bireylerin nüfusa oranı, %)

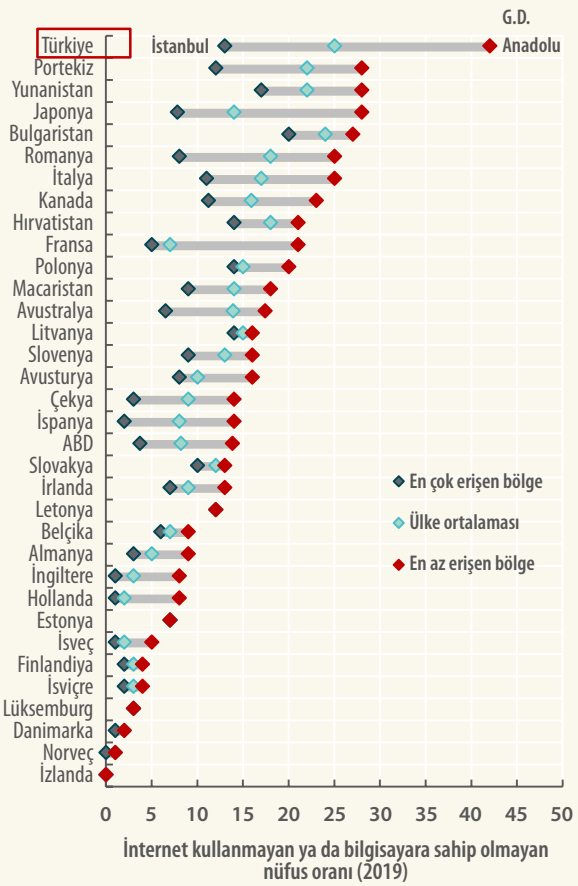
Kaynak: Dünya Bankası, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Dünya Bankası verilerine göre, COVID-19 salgını öncesindeki son beş yılda 186 ülkenin 4'ü hariç tamamında bireylerin internete erişim oranı artarken, ülke grupları arasındaki kayda değer farklar görünürlüğünü koruyor (Grafik 7). Bu dönemde gelişmiş ekonomilerde internete erişim ortalama yüzde 7.7 artarken, gelişmekte olan ülkelerde yüzde 18.1, düşük gelirli ülkelerde ise yüzde 12 artış kaydetti.

Sanayileşmiş ülkeler ve bu alanda geride kalmış ülkeler arasında kendini gösteren dijital uçurum, ülkelerin kendi içerisinde ise kent-kır ayrımında ortaya çıkıyor. Akıllı cep telefonu, bilgisayar ya da internet erişimine sahip olmayan bireyler, mevcut yaşam koşullarını iyileştirecek dijital bilgiye erişemezken, temel hizmetler ve iş modellerinin dijitale geçişi ile daha da dezavantajlı bir duruma geliyorlar. Zira COVID-19 ile birlikte hem konvansiyonel eğitimin hem de teknik beceri kazandıran kursların sürekliliği uzaktan erişim ile mümkün olabildi. Bu noktada sanal sınıf ve video konferans gibi dijital ürünlerin gerektirdiği yüksek hızlı internetin ülkeler içerisindeki yaygınlık seviyesi önem kazandı.

OECD verilerine göre, Türkiye hesaplamaya dahil edilmiş 34 ülke arasında bölgesel dijital uçurumu en ciddi oranda deneyimleyen ülke konumunda (Grafik 8). TR2 bölgelerinin baz alındığı

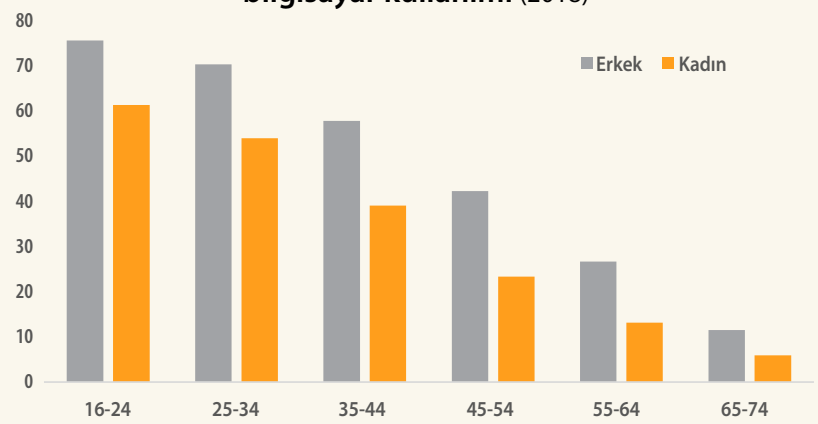
Grafik 8: OECD Ülkelerinde bölgesel dijital uçurum

Kaynak: OECD, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Gelişmiş Ekonomiler
Gelişmekte Olan Ülkeler
Düşük Gelirli Ülkeler

Grafik 9: Türkiye'de cinsiyet ve yaş gruplarına göre bilgisayar kullanımı (2018)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

hesaplamalar dikkate alındığında internet kullanmayan ya da bilgisayar sahibi olmayan bireylerin oranı İstanbul'da yüzde 13 iken, Güneydoğu Anadolu'da yüzde 42'ye kadar çıkıyor. Türkiye'de söz konusu olan yüzde 29'luk fark, bu alanda kendisine en çok yaklaşan ülkenin (Japonya) de yüzde 9 üzerinde kalıyor. Dijitalleşmenin önümüzdeki yıllarda kalkınmada oynayacağı rol düşünüldüğünde halihazırda bölgeler arası eşitsizliklerin var olduğu Türkiye'de bu alanda bir gelişim alanı olduğu açık. OECD verilerine göre dijital araçlara erişimde en geride kalan bölge olan Güneydoğu Anadolu, 2019 itibarıyla kişi başına düşen GSYH'de 26 bölge arasında en düşük 4. bölge olurken, ülke genelinin yüzde 49, İstanbul'un ise yüzde 69 altında kalıyor.

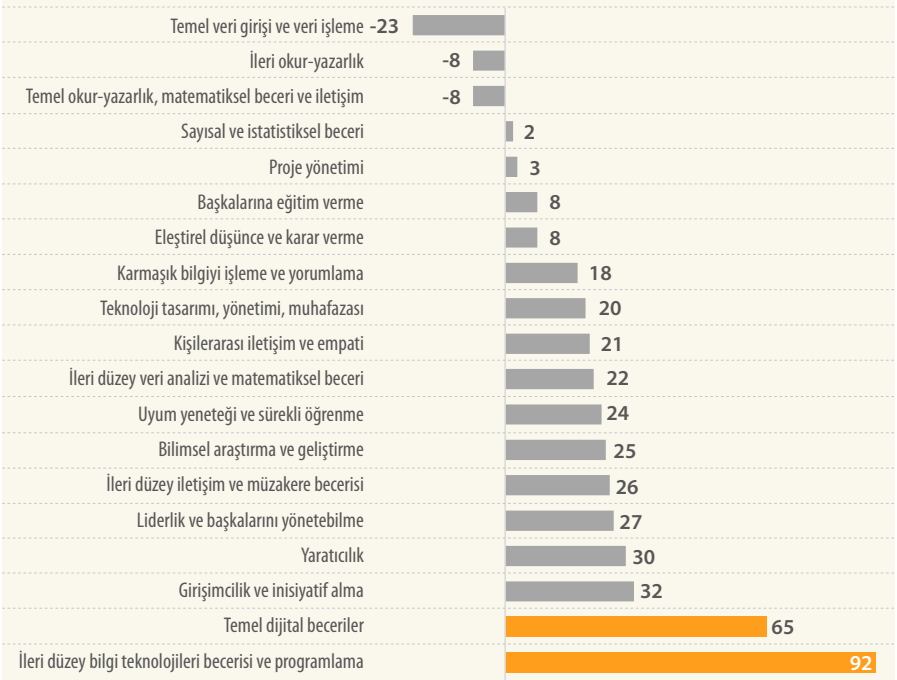
Türkiye'de bilgisayar kullanımına ilişkin istatistikler, kullanım oranının ülke genelinde 10 yıl içerisinde yüzde 20 artarak, 2018 itibarıyla yüzde 59.6'ya ulaştığını gösteriyor. Ancak veri cinsiyet kırılımında incelendiğinde ise dijital uçurumun bir başka boyutu görünür hale geliyor (Grafik 9). Dijital beceriler açısından önemli bir gösterge olan bilgisayar kullanımında erkek ve kadın bireyler arasında çalışma yaşındaki gruplarda ortalama yaklaşık yüzde 16'lık fark mevcut. Ayrıca 35 yaş üstü bireylerde ülke genelinin önemli oranda altında seyreden penetrasyon, işletmelerin dijital teknoloji kullanımını artırma yolunda temel bilgi teknolojileri eğitimlerine ihtiyaç duyacağına işaret ediyor.

Otomasyon ve yapay zekâ gibi dijital teknolojilerin iş hayatının her alanında hızla nüfuz etmesi, Sanayi 4.0'ı önceki sanayi devrimlerinden ayırıyor. Bu dönemde teknolojilerin geliştirilme ve uygulamaya alınma hızının hem politika yapımının hem de sosyal uyumun çok önünde ilerlediği görülüyor. Sayısı artmakta olan uluslararası çalışmalar da yakın gelecekte farklı işgücü grupları arasındaki eşitsizliklerin önüne geçmek ve uzun vadeli rekabetçilik ile sürdürülebilir kalkınmayı yakalamak adına ekonomilerin hızlı biçimde beceri kazanımına yönelik önlemler almak zorunda olduğunu vurguluyor.

McKinsey'in 2018 yılında yayımladığı bir çalışma yeni dönemin işgücü becerilerinde getireceği değişimleri ele alıyor. Çalışanların artan oranda çevrimiçi uygulamaları ve teknolojik araçları kullanacağını belirten raporda Batı Avrupa ülkelerinde 2016-2030 arasındaki dönemde bedensel beceri gerektiren işlerde harcanan sürenin yüzde 16, temel bilişsel işlerde harcanan sürenin yüzde 17 azalacağı belirtiliyor.

Sosyal ve duygusal becerilerin ve teknolojik becerilerin ise kullanım sürelerinin sırasıyla yüzde 22 ve yüzde 52 artacağı aktarılıyor. Aynı rapordaki bir başka analizde söz konusu ülkelerde alt beceri gruplarının kullanımında uzun vadede yaşanacak tahmini değişim yer alıyor (Grafik 10). Bu analize göre, temel dijital beceriler ve ileri düzey teknoloji becerilerinin sırasıyla yüzde 65 ve yüzde 92 oranında daha fazla kullanılacağı tahmin ediliyor.

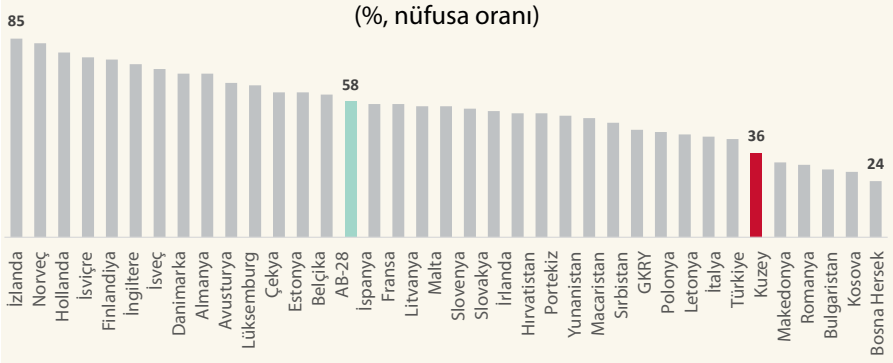
Grafik 10: Beceri gruplarının kullanım süresinde tahmini değişim (2018-2030, %)

Kaynak: McKinsey, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Grafik 11: Yetişkin nüfusta dijital beceri

(%, nüfusa oranı)

Kaynak: Eurostat, TSKB Ekoomik Araştırmalar

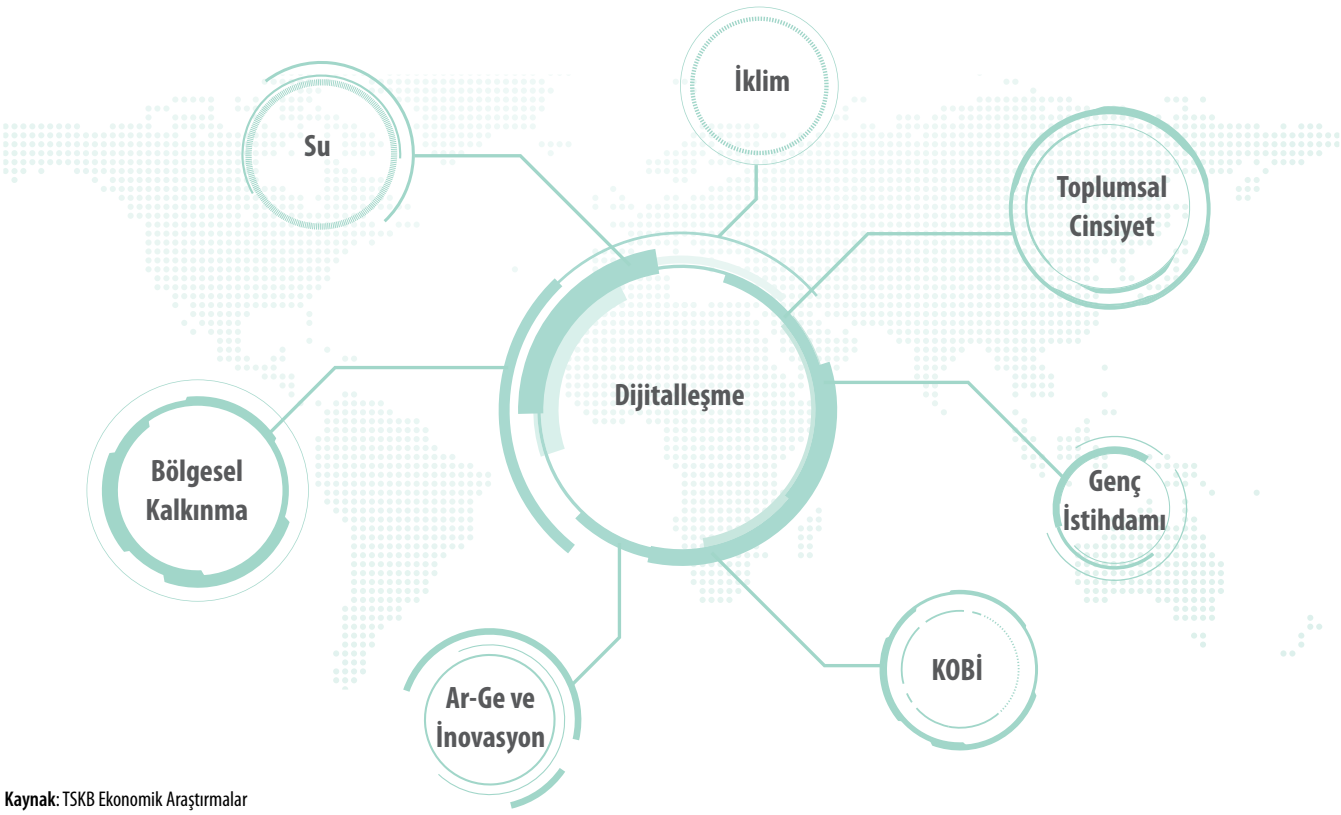
Bilgi teknolojileri beceri setinin yakın vadede iş hayatında elde edeceği güçlü konum, bu durumu gözeten eğitim politikalarının inşasını da zorunlu kılıyor. Eurostat 2019 verilerine göre, Türkiye'de 16-74 yaş aralığında temel düzeyde ve üzerinde dijital becerilere sahip bireylerin oranı yüzde 36. Söz konusu oran, Türkiye'yi çalışmada kendine yer bulan 36 ülke arasında 31'inci sıraya koyarken, AB ortalamasının yüzde 22 altına işaret ediyor (Grafik 11).

DİJİTAL TEKNOLOJİLER AYRICA YEŞİL FIRSATLAR DA SUNUYOR

Yakın zamana kadar çevre politikaları ekonomik ve sosyal kalkınma politikalarından ayrı olarak değerlendirilirken, günümüzde aşırı iklim olaylarının artan biçimde gözle görülür hale gelmesi ve iktisadi hayatı olumsuz etkilemesi bu durumu değiştirdi. Son birkaç yıl adil ve yeşil dönüşümü kalkınma tartışmalarının merkezine taşıdı. Gelinen noktada, dijital ekonomi ile insan aktivitelerinin olumsuz çevresel etkilerini azaltan ya da tersine çeviren teknolojiler olarak ifade edilebilecek yeşil teknolojiler arasındaki doğal sinerji, dijitalleşmenin iklim eylemi cephesinde taşıdığı potansiyeli dikkate değer kılıyor.

Nesnelerin interneti, büyük veri ve yapay zekâ gibi dijital teknolojiler, sağladıkları yoğun veri ağıyla, üretim öncesi, üretim ve üretim sonrası tüm aşamalarla ilgili bilgi mevcudiyetini artırıyor ve bu sayede hem ürün ve hizmet sağlayıcılar hem de tüketiciler için sürdürülebilir karar alma sürecine katkı sunuyorlar. Verinin toplanması ve aktarımındaki gelişmeler, parça ve ürünlerin nihai durumlarına ilişkin bilgi verirken, ömrünü dolduran malların yeniden kullanım, yeniden üretim veya geri dönüşüm yollarıyla değer üretimi döngüsüne tekrar katılmasını sağlıyor. Böylece malzeme verimliliği artıyor ve endüstriyel atık miktarı azalıyor.

Şekil 2: Dijitalleşme ile temas eden TSKB Ekonomik Araştırmalar yayın konuları

Kaynak: TSKB Ekonomik Araştırmalar

HASSAS TARIM DA ÖNEMLİ

Dijitalleşme, hassas uygulamalı tarım teknolojilerinde de kendilerini gösteriyor. Sensör yardımlı sistemler, sulama ve gübreleme gibi konularda karar mekanizmalarını destekleyerek çevresel sürdürülebilirliği artırıyor. Dijital teknolojilerin iklim konusunda sağladığı diğer katkılar ise çevresel etkilerin izlenebilmesindeki kolaylıkları içeriyor. İleri sensör ve uydu görüntüleme teknikleri önem taşıyan veya kırılgan ekosistemlerin izlenmesine imkân veriyor. Benzer teknikler insan kaynaklı sera gazı salımının ölçümünde de kullanılabiliyor.

Dijital teknolojiler, döngüsel sistemleri ve sürdürülebilir ekonomiyi destekleme potansiyeline sahip olsa da küresel üretim ve tüketimi büyüten bir unsur olarak çeşitli önlemleri gerekli kılıyorlar. Öncelikle dijital sektör enerji yoğun bir alan ve kayda değer bir çevresel ayak izine sahip. Bilgi ve iletişim sektörü 2018 itibarıyla küresel düzeyde sera gazı salımına yol açan elektrik talebinin yüzde 5'inden fazlasından sorumlu ve bu oranın 2030 yılına kadar yüzde 20 seviyelerine yükselmesi ihtimal dahilinde.Yakın gelecekte veri merkezleri, dijital hizmetler ve bulut bilişim hizmetlerine olan talebin yükseleceği göz önüne alınarak, dijital dönüşüme mutlaka enerjide dönüşümün eşlik etmesi gerektiği söylenebilir.

Dijitalleşme, tüketici tercihleri ve yaşam pratiklerinde yarattığı değişimle de iklim eylemine hizmet ediyor. Dijitale erişimin artması ve buna paralel olarak bilgi edinmenin daha kolay hale gelmesi, yükselen çevre duyarlılığı ile birleşerek tüketicilerin tercih ettikleri ürün ve hizmetleri sürdürülebilirlik perspektifinden de değerlendirmesinin önünü açtı. Öte yandan özellikle COVID-19 salgınında daha önce yüz yüze gerçekleşen birçok aktivitenin uzaktan erişim yoluyla da mümkün olabileceği test edildi. Çeşitli nitelik kayıplarına karşın iş, eğitim ve kültür hayatı dijital ortama taşındı. Bu noktada ulaşım kaynaklı emisyonların da önemli oranda azaldığı görüldü. Raporun çeşitli bölümlerinde değinildiği üzere, dijitalleşme iklim kadar diğer birçok kalkınma konusu ile de temas ediyor.

AKILLI ŞEHİRLER İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ MÜCADELESİNDE ROL OYNAYABİLİR

Bugün itibarıyla dünya nüfusunun yüzde 55'i kentlerde ikamet ediyor ve bu oranın 2050'de yüzde 68'e ulaşacağı tahmin ediliyor. Kentler ekonomik aktivitede olduğu kadar, enerji tüketimi ve sera gazı emisyonlarında da önemli bir paya sahip. Henüz inşa halindeki bir kavram olan akıllı şehirlerin, yakın gelecekte iklim mücadelesi çerçevesinde daha çok gündeme gelmesi bekleniyor. Avrupa Komisyonu tarafından geleneksel ağ ve hizmetlerin dijital çözümlerle şehir sakinleri ve işletmeler için daha etkin hale gelmesi olarak tanımlanan 'akıllı şehirler', ulaşım, su temini, atık ve ısıtma gibi alanlarda çözümler sunuyor. Temel olarak 5G ve nesnelerin interneti teknolojilerine dayanan ve Şekil 3'te özetlenen akıllı şehir çözümleri, öncelikle güçlü bir telekomünikasyon altyapısını gerektiriyor. Bunun ötesinde ham verinin iç görü ve eyleme dönüşebilmesi için kullanıcı dostu mobil uygulamaların geliştirilmesi ve bu uygulamaların kullanıcılar tarafından be-

Şekil 3: Dijital Akıllı Şehir Çözümleri

Kaynak: McKinsey

nimsenmesi, akıllı şehirlerde sağlanacak başarının belirleyicisi olacak.

POLİTİKA ADIMLARI HIZLANIYOR

Sanayi 4.0'ın yarattığı yeni rekabet koşullarında dijitalleşmenin önemi gerek akademik dünyada gerek politika dokümanlarında kendisine yer buluyor. BigTech olarak adlandırılan büyük teknoloji şirketlerine ev sahipliği yapan ABD'de adımlar daha çok 'dijital devlet' alanına yoğunlaşırken, Türkiye'nin en büyük ticari ortağı konumunda olan Avrupa Birliği (AB) daha kapsamlı bir örnek oluşturuyor. Avrupa Komisyonu, 2021 yılı Mart ayında yayınladığı duyuru ile 2021-2030 dönemini 'AB'nin dijital 10 yılı' olarak nitelendirip, dijitalleşme alanında belirlediği stratejik hedefleri açıkladı. AB hedefleri dört temel ayak üzerinde duruyor. Öne çıkan hedeflere bakıldığında:

1. Dijital becerisi yüksek vatandaş ve profesyonellere ihtiyaç var.
2. Güvenilir ve sürdürülebilir dijital altyapıya hiç olmadığı kadar gereksinim duyuluyor.
3. İşlerin dijital dönüşümünü bir an evvel sağlamak gerekiyor. Bu kapsamda KOBİ'lerin dijitalizasyonu kadar unicorn sayısının da 2'ye katlanması hedefleniyor.
4. Kamu hizmetlerinde dijitalleşme sağlanıp, tüm temel kamu hizmetlerinin çevrimiçi olması planlanıyor.

AVRUPA YEŞİL DİJİTAL KOALİSYONU'NU HATIRLAMAK

2021'de ayrıca AB tarafında 28 üye devlet ve 26 şirketin 'AB'nin Yeşil ve Dijital Dönüşümü Bildirgesini' imzalayarak Avrupa Yeşil Dijital Koalisyonu'nu kurduğunu gördük. Söz konusu bildirge ile üyeler, yeşil dijital teknolojilere daha fazla yatırım yapmayı böylece AB'nin Avrupa'yı 2050 yılında dünyanın ilk karbon-nötr kıtası olma hedefini desteklemeyi taahhüt ediyorlar. Üyelerin ulusal seviyede aşağıdaki alanlarda adım atması bekleniyor:

- İklim değişiminin izlenebilmesi için dünyanın dijital ikizinin oluşturulmasına katkı vermek,
- Enerji ağlarında karbonsuzlaşma için teknoloji kullanımı,
- Hassas uygulamalı tarım,
- Tasarruflu bulut ve blokzincir altyapısının geliştirilmesi,
- Akıllı ve sürdürülebilir ulaşım sistemlerinin desteklenmesi,
- Kamu hizmetlerinin dijitalleşmesi,
- Tasarruflu donanım teknolojilerinin geliştirilmesi,
- Yeşil start-up ve KOBİ'lerin fonlanması AB içerisinde dijitalleşme politika belgelerinde kendisi gösterip diğer ülkeler için olası gelişim patikası çiziyor.

Benzer eğilim yurtiçinde de hâkim. 2021 yılı içinde yayımlanan Ulusal Yapay Zeka Stratejisi, önümüzdeki 5 yılda ülkede yürütülecek yapay zekâ çalışmalarını ortak bir zemine oturtacak tedbirler ve yönetişim mekanizmasını ele alıyor. Eylül ayında açıklanan 2022-2024 Orta Vadeli Programı ise 'politika ve tedbirler' başlığı altında konuya kısaca değiniyor. Program, kuantum, yapay zekâ, biyoteknoloji, genetik, yeni nesil nükleer enerji gibi sınır teknolojilerinde öncül araştırmaların destekleneceği vurgusunu yapıyor. Bu gelişmeler, konunun öneminin kamu tarafından da benimsendiği mesajını veriyor.

İNOVASYONUN EN ÖNEMLİ CEPHESİ DİJİTALLEŞME OLDU

İnovasyon süreleri hız kazanıp kısalırken, günümüzde inovasyonun en önemli cephesi olan dijitalleşme süreçleri karışık ve öngörülemez hale geliyor. Söz konusu hızlı dönüşüm, dijital beceri ve altyapının daha uygun olduğu gelişmiş ülkelerde bile uyum sorunlarını ve buna bağlı sosyo-politik gelişmeleri beraberinde getiriyor. Dijitalleşme alanında firmalar seviyesindeki bilgi üretimi ve beceri kazanımı inovasyon kapasitesinin artırılması için hayati önem taşıyor. Kamu ve özel sektörde gerçekleştirilecek eğitim aktiviteleri ile genç nüfusa sağlanacak danışmanlık hizmetleri ve staj fırsatları, gerekli işgücü geçişine hız kazandıracak unsurlar olabilir. Bununla birlikte dijitalleşmenin ekonomik, sosyal ve çevresel faydalarının tam olarak elde edilmesi, becerilerin toplumun tamamına yayılabilmesine bağlı. Uluslararası örnekler, üst yaş gruplarının dijital hizmetlere erişemediğini ortaya koyuyor. Bu grup ile beraber toplumun görece kırılgan olan diğer kesimlerinde (kadın ve gençler) de dijital dönüşümün hızı izlenmeli. Türkiye gibi bölgesel ekonomik farklılıkların yüksek olduğu, dijitalleşme için gerekli alt yapının tam olarak yaygınlaşmadığı ülkelerde bu çabaların coğrafi bir boyutu da olacak.

TEKNOLOJİNİN GEREKSİNİMİ İÇİN YENİLENEBİLİR ENERJİ ŞART

Nesnelerin interneti ve bulut bilişim gibi çok büyük miktarda veriye gereksinim duyan teknolojiler değer zincirinin tüm katmanlarına verimlilik katıyorlar ancak bu teknolojilerin kendi enerji ihtiyaçları oldukça yüksek. Bu durum söz konusu teknolojilerin tesisinin mutlaka yenilenebilir enerji üretimi ve enerji verimliliği çalışmaları ile birlikte yürümesi gerektiği anlamına geliyor. Bilgi ve iletişim sektörünün özellikle belirli metaller başta olmak üzere kıt yer altı kaynaklarına olan ihtiyacı da düşünüldüğünde, sektörün kendi kaynak kullanımını azami ölçüde verimli kılmasının sürdürülebilirlik konusundaki küresel çabalar için anlamlı bir fark yaratabileceği görülüyor.

Dijital teknolojiler alanında ilerleme, Birleşmiş Milletler'in 2030 ajandasında yer alan bazı sürdürülebilir kalkınma amaçlarına (SKA) doğrudan hizmet edecek. Bunlar:

1- Yoksulluğa son,
2- İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme
3- Sanayi, yenilikçilik ve altyapı.

Ayrıca dijital teknolojilerin sunduğu uzaktan erişim, takip, görüntüleme ve büyük veri analizi gibi imkânlar, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetler ile yeşil dönüşüme önemli katkılar sunma potansiyeline sahip. Bu açıdan dijitalleşme diğer birçok SKA ile de dolaylı bir bağa sahip. Dolayısıyla ülke olarak bu gelişmelerin takipçisi olup, kendimizi yeni olandan ayrıştırmadan sınırda teknolojiler üretebilecek yatırımları teşvik etmeyi politika argümanlarımızın başına eklememiz gerekiyor.

TOBB2B

BİR TIKLA DÜNYA TİCARETİ

TİCARETTE BİRLİĞİN GÜCÜ

www.**tobb2b**.org.tr

TOBB2B - TÜRKİYE ODALAR ve BORSALAR BİRLİĞİ'NİN BÜNYESİNDE KURULAN BİR ULUSLARARASI TİCARET PLATFORMUDUR.

“Yeni yıl, tüm dünyaya sağlık, huzur, refah ve sevgi getirsin”

Yeni yıl mesajında tüm dünyaya sağlık, huzur, refah ve sevgi temennisinde bulunan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “Hep beraber gelecek nesillere daha güzel bir dünya bırakmak için çabalamaya devam edeceğiz. 2022 yılının ülkemize ve tüm insanlığa güzel şeyler getirmesini temenni ediyorum” dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yeni yıl dolayısıyla yayımladığı mesajında, 2022’nin Türkiye’ye ve tüm dünyaya sağlık, huzur, refah ve sevgi getirmesi dileğinde bulundu. Hisarcıklıoğlu, milletimizin birlik ve beraberlik duygusu ile umutlarını daima diri tutup büyüttüğüne vurgu yaparken, “Hep beraber gelecek nesillere daha güzel bir dünya bırakmak için çabalamaya devam edeceğiz. 2022 yılının ülkemize ve tüm insanlığa güzel şeyler getirmesini temenni ediyorum” dedi.

“Ülkemizin geleceği için endişeye kapılmadık, her zaman umutluyuz”

Hisarcıklıoğlu yeni yıl mesajında şu görüşlere yer verdi: “Sektörler ve firmaların sıkıntılarını anlık takip edip, çözüm önerileri ile birlikte hükümete ilettik ve iletmeye devam ediyoruz. Türk iş dünyası olarak ülkemizin geleceğinden umutluyuz. Bizler iş dünyası olarak, ülkemizin refah ve zenginlik seviyesini artırmak, herkese iş ve aş imkânı oluşturmak için çalışıyoruz. Zor dönemlerden geçiyoruz. Ancak bunların hepsi geride kalacak. Açıkçası, bu anlamda umudumuzu ve şevkimizi hiç kaybetmedik. Önemli olan bu süreçte birlik ve beraberlik içinde birbirimize destek olmak. Milletçe çok daha güzel şeyler başaracağımıza inancımız da tam. 2022 yılının ekonomik ve sosyal anlamda daha iyi bir yıl olmasını temenni ediyoruz.”

"Türk lirasına güveni tesis eden adımları destekliyoruz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği ekonomik önlem paketine ilişkin, "Döviz kurlarındaki aşırıya kaçan, olağan dışı yükselişlerin önüne geçilmiştir. Mali piyasalarda istikrar artmıştır. Türk lirasına güveni tesis eden ve istikrarı güçlendiren adımları gayet olumlu buluyor ve destekliyoruz" dedi. Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ilan ettiği ekonomik önlem paketinin reel sektör tarafından çok olumlu karşılandığını söyledi.

Atılan adımların yerinde olduğunu ve moralleri düzelttiğini belirten M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Asgari ücret vergi indiriminin herkese uygulanma kararı, KDV düzenlemesiyle iadelerin hızlandırılacak olması, Kurumlar Vergisi indirimi ve yeni Kredi Garanti Fonu paketini çok önemli ve faydalı görüyoruz" diye konuştu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Türkiye ekonomisinin serbest piyasa kuralları içinde yoluna devam edeceğini vurgulamasının önemine dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti: "Zira birilerinin özellikle sanal ortamda yaymaya çalıştıkları dedikoduların önüne geçilmiş oldu. Türkiye ekonomisinin gücü, teşebbüs hürriyeti ve girişimci gücünden gelir. İşte Gaziantep de bunun en büyük kanıtıdır. 365 Oda ve Borsamız Türkiye'nin gücüne her zaman inandı, hep de inanacağız. Türkiye'ye yatırım yapanlar hep kazandı, inşallah bundan sonra da yatırım yapanlar ve ülkemize güvenenler hep kazanacak."

Başkan Hisarcıklıoğlu, asgari ücret artışını değerlendirdi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, asgari ücret artışını değerlendirdi. Hisarcıklıoğlu sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "4.253 TL net asgari ücret hayırlı olsun. Taleplerimiz arasında yer alan tüm çalışanların ücretlerinden asgari ücrete tekabül eden kısmının Gelir ve Damga Vergisi'nden muaf tutulması olumlu olmuştur. Ülkemizin üretim gücünün korunması için ilave tedbirlerin alınmasını bekliyoruz" ifadesini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, Muş TSO heyetini kabul etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Muş Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Erdal Koç ve beraberindeki heyeti kabul etti.

İş dünyası temsilcileri, Bakan Nebati ile buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'nin iş dünyası temsilcileriyle İstanbul'da gerçekleştirdiği toplantıya katıldı. Hisarcıklıoğlu toplantıda, enerji maliyetlerindeki artış, medikal firmalarının ödemeleri, kamuya iş yapan firmaların durumu, fiyat farkı kararnamesi, KDV alacakları, piyasadaki dalgalanmanın etkileri gibi konularda iş dünyasının taleplerini aktardı.

Hisarcıklıoğlu'ndan Rektör Dereli'ye ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Türkay Dereli'yi ziyaret etti.

Hisarcıklıoğlu, MÜSİAD Başkanı Asmalı ile görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Mahmut Asmalı ve beraberindeki heyeti kabul etti.

TÜSİAD Başkanı Kaslowski ile Hisarcıklıoğlu bir araya geldi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Simone Kaslowski'yi makamında kabul etti.

TİSK Başkanı Akkol'dan Hisarcıklıoğlu'na ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol'u makamında kabul etti.

"Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bankaların son günlerde kredi faizlerini olağanüstü şekilde artırdıklarını belirterek, "Feda reel sektörde, kar mali sektörde şeklinde bir paylaşım olamaz. Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz" dedi.

TOBB Müşterek Konsey Toplantısı, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'un katılımıyla TOBB İkiz Kuleler'de yapıldı. M. Rifat Hisarcıklıoğlu, kurum olarak ekonominin tüm kılcal damarlarına ulaştıklarını, böylece sahadaki durumu en iyi şekilde görüp, sorunları ve sıkıntıları tespit ettiklerini söyledi. COVID-19 salgını döneminde 200'e yakın öneri ve talebi hükümete ve Bakanlığa ilettiklerini, bunların pek çoğunun hayata geçirildiğini belirten Hisarcıklıoğlu, destek adımlarının olumlu yansımalarının da görüldüğünü dile getirdi.

"Mali piyasalardaki istikrar büyümeye destek olacak"

Son dönemde Türk lirasında yaşanan olağan dışı değer kaybının büyük ölçüde geri alınmış olmasını olumlu bulduklarını ve piyasalarda istikrarın teminine yönelik her adımı desteklediklerini vurgulayan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Yüksek faiz yükünden kurtulmanın yanı sıra mali piyasalarda istikrar ve öngörülebilirlik sağlanmasının, ekonominin büyüme sürecine büyük destek olacağına inanıyoruz. Ayrıca kamuda bekleyen özel sektör alacaklarının ödenmesine yönelik olumlu ve somut adımlar başladığını da memnuniyetle takip ediyoruz" diye konuştu.

"Bankalar daha vicdanlı davranmalı"

Yaşanan gelişmelerin reel sektördeki moralleri yükselttiğini, çalışma şevklerini artırdığını söyleyen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Elbette bazı konularda da sıkıntılar sürüyor. Özellikle bankalarımızın, Merkez Bankasından fonlama maliyetleri yüzde 14'e düşmesine rağmen son günlerde kredi faizlerini olağanüstü şekilde artırdıklarını görüyoruz. Bazı bankaların yüzde 25-30'lar seviyesinde, hatta kredili mevduat hesaplarına 35 civarında kredi faizleri uyguladıklarını duyuyoruz. Ülkemiz ekonomisini büyütecek, üretimi, yatırımı, istihdamı ve ihracatı artıracaksak, hepimiz elimizi taşın altına koymalı ve fedakarlık yapmalıyız. Feda reel sektörde, kar mali sektörde şeklinde bir paylaşım olamaz. Bankalarımızın artık daha vicdanlı davranmasını bekliyoruz"

"Güçlü büyümenin devamı için kredi faizleri ve enflasyonda düşüş, döviz kurlarında istikrar sağlanmalı"

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, başta hizmetler ve ticaret kesimi olmak üzere salgından en çok etkilenen ve büyümeden yeteri kadar pay alamayan sektörler için destek adımlarının sürdürülmesinin de faydalı olacağına inandığını ifade etti. Güçlü büyümeyi sürdürebilmek için kredi faizlerinde

ve enflasyonda düşüş, döviz kurlarında istikrar sağlanması gerektiğini ve geçmişte olduğu gibi bunun yine başarılabileceğini düşündüğünü dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Piyasalarda istikrarın teminiyle birlikte finansman maliyetlerinin de kalıcı bir şekilde düşürülebileceğini öngörüyoruz. Sizin, iş dünyasını, ticareti ve ihracatı destekleyici politikalarınızın önemine inanıyoruz. Sizinle birlikte ilk defa, küresel ticaretten aldığımız pay yüzde 1'in üzerine çıktı" dedi.

"Ortak akılla kazanan ülkeler arasında konumlanmalıyız"

ABD ve AB'nin Asya'ya bağımlı kaynak tedariki modelini değiştirme isteğinin Türkiye'yi küresel tedarik zincirinde öne çıkararak güvenilir tedarikçi ülke konumuna hızla taşıyabileceğine dikkati çeken TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bunun için bir yandan istikrarı güçlendirmeye dönük adımları atarken bir yandan da 2022 ve sonrasında sürdürülebilir büyüme ve katma değeri yüksek üretim ve ihracata dönük planlamaları yapmamız gerekiyor" ifadelerini kullandı. Küresel tedarik zincirinde yaşanan dönüşümün yanı sıra yeşil mutabakat ve iklim değişikliği çerçevesinde atılan adımların da önemli fırsatları ve tehditleri içinde barındırdığını söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Bizim de Türkiye olarak bu yeni dönemde ülkemizi ve iş dünyamızı iyi konumlayabilmemiz için gereken adımları hızla atmamız lazım. Bunun için de kamu-özel sektör diyaloğunu daha da sıklaştırmalı, ortak akılla bu süreçte kazanan ülkeler arasında konumlanmalıyız" şeklinde konuştu.

"Bu yıl 7 bin 200'ün üzerinde firmaya destek ödemesi yaptık"

Ticaret Bakanı Mehmet Muş da Bakanlık olarak, ticari hayata ilişkin tüm süreçlerde iş dünyasıyla istişareye büyük önem verdiklerine işaret ederek, bu istişareler esnasında gelen talepleri hızla değerlendirip sonuçlandırmaya çalıştıklarını söyledi. Muş, COVID-19 salgınının yarattığı olumsuzluklara rağmen Türkiye ekonomisinin 2021 yılında yüksek büyüme oranları yakalamayı başardığını hatırlatarak, "Gerçekleşen yüksek oranlı büyümenin yüzde 92'si net ihracatımızdan kaynaklanmış ve 2021 yılında ekonomik büyümemizde imalat sanayisi ve ihracatın payının ağırlık kazanmasıyla küresel ihracattaki payımız artmıştır" diye konuştu.

Bakan Muş, kendilerinin de Bakanlık olarak ihracatçılara destek olmak amacıyla yeni vizyon ve stratejiler ortaya koyduklarını vurguladı. Muş, mal ihracatına yönelik mevcut destekleri sürdürerek bu yıl 7 bin 200'ün üzerinde firmaya destek ödemesi yaptıkları bilgisini vererek, "2022 yılı için ihracatçılarımıza ayırdığımız destek bütçesi 5.2 milyar liradır. İnşallah, pandeminin etkilerinin azalmasıyla ihracatçılarımız daha fazla faaliyet gerçekleştirecek, biz de onları daha çok destekleyeceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

Mehmet Muş, gıda fiyatlarında gözlenen yüksek artışlara değinerek, "Kur farklılıklarından kaynaklı bir maliyet artışı olmuştu ancak son süreçte kurlarda bir gevşeme gerçekleşti. Bunun sonucu olarak da vatandaşlarımızda fiyatların inmesi yönünde haklı bir beklenti oluşmuştur. Bu beklentinin karşılık bulmasını bekliyor, süreci yakından takip ettiğimizi buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Bakanlık olarak, perakende satış noktaları başta olmak üzere tedarik zincirinin tüm aşamalarına yönelik 81 ilde denetimlerimizi gerçekleştiriyoruz. Önümüzdeki süreçte de bu denetimlerimize devam edeceğiz" değerlendirmesinde bulundu.

"Bakanlığımız 81 ilde denetim gerçekleştiriyor"

Özellikle son dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranının yükselişte olduğunu ve bu doğrultuda cari işlemler dengesinde daha olumlu seyir izlendiğini belirten Ticaret Bakanı Mehmet Muş, son 20 yılda atılan adımlarla ekonomide istikrar ve öngörülebilirliğin temini konusunda yakalanan seviyeye işaret etti. Bunun korunması ve sürdürülebilmesi için hükümet olarak çalışmaya devam edeceklerini belirten Bakan Muş, "Burada siz iş dünyası temsilcilerinden de kurdaki dalgalanmanın bertaraf edilmesinden sonra ekonomide yakalanan bu olumlu havanın devamı için destek bekliyoruz. Hepimiz aynı gemideyiz. Ülkemizin geleceği için elimizi taşın altına birlikte koymalıyız" dedi.

Girişimciler ve girişimci adayları G3 Forum'da buluştu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, girişimci ve girişimci adaylarını Gaziantep'te bir araya getiren G3 Forum'da dünyaya açılan girişimlere ev sahipliği yapan bir ekosistem kurulmasını arzu ettiklerini söyledi.

Geleceğin Gücü Girişimciler Forumu (G3 Forum), TOBB, Habitat Derneği ve GEN Türkiye Koordinasyonu ile Gaziantep Sanayi Odası, Gaziantep Ticaret Odası ve Gaziantep Ticaret Borsası ev sahipliğinde Şahinbey Kongre ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. 'Girişimciliğin Tam Zamanı' teması ile gerçekleştirilen forumun açılış oturumunda, Gaziantep Valisi Davut Gül, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı ve GEN Türkiye Yönetim Kurulu Üyesi Ali Sabancı, GEN Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Aydın ile G3 Platform Başkanı ve GEN Türkiye Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Gülden Yılmaz birer konuşma yaptı.

"En çok yeni girişim kurulan ve en fazla yatırım alan sektör oyun sektörü oldu"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, girişimciliğin hem bireyler için hem de ülkenin zenginleşmesi için önemli olduğunu söyledi. Girişimciliğin dünyada ve Türkiye'de öneminin ve cazibesinin arttığı ifade eden Hisarcıklıoğlu, sadece bu sene içinde 150'den fazla yeni girişimin, 1.5 milyar doların üzerinde yatırım aldığını aktardı. Dünyanın en çok indirilen uygulamaları içerisinde mobil oyunların birinci sırada yer aldığına dikkati çeken Hisarcıklıoğlu, Türkiye girişimcilik ekosisteminde de en çok yeni girişim kurulan sektörün, en fazla yatırım alan sektörün oyun sektörü olduğunu vurguladı. Türkiye'nin unicorn sayısının beşe ulaştığını dile getiren M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bunun ikiye katlanıp çift haneleri bulmasını beklediklerini aktardı. Türkiye'nin bugün en değerli şirketlerini, yeni nesil girişim ve teknoloji şirketleri aldığına dikkati çekti.

"TOBB olarak dünyaya açılan girişimlere ev sahipliği yapan bir ekosistem kurulmasını istiyoruz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, şu an ülkemizin en değerli şirketinin, 10 yıllık bir e-ticaret platformu Trendyol ile teknolojiyi harmanlayan bir diğer yeni girişim Getir olduğunu ve tüm holdinglerden daha büyük değere ulaştıklarının ve dünyada marka haline gelerek bilinir olduklarını söyledi. Tüm bu nedenlerden dolayı, TOBB olarak Türkiye'de, yurt dışındaki girişimleri sadece izleyen değil, dünyaya açılan girişimlere ev sahipliği yapan bir ekosistem kurulmasını arzu ettiklerini dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Girişimcilik ekosisteminin parçası olan bireyler yetiştiren, bu girişimcileri destekleyen ve yenilikçi bir kültürle rekabet gücünü küresele taşıyan, bir Türkiye hayal ediyoruz. Zira bu yüzyılda, küresel arenada var olmanın en önemli şartının, girişimcilik ve girişimci ülke olduğunu görüyoruz" dedi.

"İş kurmak girişimci olmak eski sınırları aşmak ve yeniliğe öncülük etmektir"

İş kurmanın girişimci olmak, eski sınırları aşmak ve yeniliğe öncülük etmek olduğunu belirten M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Girişimcilik, doğru zamanda, doğru yerde, doğru kişilerin gördüğü fırsatları gerçekleştirmektir. Girişimcilik için hayal kurmak çok önemlidir. Sınırımızın olmadığı tek alan orasıdır. Hayal etmekten vazgeçerseniz, yaşamaktan da vazgeçersiniz. Yenilikçilik eski köye yeni adet getirmektir. Yapılmayanı yapmak veya yapılanı, yeni bir yöntemle yapmaktır. Ama cesur olmayan insan girişimci olamaz. Risk almaktan korkmamak lazım" diye konuştu. Pandeminin pek çok sıkıntının yanında yeni fırsatlar da getirdiğini ifade eden Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, on yıllar alacak teknolojik dönüşümün bir senede yaşandığını ifade etti. Dijitalleşme ve e-ticaretin tüm dünyada önem kazandığını dile getiren Hisarcıklıoğlu, tüm bunların yeni nesil girişimlerle gerçekleştiğini kaydetti.

"Sadece firmadan tüketiciye değil, firmadan firmaya yapılan e-ticareti de geliştirmek istiyoruz"

TOBB olarak özel sektörün dijitalleşmesini ve yeni nesil girişimciliğin gelişmesini hedeflediklerini anlatan M. Rifat Hisarcıklıoğlu şöyle devam etti: "Firmaları ve girişimcileri, dijital dünyaya hazırlıyoruz. Bu kapsamda, KOBİ'leri dijital ortama taşımak ve teknolojik altyapılarını geliştirmek için projeler üretiyoruz. Mesela, Türkiye'nin dijitalleşme üssü olan Akıllı KOBİ Platformu'nu

hayata geçirdik. Dijitalleşmek isteyen KOBİ'lerimize ihtiyaç duydukları tüm rehberlik hizmetini veriyor, onları dijital dönüşüm ürün ve hizmetlerle buluşturuyoruz. Dünyanın en büyük küresel teknoloji firmalarından Vodafone ile birlikte çalışıyoruz. Birlikte, Türkiye Teknoloji Buluşmaları ve Dijital Dönüşüm Hareketi ile KOBİ'leri dijital dünyaya hazırlıyoruz. Sadece firmadan tüketiciye değil, firmadan firmaya yapılan e-ticareti de geliştirmek istiyoruz."

"Bu işlere başladığımızda hedefimiz, gençlerin önünü açmak ve girişimciliği artırmaktı"

Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Ali Sabancı, 10 yıl önce bu işlere başladıklarında gençlerin önünü açmayı, girişimciliği arttırmayı hedeflediklerini belirtti. Girişimcilik ile ilgili başarılara değinen Sabancı, "Yemeksepeti'nin kurucusu Nevzat Aydın yıllar evvel çalıştığım gruba geldi. Yatırımcı arıyordu, konu bana bile gelmedi. O zaman benim çalıştığım grupta kimse Yemeksepeti'nin bir iş modeli olacağına inanmadı. Şimdi onunla yana yana oturmaktan gurur duyuyorum. Üç sene evvel Getir diye bir firma geldi. Böyle bir iş modeli olamayacağını söyledim. Ama üç sene sonra beş kat değerden piyasaya girdi" dedi. Herkesin kendisi gibi altın kaşıkla doğmadığını ifade eden Sabancı, ama başkalarının altın kaşıkla yemesi için uğraştığını, gün içerisindeki programlarda gözlemlediği kadarıyla girişimcilik mayasının tuttuğunu belirtti.

"Girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için ulusal ve uluslararası iş birlikleri yapıyoruz"

Yemeksepeti'nin kurucusu ve GEN Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Nevzat Aydın da girişimci gençlerle bir araya gelmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Girişimciliğin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi için başarılı girişimcilerin elini taşın altına koyması gerektiğini belirten Aydın, "Genç girişimcilerin ise bizlerin tecrübesine ihtiyacı olduğu aşikar. Ülkemizde yeni girişimler artsa da henüz dünya ile aynı seviyeye gelemedik. İstenilen noktaya gelebilmek için girişimcilik ekosisteminin her parçasının doğru bir uyumla çalışması lazım. Girişimcilik için çalışan, kendisini besleyen ekosistem oluşturabilirsek başarılarımızı çarpan etkisiyle büyütebiliriz. Girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için ulusal uluslararası iş birlikleri gerçekleştiriyoruz" şeklinde konuştu.

"İz bırakmak için geleceğin seyircisi değil tasarımcısı olmalıyız"

Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adnan Ünverdi ise kentin sanayi, ticaret, gastronomi, sağlık ve turizm ile cazibe merkezi olduğunu, üretim, ihracat, istihdam konusunda da rol model olduğunu ifade etti. 2020 yılında 8 milyar dolar ihracatla rekor kırdıklarına dikkati çeken Ünverdi, bu yılın ilk 11 ayında 9 milyar 128 milyon dolar ihracat yaptıklarını, bu yılın sonunda 10 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmış olacaklarını belirtti. Gaziantep Ticaret Odası Başkanı Tuncay Yıldırım da kentin savaşla, yoksullukla mücadele etmiş, küllerinden doğmuş şehir olduğunu kaydetti.

Tarihin vazgeçmeyenleri yazacağını dile getiren Yıldırım, bunun en büyük örneğinin Gaziantep olduğunu ifade ederek, iz bırakmak için geleceğin seyircisi değil tasarımcısı olmak gerektiğinin altını çizdi. Gaziantep Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Akıncı da formun Gaziantep'te olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek, kentin her şartta üreten, hedeflerini yılmadan gerçekleştiren bir şehir olduğunu belirtti. Vali Davut Gül ile AK Parti Gaziantep Milletvekili Nejat Koçer'in yanı sıra çok sayıda ilgilinin katıldığı forum, çeşitli oturumlarla devam etti.

Gaziantep Ticaret Borsası'nın yeni binası hizmete açıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gaziantep Ticaret Borsası Yeni Hizmet Binası açılış törenine katıldı. Törende konuşan Hisarcıklıoğlu, dünya dönüşse de teknolojik ve dijital dönüşümün içinden geçilse de tarım ve hayvancılık sektörünün önemini asla kaybetmeyeceğini söyledi.

Yaşamak için tüketmek gerektiğini, bunu karşılayacak olanın da tarım ve hayvancılık sektörü olduğunu belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Dünya nüfusu 8 milyar oldu. Artan nüfus beraberinde tüketimi getiriyor. Öte yanda,n doğal afetlerden ve ekonomik risklerden de en çok tarım ve hayvancılık sektörü etkileniyor. Pandemi döneminde de bunu gördük. Kendine yetebilen bir ülke olmanın önemini gördük. İşte bu yüzden yaptığınız iş son derece stratejik bir iş. Asla ihmal etmeyin" dedi.

"TMO-TOBB LİDAŞ ile Borsalar ve özel sektörün lisanslı depo yatırımlarının artmasını sağladık"

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, tarım ve hayvancılık fiyatlarının tüm dünyada enerji fiyatlarından bile daha çok arttığını vurguladı. Son dönemde maliyetlerin ciddi oranda arttığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Bu konularda tedbirlerin alınması için ilgili bakanlarımızla görüşüyoruz. TOBB olarak biz de ülkemizde tarımsal piyasaların gelişmesi için önemli adımlar attık, atmaya da devam ediyoruz. Tarım ürünlerinin güvenli bir şekilde depolanabilmesi için TMO-TOBB LİDAŞ'ı hayata geçirdik. Böylelikle ülkemizde ilk adımı atarak Borsalarımızın ve özel sektörün lisanslı depo yatırımlarının artmasını sağladık" ifadelerine yer verdi.

Lisanslı depo sayesinde güvenlik depolamanın yanında üreticilerin finansmana erişimini kolaylaştırdıklarını, sanayicinin de hammaddeye kolay ulaşmasını sağladıklarını söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Lisanslı deponun temelini oluşturan sistemin üzerine ise TÜRİB-Ürün İhtisas Borsası'nı kurduk. Böylelikle tarım ve hayvancılık ürünlerinin emtia borsasının hayata geçmesini sağladık. Artık ürettiğimiz ürünlerin fiyatlarının ülkemizde belirlenmesini sağlıyoruz" dedi.

"Gaziantep, coğrafi işaretlerde lider il"

Gaziantep Ticaret Borsası'nın da TÜRİB'in ortakları arasında yer aldığını belirten Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Gaziantep Ticaret Borsamız, ülkemizin örnek borsalarından biridir. Tarımda sanayinin başkenti olma vizyonuyla çalışıyor. Borsamız; yaptıklarıyla, proje ve hizmetleriyle Gaziantep tarım ve hayvancılığı için durmadan çalışıyor. Akredite bir borsa olarak üyelerine zaten 5 yıldızlı hizmet sunuyor. Fıstık lisanslı deposu ile hem fıstık üreticilerine hem de tüketicilerine hizmet veriyor" ifadelerini kullandı. Gaziantep'in artık önemli bir gastronomi şehri olduğunu söyleyen Hisarcıklıoğlu, bunun iki temel saç ayağından birinin baklava diğerinin kebap olduğunu vurguladı.

Gaziantep'in coğrafi işaretlerde lider il olduğunu belirterek "Gaziantep'in tescilli 73 ürününün 15'ini Borsamız tescil ettirdi. Borsamızın başvuru süreci devam eden 9 ürünü daha var" dedi. Türkiye olarak son 30 yılda pek çok sıkıntılı süreç geçirdiklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Hepsini atlattık. İş insanına karamsarlık yakışmaz. Karamsar olan ne üretebilir ne de ticaret yapabilir. Türk iş dünyası olarak bu krizleri atlatacak tecrübeye ve dinamizme sahibiz. Yeter ki kendimize güvenelim, yeter ki birbirimizi ötekileştirmeyelim. Kamu-özel sektör el ele vererek bu zor günleri de atlatırız" şeklinde konuştu.

"Türkiye'nin ilk Antep Fıstığı Pilot Ölçekli İşleme Merkezi'ni açacağız"

GTB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Akıncı ise, yeni idari hizmet binasının şehrin komşu illerle bağlantısını sağlayan önemli bir durak ve güzergah olan İpekyolu üzerinde olduğunu belirterek, "Yeni idari hizmet binamız şehrimize son yıllarda kazandırdığımız eser ve projelerden sadece birisini oluşturmakta. Bu sene açılışını gerçekleştirdiğimiz Antep Fıstığı Lisanslı Depomuzun hemen yanı başında Türkiye'nin ilk Antep Fıstığı Pilot Ölçekli İşleme Merkezini inşallah en yakın zaman içerisinde hizmete kazandırmış olacağız" dedi.

Özellikle Et Borsası, Lisanslı Depo, Yeni Hizmet Binası gibi tamamlanan projelerimizi göz önüne aldığımızda bu yatırımların gerçekten çok zor dönemlere gelen projeler olduğunun altını çizen Mehmet Akıncı, "Bunlar ilk zamanlarda bizim için sadece bir hayaldi ama biz yılmadan yorulmadan hayallerimizin peşinde koştuk. Her zaman kent ve ülke ekonomimize nasıl bunları kazandırırız diye hesap yaptık. Son 4-5 yıldır tabir yerindeyse ayağımızdan çizme, başımızdan baret çıkmadan inşaattan inşaata koştuk. Çok şükür bugün verdiğimiz tüm emeklerin ve alın terinin meyvelerini hep birlikte alıyoruz" diye konuşu.

"10 milyar dolarlık ihracat hedefimizi 2021'de yakaladık"

GTB Meclis Başkanı Ahmet Tiryakioğlu, Gaziantep'in çalışmayı, üretmeyi ve ürettiğine değer katmayı seven bir şehir olduğunu söyledi. Bu ruhun 100 yıl önce kurtuluş destanını yazan kahraman ecdattan kalan bir miras olduğunu aktaran Tiryakioğlu, "Türkiye'de en fazla ihracat yapan 5'inci şehir konumundayız. Dördüncülük için de ön sıradakilere gerekli sinyallerimizi şimdiden vermiş durumdayız. İnşallah 2021 yılını 10 milyar dolar ihracat hedefimizi yakalamış olarak kapatacağız. İşte bu ilkeler doğrultusunda şehrimize ve milletimize katkı sağlayacak, sektörlerimizin gereksinimlerini karşılayacak, uluslararası ölçekte iki değerli projemizi borsamızın kısıtlı imkanlarıyla hayata kazandırmanın haklı gururunu yaşıyoruz" diye konuştu.

Açılış töreninin ardından ise 'borsanın yıldızları' ödül töreni gerçekleştirildi. 2020 yılı içerisinde borsada gerçekleştirdiği alım- satım tescil işlemlerinde en fazla tescil yapan 20 firmaya başarı plaketleri TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu tarafından takdim edildi.

Başkan Hisarcıklıoğlu, Gaziantep'in kurtuluşunun 100'üncü yıl etkinliğine katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Panorama Müzesi'nde düzenlenen Gaziantep'in kurtuluşunun 100'üncü yıl etkinliğine katıldı.

Gaziantep TB Et Borsası ve Et Hali hizmete girdi

Gaziantep Ticaret Borsası Et Borsası ve Et Hali, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen tören ile açıldı. Hisarcıklıoğlu, kurdele kesiminin ardından satış salonunu gezdi ve ilk et satışını yaptı.

Başkan, Gaziantep İl / İlçe Oda ve Borsaları İstişare Toplantısı'na katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gaziantep Ticaret Odası'nda düzenlenen Gaziantep İl / İlçe Oda ve Borsaları İstişare Toplantısı'na katıldı. Burada Meclis Üyeleri ile bir araya gelen Hisarcıklıoğlu, sorunları ve çözüm önerilerini dinledi.

Hisarcıklıoğlu meyve fidanı dikti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Sanayi Odası ve TOBB Gaziantep Kadın Girişimciler Kurulu iş birliğinde düzenlenen meyve ağacı dikim törenine katıldı.

Mersin TSO Başkanı Kızıltan, Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan'ı makamında kabul etti.

Antakya TSO Başkanı Çinçin, Hisarcıklıoğlu ile bir araya geldi

Antakya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Çinçin ve beraberindeki heyet, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti. Ziyarette karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Sivas TSO'nun 120'nci kuruluş yıldönümü programına iştirak edildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası'nın (STSO) kuruluşunun 120'nci kuruluş yıldönümü dolayısıyla düzenlenen kutlama programına katıldı.

Muhsin Yazıcıoğlu Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen programda M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İstiklal mücadelesinin ve bağımsızlık ateşinin doğduğu, yiğit insanların, yiğidoların şehri Sivas'ta bulunmaktan şeref duyduğunu söyledi. Kültür merkezine ismini veren Büyük Birlik Partisi'nin (BBP) kurucu Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nu rahmetle anan Hisarcıklıoğlu, "Sivas'ın çok kıymetli evladı ve değerli dostum Muhsin Yazıcıoğlu'nu şehadete yürüyüşünün 12'nci yılında, rahmetle anmak istiyorum. İmanı, vatanseverliği, mücadelesi, dürüstlüğü ve güzel ahlakıyla, o gerçek bir Alperen'di" dedi.

"Sivas'ı öne çıkarmak için 'Ortak Akıl Çalıştayı' yapılıyor"

STSO Başkanı Mustafa Eken ve Odanın tüm organlarına hizmetlerinden dolayı teşekkür eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu şunları kaydetti: "120 yılın getirdiği deneyim ve saygınlığı, devamlı güçlendirdiği kurumsal yapısı, hayata geçirdiği projeleri ve Sivas'a kazandırdığı çalışmalarla, hepimiz Odamızla gurur duymalıyız. 120 yıllık bu tarihi çınara başarı dolu nice yıllar diliyorum. Burada gördüğüm bir diğer güzel olay daha var; Valimiz, Belediye Başkanımız, Oda ve Borsa Başkanım hep bir arada. Sivas'ın kalkınması için el ele vermiş durumdalar. İşte hep birlikte 'Ortak Akıl Çalıştayı' yaparak Sivas'ı nasıl öne çıkarırız diye düşünüyor ve çalışıyorlar. Yani mesele Sivas olunca, tüm Sivaslılar bir ve berabersiniz. Bir yerde birlik varsa, sırtınız yere gelmez. Marka şehir olmanın formülü de bu zaten. Sivas'ı hem bir sanayi şehri, hem tarım şehri ve hem de turizm şehri yapmak üzere verilen emeği ve yapılan çalışmaları görüyorum"

"Karadeniz ile Akdeniz'i Sivas üzerinden bağlayacak yol bitirilmeli"

Sivas'ın değerlerine sahip çıkan bir kent olduğunu dile getiren M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sivas'ın geleceği de geçmişi gibi parlak olacak inşallah. Bunun için de Karadeniz ile Akdeniz'i Sivas üzerinden bağlayacak yol bitirilmeli. Bu sayede Sivas denize bağlanacak, limana kavuşacak. Sivas'ın ihracat yapması da kolaylaşacak. Ankara-Sivas yüksek hızlı tren hattı da artık tamamlanmalı. Böylece Sivas hem kuzeyi ve güneyi hem de doğuyla batıyı birbirine bağlayan merkez haline gelmeli." ifadesini kullandı.

Sivas TB Gıda Ürünleri ve Tarımsal Ürünler Analiz Laboratuvarı açıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, tahıl/et/süt ürünleri ve bal analizlerinin yapılabildiği Sivas Ticaret Borsası Gıda Ürünleri ve Tarımsal Ürünler Analiz Laboratuvarının açılışını gerçekleştirdi. Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret Borsası'nı da ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile bir araya geldi. TOBB Başkanı burada Sivas Ticaret Borsası'nın 30'uncu Kuruluş yıldönümünde tarıma değer katanlara ödüllerini takdim etti.

"Analiz laboratuvarı Sivas'a ayrı bir değer katacak"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret Borsası'nın, yaklaşık 30 senedir Sivas'ta tarım ve hayvancılığın daha çok gelişmesi için çalıştığını belirterek, "Laboratuvarıyla, satış salonuyla üyesinin ihtiyaç duyduğu her hizmeti sunuyor. Üstelik Sivas Ticaret Borsası üyesine akredite borsa olarak hizmet sunuyor. 5 yıldızlı hizmet veriyor. Şimdi bu yeni analiz laboratuvarı da Sivas'a ayrı bir değer katacak. Burada tarımdan hayvancılığa kadar, pek çok ürün analiz edilecek. Bu sayede Sivas menşeli ürünler, kalitesiyle ve borsamızın güvencesiyle, çok daha kolay müşteri bulacak, daha çok talep görecektir" diye konuştu.

"Sivas TB'nin verdiği yetkili sınıflandırıcı hizmet, lisanslı depoların gelişmesini sağlıyor"

Bölgede sadece Sivas Ticaret Borsası tarafından verilen yetkili sınıflandırıcı hizmetinin lisanslı depoların gelişip büyümesini sağladığını söyleyen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas'ın ürünleri tanıtma konusundaki gayretlerine de bizzat şahit olduğunu anlattı. Hisarcıklıoğlu, "İşte en son 2 ay önce, Antalya'da ülkemizin en büyük yöresel ürünler fuarı olan Yörex'te, Sivas'ın yöresel ürünleri büyük ilgi gördü. Sivas odamız ve borsamız, dünyaca ünlü Sivas Kangal köpeğini, Sivas sucuğu, köftesi, pastırması, katmeri, tuzu, balı ve turşusunun reklamını gayet güzel yaptı" dedi. Pastırmanın Sivas ile Kayseri şehirlerini bütünleştiren bir değer olduğunu belirterek, Kayseri'deki pastırma ustalarının büyük bir bölümünün de Sivas'ta yetiştiğini anlattı.

Hisarcıklıoğlu, Sivas İş Dünyası Müşterek İstişare Toplantısı'na katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Sivas Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen Sivas İş Dünyası Müşterek İstişare Toplantısı'na katılarak, Oda/Borsa Meclis Üyeleri ile bir araya geldi. Toplantıda, piyasada yaşanan çalkantının etkileri, hammadde fiyatları, tıbbi cihaz firmalarının ödemeleri ve kamuya iş yapan firmaların durumuna ilişkin sektörel sıkıntılar ele alındı. Hisarcıklıoğlu, talepleri ilgili bakan ve kurumlara ileterek, çözüm arayacaklarını söyledi.

Profesyonel Sürücülük Mesleği Paneli, TOBB ev sahipliğinde gerçekleştirildi

Profesyonel Sürücülük Mesleği Paneli, 21 Aralık 2021 tarihinde TOBB ev sahipliğinde gerçekleştirildi. TOBB, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile TŞOF'un ortaklaşa gerçekleştirdiği panelde TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sayın Tamer Kıran, son dönemde profesyonel sürücü istihdamında yaşanan krizin, sürücülere yönelik muamelenin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi ile birlikte tamamlayıcı ve yenilenen eğitimleri yoluyla üstesinden gelinebileceği ifade etti.

Sürücü yoksunluğunu çözmek adına etki analizlerinin yapılmasına dikkat çekildi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürü Murat Baştor, karayolu taşımacılığı sektörünün hizmetine yönelik Genel Müdürlüklerince yapılan çalışmalardan bahsederek, sürücü yoksunluğu konusunu çözmek adına Bakanlıklarının gerekli adımları atmaya hazır olduğunu ve tüm paydaşlarla yapılacak çalışmaların Bakanlık öncülüğünde gerçekleşeceğinin altını çizdi. TOBB Taşıma ve Lojistik Sistemler Daire Başkanlığınca organizasyonu üstlenilen ve karayolu taşımacılığında 'Şoförlerin Hukuki Koşullarının İyileştirilmesi', 'Şoförlük Mesleğinin Sorunları ve Mesleğe Özendirme' ve 'Şoförlerin Eğitimi' olmak üzere üç ana oturumdan oluşan panelde, sürücü ihtiyacının karşılanması ve sürücü yokluğuna çözüm sağlanmasını teminen etki analizlerinin yapılması hususuna dikkat çekildi. Ülkemizde tedarik zincirinin kesintisiz işleyişi ile emniyetli ve güvenli yolcu taşımacılığı faaliyetlerinin olmazsa olmazı olan profesyonel sürücülük mesleğinin temel sorunlarının tarafsız bir anlayışla masaya yatırıldığı bu panel çıktılarının, 2022 yılının ilk çeyreği döneminde gerçekleştirilecek çözüm odaklı çalıştaylarla desteklenerek, kamu ve özel sektörden tüm paydaşların sürece dâhil edilmesi ve somut sonuçların hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Yalova TSO Başkanı Becan, Hisarcıklıoğlu ile bir araya geldi

Yalova Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tahsin Becan ve Yönetim Kurulu Üyesi Cemil Demiryürek, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu makamında ziyaret etti. Görüşmede gündemdeki ortak konular ele alındı.

Başkan Hisarcıklıoğlu, Yozgat TB heyeti ile istişarede bulundu

Yozgat Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Erkekli ve Meclis Başkanı Medeni Akyol, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti. Görüşmede gündemdeki konular istişare edildi.

Başkan Hisarcıklıoğlu'ndan, Batman / Merkez TOBB Güzel Sanatlar Lisesi'ne ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ile birlikte TOBB tarafından yaptırılan Batman / Merkez TOBB Güzel Sanatlar Lisesi'ni ziyaret etti. Ziyarette resmi açılış törenini de gerçekleştirilen Hisarcıklıoğlu, 16 derslikli lise, 200 öğrenci kapasiteli pansiyon ve spor salonunun Batman'a hayırlı olmasını diledi. Bakan Hulusi Akar ve Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, dersliklerde incelemelerde bulunarak, öğrencilerin sergisini gezdi ve onlara kitap hediye etti.

TOBB Başkanı, Batman TB'de temaslarda bulundu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Batman programı kapsamında Batman Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile bir araya geldi. Hisarcıklıoğlu, Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve çözüm önerilerini dinledi.

Batman TSO yeni hizmet binası açıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Batman TSO'nun yeni hizmet binasının açılış törenine katılarak, "Bu güzel eseri Batman'a kazandıran, Abdülkadir Demir Başkanımızı yürekten kutluyorum. Odalarımız bugün reel sektörün asli hizmet merkezi haline gelmiş durumda. Bu yüzden kurumsal hizmet kapasiteleri en üst noktada olmalı" dedi.

Batman Ticaret ve Sanayi Odası'nın akredite Oda olduğunu anımsatan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "5 yıldızlı hizmet sunuyor. Takip ediyorum, pek çok güzel bir işe de imza atarak Batman Kent Konseyi Başkanlığını da üstleniyor. Batman'ın gelişmesi ve zenginleşmesi için, elini taşın altına koyuyor, çalışıyor. Kendisiyle aynı zamanda Ankara'da da birlikte çalışıyoruz. TOBB'un Yüksek Koordinasyon Kurulunda yer alıyor. Sizlerin görüş ve taleplerini getiriyor ve bunları ilgili Bakanlıklara iletip, birlikte takip ediyoruz. Başkanımızdan Yönetimine ve Meclisinden, Genel Sekreterine kadar tüm çalışanlara teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

"Sıkıntıların hepsini aşacak iradeye ve imkâna sahibiz"

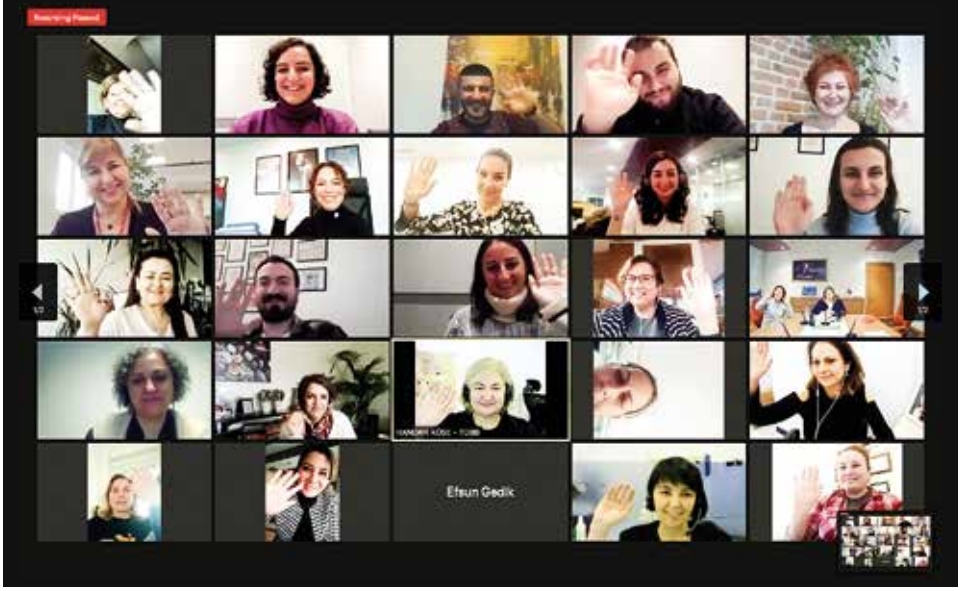
Batman Oda ve Borsası'nın değerli çalışmaları ve Batmanlı girişimcilerin gayretleri sayesinde, Batman'ın çok daha parlak bir geleceğe kavuşacağını söyleyen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bazı sıkıntılar olduğunun da altını çizerek, "Enflasyonda, girdi maliyetlerinde ve döviz kurlarında sıkıntılar sürüyor. Ben de bu sıkıntıları ilgili yerlere iletiyorum. Ama girişimciye umutsuzluk yakışmaz. Bu zamana kadar yaşadığımız pek çok sıkıntılı sürecin üstesinden geldik ve yola devam ettik. Sıkıntıların hepsini aşacak iradeye ve imkâna sahibiz. Yeter ki, buradaki gibi bir ve beraber olalım. Ben de bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da, sizlere Ankara'dan her türlü desteği verecek, sizlerin sesi olacak ve yanınızda durmaya devam edeceğim" dedi.

"Batman, 14. İnsansız Uçak Sistemleri Üs Komutanlığına da ev sahipliği yapıyor"

TSK'nın terör örgütü ve destekçilerine gereken cevabı en güçlü şekilde verdiğini vurgulayan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Mehmetçiğin varlığını, rahat ve güvenli yaşamın teminatı olarak nitelendirdi ve onların varlığının bizlerin huzuru ve güvenliği için büyük bir şans olduğunu söyledi. Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ise "Türkler ve Kürtler kardeştir. Araya fitne, fesat sokmak isteyenler geçmişte başarılı olamadı, bugün de yarın da başarılı olamayacak" dedi. Bakan Akar, geçmişte de Batman'a geldiğini hatırlatarak, her gelişinde kentin daha da geliştiğini görmekten duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Kentin 14. İnsansız Uçak Sistemleri Üs Komutanlığına da ev sahipliği yaptığını söyledi.

Kız Kardeşim Projesinde hibe kazananlar, İşimiz Temiz Projesi kapsamında hijyen eğitimi alacak

TOBB Kadın Girişimciler Kurulu, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve OPET'in desteğiyle geliştirilen 'İşimiz Temiz Projesi' pilot illerinin, TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu Başkanları ve OPET yetkilileri ile TOBB, Habitat Derneği ve Coca-Cola Türkiye ortaklığıyla yürütülen Kız Kardeşim Projesi Hibe Programı kapsamında, hibe kazananlar ve Habitat Derneği yetkilileri, çevrim içi ortamda bir araya geldi. Kız Kardeşim Projesi kapsamında hibe kazanan girişimci kadınlar, pandemi döneminde önemi daha da artan hijyen konusunda, İşimiz Temiz Projesi kapsamında hazırlanan hijyen eğitimlerini alacak. Eğitim sonunda MEB onaylı sertifika ve işyerleri için poster, sticker vs. almaya hak kazananlar, temiz, hijyenik, sağlıklı hizmet sunan bir işletmeye sahip olduğunu belgeleyerek, bilinirlik ve görünürlüklerini artıracak.

Ufuk Avrupa İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplandı

Ufuk Avrupa İzleme ve Yönlendirme Kurulu toplantısı Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı ve TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantıya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni temsilen Sanayi ve KOBİ Araştırma ve Danışmanlık Merkezi Müdürü Cahit Ceren katılım sağladı. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, TÜBİTAK, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve TOBB'un yer aldığı toplantıda Ufuk Avrupa programı çerçevesinde projeler adına gerçekleştirilecek kurumlar arası ortak stratejileri istişare edildi.

Hisarcıklıoğlu, Keşan TSO heyeti ile bir araya geldi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Keşan Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Şapçı ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Hisarcıklıoğlu ile Dinar TSO Başkanı Bağırkan görüştü

Dinar Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Abdullah Bağırkan ve beraberindeki heyet Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu makamında ziyaret etti. Ziyarette gündemdeki ortak konular ele alındı.

Bünyan TO heyeti, Başkan Hisarcıklıoğlu ile görüştü

Bünyan Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Naim Yavuz Meclis Başkanı ile Meclis Başkanı Ahmet Hamdi Gökçe, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti. Görüşmede gündemdeki konular ele alındı.

Irak Ulaştırma Bakanlığı heyetine, TIR sistemi eğitimi gerçekleştirildi

TOBB tarafından, Irak Ulaştırma Bakanlığı başkanlığındaki heyete; Türkiye'nin uluslararası arenada en büyük uygulayıcısı olduğu TIR sisteminin işleyişi ve uygulamalarını yerinde görmek amacıyla 13-15 Aralık 2021 tarihleri arasında; Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve IRU temsilcilerinin katılımıyla bir uygulama eğitimi gerçekleştirildi. Söz konusu ziyaret programının Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla Ankara'da düzenlenen bölümünde; TOBB ve Bakanlıklarca; TIR işlemlerinin yürütülmesine yönelik yapılanma, yasal altyapıya ilişkin öncelikler, teknik gerekliliker ile kurumlar arası iş birliği dahilinde bilgi paylaşımı sağlanarak, İpek Yolu, e-TIR ve eCMR gibi projelere yönelik bilgi aktarımlarında bulunuldu.

Ayrıca, Irak'ın TIR sistemini uygulamaya geçirmesi ile sağlanacak karşılıklı faydaların yanı sıra ulaştırma ve gümrük mevzuatlarında model olabilecek konular hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu. Programın üçüncü gününde heyete Gümrük Turizm İşletmeleri A.Ş. tarafından kamu özel sektör iş birliğinin en güzel örneklerinden biri olan Yap İşlet Devret Modeli tanıtıldı. Program kapsamında Kapıkule Gümrük Müdürlüğü ziyaret edilerek, iş akışları yerinde gözlemlendi. Program süresince, TIR Sözleşmesi çerçevesinde, TIR Karnesi iş ve işlemlerinin Irak'ta hayata geçirilmesi sürecinde TOBB'un tecrübe ve bilgi aktarmaya ve destek olmaya devam edeceği belirtildi.

Başkan Hisarcıklıoğlu, Osmaniye TSO Başkanı Aksoy'u kabul etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Osmaniye Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Devrim Murat Aksoy'u makamında kabul etti.

Sinop TSO, Hisarcıklıoğlu ile istişarede bulundu

Sinop Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Salim Akbaş, beraberindeki heyetle birlikte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu makamında ziyaret etti. Görüşmede ortak konular üzerine istişarede bulunuldu.

Barış Yalçın Özaydemir ebediyete uğurlandı

Eskişehir Sanayi Odası Meclis Üyesi, önceki dönem Eskişehir Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığını yapan Savaş Özaydemir'in oğlu, Endel Şirketler Grubu Başkan Yardımcısı Barış Yalçın Özaydemir'in cenazesi 23 Aralık 2021 Perşembe günü ikindi namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından gözyaşları arasında defnedildi. Cenazeye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ni temsilen TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Faik Yavuz da katıldı. Yavuz, Özaydemir ailesine ve iş dünyasına başsağlığı ve sabır dileklerini iletti.

Fethi Coşkuntuncel vefat etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kurulu'nun eski üyesi ve Adana Ticaret Borsası'nın eski başkanlarından Fethi Coşkuntuncel hayata veda etti. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Coşkuntuncel'in vefatı üzerine bir taziye mesajı yayımladı. Hisarcıklıoğlu mesajında "TOBB Yönetim Kurulu'nda eski çalışma arkadaşım, Adana Ticaret Borsası eski Başkanlarımızdan Fethi Coşkuntuncel vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesi ve camiamıza başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun" ifadesini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, Hollanda Büyükelçisi Kwaasteniet ile bir araya geldi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hollanda Krallığı Ankara Büyükelçisi Marjanne de Kwaasteniet ile bir araya geldi. TOBB İkiz Kulelerde gerçekleşen görüşmede, Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri, Türkiye-Hollanda ticari ve ekonomik ilişkileri ve Türkiye'nin güncel ekonomi gelişmeleri ele alındı.

Mısır Büyükelçiliği Maslahatgüzarı El Hamamy ile Hisarcıklıoğlu görüştü

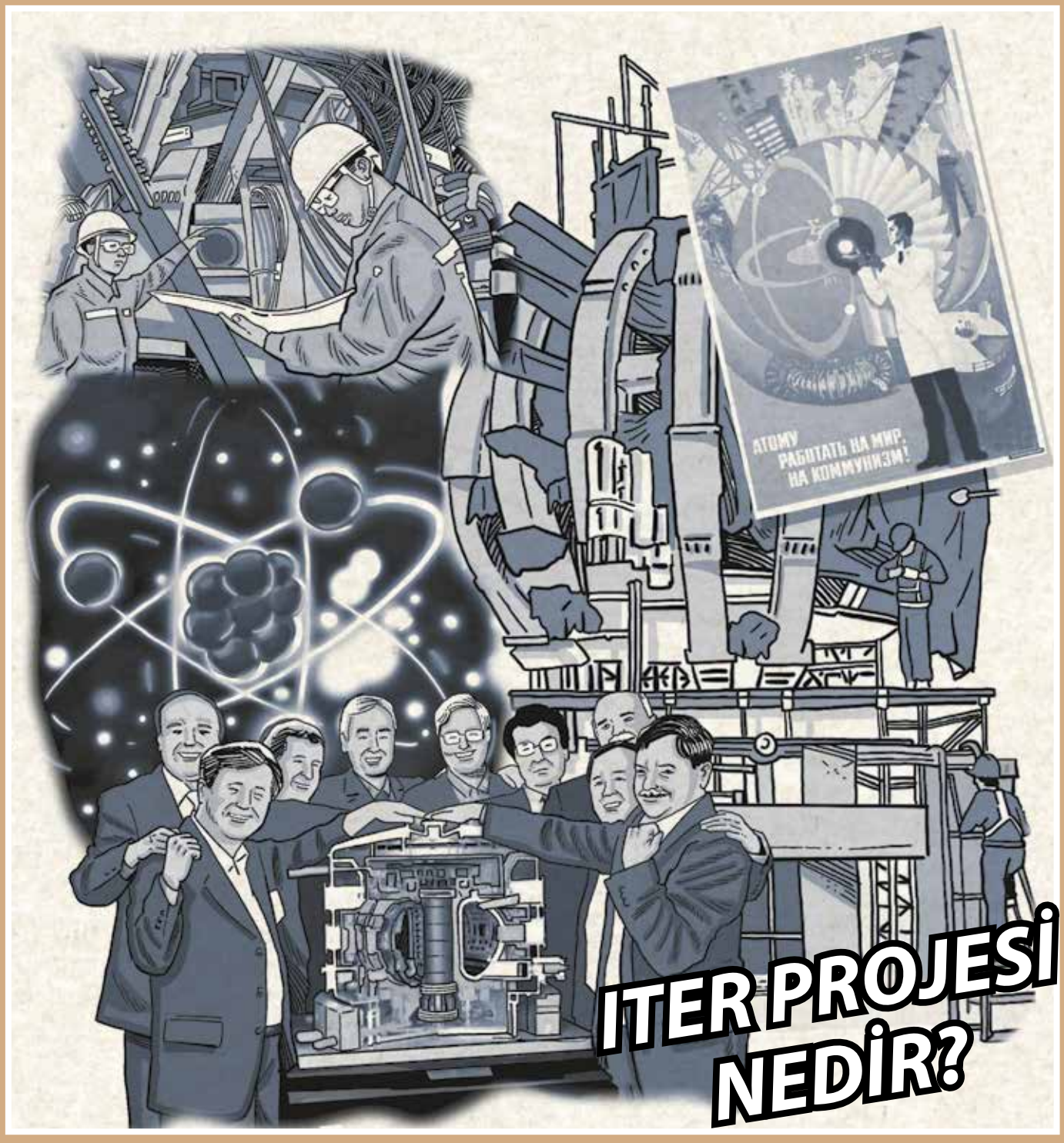
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Mısır Ankara Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Amr El Hamamy ile bir araya geldi. Mısır Büyükelçiliği İkinci Katibi Nesreen Elshakankery'nin de katıldığı, TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleşen görüşmede; Türkiye-Mısır ticari ve ekonomik ilişkileri ve olası iş birliği olanakları ele alındı.

Hisarcıklıoğlu, yeniden ICCIA Başkan Yardımcılığına seçildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı ve İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı, İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası Başkan Yardımcılığı görevine yeniden seçildi. Video konferans yoluyla gerçekleştirilen ICCIA Yönetim Kurulu toplantısında TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu yeniden Başkan Yardımcısı olarak seçildi.

Karikanomi

Güneşin en sıcak bölgesi olan güneş çekirdeğinin 15 milyon santigrat derece olduğunu biliyor muydunuz? Peki 2025 yılında biri size gelip, Fransa'da 150 milyon santigrat dereceye sahip, bir ısının füzyon teknolojisiyle üretileceğini söylese inanır mıydınız? Tüm dünyanın çıktılarını merakla beklediği ITER Projesi'ni Güven Bilge'nin çizgileriyle sizler için derledik.

ITER PROJESİ NEDİR?

DÜNYADAKİ ENERJİ PROBLEMLERİNİ ÇÖZMEK İÇİN YAPILAN DENEYLERDEN BİRİ DE ÇİN'DE YAPILAN 'EAST' DİĞER ADIYLA 'YAPAY GÜNEŞ' DENEYİ. HALKIN ANLAMASI ADINA 'YAPAY GÜNEŞ' ADI VERİLEN BU DENEY, GÜNEŞ ENERJİSİNİ YAPAY OLARAK DÜNYADA ÜRETEBİLMEK İÇİN TASARLANMIŞ.

BU DENEY; TEMİZ, SÜRDÜRÜLEBİLİR VE YÜKSEK VERİMLİ ENERJİ ÜRETİM YÖNTEMLERİNİ ARAŞTIRMAK İÇİN KURULMUŞ BİR ORGANİZASYON OLAN ITER PROJESİ'NİN DE BİR PARÇASI OLARAK GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

GÜNEŞ, 2022'DE DOĞUNUN UFKUNDAN YÜKSELMEYE BAŞLAMADAN HEMEN ÖNCEKİ SAATLERDE YİNE DOĞUDA, ÇİN'DE YAPAY BİR GÜNEŞ ISINMAYA BAŞLADI.

BU YAPAY GÜNEŞ, 1056 SANİYE BOYUNCA GERÇEK GÜNEŞİN YAKLAŞIK 5 KATI SICAKLIĞINDA 70 MİLYON DERECEDE ÇALIŞTI.

EAST AÇILIMI "EXPERIMENTAL ADVANCED SUPERCONDUCTING TOKAMAK. YANİ 'DENEYSEL GELİŞMİŞ SÜPER İLETKEN TOKAMAK'. BU KISALTMADAKİ "T" HARFİ RUSÇA 'TOKAMAK' KELİMESİNDEN GELİYOR. ASLINDA BU DA BİR AKRONİM: 'MANYETİK BOBİNLİ TOROIDAL ODA' DEMEK, YANİ SİMİT ŞEKLİNDE BİR ORTAM.

SOVYET FİZİKÇİLER 1950'Lİ YILLARDA FÜZYON ENERJİSİNİ ELDE EDEBİLMEK İÇİN BUNUN İLK ÖRNEKLERİNİ YAPMIŞLAR. İŞTE O ZAMANLARDAN BERİ BU ENERJİ TÜRÜNÜ VE FÜZYON REAKTÖRLERİNİ YAPABİLMEK PEK ÇOK ULUSUN DÜŞLERİNİ SÜSLÜYOR.

YERYÜZÜNDE VAR OLAN NÜKLEER REAKTÖRLER, FÜZYON REAKTÖRLERİ. BU TÜR REAKTÖRLERDE ATOMUN ÇEKİRDEĞİ PARÇALANARAK FÜZYON TÜRÜ BİR ENERJİ ELDE EDİLİYOR. BİR DE NÜKLEER FÜZYON REAKTÖRLERİ VAR.

AMA BURADA ÇEKİRDEK PARÇALANMIYOR. TAM TERSİNE BİRLEŞTİRİLİYOR. AYNI GÜNEŞ-TEKİ GİBİ. GÜNEŞ DEVASA BİR NÜKLEER FÜZYON REAKTÖRÜ. BURADA HİDROJEN ATOMLARI ÇARPIŞIP BİRLEŞİP HELYUM ATOMLARINA DÖNÜŞÜYOR.

İŞTE GÜNEŞİN KOŞULLARINI DÜNYA-DA SAĞLAMAK İÇİN GELİŞTİRİLEN YÖNTEME TOKAMAK DENİLİYOR. BU YÖNTEMLE ÜRETİLECEK DEVASA ENERJİ PROJESİNİN ADI İSE ITER.

TOKAMAK, FÜZYON ENERJİSİNİ KULLANMAK İÇİN TASARLANMIŞ DENEYSEL BİR MAKİNE. AŞIRI SICAKLIKTA ELEKTRONLAR ÇEKİRDEKLERİNDEN AYRILIYOR VE MADDENİN İYONİZE HALİ OLAN PLAZMA HALİNE GELİYOR.

FÜZYON PLAZMALARI, HAFİF ELEMENTLERİN KAYNAŞABİLE-CEĞİ VE ENERJİ ÜRETEBİLECE-Ğİ ORTAMI SAĞLIYOR.

VAKUMLU BİR SİMİT GİBİ TASARLANAN TOKAMAK MAKİNESİNİN İÇİNDE ATOM-LARIN FÜZYONU YANİ BİRLEŞMESİ, KAYNAŞMASI YOLUYLA ELDE EDİLEN ENERJİ, KABIN DUVARLARINDA ISI OLARAK EMİLİYOR. TIPKI GELENEK-SEL ELEKTRİK SANTRALLARİNDE OLDUĞU GİBİ TEK ISI, BUHAR ÜRET-MEK İÇİN KULLANILACAK VE ONUNLA DA TRİBÜNLERİ, JENERATÖRLERİ ÇALIŞTIRIP ELEKTRİK ÜRETİLECEK.

ÇİN'DEKİ YAPAY GÜNEŞ ADIMININ ARDINDAN ITER KAPSAMINDA GEÇEN AY 70 MİLYON DERECEDE BİR DENEY GERÇEKLEŞTİRDİ AMA 1056 SANİYE BOYUNCA 17 DAKİKADAN UZUNCA BİR SÜRE BOYUNCA TOKAMAK MAKİNESİ BU SICAK-LIKTA TUTULDU. BASİT BİR ÖRNEK VERMEK GEREKİRSE 50 MW ENERJİ HARCAYARAK TAM 500 MW'LIK ENERJİ AÇIĞA ÇIKARILDI.

ITER, TÜM ZAMANLARIN EN BÜYÜK, EN İDDİALI BİLİMSEL DENEYLERİNDEN BİRİNE SAHİP. 2010 YILINDAN BERİ FRANSA'NIN GÜNEYİNDE 42 HEKTARLIK BİR ARAZİDE DEVASA BİR NÜKLEER FÜZYON REAKTÖRÜ İNŞA EDİLİYOR. ORAYA 1950'LERDEN BERİ YAPILAN TÜM TOKAMAKLARDAN EN SON ÇİN'DEKİ EAST DENEYİNDE KULLANILANDAN ÇOK DAHA BÜYÜĞÜ TAKILDI. GELİŞMELER-DEN HABERDAR OLMAKTA YARAR VAR.

JEOPOLİTİK TRAVMA VE VEKALET SAVAŞLARININ MERKEZİNE BAKARKEN...

İkinci bir Soğuk Savaş en çok hangi kıtayı etkiliyor?

Son yılların süregelen süper güç savaşlarından birini Çin ve ABD arasında meydana gelen sürtüşmeler oluşturuyor. Çin ve ABD'nin konteyner krizinden enerjinin kontrolüne, yapay zekadan dijital teknolojinin hangi coğrafyaya ne şekil dağılacağına kadar süregelen uyuşmaz tavrının yansımalarına farklı bölgelerde meydana gelen çatışmalarda da görmek mümkün. Peki yeni normalin dile getirilmeyen lakin farklı bölgelerde izlerine rastlanan 'Soğuk Savaşı' en çok hangi kıtayı etkiliyor?

Derlememize başlarken hemen spotta sorduğumuz soruya bir cevap verelim. Medeniyeti kucaklayan her toplum aynı zamanda çevreye verdiği zararlar, iklim değişikliğini artıran sofistike yaşam tarzları ve kuraklığı körükleyen tüketim kültürleri yüzünden dünyanın önemli bir azınlığına borçlu olduğunun farkında değil. Dolayısıyla coğrafi keşiflerle başlayan sömürgecilik ve devamında süregelen Sanayi Devrimi de dahil olmak üzere bu kilometre taşları itibarıyla insanlık tarihinde kendini medeni sayan her toplumun başta Afrika Kıtası olmak üzere gelişmelerden hak ettiği ölçüde payını alamamış toplumlara önemli bir borcu var. İşte bu borcu ödemek için ikilim değişikliğinin getirdiği kuraklık sorunsalından en fazla mağdur olan Afrika'ya yeterince yardım yapmadığımız gibi halen de süper güç olma hırsına yenik düşen devletlerin deniz aşırı hırslarına kurban giden toplumları barbarlıkla suçluyoruz.

TARİHSEL GERÇEKLER KAPIDA RAKAMLAR YALAN SÖYLEMEZ

Öncelikle bazı tarihsel okumaları hatırlamakta yarar var. Yüzyıllar boyunca sömürgeciliği odağına alarak, bugün adına medeniyet dediğimiz ultra yaşamları kuran birçok devletin yolu mutlaka ki Afrika Kıtası'ndan geçmiştir. Önce sömürgeci güçler ve daha sonra süper güçler, Afrika'yı yalnızca ekonomik, güvenlik ve jeopolitik çıkarları prizması aracılığıyla gördüler ve gelir yakınsamasını ve bölgesel entegrasyonu baltaladılar. Bugün, ABD-Çin gerilimlerinin körüklediği aynı zihniyet, kıta genelinde güvensizliği artırıyor.

2020'de şiddetli çatışmalarda 20 binden fazla Afrikalı öldürüldü. Söz konusu rakam 10 yıl öncesine göre neredeyse 10 katlık artış yaşandığının ispatı niteliğinde. Eşzamanlı olarak ve belki de tesadüfi olmayan bir şekilde, Çin-Amerikan rekabeti keskin bir şekilde tırmandı. Bu sefer ABD ve Çin arasında yeni bir Soğuk Savaş ve diğer bölgesel güvenlik tehditleri, Afrika'nın ekonomik kalkınması ve yeşil geçiş için felaket olabilir.

Süper güçlerin Afrika'daki kanlı çekişmelerine çoğu zaman Batı odaklı haber kanalları aracılığıyla ve barbar kabilelerin kanlı çatışması şeklinde yansıtılan haber bültenleriyle tanık oluyoruz. Ancak çoğu zaman madalyonunu öbür yüzüne bakmak aklımızın ucundan dahi geçmediği için yaşanan iktidar savaşını bırakın görmeyi, durumun vahametini bile anlamaktan uzak bir tutum sergiliyoruz. Dolayısıyla eşitsizliğin boyutunun her geçen gün derinleştiği medeniyetle bezenmiş dünyamızda bir şeylerin kefaretini Afrika'daki toplumlar ödemeye devam ediyor. Açıkçası rakamlar yalan söylemez diyerek, yorumu biraz da sizlere bırakalım. 2020'de şiddetli çatışmalarda 20 binden fazla Afrikalı öldürüldü. Söz konusu rakam 10 yıl öncesine göre neredeyse 10 katlık artış yaşandığının ispatı niteliğinde. Eşzamanlı olarak ve belki de tesadüfi olmayan bir şekilde, Çin-Amerikan rekabeti keskin bir şekilde tırmandı. Bu sefer ABD ve Çin arasında yeni bir Soğuk Savaş ve diğer bölgesel güvenlik tehditleri, Afrika'nın ekonomik kalkınması ve yeşil geçiş için felaket olabilir.

AFRİKA'DA YABANCI ASKERİ ÜSLERİN ÇOĞALMASI ÇATIŞMAYI MI KÖRÜKLÜYOR?

Afrika'daki yüksek yoğunluklu çatışmalardaki çarpıcı artış, iki ana eğilimle paralellik gösteriyor. Bunlardan birincisi çok sayıda gezgin yabancı savaşçı tarafından desteklenen ulus ötesi terör ağlarının genişlemesi. İkincisi ise Çin-Amerika arasında artan jeopolitik gerilimler arasında yabancı askeri üslerin çoğalması. Gücü yansıtmak için yapılan bu küresel rekabet, doğal kaynakların ve stratejik ticaret yollarının kontrolü için çekişmelere kadar uzanıyor. Dolayısıyla Afrika Birliği'nin genel merkezine ev sahipliği yapan Etiyopya da dahil olmak üzere bölge genelinde şiddetli vekalet çatışmalarına günümüzde sıklıkla rastlıyoruz.

Afrika kıtasıyla ilgili çarpıcı veriler bunlarla da bitmiyor. 2019 yılı itibarıyla 13 yabancı ülke Afrika topraklarında askeri operasyonlar yürütüyor. Bu rakam diğer tüm bölgelerden daha fazla ve çoğunun kıtada birkaç üssü var. Afrika en az 47 yabancı karakola ev sahipliği yapıyor. Karakol sayısı bakımından başı ise ABD çekiyor. Onu Fransa izliyor. Hem Çin hem de Japonya, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana ilk denizaşırı askeri üslerini, dünyada hem Amerikan hem de Çin karakollarına ev sahipliği yapan tek ülke olan Cibuti'de kurdu.

ÇİN'İN DENİZ AŞIRI HIRSI VE ABD'NİN BLOKAJ ENDİŞESİ

Artan sayıda yabancı ülke, Orta Afrika ve Sahel'den Boynuz ve Kuzey Afrika'ya kadar yerel çatışmaların sonucunu etkiliyor. ABD, bölgedeki birçok ülkeyi Çin'in denizaşırı hırslarını engellemeyi amaçlayan bir ittifaka katılmaya davet etti. 2018'de yeni bir ABD-Afrika stratejisini açıklayan o zamanki ulusal güvenlik danışmanı John Bolton, Amerika'yı diplomatik olarak desteklemeyen Afrikalı liderlerin gelecekte çok fazla ABD yardımı beklememeleri gerektiği konusunda uyardı. Bolton'un açıklaması, sermaye sahibi zengin ülkelerin fakir ekonomilere kaynak tahsisini büyük ölçüde yatırım getirilerinden ziyade jeopolitik değerlendirmelerin belirlediği koşullu kalkınma yardımına dönüş için zemin hazırladı. Peki bu adaletli bir yaklaşım mıydı? Aslına bakılırsa vicdanımızın bizlere izin verdiği kadar bir adaletten söz edeceğimize göre, her toplum bu anlayışın yansımalarını kendi vicdan senfonisi içinde değerlendirmeli diye düşünüyoruz.

1950'lerde ABD Başkanı Dwight Eisenhower, sınırlı siyasi risklerini ve sponsorlar için insani maliyetlerini yansıtan vekalet savaşlarını 'dünyanın en ucuz sigortası' olarak nitelendirdi. Ancak bu çatışmalar, meydana geldikleri ülkeler için muazzam bir maliyet anlamına geliyor. Maliyetin ana kalemini ise ne için savaştığını bilmeyen sadece boşlukta gezinen insanlar oluşturuyor.

VEKALET SAVAŞLARI BİTMİYOR

1950'lerde ABD Başkanı Dwight Eisenhower, sınırlı siyasi risklerini ve sponsorlar için insani maliyetlerini yansıtan vekalet savaşlarını 'dünyanın en ucuz sigortası' olarak nitelendirdi. Ancak bu çatışmalar, meydana geldikleri ülkeler için muazzam bir maliyet anlamına geliyor. Maliyetin ana kalemini ise ne için savaştığını bilmeyen sadece boşlukta gezinen insanlar oluşturuyor.

Her şeyin kar ve zarar diye sınıflandırıldığı, verinin sadece tüketicinin ihtiyaç analizini belirlemek için kullanıldığı günümüz dünyasında açlıkla boğuşmak durumunda bırakılan öyle büyük bir toplum var ki, süper güçlerin maaşa bağlayıp, savaştırdığı Afrikalı gerillaları bile Pulitzer Ödülü almış gazetecilerin haberleri arasında görüyoruz. Sahi, Pulitzer Ödülü'nü yaptığı benzersiz

haberle almayı hak eden gazeteciyi fersah fersah sütunlarına taşıyan Batı medeniyeti, söz konusu Afrika'daki kanlı çatışmalar ve müdahaleler olunca neden ucuz yollu mizanpaj yapmayı tercih ediyor.

KITADAKİ YOKSULLUK SARMALI NESİLLER ARASINDA YAYILIYOR

Afrika'da vekalet savaşları, büyük can kayıplarına neden olmanın yanı sıra güvensizliği uzatıyor ve ülkeleri aşağı doğru nesiller arası yoksulluk sarmalına kilitliyor. Ayrıca, Afrika ülkelerinin zaten sınırlı olan döviz rezervlerini kurutuyor ve son zamanlarda askeri darbelerin yeniden canlanmasında yansıtılan demokratik kazanımları tersine çevirirken mali kazanımların ise bir domino taşı gibi düşerek, daralmasına neden oluyor. Ayrıca, Afrika hükümetlerinin

Pulitzer Ödülü'nü yaptığı benzersiz haberle almayı hak eden gazeteciyi fersah fersah sütunlarına taşıyan Batı medeniyeti, söz konusu Afrika'daki kanlı çatışmalar ve müdahaleler olunca neden ucuz yollu mizanpaj yapmayı tercih ediyor.

artan askeri harcamaları, dünyanın diğer bölgelerindeki genel düşüşün aksine, Afrika hükümet bütçelerinin artan bir payını emiyor ve makroekonomik yönetim zorluklarını daha da artırıyor.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'ne göre, Afrika'daki askeri harcamalar 1990'larda 15 milyar dolardan 2020'de 43 milyar doları aştı. Savunma harcamalarında Afrika ülkelerinin ortalaması yüzde 8.2'yi oluşturuyordu. Bu rakam küresel ölçekte yüzde 6.5 seviyesinde. Bu pay çatışmanın yüksek olduğu ülkelerde ise kat be kat daha fazla. Örnek vermek gerekirse söz konusu rakam Mali'de yüzde 18, Burkina Faso'da yüzde 12 gibi korkunç bir boyuta gelmiş durumda. SIPRI'ye göre, askeri harcamaların en keskin şekilde arttığı beş Afrika ülkesinden üçü son 10 yılda savunma giderlerini yüzde 339 artırdı. Mali, Nijer ve Burkina Faso Sahel'deki terörist ağlarla mücadele ediyor. Kıtada Senegal'den Sudan ve Eritre'ye uzanan umutsuzca yoksul bir bölge çatışmaların odağında can çekişirken, medeniyet dediğimiz kavramı inşa edenler ise bölgeye sadece yer altı zenginlikleri karşısında mühimmat temin edip, nişasta ve yağdan oluşan bir beslenme programıyla bugün Omicron dediğimiz varyantın da temelini atmış olmuyorlar mı? Hatırlanacağı üzere bu varyant COVID-19 sürecinde bozulduğu söylenen tedarik zin-

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'ne göre, Afrika'daki askeri harcamalar 1990'larda 15 milyar dolardan 2020'de 43 milyar doları aştı. Savunma harcamaları, ağırlıksız küresel ortalama yüzde 6.5'e kıyasla, 2020'de Afrika genelinde hükümet harcamalarının ortalama yüzde 8.2'sini oluşturdu.

cirinin etkisiyle iki yıldır sadece nişasta, yağ ve şekerle beslenmek zorunda bırakılan Güney Afrika'dan dünyaya yayılmıştı. Her ne hikmetse tedarik zinciri Güney Afrika'nın yoksul mahallelerinde yaşayan siyahi nüfusu vurmuştu sadece.

AFRİKA KALICI YÖRÜNGEDE TUTUNMAKTAN ÇOK UZAK

COVID-19 krizi patlak vermeden önce bile, çoğu yoksul Afrika ülkesi büyük, kalıcı altyapı finansman boşluklarıyla karşı karşıya kaldı ve askeri harcamalardaki artış, genellikle üretken, iklime dayanıklı projelere yapılan yatırım talebinin dahi her zaman önüne geçti. Hükümet harcamalarındaki bu değişimler, politika yapıcıların özel sermayede kalabalık oluşturmak için güçlü kamu yatırımlarını kullanma ve dolayısıyla Afrika'yı küresel gelir yakınsamasını sağlamak için gereken uzun vadeli büyüme yörüngesinde tutma yeteneklerini baltalıyor.

Artan siyasi ve çatışmalarla ilgili riskler de yatırımları caydırıyor ve borçlanma maliyetlerini yükseltiyor. Örneğin Şubat 2021'de Fitch Ratings, Etiyopya'nın ülke kredi notunu düşürdü ve diğer faktörlerin yanı sıra iç savaşın patlak vermesinin ardından ülkenin siyasi ve güvenlik ortamının bozulmasına ve artan bölgesel gerilimlere atıfta bulundu.

SOĞUK SAVAŞI HATIRLAMAK

Çin ve ABD arasında bir soğuk Savaş var mı peki? Aslına bakılırsa bu soruya bölgesel ve ekonomik olarak bakmakta yarar var. Avrupa ve civarındaki bölgelerde hararetin tavan yaptığı bir korumacılık anlayışına dayanan ekonomik yaptırımların sıcak savaşı, yer altı kaynakları bakımından zengin Afrika

Kıtada Senegal'den Sudan ve Eritre'ye uzanan umutsuzca yoksul bir bölge çatışmaların odağında can çekişirken, medeniyet dediğimiz kavramı inşa edenler ise bölgeye sadece yer altı zenginlikleri karşısında mühimmat temin edip, nişasta ve yağdan oluşan bir beslenme programıyla bugün Omicron dediğimiz varyantın da temelini atmış olmuyorlar mı?

gibi uçsuz bucaksız bölgelerde ise gerçek anlamda bir Soğuk Savaş var. Peki; 'Soğuk Savaşı'n kalkınmada geri kalmış bölgelere yansımasını hatırlamak ister misiniz?

Soğuk Savaş izleri Afrikalı milyonlarca insanın hayatını ve Afrika ve dünyanın geri kalanı arasında bir genişleyen gelir uçurumunu yıllarca artırdı. Muazzam insani ve ekonomik maliyetlere ek olarak bölgenin yer altı kaynakları nedeniyle yeni bir çekişme alanı bulan Batı medeniyeti burada kabilecilik kültürünü klanlara indirgeyerek, yeni bir inşaya girişti ve işin finalinde kendi terörizmini meşru sayan küçük ölçekli diktatörler bölgesel gelişimin her daim önünü tıkadı.

Farklı bir ifadeyle Soğuk Savaş, ülkeler kendilerini Batı ya da Sovyet bloğu ile hizaya soktukça Afrika'daki siyasi parçalanmayı şiddetlendirdi. Bu bölünme, pazar bölümlendirmesini sürdürdü, sömürge sınırlarını güçlendirdi ve sınır ötesi ticareti ve bölgesel entegrasyonu baltaladı. İşte bu hatırlatmalar ışığında ikinci bir Soğuk Savaş, aynı şekilde, gelişmekte olan Afrika Kıta Serbest Ticaret Bölgesi altında entegrasyonu derinleştirmeye yönelik devam eden çabaları zayıflatacaktır.

GÜVENLİK ESASLI KALKINMA YOKSULLUK TUZAĞINI KÖRÜKLER

Büyüme ve kalkınma hedeflerinin güvenlik önceliklerine tabi kılınması, yalnızca nesiller arası yoksulluğu daha da kötüleştirebilir, göç baskılarını körükleyebilir, çevreye zarar verebilir ve iklim değişikliğinin hafifletilmesini ve uyumunu engelleyebilir. Politika yapıcılar kıt kaynakları Afrika ülkelerinin büyüme kaynaklarını çeşitlendirmek ve küresel ekonomiye entegrasyonlarını hızlandırmak için gereken altyapı yatırımlarından uzaklaştırmak zorunda kaldıkça bu riskler daha da artacak.

Yüzyıllar boyunca, sömürgeci güçler ve ardından süper güçler, Afrika'yı yalnızca ekonomik, güvenlik ve jeopolitik çıkarlarının prizmasından gördüler. Bu, dünyanın başka yerlerinde olağanüstü bir büyümeyi ateşleyen uzun vadeli yatırımları ve bölgesel entegrasyonu baltaladı. Bugün, ABD-Çin gerilimlerinin körüklediği aynı zihniyet, güvensizliği sürdürmekte ve şiddetlendirerek, Afrika'daki, özellikle Sahel'deki ülkeleri hem bir 'çatışma tuzağına' hem de onları aşağı doğru bir sarmalda tutan 'yoksulluk tuzağının' güç bulmasını sağlar.

ESKİ FİKİRLERDEN KAÇMAYI BAŞARABİLEN KAZANIR!

John Maynard Keynes'in dediği gibi, "Zorluk, yeni fikirler geliştirmekten çok, eski fikirlerden kaçmakta yatmaktadır." Soğuk Savaş zihniyetini aşmak, özellikle teknoloji yayılımının vekalet savaşlarının sponsorlarının maruz kaldığı doğrudan maliyetleri azalttığı değişen bir jeopolitik ortamda kolay olmayacak. Ancak Afrika'nın gelecekteki refahını desteklemek, göç baskılarını hafifletmek, iklim değişikliğiyle mücadele etmek ve masum hayatları kurtarmak esastır.

Soğuk Savaş zihniyetini aşmak, özellikle teknoloji yayılımının vekalet savaşlarının sponsorlarının maruz kaldığı doğrudan maliyetleri azalttığı değişen bir jeopolitik ortamda kolay olmayacak. Ancak Afrika'nın gelecekteki refahını desteklemek, göç baskılarını hafifletmek, iklim değişikliğiyle mücadele etmek ve masum hayatları kurtarmak esastır.

COP26 TEK BAŞINA YETERSİZ

Hava olayları, 170 milyar dolarlık kayba neden oldu

Dünya genelinde iklim değişikliğinden kaynaklı hava olayları 2021 yılında en az 1.3 milyon kişinin göç etmesinin yanı sıra yaklaşık 170 milyar dolarlık ekonomik kayba yol açtı. Bu durum COP26 karalarının ise tek başına yeterli olamayacağı görüşünü beraberinde getirdi. Öte yandan, önlem alınmaması durumunda iklim değişikliğinin 2050'ye kadar 6 bölgede, 216 milyondan fazla kişiyi iç göçe zorlayabileceği öngörülüyor.

İklim değişikliği kaynaklı hava olayları dünya genelinde 170 milyar dolarlık ekonomik kayba yol açtı. Christian Aid tarafından yayınlanan "2021'in Maliyeti: İklim Değişikliğinden Kaynaklanan Çöküş Yılı" başlıklı analizde, geçen yıl içinde gerçekleşen en yıkıcı 10 iklim felaketi incelendi. Sigorta kapsamındaki finansal kayıplar temel alınarak yapılan hesaplamalara göre, zengin ülkelerin daha yüksek mülk değerlerine sahip olmaları ve sigortalamayı karşılayabilmeleri nedeniyle bu ülkelerde kayıp maliyetleri daha fazla seviyede bulunuyor. Buna karşın, en yıkıcı aşırı hava olaylarının çoğu iklim değişikliğinde etkisi sınırlı olan yoksul ülkelerde görüldü.

FELAKETLER HER YERDE İDİ

ABD'de 95 kişinin hayatını kaybettiği Ida Kasırgası'nın maliyeti en az 65 milyar dolar olarak hesaplanırken, Avrupa'da 240 kişinin öldüğü sel felaketinde 43 milyar dolarlık hasar oluştu. Teksas'ta Şubat ayında yaşanan kış fırtınasında 23 milyar dolar, Çin'in Henan Eyaleti'ndeki sel felaketinde ise 17.6 milyar dolarlık yıkım ortaya çıktı. Söz konusu sel felaketi nedeniyle 1 milyonu aşkın kişi göç etmek zorunda kaldı.

İklim değişikliğinin getirdiği devasa felaketler bunlarla da sınırlı kalmadı. Kanada'da Britanya Kolombiyası Eyaleti'ndeki sel nedeniyle 7.5 milyar dolar, Fransa'daki aşırı soğuk hava dalgası nedeniyle ise 5.6 milyar dolarlık ekonomik kayıp oluştu. Hindistan ve Bangladeş'i etkileyen Yaas Siklonu 3 milyar dolar, Avustralya'da Mart ayında yaşanan seller 2.1 milyar dolar, Hindistan, Çin, Filipinler ve Japonya'yı etkileyen In-Fa Tayfunu 2 milyar dolar ve Sri Lanka ve Maldivler'i vuran Tauktae Siklonu 1.5 milyar dolar ekonomik hasara yol açtı. Analizdeki iklim değişikliği kaynaklı 10 hava olayının yarattığı maliyet en az 170 milyar doları bulurken, bu felaketler nedeniyle 1000'i aşkın insan hayatını kaybetti ve en az 1 milyon 330 bin kişi göç etmek zorunda kaldı.

"COP26'DA KAYDEDİLEN İLERLEME YETERLİ DEĞİL"

Analizin yazarı Kat Kramer, dünyanın en zengin ülkelerinden bazılarında yaşanan fırtına ve sel gibi aşırı hava olaylarının yanı sıra en yoksul ülkelerin çoğunda yaşanan kuraklık ve sıcak hava dalgaları, iklim krizinin 2021 yılı maliyetinin yüksek olmasına yol açtığını öne sürdü. Kramer, "Birleşmiş Milletler 26. Taraflar Toplantısı'nda (COP26) kaydedilen ilerleme, olumlu olarak değerlendirilse de dünya genelinde insanların güvenli ve refah içinde yaşaması için yeterli değil" ifadelerini kullandı.

ABD'de 95 kişinin hayatını kaybettiği Ida Kasırgası'nın maliyeti en az 65 milyar dolar olarak hesaplanırken, Avrupa'da 240 kişinin öldüğü sel felaketinde 43 milyar dolarlık hasar oluştu.

Christian Aid Bangladeş İklim Adaleti Danışmanı Nushrat Chowdhury ise bu yıl iklim krizinin hafiflemediğine dikkati çekerek, COP26'da politikacılardan birçok olumlu açıklama duyulduğunu fakat esas ihtiyacın emisyonların hızla düşmesini sağlayacak şekilde harekete geçilmesi ve bu kapsamdaki ihtiyaç sahiplerine destek sağlanması olduğunu hatırlattı. Chowdhury, durumun ne kadar vahim olduğunu şu sözlerle dile getirdi: "Kayıp ve hasar finansmanı konusunun COP26'da önemli bir konu haline geldiğini görmek güzel ancak iklim değişikliği sebebiyle kalıcı hasar yaşayan insanlara anlamlı yardım sağlamak üzere bir fon kurulması kararının çıkmaması sebebiyle bu toplantıdan hayal kırıklığıyla ayrıldım. 2022'nin küresel önceliklerden biri bu fonun hayata geçirilmesi olmalı."

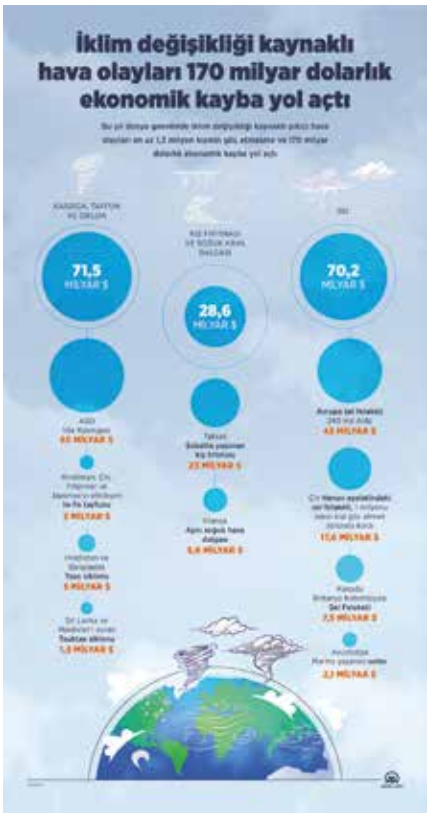
216 MİLYON KİŞİLİK İÇ GÖÇ

Öte yandan Dünya Bankası, iklim değişikliğinin Güney Asya, Latin Amerika ve Sahra Altı Afrika bölgelerinde göç üzerindeki etkilerini analiz ettiği ve ilk kez 2018'de yayımladığı "Dip Dalgası (Groundswell) Raporunu" Kuzey Afrika, Doğu Asya ve Pasifik, Doğu Avrupa ve Orta Asya bölgelerini de kapsayacak şekilde güncelledi. Rapora göre, iklim değişikliği söz konusu 6 bölgede giderek daha etkili bir göç sebebi olmaya başladı. İklim değişikliğinin su kaynakları, tarımsal verimlilik, deniz seviyesindeki yükselişteki etkisi giderek artarken, bu durum bazı bölgelerin yaşanabilirliğini azaltıyor.

İklim değişikliğinin yoksul ve savunmasız bölgeleri en sert şekilde vuracağına ve kalkınma kazanımlarını tehdit edeceğine işaret edilen rapora göre, iklim değişikliği 2050'ye kadar 6 bölgeden 216 milyondan fazla insanı iç göçe zorlayabilir. Bu rakam bölgelerin aynı dönem için öngörülen nüfusunun yüzde 3'üne karşılık geliyor.

SAHRA ALTI AFRİKA EN KIRILGAN BÖLGE OLDU

Sahra Altı Afrika'da 85.7 milyon iklim göçmeninin ortaya çıkabileceği ve bu rakamın bölgenin toplam nüfusunun yüzde 4.2'sini oluşturduğu hesaplanıyor. Kurak alanları ve kıyı şeridi hali hazırda iklim değişikliğinden etkilenen Sahra Altı Afrika, en kırılgan bölge olarak öne çıkıyor. Doğu Asya ve Pasifik'te 48.4 milyon (yüzde 2.5), Güney Asya'da 40.5 milyon (yüzde 1.8),

Kuzey Afrika'da 19.3 milyon (yüzde 9), Latin Amerika'da 17.1 milyon (yüzde 2.6) ve Doğu Avrupa ve Orta Asya'da 5.1 milyon (yüzde 2.3) kişinin iklim değişikliği nedeniyle iç göçe mecbur kalabileceği hesaplanıyor. Nüfusuna oranla en yüksek iç göçün yaşanabileceği Kuzey Afrika bölgesinde ise su kıtlığı ve deniz seviyesinin yükselmesinin bu bölgeler ve Nil Deltası'nda yaşayan insanları etkileyebileceği öngörülüyor.

İKLİM GÖÇMENLERİNİN SAYISI %80 AZALTILABİLİR

Raporda, "İklim değişikliği sosyal, ekonomik ve geçim koşullarını insanları sıkıntı içinde göç etmeye zorlayacak şekilde değiştirebilir. Buna karşı bir planlama yapılmazsa hem göç veren hem de göç alan bölgeler büyük bir baskı altında kalacak. İç ve dış göç nedeniyle 2030'larda sıcak bölgeler oluşacak ve bu bölgeler 2050'ye kadar artacak" uyarısında bulunuldu.

Raporda değerlendirmelerine yer verilen Dünya Bankası Sürdürülebilir Kalkınmadan Sorumlu Başkan Yardımcısı Juergen Voegele, bankanın 2018'de yayımladığı raporda üç bölgeden 143 milyon insanın iklim değişikliği nedeniyle göç edebilece-

İklim değişikliğinin yoksul ve savunmasız bölgeleri en sert şekilde vuracağına ve kalkınma kazanımlarını tehdit edeceğine işaret edilen Dünya Bankası'nın raporuna göre, iklim değişikliği 2050'ye kadar 6 bölgeden 216 milyondan fazla insanı iç göçe zorlayabilir.

ğinin hesaplandığını anımsatarak, "Geçen zamanda dünya, COVID-19 salgını ve yoksulluğu azaltan onlarca yıllık ilerlemenin tersine dönmesiyle vuruldu. Aynı zamanda, iklim değişikliğinin etkileri daha görünür hale geldi. En sıcak 10 yılı yaşadık ve tüm dünyada aşırı hava olaylarını görüyoruz" ifadelerini kullandı.

Juergen Voegele, milyonlarca insanın iklim değişikliği nedeniyle göç etmek zorunda kalmasının önlenebileceğine dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Ülkeler acilen sera gazı emisyonlarını azaltmaya, hayati ekosistemleri iyileştirmeye ve insanların adapte olmasına yardım etmeye başlarsa iç iklim göçü 2050'ye kadar yüzde 80, yani 44 milyon kişiye kadar azaltılabilir. İç iklim göçüne yönelik öngörüler önümüzdeki birkaç yılda iklim değişikliğine karşı atacağımız adımlara bağlı. İlk ve en acil küresel adım emisyonları azaltmak olmalı."

KARBON TUTMA VE DEPOLAMA PLANLARINA DİKKAT EDİLMELİ

İklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını sadece medyada çıkan net sıfır taahhütleriyle okumak ise yapılacak en büyük hatalardan biri gibi duruyor. Özellikle karbon tutma ve depolama planlarını daha gerçekçi bir şekilde ele alıp, dünyayı kalıcı ve nefes aldırıcı realist bir planla buluşturmak hiç olmadığı kadar kritik bir eşikte duruyor. Bu kapsamda Asya İklim Değişikliği Yatırımcı Grubu tarafından yayınlanan yeni analiz, Asya genelinde karbon tutma ve depolama (Carbon Capture and Storages, CCS) altyapılarının büyük ölçekte uygulamaya konabilmesi için süregelen finansal ve operasyonel engellerin onlarca yıl devam edeceğini ortaya koyuyor. Bu durum, sanayi kuruluşları tarafından öne sürülen ve CCS teknolojilerinin büyük ölçekte yaygın-

laştırılmasını öngören senaryoların karşılanamayacağını gösteriyor. CCS teknolojileri, elektrik üretimi ya da endüstriyel üretim kaynaklı karbondioksit emisyonlarının tutulması, bu emisyonların taşınmasını ve kalıcı olarak yeraltında depolanmasını içeriyor.

CCS TEKNOLOJİLERİ KRİTİK

Asya'daki hükümetler ve şirketler, enerji dönüşümü planlarını desteklemek ya da net sıfır hedeflerine ulaşmak üzere gereken emisyon azaltımını sağlamak amacıyla gelecekte CCS teknolojilerine bel bağlıyor. AIGCC, enerji dönüşümü planları kapsamındaki bu teknolojiye olan bağımlılığı değerlendirmek üzere Asya'daki önemli pazarlarda CCS uygulamalarına yönelik olası yol haritalarını modellemek üzere Wood Mackenzie'yi görevlendirdi.

Wood Mackenzie danışmanlığında gerçekleştirilen modelleme çalışması, Çin, Hindistan, Japonya ve Güney Kore'deki CCS ve diğer teknolojilerin 2021 ile 2040 yılları arasında teknoloji maliyeti açısından rekabet gücünü değerlendiriyor. İki senaryonun kurgulandığı çalışmada, küresel ısınmayı Paris Anlaşması'nda belirlenen hedefl erle uyumlu şekilde sınırlandıran senaryo da dahil ediliyor. Modelleme çalışması ve AIGCC analizinin ortaya koyduğu temel bulgular şöyle:

Hindistan'ın son dakika itirazı ile kömürün "aşamalı olarak sonlandırılması" taahhüdü yerini, kömürün "aşamalı olarak azaltılması" taahhüdüne bıraktı. İfadedeki bu yumuşamaya rağmen, kömür kullanımını azaltmayı hedefleyen tarihteki ilk anlaşma COP26'da gerçekleşmiş oldu fakat uzmanlara göre, fosil yakıt lobicilerinin iklim zirvelerine katılmasına izin verildiği sürece bu durumun sonuç vermesi pek olası değil.

1. Yenilenebilir enerji gibi alternatiflerin maliyetlerinin düşmesi sonucunda, 2040 yılında Çin, Hindistan, Japonya ve Güney Kore'de CCS maliyet açısından rekabet etmekte zorlanıyor.

2. Çalışma kapsamında ele alınan ülkelerde CCS'nin, 2040 yılına gelindiğinde, karbon fiyatlarının yüksek olduğu çelik üretiminde maliyet açısından rekabetçi hale gelmesi olası görülüyor. Bu durum, henüz geliştirme aşamasında olan hidrojen enerjisi gibi düşük karbonlu alternatiflerin geliştirilme hızına bağlı.

3. CCS, finansal açıdan rekabet gücünün yetersiz olmasının yanı sıra, bu teknolojinin büyük ölçekte yaygınlaştırılması, çevresel riskler, teknik zorluklar, mevcut finansman eksikliği, toplumsal muhalefet ve bu kapsamdaki politikaların belirsizliği gibi zorluklarla karşı karşıya bulunuyor.

4. Düşük karbonlu ya da sıfır emisyonlu seçeneklerin finansal açıdan rekabetçi hale gelmesi durumunda, CCS'nin çekiciliğinin düşmesi bekleniyor. CCS'nin yaygınlaştırılma hızı, politika desteğine ve teknolojik gelişmelere bağlı şekilde ilerliyor.

Asya İklim Değişikliği Yatırımcı Grubu tarafından yayınlanan yeni analiz, Asya genelinde karbon tutma ve depolama (Carbon Capture and Storages, CCS) altyapılarının büyük ölçekte uygulamaya konabilmesi için süregelen finansal ve operasyonel engellerin onlarca yıl devam edeceğini ortaya koyuyor.

CCS'NİN ROLÜ SINIRLI KALABİLİR

AIGCC CEO'su Rebecca Mikula Wright, yatırımcıların CCS'nin yaygınlaştırılması konusunda gerçekçi olmalarını ve uzun vadede fosil yakıt kullanımının meşrulaştırmasını önlemek üzere Asya'daki şirketlerin varsayımlarını ve net sıfır hedefl erini yeniden irdelemeleri gerektiğine işaret ediyor. Mikula Wright'ın yorumları şöyle:

1. CCS, emisyon azaltımı zor olan bazı sanayilerin net sıfır emisyon hedefine ulaşmasına yardımcı olabilmek adına gelecekte önemli rol oynayabilir. Ancak uygun koşullar altında dahi bu rol muhtemelen sınırlı kalacak.

2. AIGCC tarafından gerçekleştirilen analiz, teknik zorluklar, politika desteğindeki sınırlamalar ve yenilenebilir enerji gibi daha düşük maliyetli alternatiflerin rekabetçiliği göz önüne alındığında, CCS'nin Asya'da geniş ölçekte yaygınlaştırılmasına dair yüksek beklentinin önündeki riskleri ortaya koyuyor. Birçok hükümet ve şirket, enerji dönüşümü planları dahilinde, fosil yakıta dayalı yeni enerji projelerinin inşasını ve işletilmesini haklı göstermek için, CCS teknolojilerinin önemli rol oynayacağını varsayıyor.

3. Şirketlerin net sıfır emisyon hedeflerinde CCS'ye atfettikleri önemli rol, ekonomilerin karbondan arındırma süreçlerinde bu teknolojinin önündeki finansal ve teknik zorluklar nedeniyle atıl varlık haline gelmesi riskini artırıyor.

4. Asya'daki şirketler ve hükümetler, ekonomilerin güvenilir şekilde karbondan

arındırılmasına yönelik yol haritalarında, yüksek emisyonlu finansal varlıkların ve fosil yakıtların aşamalı olarak sonlandırılması gerektiğini ve CCS kullanımının çelik üretimi gibi emisyon azaltımının zorlu olduğu sektörlerde köprü teknolojisi görevi görmekle sınırlı olduğunu kabul etmeliler.

5 CCS'nin büyük ölçekte yaygınlaştırılmasını öngören şirketlerin, en azından, bu teknolojinin emisyon azaltım hedeflerine ne şekilde katkı sunacağını kamuoyuna şeffaflıkla sunmaları gerekiyor. Fizibilite çalışmalarını ve CCS'in yetersiz kaldığı durumda B planlarını açıklamaları gerekiyor.

FOSİL YAKITLARDAN KURTULMAK İÇİN FİNANSMANIN ÖNEMİ

İklim değişikliğiyle mücadelede elbette ki Birleşmiş Milletler İklim Konferansı (COP26) kritik öneme sahipti. COP26 boyunca çok sayıda koalisyon, anlaşma ve taahhütlere imza atıldı. İklim değişikliği ile mücadele sürecinde, devlet ve devlet dışı aktörler olarak adlandırılan şirketler, finans kuruluşları ve yerel yönetimlerin de önemli bir rol üstlendiği ortaya kondu. Fosil yakıt sübvansiyonlarını sona erdirme konusunda önemli ilerlemeler sağlandı fakat son anda nihai anlaşma yetersiz kaldı. Hindistan'ın son dakika itirazı ile kömürün "aşamalı olarak sonlandırılması" taahhüdü yerini, kömürün "aşamalı olarak azaltılması" taahhüdüne bıraktı. İfadedeki bu yumuşamaya rağmen, kömür kullanımını azaltmayı hedefleyen tarihteki ilk anlaşma gerçekleşmiş oldu.

FOSİL YAKIT FONLARINI BİR AN EVVEL BİTİRMELİYİZ

COP26'nın en önemli sonuçlarının doğrudan iki "F"yi ilgilendirdiğini söylemek ise yanlış olmaz. Bu iki "F", finans ve fosil yakıtları simgeliyor. Önümüzdeki dönemde; azaltma, uyum, kayıp ve hasar için yeni finansman taahhütleri kritik önem taşıyacak. Tabii ki bu noktada, denklemin diğer tarafını da unutmamalı; çünkü fosil yakıt projelerini destekleyen fonların bir an önce sonlandırılması gerekiyor.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın bu yılın başlarında açıkladığı gibi, 1.5 derece hedefine ulaşmak için gerekli olan bütçede fosil yakıtlara herhangi bir yeni yatırım için yer yok. 25'ten fazla ülkenin 2022'nin sonuna kadar fosil yakıt projeleri için yeni uluslararası finansmanı sonlandırma taahhüdü, Glasgow'un en büyük başarılardan biri olarak değerlendirilebilir. Bu taahhüt doğrultusunda, her yıl 24 milyar dolar üzerinde kamu fonunun fosil yakıtlardan temiz enerjiye kaydırılması mümkün olabilecek.

Birleşmiş Milletler'e göre, tüm fosil yakıt sübvansiyonlarının kaldırılması, 2030 yılına kadar küresel karbon emisyonlarını yüzde 10 oranında azaltabilecek. Fakat zirvede yaşanan son gelişme, umutların üzerinde bazı kara bulutların oluşmasına yol açtı. Nihai anlaşmada, kömürün "aşamalı olarak sonlandırılması" taahhüdü yerini, kömürün "aşamalı olarak azaltılması" taahhüdüne bırakması, iklim krizi gerçeğinin ve aciliyetinin tam anlamıyla anlaşılmadığını da ortaya koymuş oldu. Uzmanlara göre, fosil yakıt lobicilerinin iklim zirvelerine katılmasına izin verildiği sürece bu durumun değişmesi pek olası değil.

DÜNYANIN GELECEĞİ KELİME OYUNLARINA BAĞLI OLMAMALI

İnsanlığın iklim değişikliğiyle nasıl yüzleştiği, iki kelimenin ardındaki niyetlere bağlı olabilir. En kirletici fosil yakıt olan kömür üreticileri ile petrol, gaz ve kömür tüketen ülkelerin tercih ettiği bu üslup değişikliği, talebin hâlâ yüksek olduğu ve arzın kısıtlı olduğu doğal kaynakların kullanımını savunduklarını gösteriyor.

Abu Dabi devlet petrol şirketi Abu Dhabi National Oil Co (ADNOC) İcra Kurulu Başkanı Sultan Al-Jaber, "Yarının enerji sistemine başarılı bir şekilde geçiş yapacaksak, bugünün enerji sisteminden bir anda çıkaramayız" diyor. Al-Jaber, "Petrol ve gaz endüstrisinin, beklenen talebi karşılamak için 2030 yılına kadar yılda 600 milyar doların üzerinde yatırım yapması gerekecek" diye devam ediyor.

Wood Mackenzie Doğal Kaynaklar Danışmanı Prakash Sharma ise "Son dakika değişiklikleri, ülkelerin arz güvenliğini çevresel hedeflere öncelik vermeyi hedeflediği bireysel enerji piyasalarının mevcut gerçeklerini yansıtıyor" yorumunu yapıyor. Anlaşma birçok ülke ve özellikle de çevre aktivistleri açısından hayal kırıklığı yaratmış olsa da küresel ısınmayı 1.5 derece ile sınırlandırma ihtimalini canlı tuttuğu için yine de başarı olarak değerlendiriliyor.

"ACILI OLACAK FAKAT KÖMÜRÜ BIRAKMAK ŞART"

Konuya farklı bir bakış açısı getiren Chalmers Teknoloji Üniversitesi Profesörü Tomas Kaberger, "Hiçbir COP zirvesi fosil yakıtlara gerçek kısıtlamalar getirmeyecek. Petrol üreticisi ülkeler bu fikri her zaman engelleyecek" diyor. COVID-19 pandemisi sırasında zorlu talep ve arz eğilimleriyle sarsılan enerji piyasalarının da bu geçişi zorlaştırabileceği ifade ediliyor.

COVID-19 sırasında doğal gaz, kömür ve petrol yatırımları önemli ölçüde azaldı. Bu durum talepteki toparlanmanın, fosil alışkanlıklardan kurtulmanın zor olduğunu gösteriyor. Dünyanın en büyük kömür üreticisi ve tüketicisi olan Çin, Mart 2015'ten bu yana Ekim ayında en yüksek aylık fosil yakıt üretimi açıkladı. Greenpeace'in Pekin merkezli Kıdemli İklim Danışmanı Li Shuo'nun yorumları ilginç: "Kömürü bırakmak sigarayı bırakmaya benziyor. Acısız olmayacak, ama sadece kendimiz için değil, başkaları için de bunu başarmak gerekecek."

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

2022'ye bakarken kıpırdamak yok!

Küresel ekonomik görünümün COVID-19 verileri ve değişen siyasi rüzgarlarla periyodik olarak sarsıldığı 2021'de olduğu gibi 2022 de bir umut ve belirsizlik karışımı getirecek. Pandemi sonunda evcilleştirilecek olsa da akıllıca karar vermeye prim veren daha birçok zorluk bizi bekliyor.

Pandemi istatistikleri ve değişen siyasi rüzgarlarla umutlar yükselip düştüğü için geçen yıl bir hız treni gibi geldi. Yeni yıl, Amerika Birleşik Devletleri'nde Kasım ayında yapılacak ara seçimler dışında, riskleri daha yüksek olamayacak kadar aynı görünüyor. Tüm belirsizlikler göz önüne alındığında, herhangi bir güvenle tahminlerde bulunmak çılgınlık olur. Yine de, en iyi bahislerimi sunacağım. Yeni başlayanlar için, COVID-19 ortadan kaldırılmasa da sonunda evcilleştirilecek. Dünyanın birçok yerinde, çoğu insanın son iki yıldır bizi saran korkunun üstesinden gelmesine izin verecek kadar çok sayıda insan aşılanmış olacak. Ancak bu süreç, kapsanan bir enerji patlamasını serbest bırakacak olsa da, küresel ekonomiyi yeniden başlatmak, çoğunu kapatmak kadar kolay olmayacak.

Üretim ve tüketim kalıplarındaki değişikliklere hazırlıklı olmalıyız

Fiyat sistemi, marjinal kararlar için güvenilir bir rehberlik sunabilir. (ekonominin bundan biraz daha fazlasına, biraz daha azına ihtiyacı vardır) Ancak tarımdan imalata, imalattan hizmetlere geçişler gibi büyük yapısal dönüşümleri idare etmede o kadar iyi değildir. Halihazırda birçok hıçkırık görüyoruz ve daha fazlası da olabilir. Üretim ve tüketim kalıplarındaki büyük değişikliklere daha fazla hazırlıklı olmalıyız: Yakınlaştırma ve e-ticaret, fiziksel perakende mağazalarında daha az yüz yüze alışveriş. Ticari gayrimenkul talebi düşebilirken, gayrimenkul sektörünün başka yerlerinde talep artabilir.

İşgücü piyasası daha önce hiç olmadığı kadar kesintiye uğradı, bu anlamda bazı değişiklikler kalıcı olabilir. Birçok işçi, işlerinin yaşadıkları strese değip değmediğini sorguluyor. Bu kadar kötü koşullarda, bu kadar az ücretle neden bu kadar strese katlanıyorsunuz? ABD'deki işgücü kıtlığı, artırılmış işsizlik yardımlarının sona ermesinden sonra bile devam etti. İşçiler daha fazlasını talep ediyor. Bu talep de sermayenin ekonomik pastadan giderek daha büyük bir pay almasından sonra, güç dengesini emeğe doğru çevirebilir.

Faiz oranlarını yükseltmek, enflasyonu düşürmekten daha çok işsizliği artıracak

Yeni kıtlıklar fiyatlara yansıyacak ve bu ayarlamalarda talihsiz asimetriler olacaktır. Kıtlıklardan kaynaklanan fiyat artışları, fazlalıklardan kaynaklanan fiyat düşüşlerinden orantısız bir şekilde daha büyük olma eğilimindedir; bu, enflasyonun muhtemel olduğu iktidarda kim varsa bunun için suçlanacağı anlamına gelir. Sorun şu ki, aşırı talepten kaynaklandığında enflasyonu nasıl kontrol edeceğimizi biliyor olsak da, şu anda yaşadığımız şey farklı. Mevcut bağlamda, faiz oranlarını yükseltmek, enflasyonu düşürmekten daha çok işsizliği artıracak ve işçilere endişelenecek bir şey daha verecek.

Yeni kıtlıklar fiyatlara yansıyacak ve bu ayarlamalarda talihsiz asimetriler olacaktır. Kıtlıklardan kaynaklanan fiyat artışları, fazlalıklardan kaynaklanan fiyat düşüşlerinden orantısız bir şekilde daha büyük olma eğilimindedir; bu, enflasyonun muhtemel olduğu iktidarda kim varsa bunun için suçlanacağı anlamına gelir.

Aynı derecede endişe veren bir diğer gelişme, pandeminin ekonomik serpintisini azaltmak için dünya çapında yürürlüğe giren daha önceki mali önlemlerin etkisinin zayıflaması, büyümenin zayıflamasına yol açabilir. Çoğu ülkede önerilen kurtarma planları, kaderlerine bağlı olacaktır. Örneğin, orta vadede (ve hatta muhtemelen kısa vadede), ABD Başkanı Joe Biden'ın 'Daha İyi Geri Dönüş' gündeminde yerleşik olan arz yönlü önlemlerin büyümenin sürdürülmesine yardımcı olması muhtemeldir. Daha fazla ve daha iyi kreş tesisleri daha fazla kadının iş gücüne katılmasını sağlayacak; pandemiyi kontrol altına almak için daha fazlasını yapmak, okulların yeniden açılması ve çalışma konusundaki korkuları azaltacaktır. Ayrıca daha iyi bir altyapıya yapılan yatırımlar, mal ve insan taşıma maliyetlerini azaltacaktır.

Ekonomik genişlemenin, gerçek toplumsal ihtiyaçlarını ele almak için kullanılacağını umuyorum

Her halükarda, aşı arzını artırmak ve yoksullar için eşit erişim sağlamak için ortak bir küresel çaba, enflasyonist baskıları hafifletmek için faiz oranı artışlarından çok daha fazlasını yapacaktır. 2008'de başlayan büyük durgunluğun başlangıcından bu yana on yıldan uzun bir süredir küresel toplam talebin bir kez daha güçlü olduğu gerçeğini kutlamalıyız. Bu seferki ekonomik genişlemenin, ekonomiyi iklim değişikliği çağına uyarlamak, uzun süredir devam eden altyapı eksikliklerini gidermek ve insanlara, teknolojiye yatırım yapmak da dahil olmak üzere gerçek toplumsal ihtiyaçları ele almak için kullanılacağını umuyorum.

Piyasalar genellikle çok geç olana kadar büyük riskleri kabul etmez

Maalesef ufukta iki kara bulut beliriyor. Birincisi politik: ABD Cumhuriyetçi Partisi ruhunu Donald Trump'a sattı, bir zamanlar demokrasiye olan tüm sebeplerini ve taahhütlerini terk etti. Cumhuriyetçiler, kazanmak ve sonra iktidarı elinde tutmak için yapabileceklerinin çok az sınırı olduğunu zaten gösterdiler. Parti bir zamanlar seçmenleri gizlice bastırmaya çalışırken, şimdi bunu açıkça ve gururla yapıyor. Gerçeğe, bütçeye, demokratik hesap verebilirliğe ve çoğulculuğa saygıyı terk eden Cumhuriyetçi Parti, hem ABD hem de dünyanın geri kalanı için açık ve mevcut bir tehlikeyi temsil ediyor. İhtiyat, yatırımcıların bu politik dinamik tarafından oluşturulan küresel ekonomik belirsizliği hesaba katmasını dikte eder. Ancak 2008'de gördüğümüz gibi, piyasalar genellikle çok geç olana kadar büyük riskleri kabul etmez. 2022'de bunu yapıp yapmayacaklarını kimse tahmin edemez. Yatırımcıların, kurumlar vergisi oranının birkaç yüzde puan artırılması olasılığı gibi ayrıntılara daha fazla odaklanması da muhtemeldir.

Çin-Amerika kopuşu, olağanüstü maliyetli olacak ve fırsatları azaltacak

İkinci kara bulut ise jeopolitiktir: Çin ve ABD artan bir rekabet içindedir ve diğer ülkeler kendilerini giderek artan bir şekilde çapraz ateşin içinde bulmaktadır. Elbette, bugünkü çatışma, Çin'e fayda sağlayan her şeyin Amerika'nın pahasına olduğu varsayıldığında ve insan hakları veya demokrasi konusunda çok az endişenin olduğu Trump döneminde, sadece bir yıl öncesine göre belirgin şekilde farklı görünüyor. Öyle olsa bile, ABD'li karar vericiler Çin'e karşı ekonomik rekabet ve ulusal güvenlik konularına sabitlenmiş durumdalar. Biden yönetiminin Trump dönemi tarifelerini hala kaldırmamış olması da dikkat çekici.

Geleneksel bilgelik, ABD ve Çin'in gerçek bir 20'nci yüzyıl tarzı soğuk savaş yürütmek için ekonomik olarak birbirine çok bağlı olduğudur. Ancak bu doğru olsa bile, önemli bir ayrışma hala mümkündür. Geleneksel görüş, aynı zamanda, bir Çin-Amerika kopuşunun olağanüstü maliyetli olacağı ve uzmanlaşma ekonomileri ve karşılaştırmalı üstünlükler için fırsatları azaltacağı görüşündedir. Yine de son 10 yılda küreselleşmenin daha geniş kapsamlı yeniden değerlendirilmesi, GSYİH'nin bu avantajlardan elde ettiği faydaların daha küçük olabileceğini ve dağıtım maliyetlerinin (ve dayanıklılık kaybındaki maliyetlerin) önceden düşünülenden daha büyük olabileceğini göstermiştir.

ABD'nin sanayi politikaları, hem kısa hem de uzun vadede büyümeyi teşvik edebilir

Bazı yorumcular ayrıca Çin gibi ülkelere aşırı offshoring'den kaynaklanan teknik bilgi kaybıyla ilgili endişelerini dile getirdiler. Ancak ABD'deki siyasi hesap, muhtemelen ekonomik maliyet ve faydaların ince hesaplarına dayanmıyor. Ayrıca, dinamik ekonomik sonuçlar karmaşıktır. Örneğin, ABD'nin yeni rekabet tehdidi olarak gördüğü şeye yanıt olarak şimdi benimsediği sanayi politikaları, hem kısa vadede hem de uzun vadede büyümeyi teşvik edebilir. Şimdi seçtiğimiz politikaların önümüzdeki on yıllar boyunca sonuçları olacak. Pandemik rollerle coaster'a bir son vermiş olabiliriz, ancak 2022'de bizi pandemi sonrası daha iyi bir geleceğe götürecek stratejileri yürürlüğe koymak için akıllıca ve hızlı hareket etmeliyiz.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. **www.project-syndicate.org**

Prof. Jeffrey D. Sachs

Jeffrey D. Sachs Columbia Üniversitesi'nde Sürdürülebilir Kalkınma, Sağlık Politikaları ve Yönetimi Profesörü ve Yeryüzü Enstitüsü Direktörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın da direktörüdür.

Ukrayna ve Tayvan'da en kötüden kaçınmak

Ukrayna ve Tayvan krizleri barışçıl ve kolay bir şekilde çözülebilir. NATO Ukrayna'nın üyeliğini masadan kaldırmalı ve Rusya, herhangi bir işgalden vazgeçmeli. Ukrayna, ticaret politikalarını yönlendirmekte özgür olmalı. Benzer şekilde ABD de Tayvan'ın ayrılmasına karşı olduğunu, NATO'yu yönlendirerek Çin'i kontrol altına almayı amaçlamadığını bir kez daha netleştirmeli.

Avrupa ve Asya'daki iki tehlikeli parlama noktası ABD, Rusya ve Çin'i açık bir çatışmaya sokabilir. Ukrayna ve Tayvan üzerindeki krizler çözülebilir ancak tüm taraflar diğerlerinin meşru güvenlik çıkarlarına saygı göstermelidir. Bu çıkarları nesnel olarak kabul etmek, gerilimlerin kalıcı bir şekilde azalması için temel sağlayacaktır. Ukrayna'yı düşünün. Kuşkusuz bir Rus işgalinden egemenlik ve güvenlik hakkına sahip olsa da, bu süreçte Rusya'nın güvenliğini baltalama hakkına sahip değildir. Mevcut Ukrayna krizi, hem Rusya'nın hem de ABD'nin haddini aşmasının bir sonucu. Rusya'nın menzili, 2014'te Kırım'ı ilhak etmesi ve Ukrayna'nın endüstriyel merkezi Donetsk ve Luhansk'ı işgal etmesinde ve Ukrayna'yı enerji, endüstriyel girdiler ve pazarlar için kendisine bağımlı tutmak için devam eden çabalarında yatıyor.

Ukrayna'nın NATO'ya daveti, ABD müttefiklerini ikiye ayırdı

Ukrayna, AB ekonomisiyle daha yakın bütünleşme konusunda meşru bir çıkara sahip ve bu amaçla AB ile bir ortaklık anlaşması imzalamıştır. Ancak Kremlin, AB üyeliğinin Ukrayna'nın NATO'ya katılması için bir basamak olabileceğinden korkuyor. ABD de haddini aştı. 2008'de ABD Başkanı George W. Bush'un yönetimi, Ukrayna'nın NATO'ya katılmaya davet edilmesi çağrısında bulundu ve bu, İttifak'ın Rusya'nın bu ülkeyle olan uzun sınırındaki varlığını tesis edecek bir ekti. Bu kışkırtıcı öneri ABD müttefiklerini böldü ancak NATO yine de Ukrayna'nın sonunda üye olarak kabul edilebileceğini doğruladı ve Rusya'nın kimlerin katılacağı konusunda vetosu olmadığını belirtti. Rusya 2014'te Kırım'ı şiddetle ilhak ettiğinde, amaçlarından biri NATO'nun Rusya'nın Karadeniz deniz üssüne ve filosuna asla erişim sağlayamamasını sağlamaktı.

ABD Başkanı Joe Biden ile Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin arasında bu ay yapılan görüşmelerin halka açık dökümlerine bakılırsa, Ukrayna'nın NATO'ya katılması masada kalmaya devam ediyor. Fransa ve Almanya, uzun süredir devam eden bu tür bir üyelik teklifini veto etme tehdidini sürdürebilse de, Ukraynalı yetkililer ve NATO yetkilileri, katılma seçiminin Ukrayna'ya ait olduğunu yinelediler. Ayrıca, yüksek rütbeli bir Estonyalı parlamenter, Ukrayna'nın NATO'ya katılma hakkını geri çekmenin, İngiltere'nin 1938'de Hitler'i yatıştırmasıyla eşdeğer olacağı konusunda uyardı.

Tüm taraflar diğerlerinin meşru güvenlik çıkarlarını tanımadıkça hiçbir küresel barış yapısı istikrarlı ve güvenli olamaz. Ukrayna ve Tayvan üzerinde yükselen krizler barışçıl bir şekilde çözülecekse, büyük güçlerin durup diğer tarafın stratejik perspektiflerini değerlendirmesi gerekecek.

Ukrayna'nın NATO'ya katılma hakkı olmadığı gibi, Tayvan'ın da Çin'den ayrılmaya hakkı yoktur

Ukrayna'nın yine de kendi askeri ittifakını seçme hakkına sahip olduğunu iddia eden Amerikalı liderler, ülkelerinin Batı yarım küredeki dış müdahalelere karşı kategorik muhalefetinin uzun tarihi üzerine düşünmelidir. Bu, konum ilk olarak 1823 Monroe Doktrini'nde ifade edildi ve 1959 Küba Devrimi'nden sonra Fidel Castro'nun Sovyetler Birliği'ne yönelmesine ABD'nin şiddetli tepkisi tam olarak o zaman sergilendi. O zamanlar, ABD Başkanı Dwight D. Eisenhower, "Küba, Latin Amerika ve dünyadaki konumumuzu zayıflatmak için hangi araç Sovyetler Birliği'ne teslim edilmiştir" diyerek CIA'e bir istila için planlar hazırlamasını emretti. Sonuç, 1962 Küba Füze Krizi'nin fitilini ateşleyen Domuzlar Körfezi fiyaskosu oldu. (Başkan John F. Kennedy yönetiminde)

Ülkeler askeri ittifaklarını basitçe seçemezler çünkü bu tür seçimler genellikle komşuları için güvenlikle ilgili sonuçlar doğurur. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Avusturya ve Finlandiya, Sovyet öfkesini kışkırtacağı için NATO'ya katılmayarak bağımsızlıklarını ve gelecekteki refahlarını güvence altına aldılar. Bugün Ukrayna da aynı ihtiyatlılığı göstermelidir. Tayvan'daki sorunlar da buna benzer. Tayvan, Richard Nixon ve Mao Zedong günlerinden bu yana Çin'in ABD ile ilişkilerinin temelini oluşturan "Tek Çin" politikası kavramına uygun barış ve demokrasi hakkına sahiptir. ABD, küresel güvenliği ve dünya ekonomisini tehdit edeceği için Tayvan'a yönelik herhangi bir tek taraflı askeri harekata karşı Çin'i uyarmakta haklı. Ancak, Ukrayna'nın NATO'ya katılma hakkı olmadığı gibi, Tayvan'ın da Çin'den ayrılma hakkı yoktur.

ABD'nin Tayvan'ı BM'ye kabul etmesi, Çin ile gerilimi artırdı

Son yıllarda, bazı Tayvanlı politikacılar bağımsızlık ilan etmekle flört ettiler ve bazı ABD'li politikacılar "Tek Çin" ilkesiyle özgürlüklerini ele geçirdiler. Sonra Başkan seçilen Donald Trump, "Tek Çin politikası olmadıkça Çin ile ticaret de dahil olmak üzere başka şeylerle ilgili anlaşma yapamıyoruz" dedi. Ardından, Başkan Joe Biden, ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken'in Tayvan'ın Birleşmiş Milletler sistemine güçlü katılımını savunmasının ardından bu ayki Demokrasi Zirvesi'ne kışkırtıcı bir şekilde Tayvan'ı da dahil etti. ABD'nin bu tür eylemleri Çin ile olan gerilimi büyük ölçüde artırdı. Yine, Tayvan'ın bağımsızlık ilan etme hakları dahilinde

olduğunu iddia eden ABD'li güvenlik analistleri, Amerika'nın kendi tarihi üzerinde düşünmelidir. ABD, ayrılmanın meşruiyeti için bir iç savaş verdi ve ayrılıkçılar kaybetti. ABD hükümeti, Çin'in, örneğin Kaliforniya'da ayrılıkçı bir harekete verdiği desteği de hoş görmeyecektir.

Ukrayna ve Tayvan krizleri barışçıl ve kolay bir şekilde çözülebilir

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in, ittifakın gelecekteki gerekçesinin Çin'e karşı koymayı içereceğine dair yakın zamanda yaptığı duyuru, Tayvan üzerindeki askeri tırmanışın risklerini daha da artırıyor . Batı Avrupa'yı şu anda dağılmış bir Avrupa gücünün işgalinden korumak için oluşturulan bir ittifak, bir Asyalı güce karşı ABD liderliğindeki bir askeri ittifak olarak yeniden kullanılmamalıdır. Ukrayna ve Tayvan krizleri barışçıl ve kolay bir şekilde çözülebilir. NATO Ukrayna'nın üyeliğini masadan kaldırmalı ve Rusya herhangi bir işgalden vazgeçmeli. Ukrayna, Dünya Ticaret Örgütü ilkelerine uymak kaydıyla, ticaret politikalarını uygun gördüğü şekilde yönlendirmekte özgür olmalıdır.

Benzer şekilde ABD, Tayvan'ın ayrılmasına kararlı bir şekilde karşı olduğunu ve özellikle NATO'yu yeniden yönlendirerek Çin'i kontrol altına almayı amaçlamadığını bir kez daha netleştirmeli. Çin ise Tayvan'a karşı tek taraflı askeri harekattan vazgeçmeli ve birçok Tayvanlının Hong Kong'daki baskının ardından yakın tehdit altında olduğuna inandığı iki sistem ilkesini yeniden onaylamalı. Tüm taraflar diğerlerinin meşru güvenlik çıkarlarını tanımadıkça hiçbir küresel barış yapısı istikrarlı ve güvenli olamaz. Büyük güçlerin bunu başarmaya başlamasının en iyi yolu, Ukrayna ve Tayvan üzerinde karşılıklı anlayış ve gerilimi azaltma yolunu seçmektir.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

Proje odaklı yönetim sadece bir fantezi mi?

Eğer hızlı değişim ve dönüşümlere tam zamanında ve anlamlı tepkiler vermek istiyorsak proje odaklı iş yapma etkin çözüm olabilir. Proje odaklı iş yapma, bir entelektüel fantezi değildir; işimizi daha etkin yapmanın araçlarından biridir. Ne yeni öğrenmenin heyecanına, ne de karşımıza çıkan değişim ve dönüşümlere ilgisizliğe prim vermemeliyiz.

Yeniçeri Ocağı'nın işlevini yitirdiği dönemde, Kumkapı'daki toplanma yerlerine gelen ağalar ve yeniçeri erleri sabahtan akşama dini söyleşiler yaparmış. Bir gün ağalardan biri abarta abarta Hz. İsa'yı Musevilerin nasıl çarmıha gerdiğini, nasıl eziyet ittiklerini anlatmış… Söyleşinin seline kendini kaptıran ağalardan biri fırlamış, palasını kuşanmış, hızla Beyoğlu'nun yoluna koyulmuş. Beyazıt Meydanı'na ulaştığında karşıdan tanıdığı bir Musevi görmüş… Öfkeyle bağırmış: "Mişon buraya gel!" Karşısında korkuyla titreyen Mişon'a, "Siz Hz. İsa Peygamberi çarmıha germişsiniz, eziyetmişsiniz, doğru mu?" diye sormuş. Korkuyla titreyen Mişon, "Ağam bundan 2 bin yıl önce yaşanmış bir olayda benim ne günahım var?" diyebilmiş.

Öfkeli ağa, "Ben onu bunu bilmem, yeni öğrendim!" diye haykırmış, günahsız Mişon'un kellesini yere indirmiş. Fıkra mı dersiniz, kültürel önyargı anlatımlarından biri olarak mı değerlendirirsiniz bilemem ama anlatımın verdiği mesajı ben şöyle anlıyorum: Yeni öğrendiklerimizle ilgili daha önce yapılanları bilmeden kendimizi aşırı heyecanların rüzgarlarına kaptırmamalıyız! Çoğu zaman başka toplumların hatta bizim toplumun çok konuştuğu, tartıştığı konular bizim ilgi menzilimizin dışında kaldığı için, o konuları ilk kez fark ettiğimizde heyecanlanır; herkesin de ilk kez duyacağı düşüncesine kendimizi kaptırır; aşırı değerlendirme tuzaklarına yakalanabiliriz.

Temalarımızdan biri proje odaklı iş

Proje odaklı yönetim yeni öğrendiğimiz, yeni öğrenmenin heyecanıyla anlatmaya çalıştığımız bir konu değil… Dünya Gazetesi'nde 9 Ağustos 2008'de "Proje odaklı siyaset, işyerleri yönetim tarzını etkiler" başlıklı yazımda konuya hangi pencereden baktığımızı değerlendirebilirsiniz. Eğer o yazı sizin için yeterli olmazsa, Dünya'da 4 Kasım 2010 tarihli "Neden proje-odaklı algılama" başlıklı yazımızdan 15 yıldır niçin sürekli bu konuyu tartışma gündemine taşıdığımın gerekçelerini öğrenebilirsiniz. Yetmez ise, aynı gazetede 19 Nisan 2018 günü, 'Proje Bazlı Teşvik Sistemi'nin neden gerektiğine ilişkin ne düşündüğümün izini sürebilirsiniz.

Çoğu zaman başka toplumların hatta bizim toplumun çok konuştuğu, tartıştığı konular bizim ilgi menzilimizin dışında kaldığı için, o konuları ilk kez fark ettiğimizde heyecanlanır; herkesin de ilk kez duyacağı düşüncesine kendimizi kaptırır; aşırı değerlendirme tuzaklarına yakalanabiliriz.

Koşulları yönetebilmek için proje odaklı zihin yapısı şart

Halkımızın binlerce yıllık akıl birikiminin özlü söz haline getirdiği "Ev buzağısından öküz olmaz" diye açıklanan gerçekliğin etkisi altında iseniz, kendi içimizden çıkan birinin sözü yerine, yabancıların sözüne itibar etme eğilimindeyseniz, Harward Business Review/Türkiye'nin Aralık 2021 sayısında, Antonio Nieto- Rodriguez'in " Proje ekonomisi burada" başlıklı makalesi size konunun önemi hakkında bir fikir verebilir. Yine de zihninizde net bilgi oluşmadığı konusunda kuşku varsa, sözü edilen derginin aynı sayısında Amy C. Edmonson ve Rajay Gulatı'nin "Çevik çözümler"; Bent Flyvbjerg'in "Daha modüler meda projeler tasarlayabilmek" makaleleri sizi proje odaklı iş yapmanın önemine ikna edebilir.

Gerilla öğütlenmesinin yarattığı asimetrik savaş koşullarını düzenli ordularla kazanmak zordur. Büyük ve köklü değişmelerin yaşandığı günümüzde, Gauss eğrilerindeki normal dağılım koşulları yanında en büyük ile en küçüğün bir arada bulunduğu asimetrik ilişki ve etkileşimlerin baskın hale geldiğini hepimiz yaşayarak gözlemliyoruz. İçinde bulunduğumuz koşulları yönetebilmemiz için proje odaklı yönetim konusuna emek ve zaman harcamamız gerekiyor. Bu yazıda, iş dünyasını proje odaklı yönetimi zorlayan eğilimlerin kısa bir listesini paylaşacağız.

Proje odaklı yönetimi öne çıkaran eğilimler

Ayrıntısına girmeden, bu yazı kapsamında proje odaklı yönetimi öne çıkaran başlıca eğilimleri sıralayalım:

- Çok üst perdeden bakılırsa, evrenin genişlemesi aynı zamanda sürekli değişim yaratıyor. Değişim ne denli gerçek ise, aklın "değişmeye uyum sağlaması" ihtiyacı da o denli gerçeğimiz.
- Değişme her zaman içerisinde tehlikeler kadar fırsatları da barındırıyor.
- Termodinamik yasalarının gerektirdiği mühendislik, şimdi kuantum mekaniği mühendisliğine dönüşüyor.
- Evrendeki sonsuz büyük olan uzay da, sonsuz küçük atom altı parçacıklar insanın ilgi ve bilgi menziline giriyor. Menziline girdikçe iletişim ve etkileşimlerimiz artıyor.
- Yarı iletken teknoloji ölçme, sayma ve veriye dönüştürme alanlarını hızla genişletiyor. Dijital dönüşüm büyük ya da küçük bütün iş yerlerinin emek, zaman ve para harcamaları gereken alan haline geliyor.
- Değişim ve dönüşüm ihtiyaçlarımızı doğu belirleyebilmek için kendi bağlı değişkenlerimizin etkileşimini yansıtan küçük veri kadar hayatın her alanında üretilen büyük veriyi ehlileştirmek ve olgunlaştırmak gerekiyor.
- Bilimsel ve teknolojik değişmeler doğrusal büyümelerini şimdi katlanarak büyümeye dönüştürmüş durumda.
- İnsan aklının ulaşılabilirliğinin ve erişilebilirliğinin artması karmaşayı da artırmakta, derin bilgi ve derin uzmanlık yıldızı yükselen alanlar olmaktadır.
- Karmaşanın artması belirsizlik alanlarını artırırken, risk alanlarını belirleme yeni veriler, kuramlar, metotlar, yöntemler, modeller ve analitik yetkinlikler gerektirmektedir.
- Ürünlerin bireyselleşmesi ve bireye erişilebilirlik koşullarının farklılaşması satış etkinliklerinde yeni ve esnek teknikler gerektirmektedir.
- Rekabet için büyük ölçeğin erişilebilirliği ile küçük ve orta ölçeğin hız ve esnekliğini koordine etmeyi gerektirmektedir.
- İnsan odaklı etken gözetim ve denetim hızla uçtan uca sistem gözetim ve denetimine, edilgen denetime kaymakta; geribildirim, sapmaların düzeltilmesi sistemin bütün aşamalarında hızlı refleks vermeyi gerektirmektedir.

Eğilimler baktığımız yere göre artırabilir; öncelik sıralamasını farklı biçimde yapabiliriz. Eğer hızlı değişim ve dönüşümlere tam zamanında ve anlamlı tepkiler vermek istiyorsak proje odaklı iş yapma etkin çözüm olabilir. Proje odaklı iş yapma, bir entelektüel fantezi değildir; işimizi daha etkin yapmanın araçlarından biridir. Ne yeni öğrenmenin heyecanına, ne de karşımıza çıkan değişim ve dönüşümlere ilgisizliğe prim vermemeliyiz. Günlük pratiklerin bizi zorladığı var olma savaşımında, hangi araçları kullanacağımıza kafa yormalıyız.

HER YIL SONU ALEVLENEN ASGARİ ÜCRET ARTIŞI

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Dünya Gazetesi Yazarı

Çalışma hayatının en vazgeçilmez ve önemli konularından birini teşkil eden ücret, en temel tanımı ile çalışanın emeği karşılığında işveren veya üçüncü kişiler tarafından para ile ödenen tutardır. Dolayısıyla ülkedeki gelir dağılımı adaletsizliğini gidermek için ve ücretlerin alt düzeyine müdahale etmek için de asgari ücret artışı her yılın sonunda alevlenen bir tartışma konusudur.

Bugünkü anlamıyla değerlendirildiğinde, ücret kavramı ilk olarak sanayi devriminde ortaya çıkmıştır. Sanayi devrimi ile birlikte "self-ücretli köle" olarak çalışan grup "proletarya"ya dönüşmüş, günümüz tabiri ile çalışma ilişkisine konu olan "ücret" kavramı bu yeni sınıfın geçim kaynağı olarak literatürdeki yerini almıştır. Sanayi devriminin daha ilk yıllarında yoğun bir sömürü ile karşı karşıya kalan işçi sınıfının eylemleri ve o dönemde ortaya çıkmaya başlayan sosyal siyaset akımları ile çalışma hayatında ücretin iyileştirilmesi ve sosyal ücret gibi kavramlar kullanılmaya başlamıştır. Bu süreci takiben devletler çalışanın korunması amacıyla, çalışana verilen ücretin fiziki ihtiyaçların yanında sosyal ve kültürel ihtiyaçları da bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile karşılayacak düzeyin altına düşürmemek için emek piyasalarına müdahale etmeye başlamışlardır. Günümüzde bu uygulama asgari ücret olarak adlandırılmaktadır.

Asgari ücret tespitindeki temel amaçlar nelerdir?

Ücret ve asgari ücret kavramları temelde aynı kaynaklardan meydana gelmiş olsa da iki kavram da özünde birbirinden farklı anlamlar içermektedir. Bu noktada iki kavramın da tanımlarına yer verilmesi faydalı olacaktır. Uygulanmakta olan asgari ücret, ülkedeki gelir dağılımı adaletsizliğini gidermek için kullanılması gereken sosyal politika aracıdır ve ücretlerin minimum düzeyine müdahaledir. Asgari Ücret Yönetmeliği'nin 1'inci maddesine göre, 'işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir' şeklinde tanımlanmaktadır. Asgari ücretin tespit edilmesindeki temel amaç;

1. Sosyaldir. Yani adil bir gelir dağılımı hedeflenir. Ancak bu Türkiye için şu ana kadar gerçekleşmemiştir.
2. Aynı iş için ödenen ücretleri birbirine olabildiğince yaklaştırmak ve ücretler genel düzeyinin bütün itibarıyla yükselmesi için gerekli ortamı hazırlamaktır.
3. Haksız rekabeti önlemektir. İşçiler açısından düşünülecek olursa asgari ücretin tespit edilmesi bir güven unsurudur. İşverenler açısından ise eşit koşullarda rekabet edebilme ve çalışabilme olanağı sağlar.
4. Çalışanların çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve ekonomik büyümeye yardımcı olunmasıdır.

"Yetecek ücret" temel talep olarak ortaya çıkıyor

Dünyada yüzyılı aşkın süredir uygulanan asgari ücret, Türkiye'de 1936'da İş Kanunu'nda yer almış ve 1951 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Türkiye ayrıca bu konuda, ILO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütü) 26 ve 99 sayılı sözleşmelerini onaylamıştır. Türkiye'de Asgari Ücret Tespit Komisyonu önümüzdeki yılın ücretlerini belirlemek üzere Aralık ayında toplanır. TÜRK-İŞ (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) asgari ücrete referans kaynak olarak görülen çalışanların geçim şartlarını 32 yıldan bu yana aralıksız olarak her ay düzenli olarak yaptığı "açlık ve yoksulluk sınırı" araştırması ile ortaya koymaktadır.

Toplumun ağırlıklı bölümünün ücretli çalışanlar ve emeklilerden oluştuğu, elde edilen aylık ücret gelirinin (özellikle işçiler bakımından) genel olarak asgari ücret veya biraz üstünde bir seviyede bulunduğu ülkemizde kayıt dışı çalışmanın yaygın olduğu da dikkate alındığında "yetecek ücret" temel talep olarak ortaya çıkmaktadır. TÜRK-İŞ araştırmasının 2021 Kasım ayı sonucuna göre dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı dört kişilik ailenin açlık sınırı 3.192 TL ve yoksulluk sınırı ise 10.396 TL olarak hesaplandı. Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut, (kira, elektrik, su, yakıt) ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamaların toplam tutarı ise (yoksulluk sınırı) 6.849,62 TL, evli olmayan-çocuksuz bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 3.902 TL olarak hesaplandı. Türkiye'de mevcut asgari ücret 2021 yılı için net 2.825 TL olarak belirlenmişti. 2022 yılı için ise 4.250 TL olarak belirlendi.

Niteliksiz işgücü ve asgari ücretin altında yapılan üretim, rekabet avantajı kazandırmıyor

Türkiye, Avrupa Sosyal Şartı'nın asgari ücreti düzenleyen 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasını onaylamamıştır. İlgili fıkra asgari ücret tespitinde aile kriterini belirlerken ülkemizde tek bir çalışan dikkate alınmaktadır. Bu hali ile ülkemiz sosyal devlet olmanın gereğini yapmada eksik kalmaktadır. Önceki yıllarda yaşadığımız ekonomik krizlerden fazlasıyla etkilenen asgari ücret, son dönemlerde ülkelerde yaşanan ekonomik kriz ve işsizlikten fazlasıyla olumsuz yönde etkilenmektedir. Artık patronlar da işgücü veriminin, düşük ücret olduğu düşüncesini çoktan terk etmiş durumda. Yüzde 30'dan fazlası kayıt dışı olan Türkiye ekonomisinin, kayıt dışı ve istihdam sorunu çözülmelidir. 'Ne iş olsa yaparım abi' diyen niteliksiz işgücüyle ve asgari ücretin altında yapılan üretim, rekabet avantajı kazandırmıyor.

'İnsanlık onuruna yaraşır' bir yaşam sağlayabilmeli

Türkiye'deki işçi sendikaları işçiye eğitim verip nitelik kazandırmak yerine, genelde daha yüksek bir asgari ücret oranına saplanıp kalıyorlar. Ama bu işçiye hiçbir şey kazandırmıyor. Mevcut asgari ücret sistemi, kayıt dışının önüne geçemiyor ve sigortalı çalışmayı özendiremiyor. Çünkü işveren, asgari ücretin yarısı kadar bir parayı sigorta ve vergi gibi kalemlere harcıyor. Asgari ücretin bugünkü miktarı 'insanca yaşam' için yeterli değildir. Özellikle büyük şehirlerde hesaplandığında 'dünya açlık ortalamasının' altında kalmaktadır. Asgari ücret, çalışan herkese 'insanlık onuruna yaraşır' bir yaşam sağlayabilecek düzeyde olmalıdır. Asgari ücret, yalnızca asgari ücret ile çalışanları değil, toplumun büyük bir kesimini de ilgilendiriyor.

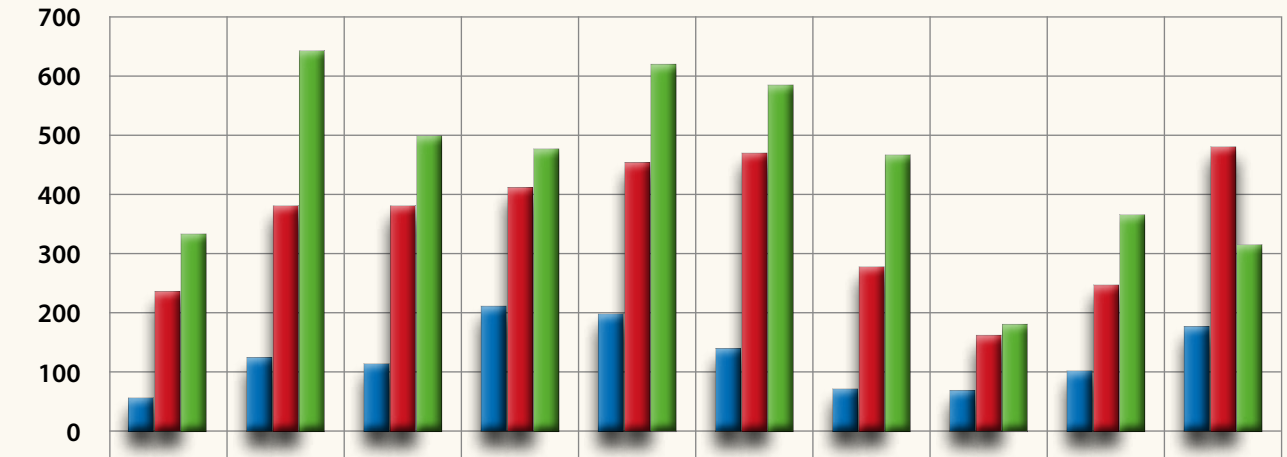
Asgari ücretin genel ücret artışını etkilemesinin yanı sıra, sosyal güvenlik primlerinin alt ve üst sınırlarının asgari ücrete göre belirlenmesi ve işsizlik ödeneklerinden emeklilik aylıklarına kadar pek çok ödemenin asgari ücret miktarından etkileniyor olması, konunun önemine işaret ediyor. Türkiye'de asgari ücret, üç taraflı bir mekanizma olan Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirleniyor. Komisyonda beş hükümet, beş işveren ve beş işçi temsilcisi yer alıyor. İşçi ve işveren temsilcileri en çok üyeye sahip üst işçi ve işveren örgütleri tarafından (işçi temsilcileri Türk-İş, işveren temsilcileri ise TİSK) saptanıyor.

Dünyada ve Türkiye'de asgari ücret nasıl belirleniyor?

Dünyada ilk kez 1890 yılında Avustralya ve Yeni Zelanda'da başlayan asgari ücret uygulaması Türkiye'de, 1. Süleyman Demirel hükümetinin son günlerinde, Demirel'in ikinci kez Başbakan koltuğuna oturduğu 1969 seçimlerinden üç ay önce başladı. İlk uygulama ancak 26 ilde gerçekleştirilebildi. Asgari ücret tespit yöntemi ise ülkeden ülkeye değişiyor. Örneğin ABD ve Brezilya'da asgari ücret, doğrudan hükümet tarafından tespit edilirken Norveç ve Danimarka gibi İskandinav ülkelerinde toplu sözleşmeler ile belirleniyor. Türkiye'de ise Almanya ve Birleşik Krallığa benzer şekilde hükümet ve sosyal tarafların müzakereleri sonucunda asgari ücret miktarına karar veriliyor.

BRÜT ASGARİ ÜCRET (Euro)

	Bulgaristan	Litvanya	Letonya	Macaristan	Polonya	Estonya	Romanya	Arnavutluk	Sırbistan	Türkiye
2003	56	124	114	211	199	138	71	67	101	176
2017	235	380	380	411	453	470	275	163	247	479
2021	332	642	500	476	620	584	466	181	366	315

Türkiye verisi 2022 yılı için açıklanan asgari ücret verisidir.

Tabloda görüldüğü gibi Macaristan ve Polonya haricindeki ülkelerde, brüt asgari ücretin 2003 yılında Türkiye'nin çok altında kaldığı Bulgaristan, Romanya ve Arnavutluk'ta ülkemizin üçte biri olduğu görülüyor. Avrupa ülkeleri içinde 2021 yılında gördüğümüz en düşük asgari ücret tutarında Arnavutluk'un ardından Türkiye'nin geldiği görülüyor. Eğer kurlardaki artış hızı devam edecek olursa Arnavutluk'un bile altında kalmamız yüksek bir ihtimal olarak görülüyor.

Düşük gelirlilerin enflasyon sepeti dikkate alınmalı

Asgari ücrete zam yaparken genel tüketici enflasyonunu temel almak doğru olmayacaktır. Asgari ücretle geçinen kişilerin harcamalarında gıda çok daha yüksek bir paya sahip. Gıda enflasyonunun 2021 yılındaki gibi yüksek olduğu dönemlerde enflasyon oranındaki zam yeterli gelmemekte. Bu yüzden asgari ücret alan düşük gelirlilerin enflasyon sepetinin dikkate alınması gerekiyor. Ayrıca gerçek anlamda bir büyüme söz konusu olduğu zaman işçilere bundan pay verilmesi gerekiyor. Asgari ücret, enflasyonun üzerinde zamlanırken diğer işçi ve memurların genellikle enflasyon civarında zam alması ise onların alım gücünü çok düşürüyor. Bu sonuçlara göre ekonomide istikrarın ne kadar önemli olduğu enflasyon oranının herkesin sofrasındaki zeytini ve peyniri azalttığı ve sosyal olarak toplumlarda sıkıntıların baş gösterdiği görülüyor.

	2021	2022	Değişim
Net Asgari Ücret	2825,9	4253,4	%50,5
Brüt Asgari Ücret	3577,5	5004,0	%39,9
İşveren Maliyeti	4203,6	5879,7	%39,9

Kaynaklar: Türk-İş, Eurostat

TOBB İkili Odalar

İş yaptığınız ülkede

İşinizi büyütmek mi istiyorsunuz?

Ticaret ve yatırım için yeni ortaklar mı bulmak istiyorsunuz?

Ülke hakkında daha fazla bilgi mi edinmek istiyorsunuz?

Sorununuz mu var?

Veya yurt dışına açılmak mı istiyorsunuz?

TOBB İkili Odalar Platformunu Takip Edin

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

“Ukrayna ile ticarette hedef 10 milyar dolar”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ukrayna’nın Yatırım Ajansı ‘UkraineInvest’ CEO’su Sergiy Tsivkach ile çalışma yemeğinde bir araya geldi. Ukrayna ile Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin masaya yatırıldığı yemekte Hisarcıklıoğlu, iki ülke arasındaki ticari hedefin 10 milyar dolar olduğunu söyledi.

Toplantıya, TOBB ile Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası arasında kurulan Türkiye-Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası Forumu üyelerinin yanı sıra; Onur Taahhüt Taşımacılık İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Onur Çetinceviz, Türk Ukrayna İşadamları Derneği (TUİD) Başkanı Burak Pehlivan, Toprak Mahsülleri Ofisi Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Ahmet Güldal, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı ve Türkiye Tarım Meclisi Başkanı Ülkü Karakuş, Ukrayna’nın Ankara Büyükelçiliği Müsteşarı Natalia Lopatina ve iş insanları iştirak ettiler.

“Ukrayna’ya en fazla yatırım yapan ülkeyiz”

Türkiye ile Ukrayna arasındaki ticari ilişkilerin giderek geliştiğini, 2021 yılının ilk 10 ayında, pandemi şartlarına rağmen ihracatta yaklaşık yüzde 70 oranında artış yaşandığını belirten M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye ile Ukrayna’nın 10 milyar dolarlık bir ticaret hacmi hedefi belirlediğini ifade etti. Serbest Ticaret Anlaşması’nın en kısa sürede imzalanarak yürürlüğe girmesinin önemini vurgulayan Hisarcıklıoğlu, şu an itibariyle Ukrayna’da 700 civarı Türk firması olduğunu ve 4.1 milyar dolarlık bir yatırım söz konusu olduğunu; Türkiye’nin son 5 yıllık süreçte Ukrayna’ya en fazla yatırım yapan ülke konumunda bulunduğunu belirtti.

“Daha fazla Türk yatırımcıyı Ukrayna’da görmek istiyoruz”

Ukrayna’daki yatırım fırsatları üzerine bir sunum gerçekleştiren UkraineInvest CEO’su Sergiy Tsivkach ise, daha fazla Türk yatırımcıyı Ukrayna’da görmek istediklerini ifade etti. Gerçekleşen açılış konuşması ve sunumum ardından katılımcılar Türkiye-Ukrayna ticari ve ekonomik ilişkileri ile Ukrayna’daki yatırım fırsatları hakkında görüş alış verişinde bulundular. Türkiye-Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası Forumu, TOBB ile Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası (UCCI) tarafından 2019 yılında kuruldu. Oda'nın Türkiye tarafı Başkan ve Üyeleri TOBB, Ukrayna tarafı da UCCI tarafından belirleniyor. Yıllık ekonomi zirveleri, ortak yönetim kurulu toplantıları, iş forumları, iş görüşmeleri ve Türkiye-Ukrayna iş ilişkilerini geliştirmeye dönük çalışmalar, Türkiye-Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası Forumu’nun ana çalışma alanlarını teşkil ediyor.

TOBB'un ticaret borsalarındaki tecrübeleri Moğolistan ile paylaşıldı

TOBB'un ticaret borsalarındaki bilgi ve tecrübelerini Moğolistan'a aktarmak amacıyla, Moğolistan Tarım Ticaret Borsası (MCE) ile sanal ortamda bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya katılan Türk-Moğol Ticaret ve Sanayi Odası Forumu Eş Başkanı Ersin Kaşka, gerçekleşen görüşmeden çok memnun olduğunu, bilgi ve tecrübelerin Moğolistan ile paylaşılmasının faydalı olacağını ifade etti. Toplantıda ayrıca TOBB Borsalar Müdürü Yiğit Ateş, Moğolistan Tarım Ticaret Borsası yetkililerine bir sunum gerçekleştirerek, bilgi aktarımında bulundu. Türk-Moğol Ticaret ve Sanayi Odası Forumu, TOBB ile Moğolistan Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (MNCCI) tarafından 2018 yılında kuruldu. Oda'nın Türkiye tarafı Başkan ve üyeleri TOBB, Moğolistan tarafı da MNCCI tarafından belirleniyor. Yıllık ekonomi zirveleri, ortak yönetim kurulu toplantıları, iş forumları, iş görüşmeleri ve Türkiye-Moğolistan iş ilişkilerini geliştirmeye dönük çalışmalar, Türkiye-Moğolistan Ticaret ve Sanayi Odası Forumu'nun ana çalışma alanlarını teşkil ediyor.

Ayhan Zeytinoğlu, V. Bosphorus Forum kapsamındaki yemeğe katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu, Alman-Türk Ticaret ve Sanayi Odası ve Konrad-Adenauer-Stiftung Türkiye Temsilciliği tarafından düzenlenen V. Bosphorus Forum kapsamındaki çalışma yemeğine katıldı. Zeytinoğlu çalışma yemeğinde söz alarak, Türkiye-AB ilişkileri, Gümrük Birliği'nin modernizasyonu ve yeşil mutabakat konularında TOBB'un görüşlerini aktardı.

YENİ EKOSİSTEME HAZIR MIYIZ?

Metaverse, bir trilyon dolarlık dijital ekonomi

Dijital ekonomiler hızla etki alanlarını genişletirken, Facebook'un şirket adını "Meta" olarak değiştirmesiyle odaklarımız "Metaverse" teknolojileri üzerine kaydı. Kısaca metaverse; gerçek ve sanal dünyanın birleştiği bir 'dijital dünya' olarak tanımlanıyor. Peki bu yeni ekosistemi karşılamaya hazır mıyız? Beş yıl içinde yaklaşık 1 trilyon dolarlık oyunlar, reklamlar ve sanata eserlerinden oluşan bir ticaret hacminin hedeflendiği bu yeni dijital dünya internetin yerini almaya hazırlanıyor. Bu dünyanın dikkat çeken tarafı ise içinde bulundukça para kazanıyor olmanız. Sizce bu bir sorun mu? Hemen cevap verelim, devasa bir sorun.

Basit anlatımıyla metaverse; artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve karma gerçeklik ürünlerine ve hizmetlerine dayanan teknolojilerin birleşiminden oluşuyor. Düşünsenize sanal bir avatarınız var. Bu avatara istediği şekli verebiliyorsunuz. Gerçek dünyada kilolu olabilirsiniz ancak metaverse evreninde avatarınızın şeklini siz belirliyorsunuz. Dolayısıyla bilinçaltınızda bastırdığınız kişiliğin vücut bulduğu dijital bir dünya ile karşı karşıya kalma hali bireyi gerçeklik ve gerçek olmayan bir dünya arasında sıkıştıracak. Bu dijital evreni medya içeriklerinin dizaynı ve oyun dünyası şeklinde düşündüğümüzde ortada bir sorun yok gibi duruyor fakat gerçeklikten kopmuş bireylerin sayıca artama hali ise girift bir karmaşanın doğmasını sağlayabilir.

MESLEKLER EL DEĞİŞTİREBİLİR, GENÇ NÜFUS İŞGÜCÜ OLMAYI REDDEBİLİR

Yazımızın başında hatırlarsanız metaverse dünyasının içinde bulunan bireylerin burada gösterdiği etkileşim kadar para kazanabileceğini söylemiştik. Ve şu soruyu sormuştuk: "Sizce bu bir sorun mu?" Aslına bakılırsa bir taraftan ciddi bir sorun bir taraftan da değil gibi duruyor. Hatırlanacağı üzere dünya yapay zeka teknolojilerinin eşiğinde duruyor. Yakın zamanda insana en yakın davranış sergileyen robotların tanıtımı Honkong menşeli bir şirket yapmıştı. Şimdi şöyle düşünelim, her gün düzenli olarak oyun oynanan, NFT cinsinden sanat eserlerinin sergilendiği, satıldığı ve para kazanıldığı bir dünyada yer alıyorsunuz. Ödemeleriniz kripto para cinsinden blokchain teknolojisiyle banka hesabınıza yatıyor. Ne kadar da film senaryosu gibi değil mi? İşte bu senaryo gerçekleşirse insan gibi davranan ve seri üretime hazır olan robotlar günlük yaşamda süregelen işleri yaparken, genç nüfus ise evinde hizmet alabilmek için durmaksızın metaverse dünyasında bulunmak zorunda olacak.

KOMPLO TEORİSİNİN ÖTESİNDE DİKKAT ÇEKEN SORULAR

Biraz da sosyoloji katalım işin içine. Facebook yönetimi metaverse dünyası ile dünyada gelir eşitsizliğinin ortadan kalkacağını söylüyor. Ve bu argümanını da dünyada hızla yükselen enflasyon, gıdaya erişim noktasında gerçekleşen eşitsizlikler, paranın tüm dünya nüfusuna eşit dağılımında sağlanan haksızlıklarla destekliyor. İşte bu noktada ise akıllara türlü sorular geliyor. Bu soruları soralım:

1. Dünyada neden dijital gerçeklikler ve yapay zekanın gelişimi tam da insanların virüs sonrasında karantinaya maruz kaldığında ansızın ve hızlı bir şekilde ortaya çıktı?

2. Teknoloji şirketlerine sahip olan ülkeler neden son birkaç yıldır korumacılık faaliyetleri kapsamında ülkelerin birbirinden yaptığı ithalat ve ihracata kotalar ya da yüksek vergiler koyarak, arz şokuna zemin hazırladı?

3. ABD eski Başkanı Donald Trump'ın resshoring (yerinde üretim) çağrısıyla farklı ülkelerde üretim üsleri kuran şirketler neden kendi ülkelerine yavaş yavaş ama sessizce dönüyor? Orada işsiz kalan insanlar ve ailelere neden teknoloji şirketleri metaverse dünyasına girebilecekleri kitler dağıtıyor?

4. COVID-19'un başladığı son iki yılda Güney Afrika'nın neredeyse yarısının sadece nişasta ve şekerle beslenmek zorunda bırakılması ve Omicron varyantının bu ülkeden dünyanın kalanına yayılması gerçekten bir tesadüf mü?

5. Güney Afrika'da süregelen insan haklarıyla bağdaşmayan ve dünyanın geri kalanının görmezden geldiği gelişmeler acaba pilot bölgede yapılan bir çalışmanın hazırlığı mı?

6. Kabul etmek lazım ki dünyada küresel ticaret artık tıkandı. Bu tıkanıklık açık söylemek gerekirse yeni değil. Son 10 yıldır tıkanıklığın belirtileri bariz bir şekilde ortada. Tek derdi kar olan küresel oyun kurucular için bu sürdürülemez bir gerçeklikti. Dolayısıyla sürece yeni bir çeki düzen vermek adına 'paydaş kapitalizmi' dedikleri yeni bir dünyanın inşasına ihtiyaç vardı. Tüm bunlar gözümüzün önünde yaşanırken Türkiye olarak nasıl bir yol ve yöntem izleyeceğiz?

7. Para politikalarımızı baskılamak için gerçekleşen dış müdahalelerle dünyanın geri kalanına bakmamız engelleniyor olabilir mi? Örneğin ciddi anlamda gıda stoku yapmamız gün gibi ortada iken toplumun tüm katmanlarının sadece borsayı, kripto paraları ve yeni dijital dünyayı konuşuyor olması bir tesadüf mü?

Elbette bu soruları çoğaltmak mümkün. Ama biz şimdilik bu soruları aklımızda tutarak, konudan kopmadan 1 trilyon dolarlık ticaret hacmi hedefleyen bu dünyayı olduğu gibi anlatmaya devam edelim. Amacımız bu dünyaya girecek yurttaşlarımızı uzak tutmak değil. Amacımız bilinci açık ve farkındalığı yüksek olan bireylerle bu süreci göğüslemek.

NEDİR BU METAVERSE?

Dijital para türleri yani kripto paralarla ilgilenenler Metaverse evrenini inşa edil-

meye başladığını söylerken oyun dünyasındakiler, "Biz çoktan orda yaşamaya başladık diyorlar. Nedir bu Metaverse? İnternetin yerine geçebilir mi? Metaverse, 'evren' anlamına gelen verse ve 'öte' anlamına gelen meta kelimelerinden oluşuyor. Yani "evrenin ötesi" manasına geliyor. Fiziksel gerçeklikle arttırılmış sanal gerçekliğin birleştiği ortak bir online dünyalar topluluğu.

1992'de ilk kez kullanılmış bu kelime. Metaverse terimini icat eden Neal Stephenson, 'Snow Crash' (Parazit) romanında distopik bir gelecek tasvir etmiş. Kahramanların gerçek dünyanın tatsızlığından kaçmak için girdikleri üç boyutlu dijital dünyaya Metaverse adını vermiş. Arkadaşlarınızla takılıp vakit geçirebileceğiniz, seyahat edebileceğiniz, alışveriş yapabileceğiniz, çalışabileceğiniz bir ortam. Bu çok oyunlu çevrimiçi oyun pazarının, 2021 sonunda 23 milyar dolar büyüklüğüne ulaşması bekleniyor. Burada sadece oyun oynanmıyor, konser de dinleniyor. Geçen yıl bir oyun içerisinde verilen rap konserini aynı anda 12 milyon kişi izledi. Metaverse'ün bunlardan farkı ne peki? Çizgi roman olarak başlayan bu serüven, animasyonları yapılarak TV dünyasına sunuldu. Oyunları yapılıp konsolda oynandı, filmleri yapılıp sinemalarda gösterildi. Bu da yetmedi. Birilerinin hikayesi içinde yer almaya başladılar çoğu zaman. Kısacası ortaya ansiklopedi yazılabilecek büyüklük ve genişlikte bir Marvel evreni çıktı.

3 BOYUTLU YENİ DÜNYA

Mark Zuckerberg, birkaç ay önce "Önümüzdeki 5 yıl içinde Facebook kullanıcılarının bizi bir sosyal medya şirketi olarak değil bir Metaverse şirketi olarak göreceğini düşünüyorum" demişti. Neredeyse 1 trilyon dolar değerindeki bu firmanın adı Metaverse'ye ithafen 'Meta' olarak değiştirildi. Metaverse'nin olayı, iki boyutlu internette barınan veya hayatlarımızda olup da dijitalleştirilebilecek olan her şeyi 3 boyutlu hale getirip dijital bir evrene aktarmak.

Zuckerberg, şöyle bir gelecek çizdi: Mesela siz bu boyutta 2 boyutta etkileşiyorsunuz. Youtube'dan video izleyerek böyle etkileşiyorsunuz. Ancak bu durum Metaverse dünyasında olsaydı video anlatıcısı dijital bir evrenden size konuşma yapacak ve bu etkileşim 3 boyutlu olacaktı. Biz de sanal gerçeklik gözlüklerimiz sayesinde orada, onunla bu anı paylaşıyor olacaktık. Hem anlatıcıyla hem de diğer izleyicilerle dijital olarak etkileşebilecektik. Yani Metaverse, dünyanın gerçek bir kopyası olmak zorunda da değil. Hayal dünyalarında veya sanatsal tasarımlardan da oluşabilir. Farklı gezegenler, hayali dünyalar, her şey bu evrenin içinde olabilecek.

TÜM EVRENLERİN ÖTESİNDE ALIŞILMIŞIN DIŞINDA BİR YER

Sanal ve fiziksel dünyayı kapsayan her şeyin paylaşıldığı ortak bir yer hayal ediyor bu dünya. Var olan tüm evrenlerin ötesinde bir yer. Tüm evrenlerin ötesinde bir yer. Peki nasıl bir yer? Dijital gezegende tek ve uzun bir sokak. Metaverse, bu yolun etrafında inşa edilen kentsel bir ortam olarak hayal edilmişti başlangıçta. Daha sonra roman ve filmlerde vaha olarak tekrar karşımıza çıktı bu Metaverse kavramı. Bunu en güzel görselleştiren film, 'Ready Player One' filmiydi. Kullanıcılar,1990'lardan itibaren romanlarda, sonra da filmlerde hayal edilmeye başlanan bu Metaverse'e, evrenlerin ötesine geçiş yapabilmek için sanal gerçeklik gözlüğünü kullanıyorlardı. Bugünkü Metaverse için de aynı şey kullanılıyor.

MOBİL İNTERNETTEN SONRA EN BÜYÜK YENİLİK OLACAK

Facebook, bu kavram için 2014'te 2 milyar dolar vererek sanal gözlükle ilgili geliştirmeler yapan 'Oculus' firmasını satın almıştı. Bugüne kadar bu alanda çalışmalarını sürdürdü. Hala da bu konuda çalışmaları devam ediyor. Şu anda Facebook çalışanlarının 5'te 1'i bu işlerle uğraşıyor. Ve her yıl Metaverse için 5 milyar dolarlık yatırım yapmayı planlıyorlar. Çünkü şirket kurucusu Mark Zuckerberg'e göre mobil internetten sonraki en büyük yenilik bu olacak. Böylesine büyük bir yenilik tek bir cihazla ya da tek bir şirketin çabalarıyla inşa edilemez. O yüzden tüm dijital endüstri, tüm şirketler, kullanıcılar, geliştiriciler, içerik üreticiler, tasarımcılarla birlikte çalışarak bunu inşa edecekler. Eğer NFT, kripto para, blok zinciri gibi konularda bir şey yapmaya başladıysanız siz daha şimdiden metaversel bir deneyimin parçası haline gelmişsiniz demektir. Ya da bir konsere dijital avatarlarınızla katıldıysanız metaverse mahallesindeki ilk adımlarınızı da attınız demektir. Yani Metaverse, oyun ve çizgi romanlardaki hayali evrenlerden çok daha fazlası. Bu konuyla ilgilenenler de sadece oyuncular, oyun şirketleri, çizgi romancılar, sosyal medya şirketleri değil.

TÜM BAĞIMSIZ TEKNOLOJİLERİ BİRBİRİNE BAĞLAMA AMACINDA

Metaverse dünyası, verilerin tek elde toplanmasını istemediğimiz ve gizliliğin

önemli olduğu her yere uygulanabilir. Dijital kimlikler, devlet yönetimi, sağlık, sigorta, hukuk blok zincir uygulamalarının belirmeye başladığı sahalardan sadece birkaçı. Dikkat edin bu dönüşümlerin teması hep aynı: fiziksel dünyadaki süreç ve dönüşümleri dijitalleştirmek. Bağımsız gibi gözüken tüm bu teknolojilerin birbirine nasıl bağlanacağı tam bir merak konusuydu ta ki Metaverse kavramı ortaya çıkana kadar. O, artık bilim kurgudan çıkarak bilime ve teknolojiye dönüşme yoluna girdi.

NFT'LER, SANAL DÜNYADA ALINANLARI GARANTİ EDECEK

Metaverse, son dönemde yükselen yeni teknolojileri bir araya getirerek onlara anlam katabilir. Mesela kripto paralar, sanal evrendeki ekonominin temeli olabilecek. Sanal dünyadaki avatarlarınızı gerçek hayatta kendinizi süslediğiniz gibi süslemek isteyeceksiniz. İşte bu anlamda NFT'ler harika bir kullanım alanı olacak. Metaverse'ye daha da bağımlı hale geldikçe orda sahip olduklarımız da gerçek hayatta sahip olduklarımız kadar değerli ve önemli olacak. Çünkü simülasyon gücü arttıkça o dijital evreni, gerçekten ayırt etmekte zorlanacağız. NFT, sanal dünyada aldıklarımızın bize ait olduğunu garanti edebilecek.

METAVERSE EVRENİNİ NASIL İNŞA ETMELİ?

Bu kavram sadece Appstore ve orda uygulamaların sıralandığı bir yer olmayacak. Çevresi duvarla kaplı bir bahçede böyle büyük bir vizyonu inşa edemezsiniz. Metaverse öyle bir yer olmalı ki oradaki dijital avatarınızın kıyafetini bir yerden, aksesuarını bir yerden, kullandığı araçları başka başka yerlerden alabilmeli ya da kendiniz tasarlayabilmelisiniz. Ya da bir başkasına, bir evrenden başka bir evrene bunları taşıyabilmelisiniz. Metaverse'ü sadece izlemekle kalmayacağız. Biz de onun içinde olacağız. Belki de bunun bir parçası haline geleceğiz. Böyle bir Metaverse'de Küçük Prens gibi kendi gezegenimizi inşa edip daha sonra başka kahramanların yaşadığı, onların maceralarının devam ettiği

başka başka evrenlere seyahat edebileceğiz tıpkı şu anda internette web sitelerin sayfalarını ziyaret ettiğimiz gibi. Peki böyle bir ortam gerçekten mümkün olabilir mi?

İnternet olabiliyorsa bu neden olmasın. Bazıları bu kelimenin gelip geçici bir moda olduğunu söylese de biz kelimelere takılmayalım. Böyle bir ortamı inşa etmek istiyorsak; bir alt yapıyı, bir dili, bir sistemi geliştirmemiz gerekiyor. Bu sistem, bu altyapı, blok zincirine dayalı teknolojilerle inşa edilemez mi? Hazır internetin geleceğini tartışırken, tasarlarken, merkeziyetsizliği en ön plana yerleştiremez miyiz? Madem kendi evrenimizden bu kadar sıkıldık, başka renkli evrenleri kurgulamaya çalışıyoruz. En azından orada daha özgür olamaz mıyız?

EPİC GAMES, 1 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM YAPACAK

Şimdi biraz da bu alandaki yatırım hacimlerinden örnekler vermek gerekiyor. 2020 yılının Mayıs ayında Güney Kore Hükümeti Metaverse ittifakını duyurdu. Ulusal bir sanal ve arttırılmış gerçeklik platformunun geliştirilmesini teşvik etmek ve sanal ortamların etiğini çözmek için yerel şirketlerden oluşturulmuş bir insiyatif. Uzakdoğu'da bunlar olurken batıda Fortnite'ı geliştiren Epic Games Apple'a karşı antitrust davası açıp mücadele vermeye çalışıyordu. Yakın zamanda sona eren bu davada ortaya çıkan belgelerden sadece Fortnite, 2018 ve 2019'da 9 milyar dolar gelir elde etmiş. Bu gelirin azımsanmayacak bir kısmı da metaversel davranışlardan elde edilmiş. Buna, karakterinize kıyafet almak gibi örnekler verebiliriz. Bu ve benzeri eğilimleri çoktan farkeden Epic Games, Fortnite'ı artık bir oyun olarak görmekten vazgeçti. Onlar da Metaverse kavramını kullanmaya başladı. Belirledikleri bu uzun vadeli vizyon için 1 milyar dolarlık yatırım yapacağını duyurdu.

SİSTEM NASIL KURULACAK?

Şu anki sistem, tabandan tavana giden bir sistem. Tepeden inme bir sistem değil. Evrenimiz, sabit yasaların etkisi altında, en küçük yapı taşlarının kademeli olarak karmaşıklaşmasıyla var oldu. İnsanlığın ilk büyük simülasyonunu yani Metaverse'ü inşa etme çabası, tabandan tavana değil tepeden inme bir modele dayanıyor. Facebook gibi tek elden yönetilen, insan hakları ve hukuki sınırları tekrar tekrar ihlal etmiş bir firma, insanlığın ilk Metaverse'ünü inşa etmeye çalışıyor. Tabi ki işin bu erken evresinde bir dolu sanatçıyla, tasarımcıyla, firmayla, ortaklarla çalışacağı söyleniyor. Her firma, kendi Metaverse'cükleri yaratma peşinde. Ama böylesine büyük ve son derece karlı olabilecek bir proje birazcık belirginleştiğinde ve parçalar yerine oturmaya başladığında ne olacağını hepimiz biliyoruz. Az sayıda firma, ellerindeki salt sermaye gücü sayesinde yeni gerçekliği domine edecek. Dolayısıyla başta "paydaş" olan o diğerleri, hızla dışarı itilecek ve unutulacaklar. İnsanlar, sıradan bir istatistiğe indirgenecek.

GERÇEK HAYATA NE KADAR ADAPTE EDİLEBİLİR?

Bir de işin gerçek ve ürkütücü bir tarafı var. Her şeyden önce teknoloji sorunu var. Hiperrealist bir evrene aynı anda birkaç bin kişinin bağlanması ayrı, birkaç milyon kişinin bağlanması çok başka bir şey. Bu, ciddi bir altyapı güncellemesi gerektirecek. Mesela, günümüzdeki sanal gerçeklik gözlüklerini düşünelim. Bunlar fazlasıyla büyük, ağır ve sıcak. Bunları uzun süreler kullanmak oldukça zor. İnsanlar bu aletlere para vermeyi kabul ederler mi, oyun dünyası dışındaki genel popülasyon, iş arkadaşlarıyla görüşmek için Metaverse'ü seçer mi bilemiyoruz. Bunun gibi bir dizi teknolojik problem sayılabilir. Ama bunlar aşılır. Eğer şirketler bu alanda yeterince kar kokusu alacak olurlarsa insanların Metaverse'e katılmaları konusu dahil her engeli aşacaklardır. Asıl sıkıntı, Metaverse'ün inşa ediliş biçiminin felsefi temellerinde.

ALT-ÜST YAPI İLİŞKİSİ

Web 3.0 Metaverse'nin altyapısını, Metaverse de web 3.0'ın üstyapısını oluşturacak. Nasıl ki mobil cihazlar, web 1.0'dan web 2.0'a geçişi hızlandırdıysa Metaverse araçları da yani VR kasklar, akıllı gözlükler ve diğer giyilebilir cihazlar da web 3.0'a geçmeyi kolaylaştırabilir. Blok zincirine dayalı böyle bir internet için şimdiden pek çok yeni start-up kuruldu. Ve her geçen gün yenileri ortaya çıkmaya devam ediyor. Web 3.0 ilkeleri; açık kaynak kodlu sistem olması, bilginin semantik(anlam bilimi) olarak tasnif edilmesi, kişi mahremiyetine saygı duyulması, güvenli bir altyapı kurulması, iletişimin doğrulanabilir yöntemlerle gerçekleşmesi. Bu ilkeler, akıllı kontratlar ve benzeri teknik sistemlerle de desteklenirse internetteki veri monarşilerine son verip onları gerçekten bir demokrasiye dönüştürebilmek mümkün olabilir belki. Sonra da DAO(merkezi olmayan özerk organizasyon) evresine geçilebilir.

DÜNYA BUNA HAZIR MI?

Metaverse, sizin sadece dışarıdan dahil olduğunuz bir internet değil. Bizzat içinde dijital bir fizikaliteyle bütün benliğinizle var olduğunuz bir interneti ifade ediyor. Sosyal medyanın doğumunda yaptığımız hatayı tekrar etmeyip Metaverse'yi potansiyel tehlikeleriyle akıl, mantık, bilim ve insani değerler etrafında şekillendirmemiz gerekiyor. Sosyal medyada bile gizlilik ve güvenlik sorunuyla karşı karşıyayken Metaverse'de bunu nasıl engelleyeceğiz ya da denetleyeceğiz? Örneğin, Metaverse'deki bir taciz skandalından kim sorumlu olacak, bunu kime şikayet edecek? Metaverse'ye eşit erişimi sağlayabilecek miyiz? En önemlisi; beynimiz, fizyolojimiz, psikolojimiz, toplumsal yapımız böylesi bir değişime gerçekten hazır mı?

TEKNOLOJİ DEVRİMİNİN GELDİĞİ SON NOKTA

Son 30 yıldır sıra dışı bir teknoloji devrimi yaşanıyor. İnsan yapımı dijital bir evrenin inşası. Bu devrim, 20. yüzyılda bilgisayarlar ve internetle başladı. Böylece ticaret, iletişim ve sosyal ilişkiler gibi beşeri faaliyetler, reelden dijitale taşındı. Mesela alışveriş yapmak için markete gitmek zorunda değiliz. Ya da arkadaşlarımızla haberleşmek için uzunca süre beklemek zorunda da değiliz. Müziğimiz, sinemamız, oyunlarımız artık gerçek dünyada değil. Biz fiziksel dünyayla bağlarımızı bir bir koparırken diğer yandan da teknoloji devrimi, yoluna devam ediyor. Merkezi işlem üniteleri, grafik işlem üniteleri, veri işleme, makine öğrenmesi, yapay zeka ve kriptografi gibi teknolojilerde muazzam yollar kat edildi. 2010'lara geldiğimizde bunlar daha da üst düzey teknolojilerin önünü açtı. Örneğin, 4 yıl önce bahsettiğimiz blok zincir teknolojisi, verileri merkezi olmaksızın güvenli bir şeklide işlemeyi mümkün kıldı. Blok zincirin en popüler uygulaması kripto paralar olsa da bu teknoloji, gücün tek elde toplanmasını sağladı.

EVRENİN DİJİTAL BİR VERSİYONUNU YARATMAK TÜRÜMÜZÜN KADERİ OLABİLİR

Arka planda yarattığımız ortamlar, dijital bir mekan olabilecek, biz de avatarlarımızla o ortamda yer alabileceğiz. İnsanlar, böylelikle mekanla ve birbirleriyle

etkileşebilecekler. Sanki karşı karşıyaymış gibi sohbet edebilecekler. Jest ve mimiklerini, yüz ifadelerini ayırt edebilecekler. İnterneti 2 boyutlu bir ekrandan çıkarıp 3 boyutlu dijital bir evrene taşıyacağız. Bunun bir sonraki adımı daha önceden telepati videolarında anlatılan beyin çipleriyle görsel, işitsel, kokuya dayalı veya dokunsal süreçleri yani duyusal deneyimi daha da zenginleştirmek olacak. Çünkü tüm bu etkileşimler beynimize direk sinyal olarak gönderilebilecek. Metaverse, sadece bir teknolojik ürün olarak değil felsefi anlamda da büyük bir öneme sahip. Evrenin dijital bir versiyonunu yaratmak türümüzün kaderi olabilir. Kendilerini varoluşun ortasında bir yerlerde bulan türler, geçmiş ve geleceklerini simüle etmek isteyecekler. İşte Metaverse'ün inşası bu anlamda attığımız ilk büyük adım olabilir. Tüm bunlar, şu evrede satılmak istenen bir hayal.

KAR ELDE ETMEK İÇİN BİRÇOK OLUMSUZLUK HİÇE SAYILACAK

Mesela şu an kaç farklı arama motoru kullanıyorsunuz? Aktif iletişim amacıyla kaç farklı sosyal medya platformu kullanıyor, video izlemek için kaç farklı siteye gidiyor, müzik dinlemek ya da mail göndermek için? Facebook gibi firmaların damarlarında akan kan, verilerimizden oluşuyor. O kan olmadan yani biz hizmetin ücretsiz olduğunu düşünerek verilerimizi paylaşmazsak bu devler de ayakta kalamazlar. Sosyal medyaya ödemeyi parayla değil zamanımızla, verilerimizle, bilgilerimizle, bir şeyler üretme ve paylaşma isteğimizle yapıyoruz. Bu firmalar verilerimizi kullanarak bizlerin kimliğini yaratıyor ve para karşılığında reklam adı altında bizi ve bizden topladıkları kimlik bilgilerini firmalara satıyorlar. İşte Metaverse'nin de eğer şimdi müdahale edilmezse tek elde veya

ARACISIZ PLATFORM DÖNEMİ

İnternet dediğimiz şey iki bilgisayarı birbirine bağlamak değil mi? Ben neden aracısız, platformsuz, doğrudan arkadaşımın bilgisayarına bağlanamıyorum? İşte web 3.0'ın gerçekleştirmek istediği şeylerden biri tam da bu, aracı platformlara ihtiyaç olmaksızın birbirine bağlanabilmek. Akrandan akrana iletişilebilen, merkeziyetsiz bir internet kurabilmek. Merkeziyetsiz deyince de aklımıza kripto paralar geliyor. Maddi değere sahip paralar, aracısız bir şekilde birbirine aktarılabiliyorken bilgiler neden aktarılamasın? Bilgimizin de parasal bir karşılığı var. Kullandığımız sosyal medya hesaplarının bize ücretsiz sunulmasının sebebi; oradaki kimliğimizin, verilerimizin işlenmesi, biriktirilmesi ve satılması tabi ki. Biz burada para harcamasak bile uygulamaları kullandığımız süre boyunca oraya vaktimizi yatırıyoruz. Bunun bir karşılığı olmalı değil mi? Bu platformlar, elbette bize bir şeyler kattı. Birbirimizle buluşma ortamı sağladı, görüşmelerimizi kolaylaştırdı, sesimizi herkese rahatça duyurmamızı sağladı.

bir azınlıkta toplanacak olmasının nedeni bu. Hiçbir firma Metaverse gibi uzun vadede belki trilyonlarca dolara mal olacak bir işi, insanlığı daha ileriye götürmek için yapmayacak, kar etmek için yapacak. Sistemin gelir kaynağı da atası olan sosyal medyadan gelecek, yani reklamlardan. Bu reklamların bizi ilgilendirecek şekilde gösterilmesi için veri istifi yapılması gerekecek.

SINIR TANIMAZ BOYUTLARA ULAŞABİLECEK ACIMASIZ GERÇEKLER

Dijital dünyaya dışarıdan katılmak yerine bizzat içinde olacak olmak bizi daha kolay manipüle edebilecek. Video izlerken video başında pizza reklamı çıkması başka, Metaverse evreninde sizin özenebileceğiniz biri gibi tasarladığınız avatarınızı karşınızda o pizzayı yerken izlemek başka bir şey. Bunlara politik reklamlar da dahil. Bu şekildeki politik reklamlar da başka bir şey. Şu anda bile insan ve topluma zararları konusunda tartışılan reklam ve algoritmalar, Metaverse dünyasında çok daha sınır tanımaz olacak. Metaverse eğer şimdiden denetlenmezse, sosyal ilişkileri, sosyal medyadan bile daha kötü bir şekilde bozabilir. Nesiller arasındaki uçurumu daha da açabilir. Daha fazla sömürüye neden olabilir. İçimizdeki tüketimci duyguları daha fazla manipüle edebilir.

WEB 1.0'IN TEMELLERİ NASIL ATILDI?

Metavarse dünyasının ana altyapısını elbette yine internet oluşturacak. Yalnız bu bildiğimiz internetten daha farklı. Bu teknolojiye metaverse inşacıları 'web 3.0' diyor. Yani merkeziyetsiz internet. Bu kavramı anlayabilmek için internet teknolojisinin gelişim sürecini hatırlamakta yarar var. İlk zamanlar internet, birbirine linklerle bağlanan bilgilerden oluşuyor. İşte bu çok basit bağlantı konsepti, web 1.0'ın özünü oluşturuyor. O zamana kadar birbirinden kopuk tekil bilgisayarlarda oluşturulan bilgiler, birbirine bağlandı. Web 1.0 elbette çok önemli ama yetersizdi. O zamanlar çok sayıda içerik üreticisi yoktu. O zamanlar statik sayfalar vardı. İnternete bağlanan kişiler bu sayfalara bakıp çoğunlukla okuyorlardı, tüketiyorlardı.

Aradan 10 yıl geçti ve 1999'dan itibaren web 2.0 kısık sesle konuşulmaya başlandı. İnternete girenlerin pasif okuma yani tüketme eyleminin yanı sıra bir yandan da yazma, üretme eyleminin başladığı bir dönem başladı. Statik web siteleri, yerini dinamik olanlara bıraktı. Bilgiye ulaşmak için kullandığımız indekslere benzeyen arama mekanizmaları, web siteleri büyük bir hızla ortadan kayboldu ve sadece kü-

çük bir arama kutusundan oluşan yenilikçi, gelişmiş arama motorları ortaya çıktı.

WEB 1.0'DAN WEB 2.0'A GEÇİŞ VE SONRASINDA GELENLER

2004 yılında var olan değişim, iyice hızlandı. Çünkü internete artık sadece bilgisayarlar değil mobil cihazlar da bağlanmaya başlamıştı. Yani artık içerik yazmak, içerik üretmek kolaylaşmıştı. Web siteleri, kullanıcı tarafından oluşturulan içeriklerle beslenmeye başlandı. Bugün dünya devi olarak duyduğumuz markaların tamamı, web 1.0'dan web 2.0'a geçiş sırasında doğdu ve büyük bir hızla gelişip büyüdü. Google, Facebook, Twitter, Linkedin, Youtube hepsi. Bu geçişi yapamayan markaların büyük bir kısmı ise yok oldu. İşin ilginci web'in mucidi ve isim babası Tim Berners Lee bile web'de üçüncü dalgayı bekliyordu. Buna da 'semantik web' diyordu. Fakat bu geçiş, bir türlü gerçekleşmedi. Buna pek çok sebep gösterilebilir. İnternet için web 1.0'da da web 2.0'da da ortak olan şey, internet için merkezi bir yapıya ihtiyaç olması. Web 1.0'da bir web sitesi yaptıysanız, bunu bir sunucuda barındırmanız gerekiyordu. Web 2.0'da ise artık bir web sitesi yapmanıza bile gerek yoktu. Facebook'ta ya da twitter'da bir hesap açıp tüm dünyayla iletişiminizi oradan sağlayabiliyorsunuz. Yani bu kez sunucunun yerini platformlar aldı. Yani her iki dünyada da merkezi yapılara, aracılara ihtiyaç var.

WEB 2.0 İNSANLIĞI ORTAÇAĞ DÖNEMİNE GERİ DÖNDÜRDÜ

Bu platformlar sonrasında insanların daha çok burada vakit geçirmesi için duygularla oynamayı tercih etti. Like koymak ya da alkış koymak gibi. İnsan doğası da bunlar karşısında tepkisiz kalamadı tabi ki. Daha çok beğeni almak adına kendini kaybedenler oldu. İnsanlar artık birbirini beğendikleri için değil kıskandıkları, özendikleri için de buralara gelmeye başladılar. Bu davranış değişikliklerini farkeden platformlardan bazıları içimizdeki öfkeyi keşfetti. İnsanları kutuplaştıran kişileri, onların söyledikleri, paylaştıkları içerikleri daha fazla öne çıkarmaya başladı. Üstelik tüm bunları yaparken kullandığı formülleri herkesten saklayarak yaptı bunu. Yani bu açık değil kapalı bir sistem. Web 2.0 çok büyük vaatlerle insanlığı geleceğe taşıyacakken bir bakıma Ortaçağa geri döndürdü.

VERİ MONARŞİLERİ KURULUYOR

İnternet, şartları eşitleyip, bilgiyi demokratize edecekken adeta veri monarşileri kurulmaya başlandı. Bir uygulama yaptınız ve bunu paylaşmak istiyorsunuz diyelim. İlgili monarşiye başvurmanız, bu başvurunun değerlendirilmesi sonra eğer

ANA AKIM HALİNE GELECEK

Kripto yatırım şirketi Grayscale, Metaverse'ün ana akım haline gelmesi ile birlikte uzun vadede 1 trilyon dolarlık bir ekosistem olabileceğini ifade eden bir rapor yayınladı. 'Metaverse, web 3.0 sanal bulut ekonomileri' başlıklı Kasım raporunda DeFi ve NFT ekosistemlerinin, merkezi olmayan yönetişimlerin ve merkeziyetsiz bulut depolama ile entegre Metaverse platformlarının yeni kullanıcıların ilgisini çeken yeni bir çevrimiçi deneyim yarattığı vurgulandı.

Grayscale, 2020'nin başından bu yana olan kripto dünyasında "aktif cüzdan" verilerini analiz ederek kullanıcı tabanının 10 kat büyüdüğünü ve Haziran 2021 itibariyle 50 bin civarında olduğunu tespit etti. Diğer Web 3.0 ve Web 2.0 segmentleriyle karşılaştırıldığında, Metaverse sanal dünya kullanıcıları hala başlangıç aşamasındalar. Ancak mevcut büyüme oranları bu şekilde devam ederse, gelişmekte olan bu segment önümüzdeki yıllarda ana akım haline gelme potansiyeline sahip olur. Rapora göre, 3. çeyrekte blockchain tabanlı oyunlar için yapılan bağışların toplam tutarı 1 milyar doları buldu. Mevcut miktarı ile blockchain tabanlı oyunlara yapılan bağışlar, 3. çeyrekte tüm kripto para ekosistemi için harcanan toplam kaynağın yüzde 12'sini oluşturdu.

uygun görülürse yayınlandıktan sonra yüzde 30'dan az olmayacak şekilde vergilerini ödemeniz bekleniyor. Verilen bir hizmetin karşılığında elbette bir bedel ödenmelidir. Fakat geldiğimiz noktada bunun kontrolü birkaç noktadaki karar vericilere gereğinden fazla bir yetki ve güç vermiş durumda. Bu yetkiyi onlara biz verdik farkında olmadan.

MERKEZİYETSİZ İNTERNET

Web 3.0 akımı eğer güçlenirse bilginin sahipliği el değiştiriyor olacak. Bunun kontrolü de artık bize geçmiş olacak. Web 2.0 dünyasında kullandığımız uygulamalar, web 3.0'da merkeziyetsiz uygulama olarak adlandırılıyor. Mesela internette dolaşmak için kullandığımız tarayıcılar, App'ler yerine cüzdan mantığıyla çalışan Daap'ler kullanılması öneriliyor. Her davranışınız, ilginiz, hatta bilginiz bir değere dönüştürülüyor. Eğer bir içerikten faydalanıyorsanız bunun karşılığını aracıya değil direk üreticiye ödüyorsunuz. Şarkıcı müziğini, gazeteci heberini hazırlayıp direk hedef kitlesine ulaştırıyor. Telifle ilgili bu faaliyetleri düzenleyebilmek için zaten NFT diye bir kavram ortaya çıktı. Maddi alışverişler için binlerce kripto para birimi de hazır. Yani blok zincirine dayalı teknolojiler, web 3.0 gemisinin yelkenlerini şişirmeye hazır.

BLOK ZİNCİR TEKNOLOJİSİNDEN WEB 3.0'A GEÇİLEBİLİR Mİ?

Finans dünyasında paradigma değişimi yaratan bir teknoloji, bu konuyu gündeme taşıdı. Bitcoin, ethereum gibi kripto paraların yaslandığı blok zincir teknolojisi acaba interneti de tümüyle değiştirebilir mi? Web 2.0'a sınıf atlatıp web 3.0 yapabilir mi? Bunlar öyle basit ya da anlamsız sorular değil. Çünkü böyle bir değişim gerçekleşirse etkileri sadece internetle sınırlı kalmayacak. Metaverse kavramıyla da yolu kesişecek. Adı üstünde web dediğimiz şey, aslında 'world wibe web' yani 'dünyayı saran ağ' demek. Bu kavramın, bu tanımın ilk kez yapıldığı yer, İsviçre'de bir labaratuarda çalışan Tim Berners Lee'nin bilgisayarında açılan ilk web sayfası. Burada ilk dikkat çeken şey, world wibe web kelimelerinin ilk kez bir yerlerde yazılmış olması. Bu da bize bir vizyonu gösteriyor. Hemen alt satırda yazan hypermedia kelimesi ise konunun yöntemini gösteriyor.

TEK BAŞINA BAĞLANTI YETERLİ DEĞİL GÜVENLİ BAĞLANTI OLMALI

Gerçek dünyada demokrasiden sonra algoritma destekli algokrasiler ortaya çıkmaya başlayabilir. Şimdiden bu konuda atılmış birkaç adım ve gerçek dünyada kurulması planlanan bazı kentlerle ilgili tasarımlar ortaya çıktı bile. Eğer web 3.0'a geçmek istiyorsak hypermedia kelimesine bir yenisini daha eklemek zorundayız. Çünkü tek başına bağlantı yeterli değil. Buna bir de güven kelimesini eklemeliyiz. İnternet gelecekte sadece bilgiyi ve insanları birbirine bağlamakla kalmamalı, içimizdeki öfkeyi yatıştırıp yerine karşılıklı güveni oturtabilmeyi de başarmalı.

HANGİ ALANLAR METAVERSE İLE DEĞER KAZANACAK?

Şimdilik oyun sektörü ağırlıklı bir pazar olarak görülmesine rağmen gelecekte pek çok alanın Metaverse teknolojileriyle yeniden şekillenmesi bekleniyor. Çünkü 2023 yılı itibarıyla 18 milyar dolarlık bir artırılmış gerçeklik pazarı ve 3.5 milyar kişinin artırılmış gerçeklik kullandığını bir pazarı konuşuyor olacağız. Öncelikle şirketin pazarlama stratejileri, ticaret yapış biçimlerinin metaverse ile tekrar yapılanacak. Şirket kültürleri metaverse üzerinde deneyimlere göre yeni bir hat çizecek.

Özellikle perakende, moda gibi e-ticaretin hakim olduğu alanlar yeniden yapılanacak. Bir diğer önemli alan eğitim sektörü olacak. Pandemiyle birlikte tamamen uzaktan eğitim modeline geçtiğimiz bu günlerde özellikle pratik derslerin ertelenmesi ya da iptalleri yaşandı, metaverse teknolojilerine dayalı yeni sanal öğrenme deneyimi de mümkün olacak.

Küresel bankacılar, öz kaynak getirisini 2025 yılında artıracak

Yönetim danışmanlığı firması McKinsey & Company, 'McKinsey Küresel Bankacılık Değerlendirmesi 2021' raporunu 11'inci kez yayınladı. Rapora göre COVID-19 ile birlikte hız kazanan dijital dönüşüme en hızlı uyum sağlayan sektörlerin başında bankacılık geliyor. Bu konuda diğer sektörlerle arasında finansal teknolojiyi kullanma bakımından fark koyan sektörün 2025 yılında öz kaynak gelirini yüzde 7 ila 12 aralığında artıracağı öngörülüyor.

ONLINE:USER A
Profits:
ANALYTICS DASHBOARD
Evolution:
Actual vs Target
Market Share
00:38:29

Dijital dönüşüm ve çevik yapılara geçiş süreçlerini erken başlatan bankaların, pandeminin de etkileriyle, geri kalanlardan daha belirgin şekilde ayrıştığını ortaya koyan raporda; önümüzdeki yılların, arayı kapatmak isteyenler için kritik önem taşıdığına vurgu yapılıyor. Raporla ilgili değerlendirmelerini paylaşan McKinsey & Company Kıdemli Ortağı Gökhan Sarı, "Yaşanan toparlanmayla birlikte, küresel bankacılık sektörü öz kaynak getirisi oranının, 2025 yılına kadar yüzde 7 ila 12 arasına yükseleceğini öngörüyoruz" dedi.

AYRIŞMA DAHA BELİRGİN OLDU

Bankaların, pandemi sürecinde nasıl ilerlediğini inceleyen 'McKinsey Küresel Bankacılık Değerlendirmesi 2021' raporu, sektörde yaşanan büyük ayrışmaya dikkat çekiyor. Raporda, dijital dönüşüm ve çevik yapılara geçiş süreçlerini erken başlatan bankalarla, geride kalanlar arasındaki bu ayrışmanın, pandemiyle birlikte daha da belirgin hale geldiği belirtiliyor. Geride kalanların arayı kapatmak için kısa bir süresi olduğu vurgulanan raporda, geçmişte yaşanan krizlere yönelik analizlerin sonuçları da paylaşılıyor. Bu analizlere göre; krizlerden sonraki tüm ekonomik toparlanma döngüsü boyunca üretilen değerlerin üçte ikisi, ilk iki yıl içinde yaratılıyor.

BÜYÜME VE REFAHIN ANAHTARINI ARAYAN İŞLETMELERE ÖNERİLER

Rapor ayrıca, bankaların önümüzdeki yıllarda ekonomik kaderini etkileyecek faktörleri; coğrafya, müşteri tabanı, ölçek ve iş modeli başlıkları altında ele alıyor. Daha başarılı sonuçlar elde eden bankaların güçlü yönleri daha yakından inceleniyor. Rapor, CEO'ların ve strateji belirleyenlerin dikkate alması gereken önemli iş modeli sorularının yanı sıra büyümenin ve refahın anahtarını arayan bankalar için nelerin mümkün olduğuna dair örneklerle sona eriyor.

McKinsey Küresel Bankacılık Değerlendirmesi 2021 Raporu şu bulguları içeriyor:

- Bankaların yanı sıra fintechler ve uzmanlar da dahil bir bütün olarak finansal hizmetler sektörü, diğer sektörlerle karşılaştırıldığında 1,3 kat gibi düşük bir öz kaynak değeriyle işlem görüyor. Sadece bankalara bakıldığında değerlemelerin ortalaması 1 kata kadar düşüyor ve oyuncuların yarısının işlem değeri, öz kaynak değerinin altında kalıyor.

Başarılı bankalar daha az sermaye yoğun ve daha fazla büyüme odaklı bir ekonomik model ile yatırımcıları kendine çekiyor. Bu bankalar sadece finansal aracılık yerine, hizmetler ve komisyonlar aracılığıyla müşterilerinden para kazanmayı ve bu şekilde büyümeyi hedefliyor.

- Bu genel tablonun yanı sıra sektörün eklediği 1,9 trilyon dolarlık piyasa değerinin yüzde 50'sinden fazlasını; ödeme uzmanlarından, borsalardan ve bazı menkul kıymet firmalarından oluşan sektörün öne çıkan oyuncuları ele geçiriyor.
- Analiz edilen 599 kurumdan sadece 65'inin tüm kazanımları elde ediyor olması, raporda öne çıkan büyük ayrışmanın temelini oluşturuyor.

İŞ MODELİNİ OLUŞTURURKEN SAHİP OLUNMASI GEREKEN YETENEKLER

Genel olarak fintechlerin ve uzmanlaşmış finansal hizmet sağlayıcılarının birçoğunun küresel bankalardan daha yüksek değer artışı yarattığını ortaya koyan rapor,

bankaların geleceğe yönelik iş modelini oluştururken sahip olması gereken yetenekleri üç başlık altında topluyor. McKinsey uzmanlarına göre; bankaların öncelikle özel müşteri ihtiyaçlarını, farklı ve kişiselleştirilmiş bir deneyimle çözmek için dijital kanalları ve ekosistemleri kullanması büyük önem taşıyor. Böylece bankalar, daha fazla temas noktası ve daha fazla sahiplenme ile müşterilerin yaşamlarına dahil olabiliyor. Bu süreçte elde ettikleri iç görüleri, müşterileriyle daha güçlü bağlar kurmak için kullanıyor.

Başarılı bankaların sahip olduğu ikinci yeteneğin ise daha az sermaye yoğun ve daha fazla büyüme odaklı bir ekonomik modelle yatırımcıları kendine çekmesi olduğu belirtiliyor. Bu bankalar sadece finansal aracılık yerine, hizmetler ve komisyonlar aracılığıyla müşterilerinden para kazanmayı ve bu şekilde büyümeyi hedefliyor. Son olarak da söz konusu başarılı bankalar daha hızlı ve daha esnek oluyor. Hem organik olarak hem de satın almalar veya ortaklıklar yoluyla müşteri ihtiyaçlarına cevap veren hizmetler sunuyor. En iyi yetenekleri çekerek müşterileri memnuniyetini sağlamaya odaklanıyor.

McKinsey uzmanlarının analizlerine göre; bankacılık sektöründe ortaya çıkan büyük ayrışmanın temelinde, dört ana faktör bulunuyor. Bunlardan; coğrafyanın, müşteri tabanının ve ölçeğin değiştirilmesinin bankalar için zor olduğu belirtiliyor. Dördüncü faktör olan iş modelinin ise bankaların ayrışmada kazananlar tarafına geçmelerini sağlayabilecek alan olduğunun altı çiziliyor.

EY'nin bankaların risk yönetimi birimleri için en büyük endişe kaynağını iklim değişikliği ilişkili riskler oluşturuyor. Ankete katılan risk yöneticilerinin yüzde 91'i iklim değişikliğini gelecek 5 yıl için en önemli risk olarak görüyor. Söz konusu oranın 2019'da %52 seviyesinde olması, bankalar için iklim değişikliği risklerinin kayda değer şekilde arttığına işaret ediyor.

"PANDEMİ BANKALAR AÇISINDAN BİR ÇAĞIN SONUNU GETİRDİ"

Pandeminin bankalar için bir çağın sonunu işaret ettiğini belirten McKinsey Kıdemli Ortağı Gökhan Sarı; 2008 küresel mali krizini atlatan bankalarla yola devam eden sektörün pandemiye kadar geçen süre içinde; sermayeyi yeniden inşa etti, yeni düzenlemelere uyum sağladığı belirtiliyor. Sektörün müşterilerle ilişkilerini güçlendirmek ve hizmet süreçlerinden daha fazla verimlilik elde etmek için dijitale yatırım yaptığına atıfta bulunan Sarı, "Bütün bu hamleler işe yaradı ve bankalar, 2020'de pandeminin baskılarına dayanmayı başararak sermaye rezervlerini yükseltti. Bu olumlu tabloya rağmen sektördeki kârlılık yüne de düştü. 2011'de yüzde 8 olan bankacılık sektörünün küresel ölçekte öz kaynak getirisi, 2020'de yüzde 6'ya kadar geriledi. Yaşanan toparlanmayla birlikte, bu oranın 2025 yılına kadar yüzde 7 ila 12 arasına yükseleceğini öngörüyoruz " dedi.

Önümüzdeki birkaç yılın bu raporda vurgulanan büyük ayrışmanın doğru tarafında yer almak isteyen bankalar için önemli olduğuna vurgu yapan Gökhan Sarı, şunları kaydetti: "Daha önce yaşanan krizleri incelediğimizde de görüyoruz ki toparlanma döngüsü boyunca üretilen değerlerin önemli kısmı krizden sonraki ilk iki yılda elde ediliyor. Ayrıca ilk yıllarda büyümeye yönelik cesur adımlar atan kurumlar, genellikle bu kazanımlarını daha uzun vadede elinde tutuyor."

BANKALARIN RİSK GÜNDEMİNDE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EN ÜST SIRADA

Öte yandan, EY'nin (Ernst & Young) bu yıl 11.'sini gerçekleştirdiği 'Global Bankacılık Risk Yönetimi Anketi', iklim değişikliği ilişkili risklerin bankalar için en büyük endişe kaynağı olduğunu ortaya koyuyor. Ankete katılan risk yöneticilerinin yüzde 91'i iklim değişikliğini gelecek 5 yıl için en önemli risk olarak görüyor. Kredi ve siber güvenlik riskleri ise gelecek 12 aylık dönemde yöneticilerin gündeminde olacak riskler arasında yer alıyor. Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi EY, 33 ülkeden 88 bankanın üst düzey risk yönetimi uzmanları ile gerçekleştirdiği 'Global Bankacılık Risk Yönetimi Anketi'nin sonuçlarını açıkladı. Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF) işbirliğiyle bu yıl 11.'si yapılan anket bankaların risk yönetimi gündemlerini ve planlarını mercek altına alıyor.

ACİL ADIMLAR ATILMALI

Asya-Pasifik, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika, Latin ve Kuzey Amerika bölgelerinden bankalara dair bulgular içeren anketin sonuçlarına göre; bankaların risk yönetimi birimleri için en büyük endişe kaynağını iklim değişikliği ilişkili riskler oluşturuyor. Ankete katılan risk yöneticilerinin yüzde 91'i iklim değişikliğini gelecek 5 yıl için en önemli risk olarak görüyor. Söz konusu oranın 2019'da yüzde 52 seviyesinde olması, bankalar için iklim değişikliği risklerinin kayda değer şekilde arttığına işaret ediyor. Bununla birlikte yöneticilerin yüzde 49'u iklim değişikliği riskleriyle ilgili olarak gelecek 12 aylık dönemde acilen adım atılması gerektiğini dile getiriyor. 2019 yılında ise yöneticilerin yalnızca yüzde 17'zi böyle düşünüyordu. İklim değişikliği dışında yöneticilerin yüzde 83'ü küresel ekonomik toparlanmaya ilişkin risklerin öne çıktığını ifade ediyor.

"ÇEVRESEL, SOSYAL VE YÖNETİŞİM RİSK GÜNDEMİNDE ÖNE ÇIKIYOR"

EY Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri Damla Harman, anket sonuçlarıyla ilgili olarak, "Geçtiğimiz yıl iklim değişikliğinin hızlı bir şekilde bankaların uzun vadeli risk gündemlerinde üst sıralara yükseldiğini gözlemledik. Dünya pandemi sonrası düzene uyum sağlamaya başlıyor. Bankaların yönetim kurulları ve kıdemli yöneticileri de bu dönemde organizasyonlarının direncini farklı boyutlarda güçlendirmeye odaklanıyor. İklim ile ilgili risklerin yanı sıra çevresel, sosyal ve yönetişim konularının finansal hizmet sektörünün risk yönetim gündemindeki yerini koruyacağını öngörüyoruz" dedi.

Ankete göre; bankalar pratikteki fiziksel ve geçiş dönemi risklerini değerlendirme yeteneklerinin halen olgunlaşmakta olduğunu ortaya koyuyor. Bankların yüzde 54'ü iklim değişikliği ile ilgili maruz kalınan risklere ilişkin hazırlık niteliğinde bir anlayışa, yüzde 28'i ise kapsamlı bir anlayışa sahip. Kısa vadeye bakıldığında, yöneticilerin yüzde 98'i kredi riskinin gelecek 12 aylık dönem için en büyük endişe kaynağını oluşturduğunu düşünüyor. Siber güvenlik yüzde 80 ile ikinci sırada yer alıyor.

Damla Harman, "Siber güvenlik risk yöneticileri için uzun bir süredir en önemli riskler arasında yer alsa da COVID-19 pandemisi oyunun kurallarını değiştirdi. Pandeminin küresel ekonomide yarattığı şok etkisi kredilerle ilgili endişeleri önümüzdeki 12 ay için artırdı" dedi.

Bankalar pratikteki fiziksel ve geçiş dönemi risklerini değerlendirme yeteneklerinin halen olgunlaşmakta olduğunu ortaya koyuyor. Bankaların yüzde 54'ü iklim değişikliği ile ilgili maruz kalınan risklere ilişkin hazırlık niteliğinde bir anlayışa, yüzde 28'i ise kapsamlı bir anlayışa sahip.

Sektör Meclisleri

- Eğitim Meclisi, 20. Milli Eğitim Şurasını değerlendirdi
- Tekstil Meclisi, sektörü, 2021 yılının üretim, ihracat ve ithalat verileriyle kapsamlı değerlendirdi
- Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, vekillik mesleğinin önemi için yaptıkları çalışmaları istişare etti
- Doğal Gaz Meclisi, doğal gaz tedariği ve talebine yönelik gelişmeleri değerlendirdi
- Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, stokçuluğa yönelik karar ve uygulamaları değerlendirdi
- Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisinde, çalışma grupları ve sektör gündemi ele alındı
- Uluslararası Sağlık Turizmi Çalıştayı gerçekleştirildi
- Züccaciye Meclisi, kıyaslamalı ürün değerlendirmelerine yönelik çalışmaları istişare etti
- LPG Meclisi, ekonomik gelişmeleri ve Paris İklim Anlaşmasının sektöre yansımalarını üyeleriyle görüştü
- Ambalaj Meclisi, finansa erişim zorluklarının tedarik zincirine yansımasının sektöre etkisini görüştü

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

Eğitim Meclisi, 20. Milli Eğitim Şurasını değerlendirdi

TOBB Eğitim Meclisi toplantısı Meclis Başkanı Yusuf Ekinci başkanlığında toplanarak, eğitimde fırsat eşitliğinin tartışıldığı 20. Milli Eğitim Şurasında alınan 128 tavsiye kararını değerlendirdi.

MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı Prof. Dr. Cihad Demirli, MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu ve MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü İşyeri Tabanlı Mesleki Eğitim Daire Başkanı Süleyman Akgül'ün katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binasında gerçekleştirilen toplantıda, alınacak kararların hayata geçirilmesi için takibinin sağlanacağı önemle vurgulandı. Meclis Başkanı Yusuf Ekinci, yoğun katılımla gerçekleştirilen toplantıya Üyelerin katılımı için teşekkür ederek, en son yapılan toplantıdan bugüne yaşanan gelişmeler hakkında kısa bir bilgilendirmede bulundu.

"20. Milli Eğitim Şurası, tavsiye niteliğinde kararların çıktığı bir organizasyon oldu"

MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı Prof. Dr. Cihad Demirli, 1-3 Aralık 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen 20. Milli Eğitim Şurasının okul sahipleri, eğitimciler, öğrenciler, veliler ve STK'ların katılım sağladığı ve tavsiye niteliğinde kararların çıktığı bir organizasyon olduğunu belirtti. Demirli, eğitimde fırsat eşitliğinin tartışıldığı Şurada; 'Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği' başlığında, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması, özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinin iyileştirilmesi, temel eğitime erişimin ve eğitimde niteliğin artırılması, eğitim sisteminin kalitesinin izlenmesi, 'Mesleki Eğitimin İyileştirmesi' başlığında mesleki eğitimin genel yapısının güçlendirilmesi, insan kaynağının güçlendirilmesi, mesleki eğitimin itibarının artırılması, 'Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi' başlığında öğretmen yetiştirmenin iyileştirilmesi, öğretmenlerin mesleki gelişiminin desteklenmesi ve öğretmenliğin statüsünün artırılması konularının görüşüldüğünü ve 128 tavsiye kararı alındığını dile getirdi.

Öğretmenlik Meslek Kanunu ile ilgili Mecliste kurulan komisyonun hazırladığı dokümanlar paylaşıldı

Son dönemde basında genişçe yer bulan Öğretmenlik Meslek Kanunu ile ilgili olarak Meclis içinde kurulan komisyonun hazırladığı dokümanlar Komisyon Başkanı Cem Gülan tarafından Üyelerle paylaşıldı. Ayrıca; öğretmenlerin mesleki statüleri, çalışma koşulları, özlük hakları, mesleğe seçme ve atama kriterleri, kariyer basamakları, mesleki gelişmeleri için kriterlerin önemli olduğu vurgulanarak, devlet okulları ile özel okullara yapılacak düzenlemelerin bazı yönleri ile farklılaşmasının önemli olduğu belirtildi. Bahse geçen konuyla ilgili sektör temsilcilerinin görüşleri alındı. 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nda değişmeye gitmeden, düzenleyici Yönetmeliklerin sık değiştiğine değinen Üyeler, yapılacak mevzuat değişikliklerinde sektör temsilcilerinin görüşünün alınmasının önemini vurguladı.

KDV indiriminin devamı, sigorta ve vergi indirimlerinden yararlanma talepleri Kamu temsilcilerine iletildi

Üyeler tarafından, pandemiyle birlikte birçok sıkıntı ile karşı karşıya kalan sektörün daha önce verilen KDV indiriminin devam etmesi, sigorta ve vergi indirimlerinden yararlanmaları talepleri Kamu temsilcilerine iletildi. Sektör için diğer bir önemli konu olan özel okullarda görevli öğretmen ve uzman öğreticilerin ders saatlerinin düzenlenmesi ihtiyacının olduğunu söyleyen Üyeler, İngilizce dil öğretim kurslarında yaşanan sıkıntıları da dile getirdi. Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu sektör hakkında genel bir bilgilendirme de bulunarak Meclis Üyelerinin sorularına yanıt verdi ve sorunların çözümü için her zaman sektörle birlikte çalışmaya hazır olduklarını belirtti.

Meslek liselerinin kaliteli, nitelikli eğitime devam edebilmeleri için devlet tarafından desteklenmelerinin önemine dikkat çekildi

Mesleki eğitimin önemi, yaşanan sorunlar ve alınması gereken tedbirler ile ilgili olarak toplantıya davet edilen MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü İşyeri Tabanlı Mesleki Eğitim Daire Başkanı Süleyman Akgül yaptığı sunumla Mesleki Eğitimi Tanıtma ve Yaygınlaştırma Projesi hakkında değerlendirmede bulundu. OSB İçi ve Dışı Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin yaşadığı sorunları da ele alındığı toplantıda; sanayiye ara eleman sağlayan, son yıllarda önemi daha da anlaşılan meslek liselerinin kaliteli, nitelikli eğitime devam edebilmeleri için Devlet tarafından desteklenmelerinin önemine dikkat çekildi. Asgari ücret artışının da ele alındığı toplantıda, gelmesi planlanan ücret artışın işletmelere ve çalışanlar üzerindeki olası etkilerini değerlendirdi.

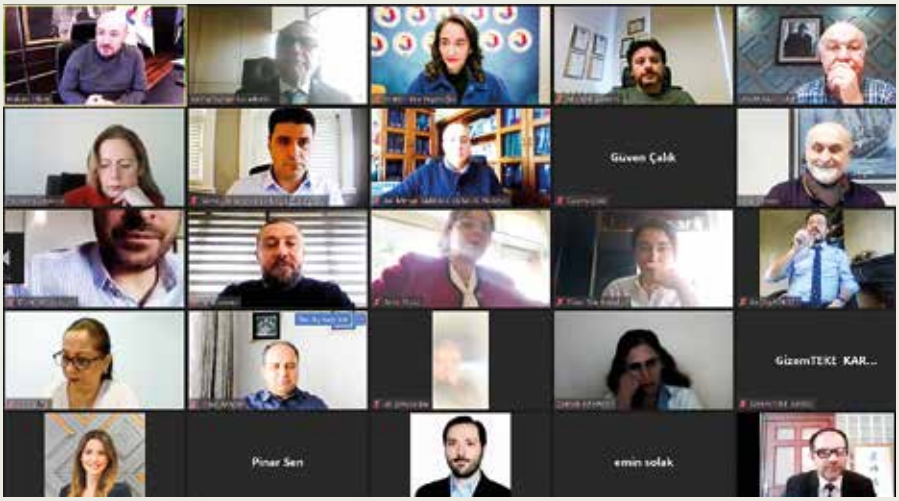
Tekstil Meclisi, sektörü, 2021 yılının üretim, ihracat ve ithalat verileriyle kapsamlı değerlendirdi

TOBB Türkiye Tekstil Sanayi Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu başkanlığında; TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kıvanç ve S. Selim Kandemir'in, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin üst düzey katılımıyla sektördeki son gelişmeleri görüşmek üzere video konferans yolu ile gerçekleştirildi. TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri Zeki Kıvanç ve S. Selim Kandemir sektördeki gelişmeleri yakından takip ettiklerini ve sorunları birinci elden TOBB Yönetimi olarak ilgili makamlara ilettiklerinin bilgisini verirken, sektörün her zaman yanında olduklarını ifade etti. Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu, sektörün son toplantısından bu yana gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili Meclis Üyelerini bilgilendirirken, pandemi sürecinde sektör olarak karşılaşılan zorlukların aşılması için yoğun bir çalışma içerisinde olduklarını belirtti.

Toplantıda Meclis Danışmanı Atilla Bağçuvan tarafından istatistikler eşliğinde sektörel durum değerlendirmesini içeren bir sunum gerçekleştirildi. Ocak-Kasım 2021 rakamları ile tekstil sektörünün kapsamlı bir şekilde değerlendirildiği toplantıda; üretim, ihracat ve ithalat verileri paylaşıldı. Toplantıya katılan TOBB UYUM Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezi Genel Müdürü Dr. Onur Yüksel bir sunum gerçekleştirerek, TOBB UYUM çalışmaları hakkında Meclis Üyelerini bilgilendirdi. Tekstil sektöründeki güncel gelişmelerin değerlendirildiği toplantıda, Meclis Üyeleri gündem maddelerine dair görüş alışverişinde bulundu. Toplantının gündem maddeleri olan; döviz kuru hareketleri çerçevesinde ekonomik konjonktür, 'PAMK (Pan-Avrupa Menşe Kümülasyonu Sistemi)' Türk tekstil sektörüne ne getiriyor?", Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve görüş istenen 'Yerli Malı Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı' konularında Meclis Üyelerince değerlendirmelerde bulunuldu.

Patent ve Marka Vekilleri Meclisi, vekillik mesleğinin önemi için yaptıkları çalışmaları istişare etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Türkiye Patent ve Marka Vekilleri Meclisi Kemal Yamankaradeniz başkanlığında, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken'in katılımıyla yılın son toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda; Meclis Başkanı Kemal Yamankaradeniz, Meclisin 2021 yılı faaliyetleri hakkında Üyelere bilgi verdi. Ayrıca, gelecek yılın ajandası da masaya yatırıldı. Çalışma gruplarının faaliyetleri hakkında bilgilendirmenin yapıldığı toplantıda vekillik mesleğinin öneminin kurumlar nezdinde anlaşılması için yapılabilecek ilave çalışmalar istişare edildi.

Doğal Gaz Meclisi, doğal gaz tedariği ve talebine yönelik gelişmeleri değerlendirdi

TOBB Türkiye Doğal Gaz Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı İbrahim Akbal'ın başkanlığında; kamu, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin katılımıyla sektörün güncel sorunlarını ve yeniliklerini görüşmek üzere toplandı. Meclis Başkanı Akbal açılış konuşmasında, Türkiye Doğal Gaz Meclisi'nin 2021 yılının son toplantısının yüz yüze gerçekleştirildiğinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek sözlerine başladı. Akbal; Kasım ayında yapılan Enerji Zirvesi'ne değinerek, yapılan görüşmelerde özlenen piyasa uygulamalarıyla serbestleşmiş daha liberal ve rekabetçi bir piyasa yapısının oluşmasının önemini tekrar dile getirme fırsatı bulduklarını belirtti.

Küresel doğal gaz talebi ve net sıfır hedefi uyarınca yapılması gerekli yatırımlar anlatıldı

Toplantı gündemi dâhilinde, EPDK Doğal Gaz Piyasası Daire Başkanlığı/Şebeke İşleyiş Grup Başkanı Dr. Bağdagül Kaya Caner 1 Ekim tarihinde devreye giren vadeli doğal gaz piyasası ve EPİAŞ Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasasındaki derinlik ve likiditenin arttırılmasına yönelik EPDK tarafından yürütülen çalışmalar üzerine sunum gerçekleştirdi. Meclis Üyesi BOTAŞ Doğal Gaz İşletme ve Piyasa İşlemleri Bölge Müdürü Murat Önde doğal gaz iletim sistemi, mevzuatsal gelişmeler ve şebeke gelişim süreçleri ile ilgili olarak bir sunum gerçekleştirdi. Önde, sunumlarında 2021 yılı tüketim oranlarına dair açıklamalarda bulunarak, BOTAŞ'ın iletim faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Türkiye OECD Daimi Temsilciliği'nde Enerji Müşaviri olarak görevini sürdüren Barış Sanlı 'Avrupa'nın Zor Kışı' isimli sunumlarında doğal gaz tedariği ve talebine yönelik gelişmeler hakkında değerlendirmelerde bulunarak 2022 yılına yönelik beklentilerini anlattı. Türkiye Doğal Gaz Meclisi Danışmanı Erdinç Özen, Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından son dönemde yayınlanmış olan World Energy Outlook küresel doğal gaz talebi ve net sıfır hedefi uyarınca yapılması gerekli yatırım ihtiyaç öngörüleri hakkında bilgilendirmelerde bulundu.

Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi, stokçuluğa yönelik karar ve uygulamaları değerlendirdi

TOBB Türkiye Dayanıklı Tüketim Malları Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu'nun katılımı ile Meclis Başkan Yardımcısı Burak Özaydemir başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda, sektörün güncel ihracat rakamları değerlendirildi. Daha sonra, Meclis Üyeleri; küresel çip endüstrisine yönelik genel bir değerlendirme yaptı. İlerleyen gündem maddesinde, son dönemde sosyal medya platformlarında görülen kıyaslamalı ürün değerlendirmeleri konusu istişare edildi. Stokçuluğa yönelik kararlar ve uygulamaların değerlendirildiği toplantı, "Made in Türkiye" kullanımına yönelik Genelgenin değerlendirilmesi ile son buldu.

Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisinde, çalışma grupları ve sektör gündemi ele alındı

TOBB Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi; TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci'nin katılımıyla, Meclis Başkanı Kutlu Karavelioğlu başkanlığında TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda toplandı. Toplantıda; önceki toplantıda alınan kararlar gözden geçirildi. Ardından, Orta Anadolu İhracatçılar Birliği (OAİB) Makine Şube Müdür Mehtap Önal tarafından "Makine Dış Ticaretinde 2021 Yılı İlk 10 Ay Değerlendirmesi" konu başlıklı sunum yapıldı.

COP-26 gelişmeleri ve sonuçları üyelerle paylaşıldı

Makine İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu (MAKFED) Genel Sekreteri Zühtü Bakır tarafından, "Sektör Temel Göstergelerindeki Gelişmelerin 2021 Yılı İlk 10 Ay Değerlendirmesi" başlıklı kapsamlı bir sunum gerçekleştirildi. Ayrıca, Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri Başkanı Dr. Can Fuat Gürlesel tarafından "Dünya ve Türkiye Ekonomisi- Gelişmeler ve Beklentiler" konulu sunum ve yorumlar Üyeler tarafından ilgiyle takip edildi. TOBB Çevre Müdürlüğü Uzman Yrd. Esin Özarslan tarafından; COP-26 sürecinde yaşanan gelişmeler, konferansın çıktıları ve Türkiye'nin konumu ile ilgili Meclis Üyeleri bilgilendirildi.

Makine Tescil Sistemiyle ilgili yapılan faaliyetlerin bilgisi verildi

Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Özgür Karacaoğlu, 6750 Sayılı Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu ve uygulamada güncel gelişmelere ilişkin detaylı bir bilgilendirme yaparak konu ile ilgili görüşleri aldı. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdür Yardımcısı Dr. Ali Murat Sürekli; Makine Tescil Sistemi ile ilgili Bakanlığın ve diğer kuruluşların faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Toplantı sonunda, MAKFED Genel Sekreteri Zühtü Bakır, Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi altında faaliyet gösteren Mevzuat Komitesi ve Kiralama Komitesi Çalışmaları hakkında bilgilendirmede bulundu ve alınan kararları katılımcılarla paylaştı.

Uluslararası Sağlık Turizmi Çalıştayı gerçekleştirildi

TOBB Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Meclis toplantısı, Meclis Başkanı Dr. Özgür Öztan başkanlığında; Meclis faaliyet konularına göre oluşturulan Meclis Alt Komisyonlarının başkanlık seçimi ile 2022 yılında yapılması planlanan Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Çalıştayını görüşmek üzere video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Dr. Özgür Öztan, Meclisin göreve başladığı tarihten bu yana Meclis adına yapılan çalışmaları, katılım sağlanan toplantıları ve Meclis adına kamu kurumlarına verilen görüşleri Meclis Üyeleri ile paylaştı. Meclis Alt Komisyon seçimlerinin yapılmasının ardında Başkan Yardımcısı Genco Çetinkanat, 2022 yılında yapılması planlanan Türkiye Uluslararası Sağlık Turizmi Çalıştayı hazırlık çalışmaları konusunda Meclisi bilgilendirdi. Çalıştay hazırlık çalışmalarına katkıda bulunacak Meclis Üyeleri belirlendi. Çalıştay için Meclis Üyeleri ve oluşturulan komisyonlar arasında görev taksimi yapıldı.

Züccaciye Meclisi, kıyaslamalı ürün değerlendirmelerine yönelik çalışmaları istişare etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Türkiye Züccaciye Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz'un katılımı ve Meclis Başkanı Murat Kolbaşı başkanlığında, sektör temsilcilerinin katılımıyla video konferans yoluyla gerçekleştirildi. Ali Kopuz; Meclisin 2021 yılında 6 toplantı gerçekleştirdiğini ifade ederek, bu başarılı performansın 2022 yılında da devam etmesini umduğunu belirtti. Toplantıya misafir olarak katılım sağlayan Moldova Ankara Büyükelçisi Dmitri Croitor, Moldova'da yatırım fırsatları hakkında bilgilendirmede bulunarak, sektör temsilcilerine Moldova'da yatırımcı olmanın cazip yönlerini Türkçe sunumuyla aktardı.

Moldova'nın büyük bir pazar olduğuna değinen Büyükelçi Croitor, iki ülke arasında oluşacak iş birliklerine açık olduklarını vurguladı. Sektörün 2021 yılı değerlendirmesinin yapılıp 2022 yılından beklentilerinin ele alındığı toplantıda, son dönemde sosyal medya platformlarında görülen kıyaslamalı ürün değerlendirmelerine yönelik yapılabilecek çalışmalar da Meclis Üyeleri tarafından istişare edildi. Toplantı; şirketlerde COVID-19 süreci ve aşı uygulamaları ve Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin sektöre olası etkileri konu başlıklarının değerlendirilmesiyle son buldu.

LPG Meclisi, ekonomik gelişmeleri ve Paris İklim Anlaşmasının sektöre yansımalarını üyeleriyle görüştü

TOBB Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Gökhan Tezel Başkanlığında video konferans aracılığıyla gerçekleştirildi. Toplantıda öncelikle ekonomik gelişmeler; döviz kurunda yaşanan değişimler, asgari ücret artışı ve ücret ve maaşların asgari ücret tutarından damga vergisi ve gelir vergisinin alınmamasına ilişkin konular değerlendirildi. Ayrıca, Paris İklim Anlaşmasının LPG sektörüne yansımasıyla ilgili olarak Meclis Üyeleri görüşlerini dile getirdi. Son olarak teknik komite, mevzuat komitesi, oto gaz komitesi ve tüplü gaz komitesinin gündemindeki konular değerlendirilerek toplantıya son verildi.

Ambalaj Meclisi, finansa erişim zorluklarının tedarik zincirine yansımasının sektöre etkisini görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Türkiye Ambalaj Meclisi toplantısı, Meclis Başkanı Mustafa Tacir başkanlığında video konferans yolu ile gerçekleştirildi. Toplantıda; öncelikle, finansa erişim zorluklarının tedarik zincirine yansıması ve bunun ambalaj sektörüne etkisine değinildi. Meclis Üyeleri konu ile ilgili görüşlerini dile getirdi. Ayrıca, Gümrük Birliği mevzuatının ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmesi ve hammadde tedarikinde yaşanan sıkıntıların sektöre yansımasıyla ilgili görüşler paylaşıldı. Son olarak ambalaj sektörü için yetkin insan kaynağı sağlanması ile ilgili bir ekip kurulmasına karar verildi.

Odalar ve Borsalar

- Kayseri Ticaret Odası ev sahipliğinde 'AB-Türkiye Gençlik İklim Forumu' yapıldı
- Adana'nın kurtuluşunun 100'üncü yılı büyük bir coşkuyla kutlandı
- "Sakarya, IPARD Programı desteklerinden faydalanmalı"
- "CEYGEM, faaliyetlerini hız kesmeden sürdürüyor"
- Uzunköprü'de Mesleki Eğitim Protokol Yürütme Kurulu Toplantısı gerçekleşti
- Polatlı TO, Sanal Fuar hazırlıklarını hızlandırdı
- Selçuk TO, zeytinyağı firmalarını ziyaret etti
- Tavas TO Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Protokolü imzalandı
- Ödemiş Ticaret Odası'ndan bir coğrafi işaret tescili daha

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Kayseri Ticaret Odası ev sahipliğinde 'AB-Türkiye Gençlik İklim Forumu' yapıldı

Kayseri AB Bilgi Merkezi tarafından düzenlenen 'AB-Türkiye Gençlik İklim Forumu', Kayseri Ticaret Odası ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Akademisyenlerin katıldığı iklim değişikliği konulu forumun ardından Kayserili gençler, dört alanda atölye çalışmaları yaparak iklim değişikliğine karşı çözüm odaklı öneriler üretti.

Küresel iklim değişikliği karşısında çözüm odaklı öneriler üretmeye teşvik etmek ve gençler arasında iklim değişikliği bilincinin yaygınlaşması amacıyla Kayseri Ticaret Odası bünyesinde faaliyet gösteren Kayseri AB Bilgi Merkezi, 'AB-Türkiye Gençlik İklim Forumu' ile ses getiren farkındalık çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Kayseri Ticaret Odası M. Rifat Hisarcıklıoğlu Konferans Salonu'nda gençlerin katılımıyla düzenlenen forumda, iklim krizi özelinde karar vericilerin izlemesi gereken yol haritası ve alınması gereken aksiyonlar hakkında önemli bilgiler paylaşıldı.

"Dünyanın yaşanılır kalması için küresel dayanışmaya ihtiyaç var"

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun ve Abdullah Gül Üniversitesi'nin desteği ile gerçekleştirilen etkinlikte, KTO Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Gülsoy, iklim değişikliğinin getirdiği risklere vurgu yaptı. İnsanların yaşadıkları dünya haricinde başka dünyalarının olmadığını bu nedenle dünyanın yaşanabilir kalması için çalışmalar yapılması gerektiğini söyleyen Gülsoy, "Burada artık yaşanmaz, hadi diğer gezegene taşınalım diyecek lüksümüz yok. Amacımız, başka bir gezegene gitsek orayı da kirletecek potansiyele sahip toplumumuzda farkındalık oluşturmak. Siz pırıl pırıl genç beyinlerle yaşadığımız habitatı korumanın, güzelleştirmenin yollarını bulmak. Çünkü siz gençler, geleceğin karar vericileri, sanayicileri, bilim insanları, her şeyden öte geleceğin anne-babaları olacaksanız. İşte bu nedenle dünyanın yaşanabilir kalması ve bu krizle mücadele etmek için küresel bir dayanışmaya ihtiyacımız var" diye konuştu.

"Tüm insanlık olarak bir şeyler yapmamız gerekiyor"

İklim krizinin etkilerini son yıllarda çok ciddi örnekleri ile yaşadığımızı ifade eden KTO Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Gülsoy, bu etkinin önümüzdeki yıllarda artarak devam edeceğini, Kayseri Ticaret Odası olarak "Birlikte Güçlüyüz" sloganını şiar edindiklerini vurguladı. Güçlü bir birliktelik ile bu problemi çözmek için tüm insanlık olarak bir şeyler yapmamız gerektiğini söyleyen

Gülsoy, "Hepimiz bireysel olarak elimizden geleni yapmakla yükümlüyüz. Bugün boşa akıttığımız her damlaya, bundan 20 yıl sonra siz gençler daha çok ihtiyaç duyacaksınız. Bilinçsizce tükettiğimiz, harcadığımız her şey gelecekte kıtlığa sebep olacak. Her yapılan yanlış şey doğayı ve çevreyi bozuyor. Doğanın dengesi bozulunca iklim değişiyor. Sıcaklık artışı yaşanmaya devam ediyor. İklim değiştikçe, sıcaklık arttıkça türler yok oluyor. Her türün var olmasında bir sebep var ve bunların dünyaya faydası var. Her bir canlının dünya için çok önemi var ve biz giderek bu türleri kaybediyoruz. İnsanın yaşaması için çevreyi korumamız lazım" diye konuştu.

"İklim krizine karşı değişmek zorundayız"

Son dönemlerde sıkça duyulan iklim değişikliği, karbon salınımı, kuraklık, yeşil mutabakat gibi kavramların ne anlama geldiği ve hayatımızı nasıl etkilediğini daha net anlayabilmek adına bu forumu düzenlediklerini aktaran Mehmet Gülsoy, "İklim değişikliğine karşı değişmek zorundayız. Elbette bireysel yükümlülük yanında küresel dayanışmaya da ihtiyacımız var. AB, Paris İklim Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için Türkiye dahil tüm ortaklarla birlikte çalışıyor. Özellikle üretim ve ticaret bacağını etkileyen 'Yeşil Mutabakat' noktasında bizim gibi kurumların atması gereken adımlar var" dedi. Kayseri TO olarak Kayseri gibi bir sanayi ve ticaret kentinin Yeşil Mutabakata uyumunu kolaylaştıracak çalışmalara başladıklarını belirten Mehmet Gülsoy, "Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun katkılarıyla, Kayseri Ticaret Odası ve Kayseri AB Bilgi Merkezi olarak bireylerin iklim değişikliğine ilişkin farkındalığını artırmak için birçok kampanya yürütüyor ve etkinlikler düzenliyoruz" şeklinde konuştu.

"Kayseri Ticaret Odası kendi elektriğini üretiyor"

Kayseri Ticaret Odası'nın iklim konusunda yaptığı sosyal sorumluluk projeleri ve etkinliklerinden bahseden Mehmet Gülsoy, Kayseri Ticaret Odasının karbon ayak izini azaltmak için, hizmet binasında yapımı tamamlanan Güneş enerjisi sistemi ile kendi elektriğini üreteceğini söyledi. Bu tarz konuda referans kurum olmaya devam edeceğini de belirtti. Gençler, 4 ayrı atölyede, akademisyenlerin moderatörlüğünde, iklimi değişikliğini alt başlıklarda tartışarak, gençliğin bu konudaki görüşlerini çözüm önerilerini belirledi. Atölye çalışmaları ile iklim değişikliği konusunda farkındalık kazanıp grup görüşmeleri yapıp bilgi ve deneyim kazanarak fikir alışverişinde bulundu. Forumun son kısmında gençler, yaptıkları sunumlarla çalışmalarını ve çözüm önerilerini açıkladılar.

Adana'nın kurtuluşunun 100'üncü yılı büyük bir coşkuyla kutlandı

Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşu, Adana TO, Adana SO, Adana TB ve Adana Hacı Sabancı OSB iş birliğinde hazırlanan 3 bin 628 metrelik Türk bayrağı ile coşkuyla kutlandı. Jandarma Özel Asayiş Komutanlığı'na bağlı askerler de iki helikopterle 'Çelik Kanatlar Gösterisi' gösterisi sergiledi.

Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşu kapsamında yapılan tören 5 Ocak Meydanı'nda başladı. Törenin ardından Büyük Saat ile Ulu Cami Minaresi arasına Türk bayrağı asıldı. Ardından da bir manga asker tarafından saygı atışı yapıldı. Atatürk Anıtı'na çelenk konulmasının ardından katılımcılar yürüyerek İstasyon Meydanı'na geçti. Burada saygı duruşunda bulunularak İstiklal Marşı okundu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kutlama mesajının da okunduğu törende konuşan Vali Süleyman Elban, vatandaşların kurtuluş bayramını kutladı.

"Bize bırakılan bu kutsal emaneti yüceltmek için her şeyi yaparız"

Adana Valisi Süleyman Elban, "Çukurova'nın her tarafında emsalsiz bir mücadele başladı. Verilen bu kahramanca mücadelenin sonunda düşman artık pes etmek, havlu atmak zorunda kaldı. Milli Mücadele'nin lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten aman dileyip barış, ateşkes talebinde bulundular. 20 Ekim 1921'de Ankara Antlaşması'yla Fransızlar Adana'dan çekilmeyi kabul ettiler. 5 Ocak 1922 tarihi itibariyle yani 100 yıl önce bugün Adana'mız tam olarak bağımsızlığına, hürriyetine kavuşarak düşman işgalinden kurtulmuştur" dedi. Adana'nın her bir köşesinde o dönemde yaşanan mezalimleri ve atalarımızın verdiği kahramanlık mücadelesini gördükçe, mücadelenin büyüklüğünü anladıkça gururlandığını söyleyen Vali Elban, "İnşallah biz de onların vermiş olduğunu bu destansı mücadeleye layık oluruz ve Adana'mızı onlar nasıl kurtarıp bize teslim etmişse biz de onların emanetlerini yüceltmek için elimizden geleni yaparız" diye konuştu.

"Türkiye rekoru kırdık"

Adana'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümü kutlamaları kapsamında, 6 bin 500 kişilik ekip, kentin tarihi simgelerinin bulunduğu caddelerde 3 bin 628 metre uzunluğundaki Türk bayrağıyla yürüdü. Tarihi Büyük saat ve Uğur Mumcu Meydanı'ndan ayrı ayrı başlayan yürüyüşte, 6 bin 500 kişinin taşıdığı 500 ve 3 bin 128 metrelik iki parça bayrak, tarihi Taş Köprü'de birleştirildi. Taş Köprü'de düzenlenen etkinlikte, Jandarma Genel Komutanlığı Havacılık Başkanlığı ait iki helikopterle Çelik Kanatlar Gösterisi yapıldı. Kano ve kürek sporcuları da Seyhan Nehri'nde gösteri gerçekleştirdi. Adana Valisi Süleyman Elban, Türkiye'de bugüne kadar 3 bin metre uzunluğunda bayrak açılmadığını, kendilerinin organize ettiği kurtuluş etkinliğinde Türk Bayrağı'nın uzunluğunun 3 bin 628 metreye ulaşarak Türkiye rekoru kırıldığını söyledi.

Vali Süleyman Elban, kentte 100 yıl önce düşman işgaline karşı destansı mücadeleler verildiğini söyledi. Yaşanan acıların ardından başarıya ulaşılarak 5 Ocak'ta gündere ay yıldızlı bayrağın dikildiğini anımsatan Elban, "5 Ocak'ı her yıl kutluyoruz ancak bu yıl bir asrı devirdik, 100'üncü yıl özel bir gündü. Büyük saat'ten İstasyon Meydanı'na kadar 3 bin 628 metre uzunluğunda bayrak açtık. Şu anda Taş Köprü'de, arkamızda Türkiye'nin en uzun bayrağını açtık. Türkiye'de henüz 3 bin metreyi bulan bir bayrak olmadı. Bu rakamla Türkiye rekoru kırdık. Çeşitli gösterilerle bu rekoru süsleyeceğiz. Bundan sonra da yıl içerisinde bu tür etkinliklerimize devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

“Sakarya, IPARD Programı desteklerinden faydalanmalı”

Akyazı TB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Şener Bayraktar, Akyazı TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şinasi Bayraktar, Sakarya TSO Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ ve Sakarya TB Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, yaptıkları ortak açıklamada IPARD Programının Sakarya’yı da kapsaması gerektiğini bu desteklerin ülke geneline yayılmasının elzem olduğunu söylediler.

Sakarya’da TOBB’a bağlı Oda ve Borsa Başkanları yaptığı ortak açıklamada, tarım sektörünün milli gelire ve istihdama yaptığı katkının yanı sıra, gıda ve sanayi açısından temel ihtiyaç maddelerini üreten bir sektör olması nedeniyle stratejik önem taşıdığının altını çizerek, AB’ye katılım öncesi kırsal kalkınma programı mali yardım aracı olan IPARD hibelerinin, tarım ve hayvancılık sektörü için büyük önem arz ettğini söylediler. Açıklamada, süt, kırmız et, beyaz et, balıkçılık, meyve ve sebze sektörlerinin modern bir yapıya kavuşması için hibe fonu sağlayan bu program içerisinde yeni dönemde Sakarya’nın yer almasını talep ettiklerini, Sakarya ekonomisinde tarım sektörünün önemli bir paya sahip olduğunu ayrıca, tarımsal potansiyelin yüksek olması ve bölgenin hızlı sanayileşme sürecine girmesinin, tarım ile birlikte tarıma dayalı sanayi sektörünün gelişmesinde önemli rol oynadığına vurgu yaptılar.

“Sakarya’nın tarım potansiyeli yüksek”

Tarımsal ürünlerin değerlendirilmesi ve pazarlanmasında ilde bulunan tarım ile ilgili kurum ve kuruluşların, odaların, borsaların, kooperatiflerin, üretici birliklerinin katkısı büyük olduğunu söyleyen Sakarya’da TOBB’a bağlı Oda Borsa Başkanları, “İlimizin Marmara bölgesinde bulunması, tarımsal ürünlerin talebinin yüksek olması, çevre illere göre ulaşım açısından merkezi konumda bulunması, bölgedeki ve çevresindeki illerle karşılaştırıldığında tarımsal üretim ve potansiyelinin yüksek olması, tarım ekonomisine katkı anlamında çok önemlidir. Türkiye’nin diğer sektörler arasında tarım sektörünün payı yüzde 8 dolayında iken, Doğu Marmara Bölgesinde yer alan Sakarya’da ise tarım sektörü diğer sektörlere göre yüzde 24’lük pay almaktadır” dedi. Sakarya’daki tarımsal gelirde en yüksek payın hayvancılık sektörüne ait olduğunun altını çizen Oda Borsa Başkanları, meyvecilik gelirleri içinde en büyük payın ise fındığa ait olduğunu söyledi. İlçe bazlı bakıldığında ise; ilçelerde tarım sektöründe yapılacak yatırımlar ve verilecek desteklerde çeşitliliğin, istihdamın ve refah seviyelerinin artmasına imkân sağlayacaklarını söyleyen Başkanlar, “İlimizin güçlü tarım potansiyeli değerlendirildiğinde AB tarafından aday ve potansiyel aday ülkelere destek olmak amacıyla oluşturan IPARD Kırsal Kalkınma Programı’nda Sakarya’nın yer alması gerekmektedir” diye konuştu.

“Sakarya, listenin en başında yer almalı”

Oda Borsa Başkanları, “Sakarya’nın güçlü ve verimli tarımsal yapısı göz önüne alındığında, Sakarya’da tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesinin ve bu alanda yapılacak yatırımların gerekliliği, kırsal alanlarda işgücüne katılım yoğun olarak tarım sektöründe gerçekleştirilmesi gibi temel unsurlar Sakarya’nın bu destek program çerçevesinde değerlendirilmesinin elzem olduğunu göstermektedir. Destek Programına dahil olan 42 ilimizin tarımsal üretim ve ekonomiye katkıları değerlendirildiğinde ve Sakarya’nın mevcut tarımsal potansiyeli ile bu listenin en başında yer alması gerektiğini düşünmek yanlış olmaz” ifadelerine yer verdi.

“IPARD’a eklenerek hakkımız teslim edilmeli”

Sakarya’nın hak ettiği şekilde değerlendirilmesi gerektiğini düşünen, IPARD Programına yeni eklenecek iller arasında Sakarya’nın özellikle yer almasını talep eden Başkanlar, “Bu konuda Akyazı Ticaret Borsası, Akyazı Ticaret ve Sanayi Odası, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası ve Sakarya Ticaret Borsası olarak daha önce defalarca bu konuyu dile getirdik ancak bir neticeye varamadık. Dolayısıyla alınan bilgilere göre Bu programa yeni eklenecek iller arasında ilimizin yer alması hakkını teslim etmek anlamında önem taşımaktadır. Bu konuda gerek milletvekillerimiz, gerek Ankara lobimizin, ilgili bakanlıklarımız nezdinde gerekli çalışmaları yaparak ilimizin hak ettiği bu kapsam içine alınmasını önemle rica ediyoruz” diyerek açıklamalarını sonlandırdılar.

"CEYGEM, faaliyetlerini hız kesmeden sürdürüyor"

CEYGEM (Ceyhan İş Geliştirme Merkezi) 10 binin üzerinde kişiye tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde Meslek Edindirme Eğitimi, İlk yardım Eğitimi, Girişimcilik Eğitimi ve MYK'da belgelendirme yaparak her yıl kendini ikiye katlayıp faaliyetlerini sürdürüyor.

CEYGEM Yönetim Kurulu Başkanı ve aynı zamanda Ceyhan Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Can, CEYGEM, Ceyhan Ticaret Odası'nın öncülüğünde, Ceyhan'daki Meslek kuruluşları olan Ceyhan Ticaret Borsası, Ceyhan Ziraat Odası, Ceyhan Esnaf Kef. Koop. ve TOBB ortak olduğu kar amacı gütmeyen bölgemizin bu yapıdaki tek mesleki eğitim, belgelendirme ve KOBİ geliştirme kuruluşudur" dedi. CEYGEM, Ortaklar Kurulu tarafından yönetilmekte olup, Ceyhan Ticaret Odası adına Şeref Can, TOBB adına Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Zeki Kıvanç, Ceyhan TB adına Mustafa Aydar, Ceyhan Ziraat Odası adına Mehmet Savaş Öztürk, Ceyhan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi adına İbrahim İkidağ görev alıyor.

"Adana'ya hizmet etmek için güçlü bir iş birliği oluşturduk"

Bölgeye hizmet etmek için güçlü iş birliği oluşturduklarına dikkat çeken Ceyhan Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Can, CEYGEM'in önemine değinerek, TOBB MEYBEM, Ankara Sanayi Odası METES, Bursa Sanayi Odası MESYEB, Sakarya Esnaf Sanatkarlar Odaları Birliği SESOB ve AS Kalite Test ve Belgelendirme Merkezi ile iş birliği kapsamında MYK tarafından zorunluluk kapsamına alınan 181 meslekte MYK sınavlarının CEYGEM yerleşkesinde ve işletmelerde yapıldığının altını çizdi. Bu meslekler ise Çelik Kaynakçı, Endüstriyel Boru Montajcısı, Makine Bakım, Makine Montaj, Köprülü vinç Operatörü, Elektrik Tesisatçısı, Ahşap Kalıpçı, İskele Kurulum Elemanı, Betonarme Demircisi, İnşaat Boyacısı, Duvarcı, Betoncu gibi meslek dalları. Ayrıca, CEYGEM bünyesinde 'Hayat Boyu Öğrenme' kapsamında Meslek Edindirme Eğitimleri, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde 'Mesleki Belgelendirme Eğitimleri' de devam etmekte.

"Tüm firmalara argon kaynakçısı yetiştiriyor"

CEYGEM projesinin bölgenin kaderini değiştirecek nitelikte olduğunu ifade ederek bundan bütün vatandaşların daha etkin yararlanması için daha çok yere ulaşma noktasında da basın mensuplarına da görev düştüğünü ifade eden Yönetim Kurulu Başkanı Şeref Can, "Cumhurbaşkanı Türkiye için önemli bir tesisin temelini attı. Bölgedeki bu güzel gelişmeler nedeni ile zaten ihtiyaç olan nitelikli personel ihtiyacı daha da artıyor. Personelin işe alımı için de MYK belge şartı aranmıyor. Bizler bu bölgenin insanları olarak burada çalışacak personelin öncelikle Ceyhan ve bölgemizden alınmasını istiyoruz" diye konuştu.

Firmaların ihtiyaç duydukları personelin MYK belgelerinin olmadığı durumlarda, firmada personeli eğitmek için zaman kaybetmek yerine dışarıdan personel temin etmeyi tercih ettiklerini, tam da bu noktada CEYGEM'in öneminin ortaya çıktığını belirten Başkan Şeref Can, "Biz CEYGEM olarak MYK'nın zorunlu kıldığı 181 Meslekte Belgelendirme ve Meslek Edindirme Eğitimleri veriyoruz ve bu sayede MYK belgesi olan nitelikli personel kolaylıkla işe girebiliyor. Rönesans Firması ile İş birliği kapsamında Argon Boru Kaynakçısı yetiştirmek için en son teknoloji donatılmış atölyemizde ücretsiz eğitimler açılacak olup kursiyerlere iş imkanı verilmekte ve yurt dışında da çalışma olanağı sunulmakta" açıklamalarında bulundu.

"Girişimcilerin kuluçka merkezi"

CEYGEM sadece donanım ve tecrübeleri ile MYK ve Meslek Edindirme Eğitimleri ile bölgeye hizmet vermekle kalmayıp bunun yanı sıra girişimcilere olan destekleri ile de onlara kuluçka merkezi olduğundan söz eden Başkan Şeref Can, "İster CEYGEM'den, ister online olarak girişimcilik eğitimlerini alan firmalar CEYGEM'de işletme kurmak istediklerinde başvurularını yapıyorlar. CEYGEM Yönetim Kurulu olarak başvuruları değerlendirilip Ceyhan ve bölgeye katkı sağlayacak istihdam yaratacak fayda sağlayacağına kanaat getirilen girişimcilerin başvurusu onaylanır" dedi.

CEYGEM yerleşkesinde onlarca sektörde makine imalat, enerji, raf sistemleri, mobilya, boya kumlama yalıtım, dekorasyon, inşaat, halı yıkama, gıda kurutma ve yeme içme lokanta sektörü gibi Ceyhan'ın ihtiyacı olan firmalar kurulduğunu ve hizmet verildiğini de ekleyen Başkan Can, "Girişimcilerin tamamı girişimcilik eğitimlerini alarak bilinçli bir şekilde işletmelerini kurup ciddi yatırım ve istihdam sağlıyorlar. Kuruluş ve işletme dönemlerinde bu firmalara destek sağlanarak bölgedeki diğer firmalar ile arasında köprü olunup iş birliğinin güçlendirilmesi konusunda onlara yardımcı olunuyor. Bu bağlamda CEYGEM, TOBB başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının bir işletmesi olarak kamu gibi hizmetlerine hız kesmeden devam etmektedir" ifadelerini kullandı.

Uzunköprü'de Mesleki Eğitim Protokol Yürütme Kurulu Toplantısı gerçekleşti

Mesleki eğitim ile reel sektörü birbirine entegre etmek amacıyla TOBB ile MEB ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi arasında imzalanan Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamında Uzunköprü Mimar Muslihiddin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Protokol Yürütme Kurulu Yönetim Kurulu Toplantısı, Uzunköprü Ticaret Borsası Hizmet binasında yapıldı.

Protokol Yönetim Kurulu Başkanı Egemen Aslan'ın başkanlığında yapılan toplantıya Uzunköprü Ticaret Borsası Meclis Başkanı Abdullah Saka, Uzunköprü Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ercan İhtiyar, UTSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Şerafettin Çakır, İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Turgut Yıldırım ve Mimar Muslihiddin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Okul Müdürü Mesut Kaya ile Müdür Yardımcısı Burcu Yalınız katıldı.

Yıllık değerlendirme yapıldı

Toplantı 2020-2021 eğitim-öğretim yılının değerlendirilmesi, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında yapılacak etkinliklerin, çalışmaların planlanması, Okulun fiziki durumunun değerlendirilmesi, yeni kayıt olan öğrencilerin durumlarının değerlendirilmesi, proje bölümü olan kimya teknolojisi alanı öğrencilerine burs verilmesi hususunun görüşülmesi, yapılacak teknik gezilerin planlanması, sektör ile iş birliği yapılarak öğretmen, öğrenci eğitimlerinin ve projelerinin planlanması, proje alanını yaygınlaştırma çalışmaları ve 2022-2023 eğitim-öğretim yılında proje kapsamına alınacak alanların belirlenmesi gündem maddelerinin görüşülmesi ve karara bağlanması ile son buldu.

"Talepte bulunanlarla iş arayanları bir araya getirecek bir çalışma"

Uzunköprü Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı ve Protokol Yönetim Kurulu Başkanı Egemen Aslan, yarının Türkiye'sini inşa edecek olan gençlerin eğitimine önem verdiklerini belirtti. Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB ve TOBB ETÜ arasında imzalanan bu protokolü sektörlerin aradığı nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi adına büyük bir fırsat olarak gördüklerinin altını çizen Aslan, "Bu doğrultuda Uzunköprü Ticaret Borsası olarak proje okulumuz olan Uzunköprü Mimar Muslihiddin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi başta olmak üzere, eğitime elimizden gelen maddi ve manevi tüm desteği veriyoruz. Üretmek için mutlaka sanayi lazım, yatırım lazım, üretmek için mutlaka ona uygun kalifiye personel lazım. Piyasaya baktığımızda bir taraftan sanayisini oluşturmuş, iş yerini kurmuş firmaların istedikleri ölçüde yeterli donanıma sahip eleman bulmakta zorlandığını görüyoruz. Diğer taraftan da bir işsizler ordumuzun olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla bu iki piyasayı bir araya getirecek. Yani talepte bulunanlarla iş arayanları bir araya getirecek bir çalışmada yer alıyoruz" ifadelerini kullandı.

"Aile desteği kritik önemde"

Mesleki eğitim projelerinin başarıya ulaşabilmesi için aile desteğinin önemine de vurgu yapan Egemen Aslan, çocuklar ne kadar çok destek görürse başarının da o oranda artış kaydettiğine atıfta bulundu. Aslan, konuya ilişkin şunları kaydetti: "Bir yandan çocuklarını mesleki eğitime yönlendirerek üretimde pay sahibi olmaları ve geleceklerini bu yolla kazanmaları yönünde karar alabilmeleri için ailelerin teşviki ve desteği çok önemli. Bu konuda da çalışmalar yapılmalı. Uzunköprü Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclisi ile birlikte, okulun Türkiye'ye rol model olması için fiziki alanların iyileştirilmesinden burs ve staj imkânlarına, teknolojik alt yapısının iyileştirilmesinden mesleki gelişim eğitimlerine kadar, gereken tüm desteği vereceğimizden kimsenin şüphesi olmasın. Yapacağımız çalışmalarla, gençlerimizi hem sektörün aradığı niteliklerle donatmış hem de istihdama katkı sağlamış olacağız."

Polatlı TO, Sanal Fuar hazırlıklarını hızlandırdı

Polatlı Ticaret Odası, Azerbaycan Cumhuriyeti Ulusal Girişimciler (İşverenler) Örgütleri Konfederasyonu ve Azerbaycan Ticaret ve Sanayi Odası ile ortaklaşa yürütülecek ve ilçenin ihracat rakamlarını önemli derecede etkileyecek sanal fuar organizasyonu için tanışma toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantı esnasında iki kurum ile Polatlı Ticaret Odası arasında kardeş oda protokolü imzalandı. Polatlı Ticaret Odası ihracat yapmak isteyen üyelerine köprü oluşturmak için başlattığı 'Dev Lobi Hamlesi' projesi kapsamında gerçekleştirileceği sanal fuar için çalışmalarını hızlandırdı. 25 Şubat 2022 tarihinde tüm sektörlerin katılımına açık olarak gerçekleştirilecek sanal fuar organizasyonun katılımcılara sağlayacağı faydaların ele alındığı tanışma ve istişare toplantısında ihracata açılacak kapının her iki ülke için de hayırlı olması temennilerinde bulunuldu. Online platformda gerçekleştirilen tanışma toplantısına Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya ile Yönetim Kurulu Üyeleri Mesut Aşgın, Gökden Dereköy, Hasan Koç, İsfendiyar Kaya, Hasan Yıldırım katılırken Azerbaycan Cumhuriyeti Ulusal Girişimciler (İşverenler) Örgütleri Konfederasyonu'ndan Başkan Vekili Vüqar Zeynalov ve konfederasyon üyeleri ve Azerbaycan Ticaret ve Sanayi Odasından Yönetim Kurulu Başkanı Niyaz Ali-zadə ve Azerbaycan Ticaret ve Sanayi odası personelleri katıldı.

Uzun vadede ticarete fayda sağlayacak bir proje

Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya, ilçenin sosyo-ekonomik durumu, Odanın faaliyetleri ve Polatlı Ticaret Odası Organize Sanayi Bölgesi faaliyetleri hakkında katılımcılara bilgilendirmede bulundu. Başkan Sakarya, "Kardeş ülkemiz Azerbaycanla yaptığımız bu proje bizleri çok heyecanlandırdı. Daha önce yaptığımız birçok projeden çok daha özel bir proje. Tanışma toplantısının ardından gerçekleştireceğimiz toplantılar ile üyelerimizin partner olabilmesi ve tanışabilmesi için ortam oluşturacağız. Bu toplantıların uzun vadede ticarete katkı sağlayacağını düşünüyoruz" ifadelerini kullandı. Azerbaycan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Niyaz Ali-zadə Ticaret ve Sanayi Odası hakkında bilgi vererek çalışmalarına başlanılan projeyi memnuniyetle karşıladığını ve iş birliği protokolüne memnuniyetle imza attığını beyan etti.

"Üyelerimizin ihracat yapmasına öncülük etmek istiyoruz"

Hazırlanan projenin heyecanı içerisinde olduklarını ifade eden Polatlı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ulvi Sakarya, "2021 yılı programlarımız içerisinde üyelerimize dış ticaret anlamında öncülük etmek onlara yol göstermek anlamında hedeflerimiz var. Biz bunu ilk olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Azerbaycan Türk Cumhuriyeti ile ateşleyip hızlandırmayı arzu ettik. Çok uzun olmayan bir sürede bunu realetiye dökmek ve sonuç almak istiyoruz. Azerbaycan Türk Cumhuriyeti tacir üyeleri ile bizim üyelerimiz arasında bir iletişim kurup onları bir araya getirmek ve ticareti geliştirmek istiyoruz" dedi.

Azerbaycan Cumhuriyeti Ulusal Girişimciler (İşverenler) Örgütleri Konfederasyonu'ndan Başkan Vekili Vüqar Zeynalov ise "Yapılan proje kapsamında bir araya getirilecek iş adamlarımızla hem Azerbaycan ticaretinin hem Türk ticaretinin geliştirilmesine çok büyük katkısı olacaktır" ifadelerini kullandı. Azerbaycan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Niyaz Ali-zadə Ticaret ve Sanayi Odası hakkında bilgi vererek çalışmalarına başlanılan projeyi memnuniyetle karşıladığını ve iş birliği protokolüne memnuniyetle imza atacağını beyan etti.

Sanal fuarın kapsamı ve hedefleri

Ticaret Odası üye firmaları ile yurt dışındaki firmalar arasında dijital platformda gerçekleşecek ikili iş görüşmeleri tüm sektörlerin katılımına açık ve ücretsiz sanal bir fuar olacak. Ticaret Bakanlığı onaylı e-ihracat platformu 'globalpiyasa.com' teknik alt yapısı ve 7 dilde ürün ve firma profilini açıklama desteği ile iki ülke arasındaki iş adamları arasında ticari ve sosyal alanda etkileşim sağlanmış olacak. Dijital mecrada ücretsiz olarak ürün ve firmaların tanıtılma imkanı ile dijital/ sanal fuar deneyimi, ihracat taleplerine erişim ve yeni network ağı oluşturulmuş olacak.

Selçuk TO, zeytinyağı firmalarını ziyaret etti

Zeytinyağı sezonunun başlamasıyla hareketlenen sektörde faaliyetlerini sürdüren zeytinyağı firmalarını ziyaret eden Selçuk Ticaret Odası Başkanı Koray Yolcu, Meclis Başkanı Yusuf Dereli ve Genel Sekreter Berrin Dereli'yi ziyaret etti. Oda Üyesi Gusto Zeytinyağı, Bereket Zeytinyağı, Yaane, Tariş ve Atınç zeytinyağı firmalarını ziyaret eden Oda yöneticileri, sezonun hayırlı ve bereketli geçmesi dileğinde bulunarak üyelik sertifikalarını firma temsilcilerine sundular.

İlçede rekoltenin bu yıl düşük ancak yağ kalitesinin yüksek olduğunu belirten firmalar sektörle ilgili yaşanan sıkıntıları Oda yönetimiyle paylaştı. Selçuk'un zeytinyağı kalitesinin çok yüksek olduğunu belirten firma temsilcileri bunda zararlılarla biyolojik mücadele ve ilçenin denizden gelen esintiyi alması nedeniyle iklimsel avantajdan kaynaklandığını belirterek girdi maliyetlerinin yüksekliğinden yakındılar. Özellikle Suriye'den ithal zeytinyağlarının piyasa dengelerini olumsuz etkilediğini belirterek zeytinyağımıza sahip çıkmalıyız mesajı verdiler.

"Selçuk zeytinyağına coğrafi işaret almayı hedefliyoruz"

Tariş Zeytinyağı Fabrikası Müdürü Mehmet Turan, Selçuk işaretli zeytinyağı ürettiklerini belirterek "Özel yaptırdığımız etiket ve şişelerde ilçemizin zeytinyağlarını markalıyoruz" dedi. Coğrafi işaretli ürünlerin pazarda daha yüksek katma değeri olduğunu belirten Oda Başkanı Koray Yolcu, zeytinyağı konusunda üretici ve tüketicilerin bilinçlenmesinin kaliteyi artıracağını söyledi. Tüketicilerin tağşişli ürünler konusunda dikkatli olmaları gerektiğini söyleyen

Başkan Yolcu, "Menşei belli olmayan bir zeytinyağı aldığınızda bunda yüzde yüz zeytin olmayabilir, diğer yağlarla karıştırılmaya çok müsait bir ürün olduğu için tüketicilerin bilinçlenmesi sektörün gelişmesi için çok önemli" şeklinde konuştu. Oda Başkanı Koray Yolcu, Selçuk zeytinyağının çok nitelikli olduğunu ve polifenol değerlerinin yüksekliğiyle öne çıktığını belirterek "İlçe zeytinyağına coğrafi işaret almayı hedefliyoruz. Bunun için gerekli çalışmalara başladık" dedi.

Tavas TO Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Protokolü imzalandı

Pamukkale Üniversitesi ile Tavas Gönüllüleri Yarangümeyi Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği, Tavas Kaymakamlığı ve Tavas Belediyesi arasında Pamukkale Üniversitesi Tavas Ticaret Odası Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu binasının ilçeye kazandırılması konusunda protokol imzalandı. Protokol törenine Pamukkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin Bağ, Tavas Kaymakamı Recep Öztürk, Tavas Belediye Başkanı Hüseyin İnamlık, Tavas Ticaret Odası Başkanı Saffet İnamlık, Tavas Gönüllüleri Yarangümeyi Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Başkanı Ahmet Kurun ve Üniversite Üst Yönetimi katıldı. Üniversitenin kullanımına tahsis edilen binanın bakım, onarım ve yenileme çalışmaları bu protokol kapsamında tamamlanacak olup, ilerleyen dönemde Meslek Yüksekokulu bünyesinde açılması hedeflenen diğer programlarla ilgili ilke kararları görüşüldü. Tavas Ticaret Odası Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu bünyesindeki Eczane Hizmetleri programı, 2019-2020 eğitim öğretim yılında 40 öğrenci ile eğitime başlamış ve eğitim faaliyetlerine devam ediyor. Tavas Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu isminin Pamukkale Üniversitesi'nin onayı ile 'Tavas Ticaret Odası Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu' olmasına karar verildi.

Ödemiş Ticaret Odası'ndan bir coğrafi işaret tescili daha

Ödemiş Ticaret Odası, atalardan gelen yöresel lezzetlere sahip çıkmaya devam ediyor. Son olarak coğrafi işaret başvurusu yapılan Çavuşdağı Kuru Fasulyesi de tescil sürecini tamamlayarak coğrafi işaret aldı.

Bölgede yetişen, atalardan gelen ve besin değeri yüksek olan bu değerli Çavuşdağı Kuru Fasulyesi'nin Coğrafi İşaret Lansman Toplantısı Kiraz'da yapıldı. Toplantı Ödemiş Ticaret Odası Başkanı Rıfat Eriş, Kiraz İlçe Tarım ve Orman Müdürü Engin Özpınar, Kiraz Ziraat Odası Başkanı Gürkan Okka, Kiraz Belediyesi Başkan Vekili Sayın Erol Çomak, Kiraz İlçesi Muhtarları ve Çavuşdağı Kuru Fasulyesi üreticilerinin katılımları ile gerçekleşti.

Protein ve şeker oranı yüksek besleyici bir fasulye çeşidi

Tarihsel geçmişine bakıldığında belki de 150 seneyi geçen bu ürün adını Çavuşdağı'ndan alarak babadan oğula geçerek, nesilden nesile aktarılarak halkın geçimini sağlıyor. İzmir'in Kiraz ilçesinde rakımı 900'ün üzerinde olan Çavuşdağı Bölgesi olarak bilinen yayla köylerinde yetişen Çavuşdağı Kuru Fasülyesi, lezzetini de yetiştiği bu bölgeye özgü topraktan alıyor. Tamamen doğal şartlarda, yaylada oksijeni bol yerde yetişerek herhangi bir ilaçlama gübreleme ve sulama olmadan üretilen Çavuşdağı Kuru Fasulyesi'nin diğer fasulyelerden kendini ayıran en önemli özelliği de kabuk atmaması, suyunun daha parlak ve duru olması. Küçük taneli olmasına rağmen yapılan analizlerde de protein ve şeker oranının yüksek olduğu görülüyor. Besleyici özelliği olmasından dolayı da insan sağlığına dokunmaması en önemli özelliklerinden biri.

"Markalaşma adına coğrafi işaret süreci ilk adım"

Çavuşdağı Kuru Fasulyesi'nin protein ve şeker oranı olarak diğerlerinden çok daha üstün nitelikte olduğunu dile getiren Ödemiş Ticaret Odası Başkanı Rıfat Eriş, "Diğer fasulyelerden farkı Ege Üniversitesi ile yapılan laboratuvar sonuçlarında tescillendi. Bu bizim dördüncü coğrafi işaretli markamız. Daha önce Çekişte Zeytinyağı, Ödemiş Köftesi ve Bozdağ Kestane Şekerine tescil aldık. Bunun yanında teneke tulum loru ve teneke tulumunda da garanti marka işaretimiz var" dedi. Tüm yörede 6 farklı ürünü tescillendikleri için mutlu olduklarını söyleyen Başkan Eriş, markalaşma adına ilk adımı attıklarını bundan sonraki coğrafi işaret sürecinin bir başlangıç olduğunu söyleyerek, "Üreticiler, müteşebbisler bu ürüne sahip çıkarak daha fazla üreterek satış rakamlarını arttırıp diğer fasulyelerden daha kıymetli olduğunu bilerek satışa sunmalıdır. Almış olduğumuz yeni coğrafi işaretin bölgemize hayırlı olmasını diliyorum" diye konuştu.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

Gordon Brown

Eski Başbakan ve Birleşik Krallık Maliye Bakanı Gordon Brown, Birleşmiş Milletler Küresel Eğitim Özel Elçisi ve Küresel Eğitim Fırsatını Finanse Etme Uluslararası Komisyonu Başkanıdır.

Batı'nın ahlaki duruşu aşıyla kalıcı şekilde zarar görecek

Dünyanın geri kalanına aşı yapılmasına yardım etme taahhüdünde bulunduktan sonra zengin, yüksek oranda aşılanmış ülkeler henüz sözlerini yerine getirmediler ve şimdi milyonlarca dozun boşa gitmesine izin vermeye hazırlar. Bu adaletsizliği düzeltmek için acilen harekete geçilmezse, Batı'nın ahlaki duruşu kalıcı hasar görecektir.

Afrika'da ve başka yerlerdeki düşük gelirli ülkeler hâlâ zengin ülkelere milyonlarca kullanılmamış COVID-19 aşısını stoklamayı durdurmaları için yalvarırken, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'nın bu yılki G7 zirvesinde verilen sözü yerine getirip getirmeyeceği konusunda hala gerçek şüpheler var. 2022'nin sonuna kadar dünyayı aşılayın.

ABD Başkanı Joe Biden yönetimi, Küresel Kuzey'in önümüzdeki Eylül ayında yapılacak Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'na kadar herkes için yeterli doz sağlayabileceğini söylemişti. Ancak aşı bakımından zengin ve fakir arasındaki uçurum o kadar büyüdü ki çoğu yüksek gelirli olanların yaşadığı ülkede yetişkinlerin yüzde 50'sinden fazlası ile karşılaştırıldığında, düşük gelirli ülkelerde yetişkinlerin yüzde 2'sinden azı tam olarak aşılanmıştır. Daha da kötüsü, yüksek gelirli ülkelerdeki milyonlarca doz, zamanında kullanılmadığı için şimdi israf ediliyor.

Düşük gelirli ülkede nüfusun en az yüzde 10'unu aşılanacaktı

Bu yılın başlarında, Batılı hükümetler en azından küresel talebi karşılamak için yeterli aşı arzı olmadığını söyleyebilirdi. Ama artık her ay 1.5 milyar aşı üretiyoruz. Ben bunu yazarken, 300 milyon doz aşı kullanılmamış, depolarda istiflenmiş ya da Batılı ülkelerin tekelinde olan teslimat sözleşmelerini yerine getirmek için yola çıkmış durumda. Sonuç olarak, Dünya Sağlık Örgütü'nün Eylül 2021'de her düşük gelirli ülkede nüfusun en az yüzde 10'unu aşılama hedefi (sağlık çalışanlarını ve yaşlıları kapsamak için gereken temel seviye) gerçekleşmedi.

Kullanılmayan dozlar neredeyse suç ısrafı

Araştırma firması Airfinity tarafından yapılan büyük bir araştırmaya göre, kullanılmayan dozların sayısı bu Aralık ayına kadar bir milyara ulaşacak. Bu şaşırtıcı rakamı bir perspektife oturtmak için, Afrika nüfusunun yüzde 40'ını aşılamak yıl sonu hedefine ulaşmak için yeterli. Daha da kötüsü, Airfinity, harekete geçmezsek, bu yılın sonuna kadar 100 milyon kullanılmamış aşı dozunun son kullanma

100 milyondan az aşı dozu uygulaması sayesinde İngiltere'de 100 binden fazla hayatın kurtarıldığını biliyoruz. 200 milyon veya daha fazla dozun boşa harcanmasına izin vermek, düşük gelirli ülkelerde 100 binlerce aşılanmamış insanı gereksiz acıya veya ölüme mahkum etmekle eşdeğer.

tarihlerini aşacağını gösteriyor. Ve iki aylık raf ömrünü koruyan bir programda ihtiyaç duyulan yerlere havadan fazlalık gönderemezsek, bu rakam 241 milyona yükselebilir. Her iki durumda da, bu neredeyse suç israfıdır.

Aşı ulaştırılmazsa ölü sayısı en az 1 milyon daha artacak

Abartma, politikacılara kolay gelir. Ancak Küresel Güney'e daha fazla aşı, teşhis ve tedavi sunulmadıkça, önümüzdeki yıl içinde en az bir milyon daha fazla COVID-19 kaynaklı ölüm olabileceğini söylemek abartı olmaz. 100 milyondan az aşı dozu uygulaması sayesinde İngiltere'de 100 binden fazla hayatın kurtarıldığını biliyoruz. 200 milyon veya daha fazla dozun boşa harcanmasına izin vermek, düşük gelirli ülkelerde 100 binlerce aşılanmamış insanı gereksiz acıya veya ölüme mahkum etmekle eşdeğerdir.

Fazla dozları ihtiyacı olanlara aktaramamak grotesk bir başarısızlık

ABD Başkanı Joe Biden'ın 'Aşı Zirvesinde' hatırlayabildiğim diğer barış zamanı toplantılarından daha fazla hayat tehlikede. Batı, dünyanın geri kalanına gerekli aşı tedarikini sağlamazsa, düşük gelirli ülkelerin ona bir daha güvenmek için çok az nedeni olacak. Milyonlarca fazla dozu çaresiz ihtiyaç içinde olanlara aktaramamak, insan dayanışmasının ve dürüstlüğünün en temel testinin grotesk (tekin olmayan varlıkların hüküm sürdüğü adi bir yaşamın kabulü) bir başarısızlığı olur. Ve bu ay BM'de bir araya gelen dünya liderleri için risk daha yüksek olamazdı. Şimdiye kadar hüküm süren korkunç, affedilemez aşı eşitsizliğini azaltmak için bir ya da birden fazla kırılma anındayız.

Afrika'nın doz açığını kapatmak Batı'nın elinde

Airfinity tarafından derlenen veriler, 200 milyon dozun Afrika ve diğer düşük gelirli ülkelerde dağıtılmak üzere COVID-19 Aşı Küresel Erişim (COVAX) tesisine ve Afrika Aşı Edinme Vakfına hemen aktarılabileceğini gösteriyor. Bu, DSÖ'nün her ülke için yüzde 10 hedefine ulaşmak için yeterli olacaktır. Ayrıca, Batılı ülkeler bundan sonra her ay aynı miktarda ek dozu (yaklaşık 200 milyon) COVAX'a gönderebilir. Bu, Afrika'nın yaklaşık 500 milyon dozluk açığını kapatmak için yeterli olacak ve DSÖ'nün hedefi doğrultusunda kıta nüfusunun yaklaşık yüzde 40'ının yıl sonuna kadar aşılanmasını sağlayacaktır.

Küresel sağlık krizinde kolektif küresel eylem şart

Aşı milliyetçiliğinin nasıl eşitsizliğe, israfa ve çok fazla önlenebilir ölüme yol açtığını gördük. Bu yaklaşım yalnızca kendi kendine hizmet etmekle kalmaz; kendi kendini yener. Düşük gelirli ülkelerde hastalığın yayılmasına ne kadar uzun süre izin verilirse, tam olarak aşılanmış olanları bile rahatsız edecek yeni varyantlar geliştirme olasılığı o kadar yüksek olur. Bu temel gerçek, bu hafta Afrikalı liderlerden, eski devlet ve hükümet başkanlarından, Pandemi Eylem Ağı'ndan ve The Elders gibi gruplardan gelen ricaların kalbinde yatıyor. Küresel Güney'deki STK'lar ve inanç liderleri, destansı bir ahlaki felaketi önlemek için acil eylem çağrısında bulunan açıklamalar yayınladılar. Son derece bulaşıcı ve bulaşıcı bir hastalıktan doğan küresel bir sağlık krizinde, kolektif küresel eyleme alternatif yoktur. Bu haftaki aşı zirvesi, zengin dünyanın, söylediği şeyi kastettiğini göstermek için en iyi şansı temsil ediyor.

Telif hakkı: Project Syndicate, 2021. www.project-syndicate.org

Jim O'Neil

Goldman Sachs Varlık Yönetimi'nin eski başkanı ve eski bir İngiltere Hazine Bakanı

2022 için büyük sorunlar

Para politikası konusunda, 2008 sonrası sonsuz Merkez Bankası cömertliği dünyasının faydasını yitirdiği pandemiden önce bile açıktı. Enflasyona göre düzeltilmiş faiz oranlarının potansiyel GSYİH büyüme oranlarına biraz benzerlik gösterdiği bir ilişkiye geri dönmeye uzun zamandır ihtiyacımız var.

Takvim yılı sona ererken, önümüzdeki 12 ayda ne olacağını biliyormuş gibi yapma oyunu başladı. Yine de 2022'ye (ve ötesine) gelince, rol yapmaya bile değip değmeyeceğinden emin değilim. Daha önce bu kadar çok kilit ekonomik konu üzerinde bu kadar büyük soru işaretinin olduğu bir zamanı hatırlayamıyorum. Bu derin belirsizlik özellikle finansal piyasalar açısından ilgi çekici. İzlenecek birkaç gelişmeden herhangi birinin olumsuz bir dönüş yapması durumunda, günümüzün yükselen piyasaları üzerindeki etkileri korkunç olabilir.

Arz kıtlığı daha büyük sorunların belirtisi olabilir

COVID-19 dışındaki en acil ve güncel konuların başında enflasyon geliyor. Bu yılki fiyat artışları geçici mi yoksa daha uğursuz bir şeyi mi temsil ediyorlar? Benim işe yaramaz cevabım, "Bilmiyorum." 2022 durumuna baktığımızda enflasyonun şimdiki zayıf GSYİH'den daha büyük bir sorun haline geleceğine geçen yıl bu zamandan çok daha az eminim. Günümüzün enflasyonist baskılarının çoğu hala birçok ekonomideki toparlanma hızıyla ve elbette büyük, hala devam eden arz kesintileriyle ilgili olabilir. Ancak arz kıtlığı, ekonomik aşırı uyarılma, etkisiz para politikaları veya zayıf üretkenlik artışı gibi daha büyük sorunların belirtisi olabilir. Finansal piyasalar üzerindeki etkileri, bu faktörlerden hangisinin ve ne ölçüde etkili olduğuna bağlı olarak oldukça farklı olacaktır.

Faiz oranlarının GSYİH büyüme oranlarına benzemesine ihtiyaç var

2022 için diğer birçok büyük soru da enflasyonla ilgili. Günümüz ekonomisinde para politikasının amacı nedir? Hâlâ hükümet borç seviyeleri hakkında endişelenmeli miyiz, yoksa (bir tesadüf eseri) bu konuda asla endişelenmemize gerek olmadığını keşfettik mi? Genelde açık fikirliyim ancak bu özel tartışmada bazı güçlü şüphelerim var. Maliye politikası ve hükümet borcunun belirli bir düzeyde sorunlu hale geldiği fikri konusunda, 2020-2021 olayları, geleneksel düşüncenin çoğunun yanlış olduğunu gösterdi. Çok daha önemli olan borcun ne için olduğu. Ekonomik aktivitede bir

Pandeminin ne yöne gideceğini veya son fiyat artışlarının geçici olup olmayacağını kimse bilmiyor, bu da ekonomik tahminlerin normalden daha tehlikeli hale geldiği anlamına geliyor. Yine de bazı trendler diğerlerinden daha yakından izlenmeli ve bazı politikalar ne olursa olsun değişmelidir.

çöküşü önlemek için yapılan borç, aşırı hırslı bir hükümetin gündemini finanse etmek için yapılan borçtan oldukça farklıdır. Para politikası konusunda, 2008 sonrası sonsuz Merkez Bankası cömertliği dünyasının faydasını yitirdiği pandemiden önce bile açıktı. Enflasyona göre düzeltilmiş faiz oranlarının potansiyel GSYİH büyüme oranlarına biraz benzerlik gösterdiği bir ilişkiye geri dönmeye uzun zamandır ihtiyacımız var.

Merkez Bankalarının gevşek para politikaları yersiz

COVID-19 gibi büyük bir şoku yönetmek için kısa süreli bir askıya alma için bahaneler üretilebilirken, aşırı gevşek para politikalarının ısrarı yersiz görünüyor. Daha yüksek enflasyon oranlarına (belirtilen hedeflere yakın veya daha yüksek) ulaşmak için yıllarca mücadele ettikten sonra, Merkez Bankalarının şimdi enflasyonu geçici olarak görmeyi seçmeleri oldukça uygundur. Aslında Merkez Bankacıları, enflasyonun devam edip etmeyeceği konusunda sizden veya benden daha iyi bir fikre sahip değiller. Ancak geçici olduğu ortaya çıksa bile cömert bir para politikasının gerekçesi giderek daha şüpheli hale geliyor. Ne de olsa Merkez Bankaları, gevşek finansal koşullar yaratarak, modern kapitalizmin meyvelerinin öncelikle varlıkları olan ayrıcalıklı bir azınlık için olduğuna dair artan şüpheye katkıda bulunuyorlar.

Politika yapıcılar üretkenliği artırmak için daha fazlasını yapma niyetinde

Uzun yıllardır çoğu gelişmiş ekonomide hayal kırıklığı yaratan üretkenlik artışının temel sorusu bu konuları sessizce ele almaktır. Pandemi kaynaklı davranış değişiklikleri ve yenilikler, uzun zamandır beklenen sağlam üretkenlik kazanımlarının geri dönüşünü haber veriyor mu? Bir ayağım iyimser kampta bu yüzden bu kadar çok parasal teşvike ihtiyaç duymuyorum. Ancak, son on yılın kalıcı hayal kırıklıkları göz önüne alındığında, iki ayağımı da güvenle oraya koyamam. Her zaman olduğu gibi, politika yapıcılar üretkenliği artırmak için daha fazlasını yapma niyetindeler. Biri, geçmişte olduğundan daha ciddi olduklarını umuyor. Bu zorluklar ve bilinmeyenler yeterince yanıltıcı değilmiş gibi, dikkate alınması gereken uzun bir geleneksel olmayan makro sorunlar listesi de var. Giderek daha önemli hale gelen Çin ekonomisinin küresel ekonomiye daha iyi entegre edilip edilemeyeceğini zaman gösterecek. Salgının nasıl bir dönüş yapacağını kimse tahmin edemez. Omicron hızla yeni baskın varyant mı olacak, yoksa yerini bir başkası alacak mı?

Küresel yoksulluk en büyük sorun

Peki ya sessiz antimikrobiyal direnç salgını veya iklim değişikliğiyle ilişkili riskler gibi diğer büyük tehditler? Mevcut durumda, seçmenlerin (özellikle sınırlı veya sabit gelirli daha yaşlı kesimlerin) daha temiz enerji alternatiflerine geçişin gerekli bir özelliği olsalar bile, enerji fiyatlarında tekrarlanan artışları tolere etmesi pek olası görünmüyor. Yakın zamanda önerdiğim gibi politika yapıcıların bu sorunla nasıl başa çıkacakları konusunda yaratıcı bir şekilde düşünmeleri gerekecek. Yine bir diğer önemli sorun, son iki yılda yeniden artmaya başlayan küresel yoksulluktur. Bu belayı ortadan kaldırmak, enerji geçişinden bile daha büyük bir zorluk gibi görünüyor. Son olarak, küresel yönetişim hakkında yaygın bir belirsizlik var. G20'nin çok etkili olduğunu kanıtladığı 2008-2010 döneminden farklı olarak, 2020-2021'de küresel ekonomik iş birliği konusunda neredeyse anlamlı bir ilerleme olmadı. Umarız 2022 bu cephede büyük bir gelişme getirir.

"OEM sayesinde şirketleri tanıyor, iş hayatının kapısını aralıyoruz"

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği'nin 2022 yılı ilk röportajlar köşesi konuğu Uluslararası İlişkiler Bölümü 2018 mezunlarından Emre Kıvanç Bulut. Ailesinin ticaret odasındaki faaliyetlerinden dolayı TOBB ETÜ'yü tercih ettiğini söyleyen Bulut, yaptığı çeşitli girişimlerden söz etti. TOBB ETÜ Kampüsü'ne açtığı kafe ile bir ilki gerçekleştirdiğini söyleyen Bulut, üniversitenin 'Ortak Eğitim Modeli (OEM)' ile iş kapılarını araladığının altını çizdi.

TOBB ETÜ'de okurken ticaretle uğraşıp aynı zamanda oto yıkama dükkanıyla başladığı kariyerine, kendi aile şirketlerinin yanı sıra sahibi olduğu otomotiv galerisi ve TOBB ETÜ The Mug Coffee ile devam eden Emre Kıvanç Bulut, bu girişimiyle TOBB ETÜ'ye lisanslı mağaza fikrini kazandırdığından bahsediyor. Bu yenilikçi girişiminden dolayı adından söz ettiren Bulut, bu fikirlerin çıkış noktasını, girişimlerini hayata nasıl geçirdiğini ve yaşadıklarını detaylarıyla bizlere aktarıyor. Gelin şimdi Emre Kıvanç Bulut'u sorduğumuz sorular ve bizlere verdiği samimi cevaplarla daha yakından tanıyalım:

Emre Kıvanç Bulut kimdir? Kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

30 yaşındayım ve evliyim. Ankara'da ikamet ediyorum ve kendi aile şirketimizin yanı sıra, otomotiv galerisi ve coffee shop işleri üzerine faaliyetler sürdürmekteyim. Diyarbakırlıyım. Memleketimle gurur duyuyorum ve çok seviyorum. Bence herkesin ailesinin yaşadığı veya doğduğu büyüdüğü yeri sevmesi ve sahip çıkması gerekir ki o topraklara bir faydamız olsun.

TOBB ETÜ ile olan hikayeniz nasıl başladı? Üniversite yıllarınız ile ilgili bizlerle neler paylaşmak istersiniz?

TOBB ETÜ ile hikayemiz 2010 yılında başladı. Liseden sonra okul hayatıma ailevi sebeplerden dolayı 1 yıl ara vermiştim. 2010 yılında Uluslararası İlişkiler Bölümünü kazandım. O zamandan beri TOBB ETÜ ile beraberiz. TOBB ETÜ'yü tercih etmemin nedenlerinden biri ailemizin ticaret odasındaki faaliyetleridir. Çünkü TOBB il ve ilçelerde etkin bir yapı. Böylesine 81 ilde faaliyet gösteren bir oluşumun kurduğu üniversiteyi tercih etmek en azından için de ufak da olsa bir parçası olmak istedim. TOBB ETÜ ile maceramız bu şekilde başladı. Bitirmesi biraz benim uzun sürdü ama 7 senede mezun olabildim. Hazırlığı 2 buçuk yıl sonunda geçebildim. Okurken de ticaretle uğraşıyordum. AVM altında oto yıkama yerim vardı. Onun başında olmam okulun uzamasına neden oldu aslında. Ama mezun oldum. Bitirdik sonunda ve şükür bu günlere geldik. Güzel ve özlenen yıllardı her şeyden önce.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun girişimci adaylarına vermiş olduğu tavsiyeler hakkında neler söylemek istersiniz?

M. Rifat Hisarcıklıoğlu, her şeyden önce bir ticaret insanı ve lider. Çoğu girişimcinin olduğu gibi benim de idolüm. Başkanımızın da söylediği gibi para kazanmak veya bir şeyleri yaratmak artık cebimizde. Bir bilgisayar, telefon ya da tablet ve internet bağlantısı sayesinde dünyanın öbür ucundaki insanlarla görüşmek artık saniyeler almakta. Bu hızlı bağlantıyı kurduğunuz vakit sizlere gerek ticaret kısmında gerek tedarikte büyük avantajlar sağlıyor. Fakat önemli olan cebimizde veya elimizin altındaki teknolojiyi korkmadan üşenmeden çekinmeden kullanmak. Nasıl derseniz şöyle anlatıyım.

Hepimizin aklına fikirler gelmektedir. Bunları hayal gücümüzle kurgular ve çeşitlendiririz. Fakat iş başlama noktasına geldiğinde çoğumuz bir demoralize oluruz veya üşeniriz. En tehlikesi çevremiz ve ailemizdekilerin hevesimiz ve heyecanımızı kırmasıdır. "İcat çıkarma, bu tutmaz. Sence buna kim para verir. Deli misin!" gibi laflardır. En önemlisi evet deli olun arkadaşlar. Benim size en önemli tavsiyemdir. Dünyada en çok cesaret delilerdedir. Kendinize bunu örnek alın, deli cesaretiniz olsun.

TOBB ETÜ The Mug Coffee sahibi olarak bu işe başlamaya nasıl karar verdiniz? Girişimci olmak isteyen öğrencilerimize ne gibi tavsiyeleriniz olur?

Aslında benim okurken de girişimlerim olmuştu okulumuzla ilgili. Kısmet bugüneymiş diyebilirim. Mug'ın başlangıcı şöyledir: Okulumuz bildiğiniz üzere büyümekte olan bir kampüs ve bu kampüste zamanla gerekli ihtiyaçlar ortaya çıkmakta. Bu sebeple bir coffee shop kazandırmak istedim. Üçüncü nesil kaliteli ve nitelikli kahveyi TOBB ETÜ ailesine sunmak istedik. TOBB ETÜ'de ikinci başka bir alternatif yoktu ve The Mug Coffee olarak bu ihtiyacı karşılamış olduk. Hatta kafede olduğum günler genelde duyarım. "Şu an içtiğimiz kahve ise dünkü ne?" diye. Bu tarz diyaloglar bana da enerji veriyor, mutlu oluyorsun yaptığınız bir şeylerin beğenildiğini duyunca. The Mug Coffee'de kalitesiz asla hiçbir şey yok. Bunu gönül rahatlığı ile söylemek bile huzur veriyor. Dünya markaları ile çalışıyoruz. Aileme ne içirip yediriyorsam siz değerli misafirlerimize de aynı hizmeti sağlıyoruz. Çünkü Başkanımızın bir sözü var çok sevdiğim. "İşten artmaz dişten artar" diye. Hakikaten de öyle. İnşallah sonuna kadar bozmadan devam edeceğiz, söz veriyorum.

Fakat temel hikaye okulumuzda bir TOBB ETÜ lisanslı mağaza olmamasıydı. Biz okurken diğer üniversitelerde gördüğümüz heveslendiğimiz, özendiğimiz çeşitli ürünler olurdu. Neden bu TOBB ETÜ'de olmasın diye yola çıktık aslında. Ama göründüğü kadar kolay da olmadı. Çünkü ciddi bir stok maliyeti ile karşı karşıyaydık. Şu an gördüğünüz mağaza konteyner atıl durumdaydı. Kaba sıva halindeydi. Her şey sıfırdan kırıla kırıla, yıkıla yıkıla en baştan inşa edildi. Yaklaşık 5 ay gibi bir süre inşaat sürdü .Fakat elimizi taşın altına koyduk. Bu yolda en büyük desteği Rektör Danışmanı Prof. Dr. Oğuz Ergin ve Genel Sekreterimiz Dr.Gökhan Göksu vermiştir.

İşte asıl mutluluk bu biliyor musunuz? Belki ben buranın mezunu olmasaydım kimse bu kadar yardımcı olmazdı. Hepsi bizim Kıvanç'ın dükkanı deyip canı gönülden destek verdiler. Biz hep birlikte bir değer kazandırmak istedik okulumuza çok şükür kazandırdık da. Umarım sizlerde bu yolda bizlerin yanında olur, desteğinizi eksik etmezsiniz. Tabi zor yanları olmadı mı orasını bana sorun demek istiyorum. Ben TOBB ETÜ'ye başladığımda otopark bile yoktu. Şu an çok gelişti ve her geçen günde gelişmekte. Fakat bunda öğrenci ve mezun arkadaşlarımıza büyük roller düşüyor. Önce TOBB ETÜ ismine bir sa-

hip çıkalım ve benimseyelim. Aidiyet hissedelim. TOBB gibi uluslararası bir camianın üniversitesinde okuyoruz. İş imkanları konusunda kurumsal hayatta çalışmış biri olarak söylüyorum emin olun diğer üniversitelerden çok üst sıralardayız. Evet kolay eğitim veren bir üniversite olmadığımızı ben de biliyorum ama her şeyin başlangıcı sevmektir arkadaşlar.

OEM'in girişimcilik noktasında size ayrıcalık sağladığına inanıyor musunuz?

Aslında bizim üniversitemizi farklı kılan da bu. Ortak Eğitim sayesinde şirketler tanıyoruz. İş hayatının kapısını aralıyoruz. Keza ben de staj sayesinde mezun olduğumun ertesi günü işe başladım. Yaklaşık 1 yıllık staj deneyimi imkanımız var ve bu firmalar da ülkemizin değerleri. Ben iki dönem TOBB GTİ daha sonrasında Borusan Otomotiv/ BMW'de stajlarımı tamamladım. Borusan'da staj bitiminin ertesi gün iş başı yaptım, yaklaşık 4 yıl kadar çalıştım. Stajyer olarak girdiğim şirketten kendi isteğim doğrultusunda satış yetkilisi olarak ayrıldım. Stajımın ikinci haftası getir götür yaptırmak yerine masa, sandalye, kartvizit ve telefon verdiler. Stajyer olarak BMW satıyordum. Bu büyük bir mutluluktu. Sakın şansın yaver gitmiş, girmişsin diye düşünmeyin. Ben stajyer olarak başladığımda 4 mezunumuz Borusan'da iş başı yapıyordu. Yani bu fırsatı biraz da kendiniz yaratıyorsunuz.

Kendinizi sevdirerek çok iyi noktalara gelebileceğinize canı gönülden inanıyorum. Evet belki stajda sadece getir götür işleri ya da fotokopi çektirebilirler. Çekin arkadaşlar benim çok işime yaradı daha önce kırtasiyede gördüğünüz bir cihazı kullanmayı öğreniyorsunuz. Bence ne olursa olsun zevk almaya eğlenmeye çalışmak lazım. Kurduğunuz ikili ilişkilere çok önem verin. İnsan insana lazımdır. Hiç beklemediğiniz bir noktada kilitli kapıyı açacak kişi daha önceden tanıdığınız birisi olabilir. Egoya kapılmayın. Bir yararını görmezsiniz. Pozitif ve enerjik olmaya çalışın. Etrafınızdaki negatiflikleri çıkarın veya uzaklaştırın. En önemlisi güzel hatırlanmaya çalışın. Bir gün vedalaşmanız gerektiğinde isminiz anıldığında insanlar tebessüm etsin. Ben mesela şu ana kadar müdürüm, amirim veya altımda çalışmış herkesle hala irtibat halindeyim.

The Mug Coffee'nin ,üniversitemizin lisanslı ürünlerinin resmi tek satış mağazası olarak da hizmet verdiğini bilmekteyiz. Ürün yelpazesini genişletmeyi düşünüyor musunuz, yeni ürünler satışa sunulacak mı?

Beğenmenize ben de çok sevindim inşallah önümüzdeki senelerde mağaza online olarak hizmet vermeye başlayacak. Böylelikle şehir dışı hatta yurtdışındaki mezunlarımıza ve öğrencilerimizde ürünler kolaylıkla ulaşabilecek. Tabii ki çeşidi arttırmayı planlıyoruz. Hatta üniversite tarafından bununla ilgili anketler yapılıyor. En kaliteli ürünü en uygun fiyata sizlerin beğenisine sunmaya çalışıyoruz. Fakat hammadde ithal olarak geldiği için üretici fiyatları çok yüksek bu da bizim satış rakamlarımıza yansıyor. Umarım önümüzdeki yıllarda her şey daha güzel olur diye düşünüyorum. Önümüzdeki dönemde kupa, anahtarlık ve yaza doğru tişört grubu mağazamızda yerlerini alacak.

Mezunlar Derneğimiz ile ilgili düşünceleriniz ve bizden beklentileriniz nelerdir?

Üstümüze düşen ne varsa TOBB ETÜ mezunu olarak her zaman her yerde yardıma hazırım. Mezunlar Derneği yeni bir kan, yeni bir yapı olarak göreve geldi. Eksikler illaki vardır ama bence önceki dönemlere göre daha aktifler. Zamanla daha da iyi olacaktır. Zaten pandemi sürecinden yeni yeni çıkmaya çalışıyoruz. Bence her şey yukarda bahsettiğim gibi aidiyet ve üniversiteyi sevmeye çıkıyor. Bizler birbirimizi sevip sahip çıkacağız ki bir aile olabilelim. Mezun eğer bir firmada iş alımında TOBB ETÜ mezunu adaya sahip çıkıyorsa ve öncelik sağlıyorsa işte biz o noktada birbirine sıkı sıkıya bağlı bir aile olmuşuz demektir.

Mezunlar derneğinin buna katkısı ise iyi noktalarda çalışan mezunlarımızı yeni mezun iş arayan arkadaşlarımızla tanıştırmak, buluşturmak ve destek vermelerini sağlamaktır. Gördüğüm kadarıyla arkadaşlar kendi işleri güçleri arasında bunları yapmaya çalışıyorlar. Bu dernek gönül işi, kimsenin cebine fayda sağlaması söz konusu değil. O yüzden görevdeki arkadaşlara da elimizden geldiği kadar manevi destek ve Mezunlar Derneği'ne maddi destekler sağlamamız lazım diye düşünüyorum .Buradan herkesi aidat ödemeye davet ediyorum. Bu röportaj için sizlere ve yönetiminize de ayrıca teşekkür ederim. İnşallah daha güzel sağlıklı günlerde bütün okuyan ve mezun arkadaşları The Mug'da da ağırlamak isteriz.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Yenilikçi Buluşların TAM YERİ TOBB ETÜ

TEKNOLOJİ MERKEZİ, 74 araştırma laboratuvarı, 13 tasarım stüdyosu, 37 eğitim laboratuvarı ve dünyanın en büyük su türbini test laboratuvarı ile araştırmacılara rahatça çalışabilecekleri üstün nitelikli bir araştırma ortamı sunuyor.

www.etu.edu.tr

Prof. Dr. Mehmet Akşit

Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı, meyvelerini veriyor

TÜBİTAK tarafından yürütülen 'Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı' kapsamında Türkiye'ye dönen Prof. Dr. Mehmet Akşit'in TOBB ETÜ bünyesinde kurduğu 'Yaygın Afetler Dijital Yönetim İttifakı'nda birçok üniversite, kurum ve şirket bir araya gelerek, gelecekteki muhtemel yaygın afet yönetimi için ülke çapında dijital bir kurumsal sistem altyapısının kurulmasına yönelik çalışmalar yürütüyor.

Antegrup, Aselsan, Bahçeşehir Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Havelsan, İTÜ, Milsoft, NEDCAD, ODTÜ, SAS, Softtech, TEPAV, TOBB, TOBB ETÜ, TOBBUND, Wageningen Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi temsilcilerinden oluşan çalışma grubu tarafından TOBB ETÜ bünyesinde yürütülen çalışmalarda küresel afetlerin dijital yönetim altyapı çatısı şirketlerle birlikte tasarlanıyor.

Yaygın afetler ile mücadelenin akıllı şehirler anlayışından daha geniş bir kavram olduğunu belirterek "Yaygın afetleri dijital şekilde yönetebilmek için, ülke çapında muhakkak milli bir kurumsal yönetim sistemi kurulmalıdır. Yaygın afetlerin gelecekte de ortaya çıkacağını varsayıyoruz. İleride karşılaşacağımız olası yaygın afet ihtimalinin dikkate alınmadığı bir stratejik plan gerçekçi olamaz. Gelecekteki muhtemel yaygın afetler için hazırlanmanın en etkili adımı, afetleri yönetebilecek ülke çapında dijital bir kurumsal sistemin kurulmasıdır" diyen TOBB ETÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi ve Akıllı Şehirler Laboratuvarı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Akşit ile birlikte projede 5 öğrenci ve 1 doktora asistanı yer alıyor.

Akıllı şehirler üzerine kurulan araştırma laboratuvarı ile 'Yaygın Afetler Dijital Yönetim İttifakı' kuruldu

Prof. Dr. Mehmet Akşit ve öğrenciler; ittifak üyesi üniversite, kurum ve şirketler ile birlikte farklı problemlere odaklanan fakat birbirini tamamlayıcı araştırmalar yürüterek TOBB ETÜ'nün, araştırma sonuçlarını

değere dönüştürecek start-up'lara geniş imkan sağlaması planlanıyor. Akıllı şehirlerin bir uygulaması olarak yaygın afetler kapsamında dijital deprem yönetimine odaklanan çalışma grubu, son aylarda Yaratıcı Tasarım Laboratuvarı'nı kurarak hazırladığı kapsamlı araştırma programını da faaliyete geçirdi. Bunun yanı sıra kurulması planlanan Akıllı Ev Laboratuvarı için de son aşamaya gelindi. 6 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirilecek çalıştayda, araştırma faaliyetlerinin sonuçlarının paylaşılması planlanırken Mayıs ayı sonunda çevrimiçi gerçekleştirilecek deprem ve bilgisayar mühendisleri ortak çalıştayında ise bilgisayar destekli deprem yönetimi ele alınacak.

İleri teknoloji firmalarına ve binlerce mühendise 150'nin üzerinde kurs verdi

TOBB ETÜ Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi ve Akıllı Şehirler Laboratuvarı Başkanı Prof. Dr. Mehmet Akşit, Ankara Mimarlık ve Mühendislik Yüksek Okulu'nu ve Hollanda'da bulunan Eindhoven Teknik Üniversitesi'ni bitirmiştir. Yine Eindhoven Teknik Üniversitesi'nden İftihar derecesiyle Yüksek Lisans diplomasını almış, doktorasını ise Hollanda'da bulunan Twente Üniversitesi'nde yapmıştır. 6 sene kadar Hollanda'nın Océ (Canon) firmasında mühendis olarak çalışan Mehmet Akşit, askerliği esnasında hava savunma teknolojileri ve sistemleri üzerine yayınlar yapmış ve 'Rapier' hava savunma sistemi üzerinde teknik değerlendirme çalışmaları gerçekleştirmiştir.

Hollanda, Türkiye, Almanya, ABD, Danimarka, Fransa, İrlanda, İspanya, İtalya, İsveç, İsviçre, Kanada, Macaristan ve Portekiz'de ileri teknoloji firmalarına ve binlerce mühendise 150'nin üstünde kurs veren Prof. Dr. Mehmet Akşit 20 yıldan beri Ericsson, Philips, ASML, Océ (Canon), Thales, Beko-Grundig, TAI, Aselsan, Havelsan, Roketsan, Capgemini, Siemens, Softtech gibi firmalara danışmanlık yapmaktadır. Bir süre Amerika'da IBM Araştırma Merkezi'nde çalışan Prof. Dr. Akşit, 2000-2019 yıllarında Hollanda Twente Üniversitesi'nde Yazılım Mühendisliği Bölüm Başkanlığını yürütmüştür. Hollanda Krallığı Ulaştırma Bakanına, Hollanda'daki mevcut durumun değerlendirilmesi ve stratejik planlama ve Hollanda Krallığı Maliye Bakanlığı'na vergi sisteminin modernleştirilmesi üzerine danışmanlık yapmıştır. Prof. Dr. Akşit, bilimsel çalışmaların pratikte uygulanması ve etkin üniversite-sanayi iş birliğinin sağlanması üzerinde çalışmıştır. Hemen hemen bütün araştırma ve doktora asistanı yetiştirme projelerini ileri teknolojik firmalar ile birlikte yürütmüştür.

Üniversite sanayi iş birliğini geliştirmeye odaklandı

Son yıllarda kendini Türkiye'nin kalkınmasına odaklamış olan Prof. Dr. Mehmet Akşit, Beko-Grundig, TAI, Aselsan, Havelsan, Roketsan, Türk-Siemens ve Softtech firmaları ile ortak çalışmalar yürütmüştür. Türkiye'de üniversite sisteminin ve üniversite-sanayi iş birliğinin mükemmelleştirilmesi üzerine çalışmalar ve sunumlar yapmış, yüzlerce sayfa raporu gerekli makamlara iletmiştir. Havelsan, Aselsan, Roketsan ve TAI firmaları ile yapılan çalışmalarda 160 doktora elemanının yetiştirilmesi konusunda bu firmalarda çalışan mühendisler ile fikir birliği sağlanmış, yurt içi ve yurt dışı uzmanlar ve bilim insanları ile temasa geçilmiş ve araştırma konuları detaylı olarak tanımlanmıştır. 2020 Ocak ayından itibaren görev yaptığı TOBB ETÜ'de akıllı şehirler üzerine kurduğu araştırma laboratuvarı ile birçok firma ve üniversite ile işbirliğine giderek 'Yaygın Afetler Dijital Yönetim İttifakı'nın kurulmasında öncü rol oynamıştır.

Yaygın Afetler Dijital Yönetim İttifakı hakkında bilgi için: admpd.etu.edu.tr

HAYATI KABUSA ÇEVİREN KRONİK AĞRI: MİGREN

Baş ağrısı şikayeti toplumda en sık görülen bir durumdur. Erkeklerde yüzde 93, kadınlarda yüzde 99 olmak üzere neredeyse herkes ömür boyu bir kez de olsa bu ağrıyı yaşamıştır. Altta yatan bir hastalıkla bağlantısına göre baş ağrıları 'primer' ve 'sekonder' olarak iki kısma ayrılır.

Primer baş ağrıları santral sinir sistemi veya sistemik bir hastalığa bağlı olmayan, çoğu zaman nedeni tam olarak netleştirilemeyen baş ağrılarıdır. Sekonder baş ağrıları çeşitli hastalıklara, patolojilere bağlı gelişen ağrılardır. Tüm baş ağrılarının yaklaşık yüzde 95'ini primer baş ağrıları, onların da yüzde 90'ını migren, gerilim tipi baş ağrısı ve küme baş ağrısı oluşturmaktadır.

Migren nedir?

Migren tipik olarak 4 ila 72 saat süren, genetik yatkınlığı olan kişilerde bazı besinler (mayalı yiyecekler, içecekler), yorgunluk ve stresli çalışma ortamı, hava değişimi, işe yetişme telaşı, çok veya az uyumak, yaşanan duygusal anlar (aniden sevinmek veya üzülmek) gibi tetikleyici faktörlerle ortaya çıkan genellikle tek taraflı, göz çevresi, şakaklarda, zonklayıcı, orta veya şiddetli, fiziksel aktivite ile şiddetlenen bulantı, kusma veya ses-ışık hassasiyetinin eşlik ettiği ağrı ataklarıyla seyreden bir hastalıktır.

Aura nedir? Migren kimlerde görülür?

Aura, migren atağı başlamadan önce 5-60 dakika süren göz önünde karaltılar, parlak yıldızlar, yanıp sönen ışıklı noktalar, kıvılcımlar veya kolda, yüzde ve/veya tüm vücutta yaygın karıncalan-

Uzm. Dr. Dostali ALİYEV

TOBB ETÜ Hastanesi
Algoloji (Ağrı Tedavisi) & Anesteziyoloji
ve Reanimasyon Uzmanı

ma, uyuşukluk şeklinde tarif edilen semptomlara verilen addır. Migren herkeste görülmekle beraber kadınlarda görülme oranı erkeklere göre daha fazladır. (1/5'e karşılık 1/10) Migrenin ortaya çıkmasında genetik ve çevre faktörlerinin rol oynadığı düşünülmektedir. Ailenizde migrenli hasta varsa sizde de migren olma ihtimali yüksektir. Migren her yaşta görülebilir ama 30'lu yaşlarda daha fazla görülür. Adet döneminde oluşan hormonal değişiklikler migreni tetikleyebilir. Migren dünya çapında hemen hemen her ülkede görülürken ırksal farklılığı yoktur. Türkiye'de ise yüzde 16 oranında görüldüğü tahmin edilmektedir.

Migren tanısı ve tedavi yöntemleri

Migren tanısı anamnez ile konulmaktadır. Nörolojik muayenesi normal bir hastanın anlattıkları çoğu zaman tanı için yeterli olabiliyor. Bazı durumlarda doktorunuzun önerisi ile beyin manyetik rezonans gibi ek görüntüleme yöntemleri kullanılabilir. Migren tedavisinde hasta eğitimi çok önemlidir. Migren ağrılarını tetikleyen faktörlerin belirlenmesi, hastanın bu etkenlerden kaçınılması önerilir. (dengeli beslenme, yeterli uyku vs.) Migren atak tedavisi, nonsteroid anti inflamatuar ilaçlar, analjezikler gibi spesifik olmayan ilaçların yanı sıra, ergotamin ve triptan türevi ilaçlarla yapılmaktadır.

Migren tedavisi atak sıklığı, şiddeti, ek hastalık (koroner arter hastalığı, karaciğer veya böbrek hastalığı gibi) olması durumuna göre her hastaya özel olarak doktor tarafından karar verilerek ayarlanır. Migrenin profilaktik tedavisinde amaç; ağrı sıklığını, şiddetini, süresini kısaltmak ve hastanın yaşam kalitesini artırmaktır. Bu amaçla antihipertansif (beta blokerler, kalsiyum kanal blokerleri), antikonvülzan (valproik asit, topiramat), antidepresan (trisiklik antidepresan, SNRİ) gruplardan farklı ilaçlar uygulanmaktadır. Yakın zamanda migren aşısı olarak bilinen iki yeni ilaç, migrenin profilaktik tedavisinde kullanılmak üzere onaylanmıştır. İlaç tedavisinin yetersiz olduğu durumlarda algoloji (ağrı) uzmanları tarafından büyük oksipital sinir blokajı, supraorbital sinir blokajı, sfenopalatin ganglion blokajı, onabotulinumtoksin A enjeksiyonu gibi girişimsel işlemler de uygulanabilir.

DİJİTALLEŞME YATIRIMLARI ANLAM KAZANIYOR

Pandemi 5G ve IoT'a ilgiyi artırdı

EY Endüstrilerin Geleceği 2021 Araştırması'na göre pandemi şirketlerin 5G ve IoT'a olan ilgilerini artırdı. Şirketler5G'nin önümüzdeki beş yıl içinde süreçlerin yeniden yapılandırılmasında bir fırsat oluşturacağını öngörüyor. Buna ilave şirketler 5G stratejilerine hitap edecek doğru hizmet sağlayıcıyı bulmakta ise güçlük çekiyor.

Uluslararası denetim ve danışmanlık şirketi EY (Ernst & Young), global teknoloji, tüketici ve enerji şirketlerinin yeni nesil mobil iletişim teknolojisi 5G ve nesnelerin internetine (IoT) ilişkin plan ve stratejilerini incelediği 'Endüstrilerin Geleceği 2021 Araştırması'nın sonuçlarını açıkladı. Araştırma, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, Hindistan, Avustralya, Çin, Japonya, İsviçre, Birleşik Arap Emirlikleri ve Avusturya olmak üzere 11 ülkeden bin 12 global şirkete ilişkin bulgular içeriyor.

HİZMET SAĞLAYICI SORUNU

Araştırma sonuçlarına göre; COVID-19 pandemisi şirketlerin yüzde 71'nde mevcut dijital dönüşüm planlarını hızlandırdı, yüzde 52'sinin 5G ve IoT'a olan ilgisini artırdı. Şirketlerin yüzde 74'ünde ise 5G'nin önümüzdeki beş yıl içinde süreçlerin yeniden yapılandırılması için bir fırsat oluşturacağı öngörülüyor. Katılımcıların yüzde 65'i yeni gelişen teknolojilerin pandeminin etkilerinden toparlanılmasında kritik bir rol oynayacağını ifade ediyor. Buna karşın şirketlerin çoğunun uygulamaya geçmede temkinli davrandığı görülüyor. Araştırma sonuçlarına göre şirketlerin yalnızca yüzde 17'si hâlihazırda 5G'ye yatırım yapıyor. Bununla birlikte yüzde 73'ü gelecek 3 yıl içinde 5G'ye yatırım yapmayı planlıyor.

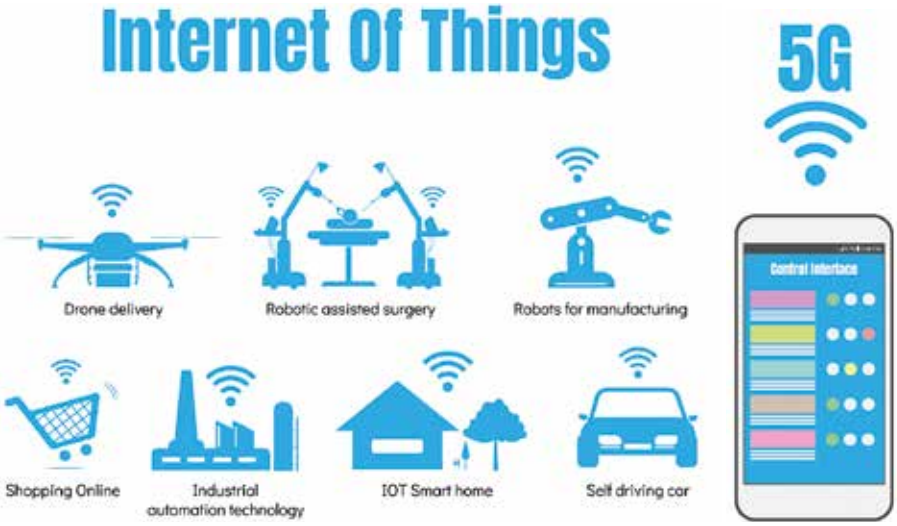
Katılımcıların yüzde 64'ü 5G stratejilerine hitap edecek doğru hizmet sağlayıcıyı bulmakta güçlük çekildiğini belirtiyor. Katılımcıların yüzde 74'üne göre, hizmet sağlayıcıların güçlü bir yatırım çerçevesi oluşturabilmek için tutarlı bir 5G vizyonu sunmaları gerekiyor. 5G hizmet sağlayıcısı seçimi konusunda şirketlerin öncelikleri arasında; yalnızca teknolojik fayda sağlamanın yerine işbirliği yaklaşımı (yüzde 79) ve uçtan uca çözümler sunulması (yüzde 30) yer alıyor.

OPERATÖRLER DİJİTAL DÖNÜŞÜM UZMANLIKLARINI GELİŞTİRMELİ

Araştırmaya katılan şirketlerin yalnızca yüzde 18'i telekomünikasyon operatörlerini dijital dönüşüm uzmanı olarak tanımlıyor. Araştırmada; organizasyonların 5G'yi dönüşüm gündemlerinin üst sıralarına taşımaları ile birlikte dijital dönüşüm yetkinliklerinin geliştirilmesi gerektiğine vurgu yapılıyor. Araştırma katılımcılarının yüzde 51'i BT hizmetleri, yüzde 65'i ise uygulama/platform sağlayıcılarını dijital dönüşüm uzmanları olarak görüyor. Katılımcılara 5G'ye ilişkin en önemli öncelikleri sorulduğunda, yüzde 36'sı 5G'nin diğer yeni gelişen teknolojilerle olan ilişkisini

keşfetmek olduğunu ifade ediyor. Bununla birlikte yüzde 38'i 5G'nin mevcut teknolojiler ve süreçlerle entegrasyonunun en önemli güçlük olduğunu belirtiyor.

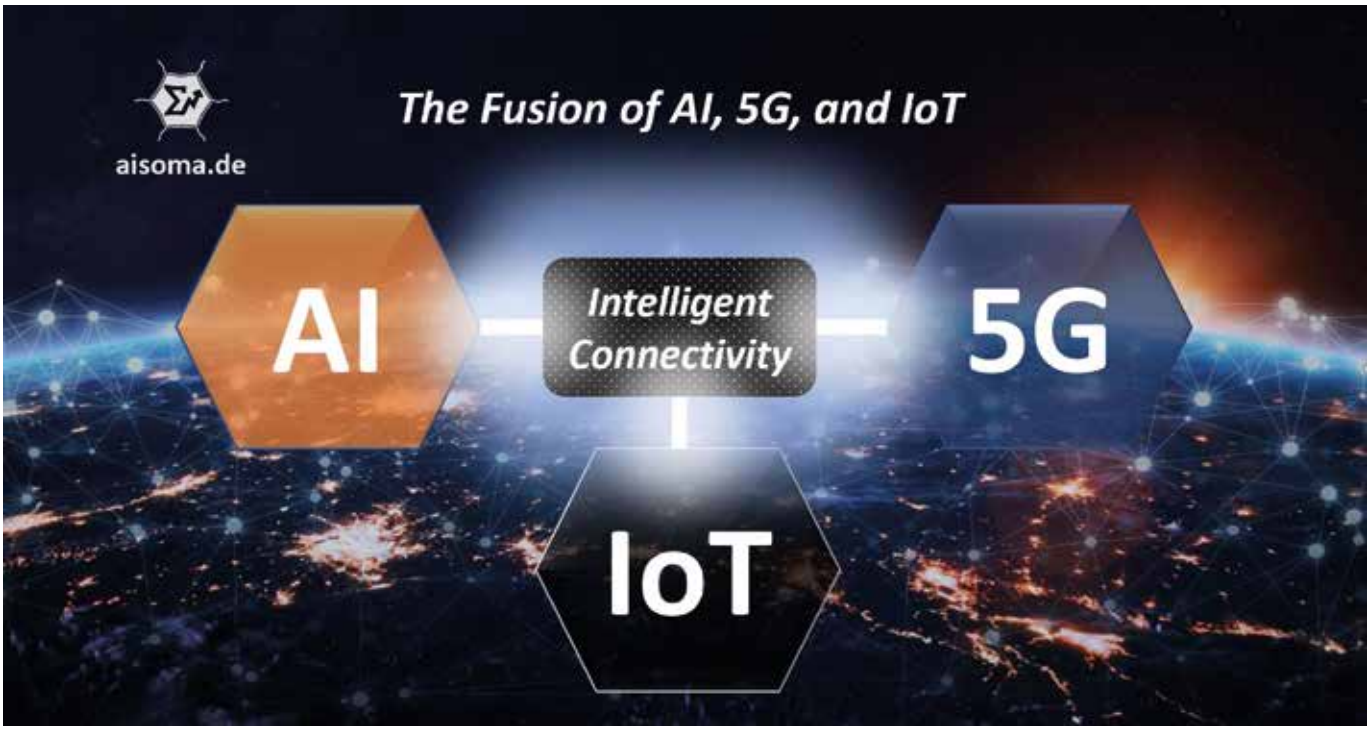
EY Türkiye Risk Danışmanlığı Hizmetleri ve Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon Sektör Lideri Emre Beşli araştırma sonuçları ile ilgili şu değerlendirmeyi yaptı: "Organizasyonlar 5G, IoT ve diğer yeni gelişen teknolojilerin barındırdığı potansiyelin farkında, ancak hizmet sağlayıcıların yetkinlikleri ile ilgili bazı endişeler bulunuyor. Telekomünikasyon operatörlerinin dönüşüm uzmanlıklarını geliştirici adımlar atmaları bekleniyor. Şirketler iş ortağı olarak hareket edecek ve uçtan uca çözüm sağlayacak tedarikçilere ihtiyaç duyuyorlar. Bunun gerçekleşmesi için operatörler, 5G'nin sağlayabileceği iş modeli yapılandırma imkânlarına odaklanırken, yeni ekosistem pozisyonlarını da keşfetmeliler."

ASYA-PASİFİK BÖLGESİ 5G YATIRIMLARINDA ÖNDE

Araştırma sonuçları Asya-Pasifik Bölgesi'ndeki şirketlerin 5G yatırımlarında Amerika ve Avrupa'dakilere göre önde olduğunu gösteriyor. Asya-Pasifik şirketlerinin yüzde 78'i 5G'ye ya hâlihazırda yatırım yapıyor ya da 2-3 yıl içinde yatırım yapmayı planlıyor. Söz konusu oranın hem Amerika hem de Avrupa'da yüzde 71 olduğu görülüyor. Öte yandan araştırma sonuçlarına göre; COVID-19 pandemisi Asya-Pasifik'teki şirketlerin yüzde 27'sinin 5G ve IoT'a olan ilgisini artırırken, bu oran Amerika'da yüzde 13, Avrupa'da ise yüzde 15 seviyesinde.

Araştırma sonuçları genel olarak bakıldığında Avrupa'daki şirketlerin 5G'nin potansiyelinin farkına varmada diğer bölgelere göre geride kaldığını ortaya koyuyor. Avrupa'da şirketlerin yüzde 70'i, Amerika'da yüzde 75'i, Asya-Pasifik'te ise yüzde 80'i 5G'nin iş süreçlerinin merkezinde yer alacağını öngörüyor. Tüm işletmeler genelinde 5G ve IoT'a açık bir ilginin görüldüğünün altını çizen Emre Beşli, "Bu ortamda hizmet sağlayıcıların kendilerini müşterilerinin iş ortağı olarak yeniden konumlandırmaları gerekiyor. Bununla birlikte 5G ile daha fazla değer yaratılabilmesi için her bir şirkete özel çözümler üretilmesi şart" değerlendirmesine bulundu.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

In order to keep inflation in check the risks that drive interest and exchange rates up must be offset

In order to be able to resolve the inflation problem which has become a mounting pressure, it is paramount that stability is reached and markets are reassured first of all in exchange rates then economical policies. The resolution to this is that the risks that drive up interest and exchange rates are exterminated.

The income and corporation tax paying bodies that calculate their income based on balance sheets must subject to their fiscal tables to inflation review if the price index increase is over 100% within the last 3 account terms and over %10 within the current/last account terms. In order for inflation review practice to go forward, it is certain that both conditions are met simultaneously. The fiscal tables dated 31st Dec 2021 will have to be rectified within this frame based on current data and inflaton accountancy. Unless a new legal initiative is taken this needs recurring. To that end, a draft general taxation method law with regards to inflation review by the Income Office Directorate paper is prepared and under review

The last 12 months to be taken into consideration

The inflation review is to be done by income and corporate tax payers that calculate their income based on financial statement principle. Whether or not the new payers who have just begun work shall be liable to inflation review will also be confirmed according to the general principles. The finding of rates specified in temporary tax terms, the past 3 years including the ultimate months of periods of 3 months instead of last 3 account terms; and instead of the current account term last 12 months are to be considered.

The payers that assess their income based on business account principle and free lance specialists that keep free lance work books will not be able to use the inflation review scheme. However, they will be able to amortise their amortisable economic assets based on their official written updated amounts.

The payers who are permitted to keep their books in currencies other than TL but have begun reporting them in TL and that has not been more than three years will not benefit from the inflation review either.

The conditions for the topic coined in 2004 has never really brewed

The practice in question was first dealt with back in 2004; however, as the conditions for it [inflation accounting] had never really ripened then, it was discontinued. Depending on their monetary and non-monetary items and their spread and amount in the balance sheet, the inflation accounting practice might coerce organisations to pay more or less tax.

When all the correction work on monetary equities is over, the balance of the inflation correction account will be closed being added in to the current profit and loss account and depending on the value, the organisation's current profit or loss will increase or decrease. For instance, an organisaiton that is capital stock rich and is investing this in to monetary equities is expected to report a current decrease in profit and increase in loss following the inflation correction action for the capital of the organisation is wiped out against the inflation; they are thus expected to pay less tax.

On the contrary, a foregin capital rich organisation migth see a current increase in profit and decrease in loss following the same action if they have invested this in to non-monetary items since this organisation would have invested their foreign monetary equities in non-monetary equities that are able to keep their purchasing power shifting in line with the price moves; however, they are likely to face paying more tax.

Uncertainties surrounding tax payers and chartered accountants as well

On the other hand, the directives related to inflation correction that have been on hold for 17 years and have recently been revisited continue to spawn some uncertainties both for tax payers and chartered accountants. In particular, it is uncertain for some tax payers whether or not they will be able to reclaim the %2 tax payable over the value increse of amortisable economic assets. In the event that inflation accounting is in effect, there might be an unfair situation for some tax payers that have reported with regards to that scope which might necessitate a legal regulation to offset this unfairness.

Certainly, the most important thing is to not have to face methods that are comprehensive and not easy to apply. That is to say, it is important to garner price stabilisation and in parallel to keep inflation in check in low one-digit values. In countries where there

is one-digit value inflation and whose money is kept as reserve can overcome the inflation issue by increasing the interest rates and tightening the monetary policies whereas in the high risk economies that are experiencing dolarisation problems, it is not possible to tackle this problem the same way in particular permanently.

It is necessary first and foremost to render stability in exchange rates then economic policies and reassurance in the markets in order to keep the inflation problem that has recently gone astray and meant both the private sector and state a big burden. This could only be possible by averting the risks that cause it.

Digitalisation and green technology shall yield results as good as its accessibility

TSKB Economic Research added a new report to its 'TSKB Vision' publishing series. The research titled 'the Key to transformation: digitalisation and green technologies which focuses on the transformation digital technologies will create over economic activity and its role in shift to green economy in the post-covid pandemic era sheds light on the impact of digital accessibility injustice and the ways to tackle it. According to the report, the prerequisite to create a better world is that all the socities have equal accessibility to digitalisation and green technology.

New tech might provide developing countries with a sharp edge

Digital economy continues to evolve with the collection, analysis and use of digital data amassed in all areas of life currently. The new digital tech (border tech) that combines these capacities with different disciplines create opportunities for developing countries. In 2025, this will have reached a whopping 3.2 trillion USD market value thanks to areas such as IoT, AI and robotics and their implementation on current areas of work which will mean a sheer potential for developing countries with discoveries of new products and services. On the other hand, cyber attacks that have evolved to become more abundant and sophisticated nowadays continues to pose a threat for the integrity and privacy of data meaning a great risk for individuals, organisations and states and their adaptation to digital age jeopardising their operations.

ICT education means life or death for developing countries

It is stated in a new report that the new era necessitated a different development policy, and it is also pointed out here that the number of industrial robots in plants reached a new all time high in 2021. The use of industrial robots is only limited to a few industries currently such as electronics and automative. Manual labour not automation still is in the foreground of many sectors such as textile and apparel in terms of technical and economic perspective.

In the next ten years, it is expected that advanced robots shall be cheaper and their abilities and efficiency will increase. This might result in multinational corporations which had taken some of their production processes to the developing countries due to cost-cutting measures bring that back to the developed countries again with automation further advancing. Besides, digital technologies such as AI and automation also means new opportunities for developing countries. These technologies replacing bodily work are expected to create new areas of work where humans relatively have the upper hand. Building an educational system that is considering new production phases and in particular augmenting capacities in ICT will play a crucial role in the tackle of developing countries' fight against the middle class trap.

“May the new year bring health, peace, prosperity and love to the whole world”

TOBB president M. Rifat Hisarcıklıoğlu who wished the whole world a new year full of health, peace, prosperity and love said “altogether we will continue to strive to leave for new generations a better world.” He noted he wishes “2022 may bring our country and the whole humanity beautiful things.”

TOBB president M. Rifat Hisarcıklıoğlu wished in his 2022 message for Turkey and the whole world a new year full of health, prosperity, peace and love. Hisarcıklıoğlu who touched upon the nation’s character of togetherness and unity that help our hopes stay alive and grow noted “together we will continue to strive to leave for generations to come a better world. I wish 2022 shall bring our country and the whole humanity beautiful things.”

“We do not worry about our country’s future; we’re always hopeful”

Hisarcıklıoğlu noted in his new year message that “we closely monitor the sectoral and companywise issues and continue to pass them on to the government instantly with our solution ideas. As the Turkish business sector, we are hopeful about our country’s future. We as the business world work to grow our country’s level of prosperity and richness, provide everyone with an opportunity of work and income. We are through difficult times yet this all shall pass. Truly, we have never lost hope and enthusiasm. The important thing is to support each other in unity and solidarity. We strongly believe as a nation we will see better futures. We wish 2022 to be a much better year socially and economically.

Hisarcıklıoğlu meets The Dutch Consul Kwaasteniet

The Union of Chambers and Commodity Exchanges president M. Rifat Hisarcıklıoğlu met the Ankara consul of the Netherlands, Marjanne Kwaasteniet. During the meeting which took place at TOBB Twin Towers, Turkey-EU relations, Turkey-the Netherlands trade and economic relations as well as recent local economic developments have been focused on.

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz. Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.

SANKO
117. yıl

www.sanko.com.tr

Sanayinin
GÜCÜ İÇİNDE!

Evden sanayiye, kişisel tüketimden toplumsal kullanıma kadar
Avrupa standartlarında motorlar üretiyor;
işinize performans, zaman ve maliyet açısından kazanç sağlıyoruz.

Kompakt Gövde Motorlar	**Dahlander** Motorlar	**Çift Hızlı Vinç** Motorları	**S3 Çalışma** Motorları	**87Hz Uygulama** Motorları

IE2 - IE3 - IE4

/elkmotor /elkmotortr www.elkmotor.com.tr

ELK MOTOR